PK 6381
.L37
V85
1867
Copy 1

SUPPLEMENTUM

LEXICI PERSICO-LATINI

CONTINENS

VERBORUM LINGUAE PERSICAE

RADICES

E DIALECTIS ANTIQUIORIBUS PERSICIS ET LINGUA SANSCRITA ET ALIIS LINGUIS MAXIME COGNATIS ERUTAS
ATQUE ILLUSTRATAS

SCRIPSIT

IOANNES AUGUSTUS VULLERS.

OPUS ANNO MDCCCLXVII AB INSTITUTO FRANCO-GALLICO PRAEMIO
VOLNEY ORNATUM.

BONNAE AD RHENUM.
IMPENSIS ADOLPHI MARCI.
1867.

VERBORUM LINGUAE PERSICAE

RADICES

E DIALECTIS ANTIQUIORIBUS PERSICIS ET LINGUA SANSCRITA ET ALIIS LINGUIS MAXIME COGNATIS ERUTAE ATQUE ILLUSTRATAE

SUPPLEMENTUM

LEXICI SUI PERSICO-LATINI

SCRIPSIT

IOANNES AUGUSTUS VULLERS.

OPUS ANNO MDCCCLXVII AB INSTITUTO FRANCO-GALLICO PRAEMIO VOLNEY ORNATUM.

BONNAE AD RHENUM.

IMPENSIS ADOLPHI MARCI.

1867.

Wilhelm-Pieck-Universität
Rostock
Universitätsbibliothek
Zweigstelle Sektion Sprach-
und Literaturwissenschaft
Fachbereich Germanistik

4255 (1989)

LIBRARY OF CONGRESS
6. 20[illegible]
EXCHANGE

LC Control Number
2004 219034

Praefatio.

Quamvis multi viri docti in investigandis verborum linguae persicae radicibus operae plurimum studiique consumpserint, magnus tamen illorum verborum numerus restat, quorum radices aut non satis accurate erutae sunt, aut omnino non inventae. Multae quoque radices, quae in lexico nostro persico-latino e linguis cognatis afferuntur, ad verba persica, quibuscum comparantur, minime referendae sunt. Quam difficile autem sit, veras verborum linguae persicae radices eruere, iam ex eo patet, quod Persae arabicam scripturam, a natura et indole aricarum literarum alienam, in usum suum converterunt. Ante omnia igitur, sonorum linguae persicae doctrina accuratius exposita, statuendum est, quae ratio intercedat inter literas recentiores persicas et antiquiores in dialectis cognatis usitatas et quomodo mutatae sint aut permutatae. Quum praeterea lingua persica non ex ipsa antiquiore bactrica profecta sit, sed intercedentibus dialectis cognatis persicis, antiquiore nimirum persica, huzvarica et parsica, comparandae etiam sunt dialecti cum lingua bactrica cognatae. Saepe autem neque lingua bactrica neque dialecti cognatae verbi persici radici eruendae suppetunt, quod pauca tantum illarum linguarum exstant monumenta literis mandata. Ad alias igitur linguas maxime cognatas etiam recurrendum est, inter quas sanscrita primum locum obtinet, quum magna verborum copia excellat, multis sanscritis literarum monumentis reposita. Denique quum verba persica variis mutationibus et additamentis ex simplicibus radicibus orta sint, variae quoque verborum formae accuratius investigandae et explicandae sunt.

Talibus fundamentis nisus omnia verba persica singulari opere, quod instar supplementi lexico meo persico-latino adiunxi, denuo pertractare eorumque radices eruere et illustrare conatus sum. Cui operi difficillimo

†

perficiendo magnum adiumentum attulit viri doctissimi Justii opus zendicum [1]), in quo etiam radices bactricae illustratae et cum dialectis persicis et linguis cognatis comparatae sunt. Praeterea etiam virorum doctorum Ascolii, Mülleri, Spiegelii, al., qui persicam linguam cum dialectis cognatis comparare studuerunt, consilia et inventa in usum meum converti.

In transcribendis literis bactricis et sanscritis Justium secutus sum, cuius transcribendi ratio ut facilius cognosci possit, radices in indice extremo libro adiuncto ordine alphabetico dispositae etiam literis bactricis et sanscritis impressae sunt. Quae ex Avesta afferuntur exempla iisdem siglis notata sunt, quibus idem vir doctissimus usus est in opere suo zendico supra laudato. Exempla autem ex antiquiore lingua persica allata ad Spiegelii opus de inscriptionibus persicis cuneatis [2]) referenda sunt. Cetera sigla in lexico nostro persico-latino invenies.

Accipe igitur, lector benevole, hosce conatus in eruendis veris verborum linguae persicae radicibus tanquam exiguam symbolam, quae affertur studio linguae persicae investigandae et accuratius cognoscendae et si quid boni in hoc libro inveneris, Deo honorem tribue, errori autem indulgeas quaeso, quum errare humanum esse optime scias.

Gissae Id. Novembris MDCCCLXVII.

[1]) Handbuch der Zendsprache von Ferd. Justi. Altbactrisches Wörterbuch. Grammatik. Chrestomathie. Leipz. 1864. 4⁰.

[2]) Die altpersischen Keilinschriften im Grundtexte mit Uebersetzung, Grammatik und Glossar von Fr. Spiegel. Leipz. 1862. 8⁰.

Dr. I. A. Vullers,
Prof. P. O. Litt. Orient. in Universitate Ludoviciana Gissensi.

Conspectus libri.

	Pag.
Sonorum linguae persicae doctrina §. 1 et 2	1
Gutturales §. 3—7	2
Palatales §. 8—12	6
Dentales §. 13—16	9
Labiales §. 17—19	11
Liquidae et Nasales §. 20—23	13
Semivocales §. 24 et 25	15
Literarum transpositio §. 26	17
De verbo persico	17
Verbum simplex §. 27	17
Verbum compositum §. 28	17
De praepositionibus verbo praefixis §. 29	18
De praefixo ب s. پ §. 30	20
De praefixa particula negativa ن §. 31	21
Verbum causale §. 32	22
Verba denominativa §. 33	22
De infinitivi terminationibus §. 34	23
Verba persica, eorum significationes et radices	25—116
Index radicum verborum persicorum	117—136

Sonorum linguae persicae doctrina.

§. 1.

Lingua persica arabicis literis scribitur. Quum autem ad Aricam familiam pertineat, non ad Semiticam, ut lingua arabica, haec scriptura a linguae persicae indole et natura aliena, persicis quoque literis exprimendis haud idonea esse poterat. Quare factum est, ut Persae non solum novas vocales et consonas arabicis adderent, sed etiam literas, quas Arabes pronuntiando bene distinguunt, plane inter se confunderent. Quo accedit, quod lingua persica, quum antiquam flexionem prorsus amiserit, saepe formas offert ex antiquioribus valde corruptas nec facile agnoscendas. In investigandis igitur verborum persicorum radicibus ante omnia statuendum est, quaenam literae persicae antiquioribus bactricis et persicis respondeant. Qua in comparatione accurate instituta imprimis dialecti cognatae, antiquior bactrica, huzvarica et parsica et lingua armenica et sanscrita in consilium vocandae sunt, quum illis quasi intercedentibus multae voces satis accurate examinari et ad suas formas primitivas referri possint. Denique variae consonarum persicarum mutationes uberius tractandae sunt, quum illis bene perspectis vocis forma primitiva facilius agnosci possit.

§. 2.

Consonarum persicarum aeque ac antiquiorum bactricarum quatuor classes distinguendae sunt, quarum prima gutturalium in utraque dialecto, praeter tenuem et mediam, etiam duas aspiratas offert, quae in classe palatalium desunt et usque ad sonum ه et ی procedunt (§. 7, I, β et 25 b, α et β). Palatalibus etiam adiungendi sunt soni ز et ژ, linguis eranicis proprii et sibilans س, palatali bactricae ç respondens, quae tamen etiam literae dentali-palatalis naturam accepit. Aspiratae dentalium usque ad sonum س, ه et ی progressae sunt, d. q. plura v. §. 7, II, β; 12 f et 25 b, δ. Labiales persicae similes sunt bactricis. Nasalium varii soni dialecti bactricae et linguae sanscritae in lingua persica, praeter م, solo signo ن exprimuntur. Liquida *l*, quae in dialecto bactrica et antiquiore persica deest et alia liquida *r* suppletur, in recentioribus dialectis huzvarica, parsica et persica usitata est, sed saepe cum *r* permutatur. Denique semivocales و et ی respondent bactricis et sanscritis *v* et *y*.

Gutturales.

ک خ خو گ غ ه
k kh q g gh h

§. 3.

ک est lit. antiquior *k* et respondet b. et s. *k*, *kh* et quidem :

a) init. e. g. کام = b. ap. et s. kâma, hzv. כאמך; کرده = b. kereta, ap. karta, s. kṛta; کـرم = b. kerema, s. kṛmi; کمر = b. kamna; کمر = b. kamara; کندن = b. kan coll. ap. kantanaiy, s. khan; کوزه = b. khavza.

b) med. e. g. پاکیدن v. den. a پاک coll. s. pâvaka, derivatum; فـرکـنـدن s. فرکـنـدیـدن a r. b. kan, s. khan; نکوهیدن a r. s. kuts. Sed in media voce tenuis ک saepius in mediam گ emollita est, d. q. plura v. §. 5, a.

c) fin. پاک = s. pâvaka; آک s. آگ = b. aka, agha, s. agha; تک s. تگ = b. taka. Voces bactricae nunquam in lit. *k* desinunt.

d) In vocibus persicis tenuis ک saepe cum media گ permutatur et quidem non solum in media voce, ubi regulis conveniens et usitatius est coll. §. 5, a, sed etiam initio vocis e. g. کـرزمـان = گرزمان b. garô-demâna; کریغ = گریغ; کمیز = گمیز; کشادن = گشادن. Attamen in fine vocis haec permutatio non admittitur. Praeterea tenuis ک etiam cum asp. خ permutatur e. g. خش = کش b. kasha, s. kaksha; خندک = کندگ s. کنده a v. کندن b. kan, s. khan.

e) Literarum complexus b. *khsh* et s. *ksh* aut utroque huius complexus elemento کـش exprimi potest, ut in کشوفتن s. کـشـفـتـن = r. b. khshub, s. kshubh, aut alterutro ک et ش abiecto nimirum uno alterove complexus elemento e. g. لاک lacca = s. lâkshâ s. râkshâ; لک numerus CM = s. laksha; کُفتن s. کُـفتن = شکُفتن = r. b. khshub, s. kshubh; آشـفـتـن et شیـفـتـن a r. b. khshub, s. kshubh; نمشیدن a r. b. makhsh. Conf. etiam pracr. कख kkh respondens s. क्ष ksh (Lassen inst. ling. pracr. §. 78) coll. अबेक्खदि (अपेक्षते) Çakunt. ed. Böhtl. 90, 6.

§. 4.

خ *kh* proprie est antiquior *k* et respondet b. gutt. asp. *kh* et s. *kh* et *k* e. g. خر = s. khara; خرد = b. khratu, s. kratu; خروشیدن = r. b. khruç, s. kruç; خریدن = r. s. krî; خشخاش = s. khaskhasa; خُنب s. خُم = b. khumba, s. kumbha; بخت = b. bakhta, s. bhakta; ناخن = s. nakha; شاخ = s. çâkhâ.

a) Interdum respondet etiam b. *g*, *gh* et s. *gh* et *h* e. g. دوخـتـن s. دختن = r. b. dug, s. duh coll. دختر = b. dughdar, s. duhitar, quod tamen e primitivo dukhtar (goth. daúhtar) ortum videtur, litera *kh* accedente suffixo *dar*, quae est forma emollita pro *tar*, in *gh* mutata coll. b. aogedâ a r. vac y. 32. 10.

b) Saepe fortiore خ exprimitur b. aspirata lenis *h*, cui respondet s. sib. dent. *s*, pro qua etiam saepe *ç* legitur, ut in *çu* et *çv* pro *su* et *sv* e. g. خرّم s. خرم coll. pars. هـورم, ex b. hu, s. su et r. b. et s. ram; خُـسـرو = b. huçravaṅh, s. suçravas; خـشـک = b. huska, ap. uska, s. çushka (primit. sushka); خور = هور b. hvare, s. svar; خوشیدن = r. b. hush, s. çush (primit. sush); خـوک = s. çûkara s. sûkara, coll. b. hu, lat. su-s; خیسیدن = r. b. hic, s. ṣic; خـلـیـدن = r. b. har, s. sar;

رخيدن = r. b. rañh, s. ras, coll. انجخيدن a r. b. jañh s. jas praef. ان. Adde سخن, quod docente Ascoli ad r. b. çañh dicere, loqui, referendum est, quum ex antiquiore çah-van ortum videatur, ut خ respondeat hva, coll. b. çañha = p. سخ in voce پاسخ; خجير = هجير (fortasse ex b. hu et çrîra); وخشت s. وهشت = b. vohu-khshathra.

c) Ut ه initialis ita etiam gutt. fortior خ initio vocis haud raro respondet vocali in dialectis cognatis e. g. خام crudus = s. âma, arm. am, gr. ὠμός; خايه s. خاك s. خواك coll. zend-paz. هاك ovum, = s. aṇḍa, gr. ὠόν; خاوران = hzv. אורואן (הורוראן); خراسان = huzv. אוראסאן (הוראסאן); خرس = s. ṛksha, gr. ἄρκτος, lat. ursus; خستو s. خسته coll. هستو et استه, = b. açti, açta, s. asthan, asthi, hzv. אסת; خشت = b. istya, s. ishṭaka, hzv. השתך s. אשתך; خشم, pars. khashm = b. aêshma.

d) Ante *t* lit. خ ex communi sonorum lege orta est ex gutturali vel palatali e. g. باختن (pr. بازم) = r. b. baz, s. bhaj; پختن (pr. پزم) = r. b. et s. pac; تاختن (pr. تازم) = r. b. tac, s. tañc; دوختن (pr. دوزم et دوشم) = r. b. dug, s. duh; سوختن (pr. سوزم et سوجم) = r. b. et s. çuc; شناختن (pr. شناسم) = r. ap. khsnâç, b. khshnâ; پیاختن (پیچیدن pr. پیچم) coll. b. pikha nodus; پشخیدن = شپوختن = r. s. sparç (spṛç). Cf. etiam آهختن = آهنجیدن a r. b. hac et ساختن = سنجیدن = r. b. çac, in quibus verbis هنج et سنج sunt formae augmentatae praesentis. Ad eandem analogiam etiam formatum videtur الفنجیدن, quod ante تن sonat الفختن a r. s. labh praef. ا, litera خ aspirationem literae s. भ exprimente coll. §. 19, b. — Lit. خ nonnumquam etiam inmutata manet si pro تن alia terminatio دن ope voc. ي adiungitur e. g. داختن scire, intelligere etc. et داخیدن intueri, conspicere = r. b. dareç.

e) Lit. خ s. خ et cum و coniuncta خو (خوا) respondet b. *q* = *hv* coll. *qâ* suus, pro quo etiam *hvâ* legitur = s. *sva*, ap. *uvâ* e. g. b. qâirizem = ap. uvârazmi, p. خوارزم et b. haraqaiti = ap. harauvati, s. sarasvatî. — In lingua sanscrita literae b. *q* (*hv*) respondet *sv*, *su*, pro quo etiam *çv*, *çu* legitur e. g. خسر = b. qaçura, s. çvaçura (pro svaçura); خواب somnus = b. qafna, s. svapna; خواهر = b. qañhar, s. svasar; خره coll. خوره, = b. qarenañh a r. b. qar lucere, s. sur; خسپیدن = r. b. qafç; خفتن = r. b. qap, s. svap (sup); خنیدن s. خنیدن et خواندن = r. b. qan, s. svan; خوردن s. خواردن = r. b. qar, s. svad; خواستن = r. s. çvas, b. qâd?.

f) In vocibus persicis gutt. asp. خ permutatur et cum tenui ك e. g. كمان = خمان; خوره = كوره; خرچنگ = كلچنگ (= خره b. qarenañh); كلوچيدن = خروشيدن b. khruç, coll. كنده s. كندك = خندك s. خندق fossa; et cum media گ et asp. غ e. g. خراش = غراش; شوخ = شوغ; چغیدن; خراشیدن = غراشیدن s. گراشیدن = چخیدن; انجوخیدن = انجوغیدن; الفخدن = الفغدن; et cum gutt. ar. ق e. g. الفخدن = الفقدن; et cum lab. ف e. g. تاختن = تافتن; انجوختن = انجوفتن; گریختن = گریفتن, ut germ. dicitur Schlucht et Schluft; achter et after coll. §. 19, d.

g) Literarum complexui b. *khsh*, s. *ksh* respondet aut خس e. g. اندخسیدن a r. b. takhsh; خسوردن = r. s. kshur; خسیدن s. خسئیدن = r. b. khshu; بخسودن s. بخسیدن = r. b. pakhsh; aut خش e. g. خشنود = b. khshnûta; بخشودن s. بخشیدن = r. b. bakhsh; پخشیدن = r. b. pakhsh; تخشیدن = r. b. thwakhsh;

جخشیدن = a r. b. jakhsh?; رخشیدن = r. b. rukhsh; aut denique sola lit. خ abiecto nimirum postremo complexus elemento *sh*, ut respondeat literae ك = b. *khsh* s. *ksh* (§. 3, e) e. g. خائیدن = r. b. khshu.

h) Literarum complexus خت exprimere videtur b. dentalem asp. *th* e. g. in پخت = b. pathana, d. q. plura v. s. v. پختچودن, ut فخ s. فاخ respondet labiali asp. s. फ e. g. in v. الفخختن s. الفاختن = الفیدن = r. s. labh coll. §. 19, b.

§. 5.

Lit. گ est antiquior *g* et respondet b. *g*, s. *g*, *gh* e. g. گام = b. gâma; گاو = b. gâo, s. gô; گرم = b. garema, s. gharma; گواز s. گوازه = b. gavâz; گوش = b. gaosha, ap. gausa, s. ghôsha; بنگ = b. bañha coll. bañga, s. bhañga; گادن = r. b. et s. gâ; گرازیدن coll. al. forma کراجیدن s. کراچیدن, = r. b. garez, s. garj.

a) Saepe l. گ ex primitiva ك originem duxit eaque mutatio imprimis in media voce usitata est inter vocales et praecedente vel sequente liquida et nasali e. g. گیس s. گیسو = s. kêça; پیگر = ap. patikara, hzv. פתכר, arm. patker; بندگان a sing. بنده = ap. bañdaka, hzv. בנדך; جگر = b. yakare, s. yakṛt; مگس = b. makhshi, hzv. מחש s. מכס, s. makshikâ; مرگ = b. mahrka, hzv. מרג; سوگ = b. çaoka, s. çôka; تگ s. تک = b. taka, coll. تگیدن s. تکیدن = r. b. et s. tak; آگندن, آنگندن, افگندن, پراگندن al. a v. کندن = r. b. kan, s. khan; آگاهیدن et نگاهیدن a r. b. kaç, s. kâç.

b) Lit. گ fin. etiam ex palat. *c* vel *j* orta est e. g. تنگ, hzv. תנג (arm. thanthsr) = b. tañcista s. tañjista a r. b. tac, s. tañc s. tvañc.

c) Lit. گ init. saepe respondet antiquiori *v* e. g. گرز = b. vazra, hzv. וזר, s. vajra coll. ap. vazraka; گراز s. وراز = b. varâza, s. varâha, lat. verres; گرگ = b. vehrka, s. vṛka; گزند = pars. vazaṇt; گشن (hzv. גושנן) = b. varshni, s. vṛshni; گناه = pars. vanâh, arm. vnas; گل (hzv. גול) = arm. ward, coll. gr. ῥόδον ex Ϝρόδον (βρόδον), lat. rosa. — Inde etiam explicanda praepositio گ = b. vi ut in گمان = b. vîmanañh et گستردن a r. b. çtar, s. star et گشادن coll. zend-paz. وشادن, a r. b. shu et گداختن a r. b. tac et گذاشتن, گذشتن a r. b. tar et literae گ permutatio cum ب et پ, quum sint literae ex primitiva *v* quasi obduratae, ut in بستاخ = گستاخ et بزرگ coll. pars. گزرگ et ap. vazraka et بردیدن ex گردیدن et پزاختن s. بزاختن ex گداختن.

d) Denique notanda est aphaeresis lit. گ e. g. in ریوه pro گریوه; ریستن pro گریستن al., quae lit. interdum etiam ut ك et خ per syncopen eiicitur, ut in بسلانیدن pro بگسلانیدن et in شوب pro شکوب et in پاشیدن, quod ex پشخیدن vocali simul producta ortum videtur.

§. 6.

Lit. غ est antiquior *g* et respondet b. *gh* et etiam *g* et ap. *g* et s. *g*, *gh* e. g. غرو = b. grava; شغال = s. çṛgâla; مغز = b. mazga, hzv. מזג, s. majjâ; مغاك coll. مَغ = b. magha, hzv. מע; بغ = b. bagha, ap. baga, s. bhaga; تیغ = b. taêgha; داغ = b. dagha, s. dâha a r. b. daz, s. dah; دروغ = b. draogha, ap. darauga, s. drôgha; مرغ = b. meregha, s. mṛga; میغ = b. maêgha, s. mêgha; وزغ = b. vazagha, hzv. וזג.

a) In verbo غنودن dormire lit. غ respondet etiam b. *q*, quum غنو ex غون = arm. khoun = b. qafna somnus, literis transpositis ortum videatur.

b) Saepe lit. asp. غ permutata est cum media گ e. g. غلغونه = گلگونه; لغام = لگام; آغوش = آگوش, unde آغوشیدن

غلتیدن = آکنـدن; آکنـدن = آغندن; آکـوشیدن =
coll. گردیدن et cum asp. خ e. g. تیخ = تیغ;
چراغ = چراخ; فغفور = فخفور; تیغال = تیخال
et cum asp. ه e. g. ملغم = ملهم ex مـرحـم;
گیاه = گیاغ.

§. 7.

Lit. ه ut gutt. aspirata pronuntiatur, sed originis ratione habita, ut respondens arm. *h*, non solum ad gutturales, sed etiam ad dentales et labiales referenda est

I. Lit. ه gutturalis respondet :

α) b. pal. *ç* (*z*) e. g. دَه decem = b. et s. daçan, gr. *δέκα*; که parvus = b. kaçu, hzv. כם, unde کهیدن = کاستن; مه magnus = b. maç (maz), hzv. מם, gr. *μέγας*; آگاه = hzv. אכאם coll. آگهیدن et نگهیدن, a r. b. kaç, s. kâç; گناه (pars. vanâh s. gunâh) = hzv. ונאם coll. b. et s. vi + naç; رهیدن = رستن a r. b. raz, s. rah, coll. b. razañh solitudo = s. rahas, hzv. ראז, p. راز; ماهی = b. maçya, s. matsya s. maccha (ex antiq. mat-sya, matskya, unde eiecta *t* et vocali producta mâhya, mâçya, *h* = ह et hy = ह्य in mâhya et *ç* = क्ष = *sk* in mâçya), coll. zaza mâçi. Eodem modo نکوهیدن ad r. s. kuts referendum videtur.

β) b. gutt. asp. *kh* et *gh* e. g. بهر, hzv. באהר, coll. b. bagha, bâgha addito suff. *r*; بهستان = b. baghaçtâna? (*Βαγίσταυον ὄρος* Diod.); تهم = b. et ap. takhma, s. takvan coll. hzv. תהום; جهان coll. s. jagat (pro jaghat). — Eodem modo lit. ه in نهفتن ex *gh* orta est, quum r. b. ghup pro gup statuenda sit, coll. syn. guz = ap. gud, s. guh.

γ) Huc pertinet etiam lit. ه fin. ex ك orta, quae etiam in dial. hzv. et lingua armenica exstat. Accedente suffixo a vocali incipiente haec lit. ه in ipsa lingua persica in گ mutatur e. g. برهنه = hzv. ברהנך; خانه = hzv. חאנך, unde خانگی; رمه = hzv. רמך, arm. eramak; ماده = hzv. מאתך, arm. matak, pl. مادگان; فرشته = arm. hreštak, unde pl. فرشتگان; میوه = hzv. מיונך. In dial. parsica loco huius lit. ه fin. sola vocalis *a* reperitur e. g. ستاره = hzv. סתארך et pars çtâra; پیشه = hzv. פישך et pars. pêsha; چاره = hzv. גארך et pars. câra; دانا = hzv. דאנאך et pars. dânâ.

δ) Inde etiam explicanda mutatio lit. ه fin. in lit. ق, quae in vocibus e persica lingua in arabicam translatis usitata est e. g. فستق = pers. پسته; باشق = pers. باشه coll. خندق = p. کنده (کندگ, خندك).

II. Lit. ه dentalis respondet :

α) b. *h* et s. *s* e. g. هر = b. haurva, s. sarva; هزار = b. hazañra, s. sahasra; هفت = b. haptan, s. saptan; هم = b. et ap. hama, s. sam; هنر = b. hunare, s. sunara; ده s. دیه pagus, vicus = b. dañhu coll. daqyu, ap. dahyâus (nom. sg.), s. dasyu; جهیدن i. q. جستن = r. b. jañh s. jas; هراشیدن = r. b. harez, s. sarj.

β) b. et s. dentali aspiratae *th* (*t*) et *dh* (*d*) e. g. پهلو = antiquiori parthu, b. perethu, s. pṛthu, hzv. פהרו; پهن, hzv. פאהן = b. pathana; چاه, hzv. גאה, = b. câṭ (câta), afgh. tŝâh, bal. câth; چهار = b. cathware, s. catvâras; چهر = b. cithra; خواهیدن i. q. خواستن = r. s. çvas pro svas, b. qâd?; دهم do = b. dadhâmi, s. dadâmi; راه = b. raithya, s. rathyâ, hzv. ראס, arm. râç; زره = b. zrâdha, hzv. זְרָאי, pars. zreh, arm. zrah; زه s. زه partus = b. zâtha; سپاه = b. çpâdha; شاه = ap. khsâyathiya, unde شاهیدن et fortasse etiam شکوهیدن; شهر = b. khshathra, s. kshatra; گاه, hzv. כאס = b. gâtu, ap. gâthu; گوه excrementum = s. gûtha a r. s. et b. gu; مهر = b. mithra; مُهر

= s. mudrâ; نهادن a r. b. dâ s. dhâ, coll. s. ni-dhi, ni-dhâna et nihita et pers. نهان, hzv. נהאנן.

III. Lit. ه labialis respondet :

α) b. *f* e. g. كوه mons, unde كوهه pars elatior (dorsi), = hzv. כוף, zend-paz. كوپ, ap. kaufa coll. b. kaofa, quod Vend. 22, 10 etiam i. q. كوهه significat. Huc pertinere etiam videtur v. شكهيدن ex شكفتن ortum, quum etiam in pers. lingua gutt. asp. fortior خ cum lab ف permutetur, d. q. plura v. §. 4, f.

a) Lit. ه initialis saepe respondet vocali in dialectis cognatis e. g. هشت = b. astan s. ashṭan, gr. ὀκτώ; هيزم = b. aêçma, hzv. איסם; هوش 1) mens = b. ushi, 2) mors = b. aoshañh; هستن = r. b. ah, s. as; هازيدن s. بهاشتن praef. ب = r. b. akhsh, s. îksh (aksh); هكمز i. q. هرگز = hzv. אכרג. In aliis vocibus pro ه posita est ا e. g. انجمن = b. hañjamana, aut utraque forma cum ه et ا usitata est e. g. هستة et استة coll. خستة et هستو s. خستو = b. açti, s. asthi; هميان et اميان; همباز s. هنباز et انباز; هنبان et انبان; هنگام et انگام; هوبره et اُبره; هورمز et اورمز; هيچ et ايچ.

b) In vocibus e lingua sanscrita desumtis lit. ه respondet s. ह e. g. هار = s. hâra; هرّا = s. harîtakî; هلاهل = s. halâhala; هنگ = s. hiñgu; هير = s. hiraṇa s. hiraṇya.

c) Denique lit. ه abiicitur *α*) per syncopen e. g. چار = چهار; گاواره = گاهواره; كندز = كهندز; مرم = مرهم; ملنجيدن pro ملهنجيدن ex فرهنجيدن; آختن pro آهختن coll. ام sum = b. ahmi et *β*) per apocopen, si praecedit vocalis longa ا e. g. پادشا = پادشاه; گوا = گواه; گيا = گياه.

Palatales.

چ	ج	ز	ژ	س
c	j	z	zh	ç

§. 8.

Lit. چ est antiquior *k* et respondet :

α) b. et s. *c* e. g. چاه = b. câṭ a r. b. kan fodere; چرخ = b. cakhra, s. cakra; چرم = s. carman; چشم = b. cashman a r. b. cash = s. caksh videre; چنگ s. چنگ rostrum = s. cancu s. cancû; چهره = b. cithra, ap. citra, s. citra; كاچ vitrum = s. kâca.

β) s. pal. asp. *ch*, quae ex *sk* orta est e. g. چتر umbraculum = s. chattra s. chatra.

γ) b. pal. med. *j* e. g. چميدن = r. b. jam = gam, coll. انجاميدن praef. ان, in quo l. ج cum چ permutata est.

δ) b. gutt. asp. *h*, s. *s* e. g. چپ = b. havya (hâvôya), s. savya.

a) Simplici lit. چ exprimitur etiam quidam literarum complexus, scil. 1) b. *khsh*, s. *ksh* in voce چوپ = s. kshupa et in v. چاويدن = ژاويدن, cuius r. b. est khshu et in v. چوخيدن = شكوخيدن, cuius r. b. est khshvip, s. kship et 2) s. çy (श्य) in v. چاهيدن, cui in v. syn. ساجائيدن et شجائيدن respondet سج et شج, quum haec verba ad eandem rad. s. çyâi referenda videantur.

§. 9.

Lit. ج est antiquior *g* et respondet b. et s. *j* et s. *g* e. g. جاماسپ = b. jâmâçpa; انجمن = b. hañjamana, s. sañgama; جال = s. jâla; گنج = s. ganja; جَستن salire = b. jañh (jah), s. jas; جَستن velle, optare = b. jad, s. gad.

a) Attamen multae voces, in quibus l. ج respondet gutt. med. *g*, recentioris originis videntur, quum aliae formae antiquiores aut in ipsa lingua persica in usu sint, aut in dialectis antiquioribus persicis reperiantur e. g. جان = b. gaya, hzv. גאן vel גאן coll. afgh. ځان (tsan); جهان = s. jagat coll. al. formis کیهان (کهان, گهان), hzv. גיהאן et گیتی, quae cum b. gaêtha cognatae videntur; جلاب coll. al. forma گلاب; جوی = b. vaidhi, pro quo etiam aliam formam antiquiorem yuvya exstare dicit Oppert.

b) Raro lit. ج ex tenui *c* (چ) orta est ut in پنج = b. et s. pancan, quae tamen literae in persica lingua saepe permutantur, d. q. v. §. 12, i.

c) Denique lit. ج initialis saepe respondet semivocali *y* e. g. جادو = b. yâtu; جُفت = b. yaoiti, s. yûti; جگر = b. yakare, s. yakṛt; جو = b. et s. yava, gr. ζέα; جوان = b. yavan, s. yuvan; جمشید = b. yimo-khshaêta, hzv. ימשית s. גמשית.

§. 10.

Lit. ز, ut ex antiquiore l. gutt. orta, respondet etiam b. vel s. gutturali et palatali et quidem :

a) b. *z*, s. *h* e. g. برز coll. البرز = b. barez a r. b. barez, s. barh; درز s. درزه sutura coll. r. b. darez, s. darh (dṛṅhati); زبان = b. hizva, s. jihvâ; زم = b. zima, s. hima; زور = b. zâvare; زیان = b. zyâna; زین ephippium = b. zaini; هزار = b. hazaṅra s. sahasra; زدن (pr. زنم) = r. s. han (b. jan); ورزیدن = r. b. varez, s. varh; وزیدن = r. b. vaz, s. vah.

b) b. *z*, *zh* et *g*, *gh* et b. et s. *j* e. g. تیز coll. b. tizhin, in comp. tizhi, a r. b. et s. tij; دراز coll. درنگ, hzv. דראז = b. drâjaṅh; زاده = b. zâta, s. jâta; زانو = b. zhnu, s. jânu; زره lorica hamata = b. zrâdha, arm. zrah; زن = b. ghena, s. gnâ (a jnâ?); زه = b. jya, s. jyâ; زیر s. زیره = s. jîra s. jîraka; آمرزیدن a r. b. marez, s. marj; زمیدن = r. s. jam; زیستن s. زستن = r. b. ji, jîv, s. jîv, hzv. et pars. zîvaçtan; زدن = r. b. jan; ستیزیدن coll. b. çtij, s. stigh; فرازیدن = فراختن a r. b. rag, s. laṅgh; یوزیدن coll. یوسیدن = r. b. yuz.

c) b. et s. *c* e. g. از = b. haca, ap. hacâ, hzv. אז, pars. اج, از et اژ; پزیدن s. پژیدن i. q. پختن = r. b. et s. pac; روز = b. raocaṅh; سزیدن = r. b. çac.

d) b. et s. *ç* e. g. رزم = b. raçman, arm. rhazm; زنگ tintinnabulum = s. çankha; هیزم = b. aêçma, hzv. איסם; افزودن a r. b. çu; یازدن s. یازیدن = r. b. yâç, s. yaç.

§. 11.

Lit. ژ respondet quidem b. *zh* ut in اژدها coll. b. azhi dahâka, sed saepe neque natura neque origine a lit. ز aliena est e. g. دوزخ = b. duzhaṅh; ژاله = s. jala; زانو = b. zhnu, s. jânu; ژرف = b. jafra; روز, pars. روژ = b. raocaṅh; مژد s. مژده = b. mîzhda; نماز, pars. نمژ = b. namaṅh et in lingua persica palatales saepe permutantur, d. q. v. §. 12, i. k.

a) Lit. ژ simplex respondet etiam literarum complexui b. *khsh*, s. *ksh* e. g. ژوبین s. زوبین = s. kshipaṇi; ژاویدن = r. b. khshu; ژولیدن = r. b. khshar, s. kshar; خرژیدن = r. b. akhsh, s. îksh (aksh). Idem complexus alias literis ژک vel شک exprimitur, ut in بژکول = بشکول a شکول = b. khshviwra s. khshvawra, d. q. plura v. s. v. وشکونیدن.

§. 12.

Lit. س ex antiquiore *k* orta respondet b. et s. *ç* et s. *ch* (pro *sk*) et ex antiquiore

dentali vel dentali-sibilante orta consentit cum b. *ç*. Respondet igitur:

a) b. et s. *ç* e. g. سال = b. çaredha, s. çarad; ارس = s. açru; اسپ = b. açpa, s. açva; آسمان = b. açman; سپس coll. اسپس et سپش et شپش, = b. çpis; سپید = b. çpaêta, s. çvêta; سر = b. çara, s. çiras; سروش = b. çraosha; سرخ = s. çukra; سود a r. b. çu; سوك = b. çaoka, s. çôka; سیاه = b. et s. çyâva; استادن = r. b. çtâ, s. sthâ; رسیدن = r. b. râç; ستودن = r. b. çtu, s. stu; سفتن = r. b. çif, s. kship; مسیدن = r. s. març (mṛç).

b) s. *ch* (= *sk*) e. g. سایه = s. châyâ, gr. σκία; پرسیدن = r. b. pareç, s. prach.

c) b. *s* et *sh* et s. *sh* e. g. اسموغ = b. ashemaogha; دوسیدن = b. zush, s. jush coll. دوست amicus = hzv. דוסת, ap. daustar, s. jushṭa.

d) sanscrito sibilo *s* ante dentales e. g. دست = b. zaçta, s. hasta; ستاره = b. çtare, hzv. סתאר, סתארך, pars. çtâr, çtâra, s. stri (star), gr. ἀστήρ; ستودن = r. b. çtu, s. stu et ante alias literas in vocibus e lingua sanscrita desumtis e. g. سرشب s. سرشف = s. sarshapa; سنگام = s. sañgama; سیب s. سیو = s. sêvi.

e) Praeterea lit. س etiam pal. tenui *c* respondere potest e. g. خیسیدن = r. b. hic, s. sic; رستن s. ریسیدن = r. b. et s. ric.

f) Ante *t* lit. س = b. *ç* saepe assimilatione orta est aut ex dentali aspirata e. g. پاس = b. pâthra, s. pâtra; بسته = b. baçta (pro badh-ta) a r. b. bañd, s. bandh; آراستن (pro âradh-tan) a r. b. râd, s. râdh; جستن = جوئیدن a r. b. jad (pro jadh), s. gad; رستن a r. b. rud, s. rudh s. ruh; شستن a r. b. çud, s. çudh; شکستن a r. b. çkeñd (çcid, çciñd), s. chid; گریستن a r. b. gared; نشستن a r. b. had, s. sad, aut ex lit. asp. *h* (b. *ṅh*) e. g. جستن a r. b. jaṅh (jah), s. jas; رستن a r. b. raz, s. rah, coll. b. yaçta a r. yâoṅh (yâh) et b. vaçtê a r. vaṅh vestire et ap. thaç-tanaiy, inf. verbi thah = r. b. çaṅh, s. ças, aut ex pal. ز e. g. خاستن = خیزیدن, pr. خیزم, a r. b. khiz. — Haec lit. س nonnunquam etiam immutata manet, si pro تن alia terminatio دن ope vocalis ی adiungitur e. g. ریسیدن = ریستن a r. b. irith.

g) Ut in dial. hzv. positum est *çr*, *çv* (*çp*), *çy*, *çn*, id est *ç* ante semivocales et nasales, pro b. *thr*, *thw*, *thy* et *thn* e. g. סרש, סי = b. thris, s. tri tres; פוסר, פוס = b. puthra filius; ספאש = b. thwâsha coelum; סנור = b. thanvara arcus, al., ita in quibusdam vocibus persicis lit. س respondet b. *th* ante semivocales e. g. سه = b. thri, s. tri; پسر s. پس = b. puthra, s. putra et fortasse etiam پاس (hzv. פאה) = b. pâthra.

h) Literarum complexui b. *thw* respondere videtur سپ e. g. سپهر (gr. σφαῖρα) = b. thwâsha coll. hzv. ספאש et ספיהר idemque exprimitur etiam sola lit. ت, ut in تراشیدن et تراکیدن = r. b. thwareç (§. 13, a). — Literarum complexui s. çy respondet سج et شج, ut in سجائیدن et شجائیدن = r. s. çyâi coll. §. 8, a, 2. Fortasse etiam سک respondet lit. complexui b. *khsh*, ut sit transpositum ex کس = خس = *khsh* (§. 4, g), gutturalibus permutatis e. g. in سکیزیدن = خیزیدن a r. b. khshiz = khiz, ut b. khiv spuere, respondet s. kshiv.

i) Frequens est in vocibus persicis palatalium چ, ج, ز, ژ et س permutatio e. g. زاج et زاژ; غلج et غلچ; غفج et غفچ; زنلج et زناچ; جوسیدن et چخیدن; جخیدن et چوسیدن; وازیدن et واژیدن; باز et باج, باژ; رزو et روز; بجشک et بزشک; کچ et کژ; کژاوه et کجاوه; ارز et ارج; مزد et مژد = b. mîzhda; چاویدن et ژاویدن; نوچ et نوز, نوژ; جاویدن; جولیدن et ژولیدن; کراجیدن, کراچیدن et کراژیدن; زیدن et چیدن in

v. c. گُزیدن ; زرشک et سرشک ; ایاز et ایاس ; خروس et چارو ; سارو et یوسیدن ; یوزیدن et مسیدن ; مچیدن = r. s. març; خروچ ; جوزیدن et سوزیدن ; ریواج et ریواس = r. b. çuc.

k) Praeterea permutantur etiam palatales cum gutturalibus et quidem α) cum ك et گ e. g. جنبیدن et کنبیدن ; آهنجیدن et آهنگیدن ; مزیدن et مکیدن ; β) cum خ e. g. مُنک et مُخ ; سنجیدن et سختن ; آمیختن et آهختن ; آمیزیدن et آهنجیدن ; افروختن et افروزیدن ; ریختن et ریزیدن coll. §. 4, d; γ) cum غ e. g. تیز ; گریغ et گریز s. تیبخ et تیغ ; δ) cum asp. ه e. g. ستیز et ستیه ; براز et براه ; ریزیدن et رینیدن ; آماهیدن et آماسیدن, unde آماه et آماس ; خروه et خروس ; ε) cum dent. sib. ش e. g. کاش et کاچ ; پختن = پخش et پخچ = s. kâça; هیش et هیچ ; پیچیده et پیشیده coll. پیچیدن et pars. béshîdan; زنجرف et شنجرف ; ریزیدن et ریشیدن ; آویزیدن coll. آکیشیدن ; راز et راش ; هازیدن coll. کستی et کشتی ; بهاشتن ; وسن et وشن ; وسناد et وشناد ; فرسته et فرشته ; رستن et رشتن ; نهستن et نهشتن ; مشتن s. مشبیدن et مسیدن; denique ژ) raro cum dent. tenui vel media e. g. تاراج et تارات ; کلاژه s. کلازه et کلانه.

Dentales.

ت	د	ذ	ش
t	d	ḍ	sh

§. 13.

Lit. ت est antiquior *t* et respondet b. *t* et s. *t*, *th*, sed reperitur tantum initio vocis et praecedente consona fortiore; in media autem voce inter vocales vel praecedente vocali vel liquida in literam د vel ذ mutatur e. g. تاج, arm. thag, unde تاجور = ap. takabara; تجر = ap. tacara, arm. tacar; تخم = b. taokhman, ap. taumâ, s. tôkman; تن = b. et s. tanu; تراویدن = r. b. thru, s. sru (çru); است = b. açti, s. asti; استخوان coll. b. açti, açta, s. asthan, asthi, gr. ὀστέον; ترسیدن = r. b. tarec, ap. tarç s. tras; شتفتن a r. b. et s. tap; تاختن = r. b. tac, s. tañc coll. v. c. گداختن, پرداختن ; تلیدن = r. b. et s. tar coll. v. c. گذاشتن, تذشتن ; پات et پد thronus.

Annot. 1. Raro initio vocis dent. media pro tenui posita est e. g. داخیدن disiungere, separare = r. b. tac et in media voce dent. tenuis pro media, ut in فتاردن, فتریدن a r. b. dar. Cf. etiam نتسیدن.

a) Sola lit. ت exprimitur etiam literarum complexus b. thw (= s. *tv* et *t*) e. g. تخشیدن = r. b. thwakhsh; تراشیدن s. تراکیدن coll. ترنگیدن s. درنگیدن = r. b. thwareç, s. tvaksh, taksh.

§. 14.

Lit. د est antiquior *d* et respondet b. et s. *d*, *dh* e. g. داد = b. et ap. dâta, s. dhâta; دختر = b. dughdhar, s. duhitar; دخم s. دخمه = b. dakhma; دروغ = b. draogha, ap. drauga et s. drôgha; دور = b. dûra, ap. dura et s. dûra; دویدن = r. s. dhâv; زدودن a r. b. du, s. dhû.

a) Lit. د media et finalis inter vocales vel praecedente vocali vel liquida ex b. vel s. *t* quasi emollita est e. g. باد = b. et s. vâta, hzv. ואת; پدر = b. patar, s. pitar; برادر = b. et ap. brâtar, s. bhrâtar; داد = b. et ap. dâta, hzv. דאת, s. dhâta; درد = b. drîta, hzv. דרת; دند et دندان = b. dantan, s. danta. In

adv. ایذر lit. ذ orta est ex *th* coll. ab. ithra. Cf. etiam §. 13 et §. 13 annot. 1.

b) Saepe lit. د ut ap. *d* quasi hebetata est ex b. *z* et respondet b. *z* et s. *h*, *j* e. g. دریا coll. زراه = b. zrayañh, ap. daraya, s. jrayas; دست = b. zaçta, ap. dasta, s. hasta; دوسیدن = r. b. zush, s. jush, unde دوست = b. zushta, ap. daustar. Cf. etiam ap. adam = b. azem, s. aham et ap. gud = r. b. guz, s. guh abscondere.

§. 15.

Lit. ذ proprie est dent. aspirata, quae tamen ut respondens b. *dh* initio vocis non legitur, nisi in duabus tribusve vocibus persicis, ut in ذوش durus, pravus, pravae indolis, quae fortasse est alia forma pro ذُش = b. dush, hzv. דוש, pars. dus, s. dus (dur, dush); sed in media voce et in fine reperitur, si praecedit vocalis et haud raro cum د et ز permutatur e. g. آذر coll. al. formis آدر, آدیش, آتش et تش = b. âtar; آذین = آزین; گذاشتن = گزاشتن a r. b. tar; کنبذ = کنبد.

a) In dialecto parsica lit. ذ exprimitur etiam l. b. *dh* e. g. پذیره = pars. padhîra; پذی = pars. padhi coll. al. formis پذ, پژ, hzv. פתי, פת, pars. pat et pad. In media voce inter vocales pars. *dh* respondet ipsae lit. pers. د ut ذ pronuntiandae e. g. دادار = pars. dadhâr, b. dâtar, s. dhâtar, hzv. דאתאר; خدا = pars. qadhâ.

b) Literae dentales persicae non solum inter se permutantur et cum ar. ط e. g. ترنگ et درنگ; ورتیج et وردیج; کتخدا et کدخدا; خات et خاذ; شوات et شواذ; تپیدن et طپیدن; تپانچه et طپانچه; غوته et غوطه; فوته et فوطه, sed etiam cum palatalibus et quidem *α*) cum ج vel چ e. g. ترنگ, درنگ et جرنگ s. چرنگ; پخت = b. pathana et پخچ; *β*) cum ز et س e. g. گداختن et گذاشتن; گزاشتن; گذاردن et گزاردن s. گساردن; *γ*) cum ژ e. g. پذ et پژ coll. پذرفتن et پژمردن.

c) Denique apocope lit. ت et د in quibusdam vocibus persicis usitata est e. g. فرامشت et فرامش = b. framarsta, pars. frâmôst; خشنود et خشنو = b. khshnûta; سپید et سپی = b. çpaêta, s. çvêta.

§. 16.

Lit. ش est antiquior *s* et respondet b. *s* et *sh*, quae saepe permutantur, et s. sibilo dent. *s* et cerebr. *sh* e. g. اشتر s. شتر = b. ustra, s. ushtra; تشت = b. tasta; تش s. تیشه = b. tasha; درفش = b. drafsha, s. drapsa; خشک = b. huska, ap. uska, s. çushka; شادی = b. shâiti; شدن = r. b. shu; فرامشت = pars. frâmôst = b. framarsta; کش axilla = b. kasha; گوش = b. gaosha, ap. gausa coll. s. ghôsha; مشت = b. musti, s. mushti; میش = b. maêsha, s. mêsha; نبشته scriptus, coll. pr. نویسم et ap. nipista; هشتم = b. astema, s. ashṭama.

a) Respondet etiam antiquiori *k* et b. et s. *ç* vel alii palatali aut sibilo e. g. آش puls, cibus = s. âça a r. b. et s. aç; شاخ = s. çâkhâ, lit. szaka; شاره = s. cîra, hind. چیره; شترنگ = s. caturañga; شگون = s. çakuna; هشت = b. astan, s. ashṭan, gr. ὀκτώ; آشامیدن a r. b. sham, s. cam; شستن s. شوئیدن = r. b. çud, s. çudh; شناویدن = r. b. çnu, s. snu; شنودن s. شنیدن = r. b. çru, s. çru coll. pracr. sunâmi et gr. κλύ-ω; مشتن s. مشیدن = r. s. març.

b) Ante *t* lit. ش orta est ex primitiva *r*, d. q. plura v. infra §. 20, a.

c) In vocibus persicis lit. ش saepe permutatur cum palatalibus et quidem *α*) cum ج e. g. شولیدن et جولیدن; *β*) cum چ e. g. پاشیدن et پاچیدن i. q. پشخیدن; *γ*) cum ژ e. g. بشکول et بژکول; شولیدن et ژولیدن;

δ) cum ژ e. g. لخشیدن et لغزیدن; ε) cum س e. g. شکرفیدن et سکرفیدن; شکستن et سکستن; شمیدن odorari, olfacere et سمیدن.

d) Denique lit. ش ex literarum complexu orta est, cuius originis iam in ipsa dialecto bactrica vestigia supersunt et quidem respondet :

α) b. *khsh*, s. *ksh*, e. g. تش s. تیشه = b. tasha a r. b. tash, s. taksh; روشن = b. raokhshna; شب = b. khshap, khshapan, s. kshapâ, kshapas; شهر = b. khshathra, s. kshatra a r. b. khshi, s. kshi; شیر lac = s. kshîra; کش s. خش axilla = b. kasha, s. kaksha, coll. hzv. סוי s. סוי = b. shudha, s. kshudhâ a r. b. shud, s. kshudh; شاریدن = r. b. khshar s. kshar; آشفتن et شیفتن a r. b. khshub, s. kshubh; نمشیدن = r. b. makhsh.

β) b. *fsh* abiecta nimirum lit. *f* e. g. شرم = b. fsharema.

γ) b. *çy* et s. *çy* et *cch* e. g. کشف = b. kaçyapa, s. kaçyapa et kacchapa.

e) Literarum complexus b. *khsh*, s. *ksh* exprimitur etiam 1) lit. خش e. g. خشنود = b. khshnûta; 2) lit. شک ex کش transpositis, ut in شکفتن coll. کشفتن = کشوفتن = r. b. khshub, s. kshubh et شکولیدن = r. b. khshar, s. kshar et شکرفیدن coll. b. khshôiwra, s. kshipra et 3) lit. شه, ut in شهریده a شهریدن = r. b. khshar s. kshar.

f) Lit. شک et شخ, gutturalibus permutatis, respondent etiam b. *sk*, s. *ch*, ut in شخودن = r. b. skâ, s. châ et in شکستن = r. b. çkeñd (çcind, çcid), s. chid et in شکلیدن, quod fortasse ad r. s. chur pertinet.

g) Lit. شج respondent literarum complexui s. *çy*, ut in شجودن s. شجیدن = r. s. çyâi et lit. شپ s. پش (بش), literis transpositis, respondent literarum complexui s. *sp*, ut in شپوختن et alia forma پشخیدن s. بشخیدن, quae ad r. s. sparç (spṛç) pertinent.

Labiales.

پ	ب	ف
p	b	f

§. 17.

Lit. پ est antiquior *p* et respondet :

a) b. ap. et s. *p* e. g. پاشنه = b. pâshna, s. pârshni; پای = b. pâdha, s. pâda; پدر = b. patar, ap. et s. pitar; پُر = b. perena, s. pûrṇa et interdum b. *f* e. g. پستان = b. fstâna, s. stana, arm. çtin.

b) antiquiori *v*, cuius loco etiam *p* reperitur e. g. چپ = b. havya, s. savya et praecedente س e. g. اسپ = b. açpa, s. açva; سپید = b. çpaêta, s. çvêta.

§. 18.

Lit. ب est antiquior *b* et respondet b. *b* et s. *b*, *bh* e. g. ابر nubes = hzv. אבר, pars. awr, b. awra, s. abhra; ابرو = b. brvaṭ, hzv. ברו, s. bhrû; بادام = s. bâtâmra; بازو = b. bâzu, s. bâhu; برادر = b. brâtar, s. bhrâtar; بیور s. بیوار = b. baêvare; بردن = r. b. bar, s. bhar; برشتن = r. s. bhṛj s. bhrajj; بودن = r. b. bû, s. bhû; بیم timor = s. bhîma coll. n. pr. بهیم = s. भीम, in quo به respondet s. lab. aspiratae *bh*; آشوبیدن coll. al. forma آشفتن s. آشوفتن a r. b. khshub, s. kshubh.

a) Saepe lit. ب ex antiquiore *p* orta est, imprimis inter vocales, vel si praecedit vocalis, vel si sequitur liquida et cum lit. و permutari potest e. g. بَر s. اَبَر praep. =

b. upairi, s. upari; برنا = hzv. אפורנאיך, b. aperenâyûka; ربـودن coll. al. forma رُفتن s. روفتن = r. b. rup, s. lup; نبشتن s. نوشتن scribere, a r. b. pish; نَوَدَه s. نَوَه et نبيره = b. napaṭ, ap. napâ, hzv. נף; آب s. آو = b. ap, ap. api, hzv. אף, pars. âw; تاب s. تاو = hzv. תף, a v. تابيدن = تافـتـن = r. b. tap; تـب = b. tafnu, hzv. תף; شب = b. khshapan, ap. khsapa, s. kshapâ, hzv. שף; خواب = b. qafna, s. svapna.

b) Lit. ب etiam ex antiquiore *v* (*w*) induruit e. g. بـاد = b. et s. vâta; بـاران, hzv. ואראן = b. vâra, s. vâr, vâri; بَبر = b. bawri, s. babhru; بَد = hzv. וח, pars. vaṭ, arm. wat; بـدست coll. گدست s. كدست = b. vîtaçti, s. vitasti; برف = b. vafra; بس = ap., hzv. et pars. vaç coll. b. vaçaṅh; بن = b. vana in n. c. گُلبن, ناربن s. نارون; بهشت = b. vahista, s. vasishṭha; بياس = s. vyâsa; بيست = b. vîçaiti, s. viṅçati; بـيـن, imp. v. ديدن, coll. r. b. vaên et ويـنـد = بيند; زبان s. زوان = b. hizva, s. jihvâ; بافتن = r. b. vap.

c) In vocibus persicis lit. ب interdum praecedenti nasali fulciendae inservit e. g. دُنب s. دُمب = دُم, b. duma coll. lex. *F.* auctore s. v. دنـب in lex. nostro; سُنب = سُم, b. çafa coll. سنبيدن = سفيدن s. سُفتن; غرنـبـيـدن = غريويدن = غريدن et نب vel مب saepe in lit. م contrahitur e. g. خَمّ s. خَم inflexus, curvus pro خَنب coll. خَنَب s. خَنب arcuatum opus; خُمّ s. خُم pro خُـنـب s. خُـمـب = b. khumba; كرم s. كـلـم pro كـرنـب, gr. κράμβη coll. تمليت = تـنـبـلـيـت; اموس = انبوس s. ابنوس; خميدن = خـنـبـيـدن et lit. ب per syncopen eiicitur e. g. كنور = كنبور, unde كنوريدن et كنبوريدن; تاسيدن = تباسيدن coll. §. 19, e.

§. 19.

Lit. ف est antiquior *p*, quae in dialecto b. sequente *r*, *s* et *n* in lit. *f* mutatur et s. *p*, *ph* respondet e. g. فـراز = b. frãs, s. prañc, hzv. פנאז, pars. frâz, frâzh; فرزند = b. frazaiñti ex fra = s. pra et r. b. zan, s. jan; فرمان (pro quo etiam پرمان legitur, ut پرمودن pro فرمودن) = ap. framânâ, s. pramâṇa; افيون s. اپيون = s. aphêna, gr. ὄπιον; تفسيدن = r. b. tafç; درفش = b. drafsha, s. drapsa; زفر = b. zafra; كف = b. kafa, s. kapha.

a) Lit. ف ante *t* respondet antiquiori *p*, *b* e. g. افـتـادن = r. b. et s. pat; آشفتن s. آشـوفـتـن a r. b. khshub, s. kshubh; تافتن = r. b. et s. tap; گرفتن = r. b. garew (pro garev = gareb coll. part. pf. pars. acc. gereptem), ap. garb, ved. grabh; كُـفـتـن s. كُپتن = ap. gub coll. inf. gaubataiy; رُفتن s. روفتن = r. b. rup, s. lup.

b) Lit. ف respondet etiam b. *b*, s. *bh* e. g. آف sol = s. âbhâ a r. s. bhâ = b. bâ; بغ = s. bhaga, unde بـغـپـور = فغفور *B.*; فـتـيـدن = r. b. bî, s. bhî; الفيدن s. الفندن a r. s. labh, sed in al. formis الفختن, الفاختن, الفغدن et الفقدن literae *bh* respondet pers. فـخ s. فـاخ s. فغ s. فقى, ut خت, litera خ praeposita, respondet dentali asp. b. *th* coll. §. 4, h.

c) Frequens est in persica lingua labialium et lit. و permutatio e. g. پستو et بستو; بـغـپـور et فغفور; پنگان et بنگان; بس et وس; پيروز et فيروز; بـرنـجـن et ورنجن; خپه, خبه, خفه et خوه; زبان, زفان et زوان; آب et آو; شناب et شناو; sed permutantur etiam labiales cum nasali labiali e. g. بنگ et منگ = s. bhaṅga; تنگ بل et تنگ مل; فخيز et مخيز; لبالب et لمالم; غژب et غژم; فلخودن et ملخودن; فخميدن et مخميدن; فرهنجيدن et ملنجيدن coll. آرمون s. ارمون = ar. عربون; سپسار s. سفسار = ar. سمسار. Conf. etiam s. brû loqui = b. mrû.

d) Praeterea permutantur etiam labiales cum gutturalibus et quidem 1) lit. ب cum گ et غ e. g. گرنج = برنج = s. barejya; غیشه = بیشه = b. varesha et 2) lit. ف cum خ e. g. ناخ = ناف, b. nabi, hzv. נאפך, s. nâbhi, coll. شکوخیدن et شکوفیدن; شخلیدن s. شخیلیدن et شفلیدن s. شفیلیدن; فرخویدن pro فرفویدن coll. b. frafrâvayâmi et §. 4, f.

e) Denique lit. ف respondens antiquiori *p*, *b* interdum prorsus abiicitur e. g. گیر imp. verbi گرفتن = r. b. garew = gareb, ap. garb, ved. garbh; گو imp. verbi گفتن = ap. gub; لانیدن = لائیدن (لابیدن, لبیدن) = r. s. lap. Cf. etiam §. 18, c.

Liquidae et Nasales.

ر	ل	م	ن
r	l	m	n

§. 20.

Lit. ر semper respondet b. et s. *r* e. g. خرد = b. khratu s. kratu; روز = b. raocañh; مدر = b. et s. mâtar.

a) Ante *t* lit. ر mutatur in ش e. g. داشتن = r. b. dar, s. dhar; انباشتن a r. b. bar, s. bhar; گذاشتن et گذشتن a r. b. et s. tar; نگاشتن a r. b. et s. kar, unde praes. دارم, انبارم, گذارم, گذرم et نگارم.

b) In media voce lit. *r* radicis aut retinetur e. g. کرپاس = s. karpâsa; آمرزیدن a r. b. marez, s. marj; گراجیدن = r. b. garez, s. garj; کردن = r. b. et s. kar; ورزیدن = r. b. varez, s. varh; هراسیدن = r. b. hraç; هراشیدن = r. b. harez, s. sarj, aut eiicitur e. g. پشت = b. parsti, s. pṛshṭha; شنیدن s. شنودن = r. b. et s. çru; کشتن, کشیدن, کشتن = r. b. karesh, s. karsh; هشتن = r. b. harez s. sarj; aut producta vocali compensatur e. g. پشنه, hzv. פאשנך = b. pâshna, s. pârshṇi (sec. Kuhn Z. III, 325 a r. s. sphur) coll. goth. fairzna, germ. vet. farsna, gr. πτέρνα; پرن = s. parṇa; پلو lavatio = b. frava; کفور = s. karpûra; فراموشیدن a r. b. marez coll. b. framarsta = pars. frâmôst. — Syncope lit. ر etiam in persica lingua usitata est e. g. پتو = پرتو = s. pratâpa; اژدها = اژدرها; مازدر = مرازدر et cum sequente nasali ن e. g. بنج = برنج = s. barejya.

c) Literarum complexus رخ literis transpositis ortus est ex b. *khr*, s. *kr* e. g. سرخ = b. çukhra s. çukra, ut lit. complexus رز ex b. *zr* e. g. گرز s. گرزه ex b. vazra.

d) In vocibus persicis lit. ر permutatur 1) cum ل e. g. الوند = اروند; تلنگبین = ترنگبین; چنار = چنال; دیوار = دیوال; سوراخ = سولاخ; سرف = سلف; زرو = زلو coll. آغلیدن = آغریدن; فتلیدن = فتریدن; 2) cum ن e. g. آغند = آورد, quae tamen permutatio in dialecto hzv. usitatior est coll. אפנין et אפרין, p. آفرین; דונסה = p. درست; פנונר = p. فرزند et Spieg. Gr. d. Hzv. spr. §. 23, 2, not. 2; denique 3) cum ز (ژ), quam permutationem lex. *F.* auctor dialecto Ispahanensi tribuit c. g. آشزدن = آشردن; ازمان et ازمانیدن = ارمان et ارمانیدن coll. كژ s. كژ s. كژ = كر s. كرگ.

§. 21.

Lit. *l* in dialectis antiquioribus b. et ap. non exstat eiusque locum lit. *r* occupat, ex qua etiam lit. *l* orta est. Sed reperitur

in dialectis antiquioribus hzv. et pars. et in lingua persica, quae saepe etiam lit. *l* offerunt, ubi dialecti cognatae *r* habent e. g. بالین = b. barezis, hzv. ברשן, s. barhis; پُل s. پول coll. al. forma پُرد = b. peretu, hzv. פואר, pars. puhal; پلاد = hzv. פוראפת, arm. polowat (polopat); پهلو = b. perethu, hzv. פהרו, s. pṛthu; دل = b. zaredhaya, s. hṛdaya, gr. καρδία, lat. cord-; سال = b. çaredha, s. çarad; کالبد s. کالب = hzv. כארפות; گُل hzv. גול, arm. ward coll. gr. ῥόδον (pro Fρόδον = βρόδον), lat. rosa; آلودن = r. b. râ, s. râ et lâ; آلیختن a r. b. rag, s. lañgh; بشلیدن (praef. ب) a r. b. et s. çri; بشولیدن (praef. ب) a r. b. et s. çru; تالیدن = r. b. tar. Fortasse etiam huc pertinet mutatio lit. *rd* in *l* aut *r* e. g. پلنگ, quod ex ved. pṛdaku, pṛdakû ortum videtur; بالنگ = بادرنگ; پالیز hortus = arm. partêz; مالیدن = r. b. mared, s. mard; بالیدن = r. b. vared, s. vardh; نالیدن = r. s. nard; غریدن et گُولیدن = r. b. gared coll. s. gar. Cf. etiam آژیریدن, cuius r. b. zrâd, s. hrâd videtur.

a) Lit. ل haud raro etiam orta est 1) ex gutt. ك, گ, غ et ش = b. *khsh* s. *ksh* et *sh* e. g. آلانه nidus = آشیانه eiecta lit. ی (§. 25, c) et lit. ش cum ل permutata a r. b. khshi + â habitare coll. b. shayana habitatio, sedes, ab eadem r. khshi; آلفتن = آشفتن a r. b. khshub, s. kshubh; آلوشیدن = آکوشیدن s. آغوشیدن a r. b. gush coll. خلشک = خکشک (pro خشک خاك); زالوك = زاغوك; سولک et سوکل = سوکک; غالوك = غاکوك; غول = غوش auris; لوچ = کوچ; لوخ = کوخ al. et 2) ex palatali sibilo e. g. پالیدن s. پلیدن = r. s. paç. — Eiusdem originis saepe etiam est lit. *l* in lingua armenica e. g. leahrn mons = b. gairi, s. giri, hzv. גר, afgh. غر; lezu lingua = b. hizva, s. jihvâ; louel audire = b. et s. çru; leard iecur = b. yakare, s. yakṛt, p. جگر.

b) Permutatio lit. *d* cum *l* satis nota probatur etiam his exemplis: لوخ = دوخ; لندیدن = دندیدن; لوغیدن = دوختن s. دوزیدن s. دوشیدن coll. ابیل instrumentum ferreum, quo terram fodiunt et complanant = b. vaêdha; مُل vinum = b. et s. madhu, gr. μέθυ, μέλι, lat. mel coll. chald. מלצר pincerna primarius (ex מל = p. مل et צר = p. سر). Cf. etiam لوسیدن, cuius r. b. diwzh esse videtur. — Permutationis literae ل cum ن exemplum est انفختن s. انفخید pro الفخت quaestus, lucrum *B*. Cf. انفختن.

c) Denique syncope lit. ل usitata est in lingua persica e. g. خم = خلم, unde خمیدن = خلمیدن; فخمیدن = فلخمیدن.

§. 22.

Lit. م est vulgaris nasalis labialis *m*, quae non solum cum nasali ن permutatur e. g. بان = بام; کجین = کجیم; لجن = لجم; هنوار = هموار coll. لُنبه = s. lamba, sed etiam cum liquida ل e. g. لیزیدن miscere = میزیدن, et cum lab. پ e. g. پوش در بندی = موش در بندی coll. پنگیدن = منگیدن, et cum و e. g. پرواس = پرماس coll. پرواسیدن et برماسیدن.

a) Lit. م eiicitur per syncopen e. g. خیدن = خمیدن, imprimis sequente altera nasali م e. g. همانا et همانند = هم مانا et هم مانند; نیمدار = نیم مدار opp. دیدار et abiici potest per aphaeresin, ut in v. لنجیدن, quum decurtatum sit ex ملنجیدن, quod ortum est ex فرهنجیدن eiecta lit. ه (§. 7, c), ut ملخودن ex فلخودن et مخمیدن ex فخمیدن coll. §. 19, c.

§. 23.

Lit. ن est antiquior *n* et respondet diversis nasalium sonis, qui in dialectis antiquioribus persicis et in lingua sanscrita variis signis notantur e. g. نام = b. et s. nâman; انجمن = b. hañjamana,

s. saṅgama; پنج = b. et s. pañcan; فرمان = ap. framânâ, s. pramâṇa.

a) Lit. ن radicis aut retinetur in lingua persica, ut in زندن s. ژندن s. ژندیدن pro زدن = r. b. jan s. han, in v. c. آزندن, آژندن, آژندیدن et اوژندیدن et in اشکندن = r. b. çkeñd et in ستاندن = ستادن = r. s. stên, aut eiicitur, ut in زدن = r. b. jan s. han et in بستن = r. b. bañd, s. bandh et in ستادن = ستاندن = r. s. stên et in سهستن = r. s. çaṅk, aut vocali longa compensatur, ut in زادن = r. b. zan, s. jan et in زیدن = زدن in v. c. آزیدن, پزیدن, گزیدن coll. پوستن = b. pãçta vd. 3, 66.

b) Praeterea etiam lit. ن inseritur et quidem saepissime ante چ vel گ e. g. منج et منگ coll. مج; برنج s. گرنج coll. بج, b. berejya, s. vrîhi, arm. brinths; سنج et سنگ a r. b. çac; آهنج et آهنگ a r. b. hac. In Praesente et formis, quae cum hoc tempore cohaerent, lit. ن augendi vel confirmandi causa addita videtur e. g. آهختن, pr. آهنجم a r. b. hac; سختن, pr. سنجم = r. b. çac et ante lab. ب e. g. خفتن, pr. خنبم = r. b. qap; سُفتن, pr. سنبم = r. b. çif coll. سُنب s. سُم = b. çafa; نهفتن coll. نهنبیدن, pr. نهنبم a r. b. gup (pro ghup). Cf. etiam §. 4, d et 18, c.

c) In vocibus persicis lit. ن cum ل permutatur e. g. لیلوپر et نیلوپر; ملچخ et منجخ; کلند et کنند et haud raro etiam per aphaeresin, syncopen et apocopen abiicitur e. g. شیب = نشیب; زاستر = زانستر (pro زان سوتر); شاندن = نشاندن; شستن = نشستن; چیدن = چنیدن; غریویدن = غرنبیدن; لوکیدن = لنگیدن; زمی = زمین; نشیم = نشیمن.

Semivocales.

و ی

v y

§. 24.

Lit. و est antiquior *v* et respondet b. *v* (*w*) et s. *v* e. g. وازیدن s. وازیدن = r. b. et s. vac; ورزیدن = r. b. varez; وزیدن = r. b. vaz s. vah.

a) Lit. *v* initialis saepe transiit in ب vel گ e. g. بفتن = r. b. et s. vap; بیند coll. al. forma وبند a r. b. vaên, s. vên; بیختن pro وبختن coll. آویختن = r. b. vij; praep. گ (ب, بی, پی, وی) = b. et s. vi; گردیدن = r. b. varet, s. vart; انگیختن pro آنویختن coll. آویختن a r. b. vij; گرگان = b. vehrkâna, ap. varkâna, arm. vrkan; گشتاسپ = b. vîstâçpa, ap. vistâçpa; cui addendum est غیشیدن (pro گیشیدن gutturalibus permutatis §. 6, b) = r. b. vaç. Cf. etiam §. 5, c.

b) Haud raro etiam lectiones و, ب et گ simul usitatae sunt e. g. باد et واد ventus = b. et s. vâta; بلشه et واشه nisus; بام et وام aes alienum; بیش et ویش plus; بیند et وبند videt; برزیدن et ورزیدن; بردیدن, گردیدن et وردیدن in v. نوردیدن; نانوا et نانبا; یاوه et یابه; لب et لو; گراز et وراز = b. varâza, s. varâha, arm. varaz; پیوندن et پیگندن coll. آویزیدن et آگیشیدن; آویختن et بیاختن coll. انگیختن.

c) Saepe و media ex *b* vel *p* orta est e. g. آوردن, نواریدن, گواریدن a بردن = r. b. bar, s. bhar; پیوندن a r. b. bañd, s. bandh; نوشتن = نبشتن a r. b. et s. pish; تویدن = تابیدن s. تافتن = r. b. et s. tap; گوالیدن pro گ + بالیدن a r. b. vared, s. vardh.

d) Interdum lit. و media instar digammae excidit e. g. استر = s. açvatara; پاك = s. pâvaka; چهار = b. cathware, s. catvâras; دَر = b. dvara, ap. duvari, s. dvâr; سگ = b. çpan, s. çvan (çun), lat. canis pro cvanis; نیک coll. al. forma نیو = hzv. נִיוְךְ, ap. niba; یک = hzv. אִיוְךְ, b. aêva, ap. aiva.

e) Syncope lit. و etiam in lingua persica usitata est, quum dicant پرویزن et پریزن; بزوشم et بزشم; جلویز (جلبیز) et جلیز; توانم et تانم; توانِد et تاند; توانست et تانست coll. راندن pro رواندن et شاندن pro شواندن.

f) Denique notanda est aphaeresis lit. و e. g. خون = b. vohuni et یل = b. et s. vîra.

§. 25.

Lit. ی est antiquior *y* et respondet b. et s. *y* e. g. یزدان = b. yazata; سیاه = b. et s. çyâva; زیان = b. zyâna; دریا coll. al. forma زراه = b. zrayañh, ap. daraya, s. jrayas.

De lit. b. *y* initiali in lingua persica haud raro in ج mutata v. supra §. 9, c.

a) In quibusdam vocibus lit. ی initialis ad instar lit. ه (§. 7, a) vocali respondet in dialectis cognatis, ut in یخ glacies = b. içi et یک = b. aêva, ap. aiva, hzv. אִיוְךְ, s. êka et یل = b. et s. vîra, lit. و per aphaeresin abiecta, ut in خون = b. vohuni (§. 24, f.).

b) Ut lit. ه (§. 7, I, *β* et II, *β*), ita quoque ی media et finalis vel یـ ex gutturali aut dentali aspirata originem duxit et quidem:

α) ex antiquiore *kh*, cuius tamen mutationis exempla non nisi ex dialectis cognatis afferri possunt e. g. zaza meiyeç, kurm. mêsh (= maish), kurd. mish (ex mahish, mahesh) = b. makhshi musca; zig. mui = s. mukha os, vultus; nai = s. nakha unguis;

β) ex antiquiore *gh*, e. g. انیران (ex anair-ân) = b. anaghra; رَی = b. ragha, ap. ragâ, hzv. רַךְ, gr. Ῥάγαι; نیوشیدن a r. b. gush, s. ghush praef. praep. ن. Fortasse etiam huc referendum est v. پیهیدن destruere, delere, perdere, si ad r. s. han pertinet, quae saepe in ghan mutatur coll. ghnanti, aghnan, jaghâna, caus. ghâtay, al., ut sequens lit. ه ad indicandam lit. aspiratam addita videatur. Cf. etiam arm. mari gallina = b. maregha, p. مرغ;

γ) ex gutturali aspirata *h*, cuius mutationis exemplum videtur hzv. נאי nasus, ap. nâhi, b. nâoñha, s. nâsa;

δ) ex antiquiore *th* et *dh* e. g. آرایم, pr. verbi آراستن s. آرائیدن, coll. b. râdh-âmi a r. b. râd, s. râdh; پایم, pr. verbi پائیدن, coll. b. pâdh-âmi a r. pâd?, forma secundaria radicis b. pâ ad analogiam radicis çnâd, quae est forma secundaria radicis b. çnâ; پوید = پاید, vocali obscuriore *û* pro *â* posita, pr. verbi پوئیدن, coll. b. paidh-yâiti a r. b. pad; جویم, pr. verbi جُستن s. جوئیدن, coll. b. jaidh-yêmi a r. b. jad, s. gad; رویم, pr. verbi رُستن s. روئیدن, coll. b. raodh-âmi a r. b. rud; شویم, pr. verbi شُستن s. شوئیدن, coll. b. çaodh-ayêmi a r. b. çud, s. çudh, caus. çôdhay et b. çudha lustratio; فریفتن, pro فردفتن a r. b. dav, s. dabh; پای = b. pâdha, s. pâda; بوی = b. baodha, unde بوئیدن; خوی = b. qaêdha (Anq. gloss.), s. svêda; خُوی = s. svadhâ; دَی = b. dadhvâo; جوی, hzv. נוי = b. vaidhi; کَی = b. kadha; مَی vinum, hzv. מאי, pars. maê = b. et s. madhu. Cf. etiam hzv. סוי fames = b. shudha, s. kshudhâ.

c) Denique in multis vocibus persicis syncope lit. ی usitata est e. g. سپاره = سی پاره; نیوش = نوش; نیوشین = نوشین;

ماشوب ;گوید = گُود ;نیوشیدن = نوشیدن = مَیاشوب ;ماور = مَیـاور ;نـارد = نَیرد ; | نرزد = نَیرزد ; نوفتمر et نوفتی = نوفتمر نَیوفتمر et کویستن = کُستن .s کوستن ; نَیوفتی.

Literarum transpositio.

§. 26.

Multae voces persicae ex dialectis antiquioribus literis transpositis ortae sunt, ut برف = b. vafra; چرخ = b. cakhra, s. cakra; سرخ = b. çukhra, s. çukra; گُرز .s گُرزه = b. vazra; مغز = b. mazga, hzv. מזג. — Interdum etiam forma primitiva una cum transposita in usu est e. g. اروند, hzv. ארונד, b. aurvañt = اورند s. افرند, unde افرندیدن; چکرز, hzv. אכרז = چرکز. Praeterea perfrequens est haec mutatio non solum in lingua antiquiore bactrica, d. q. v. Justi Handb. d. Zendspr. p. 364, 101, sed etiam in lingua persica, in qua imprimis liquidae ر et ل, nasalis ن et sibilantes س et ش transponi solent, e. g. ورشک = وشرك ; گرزدن = گزردن ; پیغلوش et پیلغوش = پیلگوش ; فلیته = فتیله ; فتخلمه = فلتخمه ; الفنجیدن = فلنجیدن coll. ملخج = مخلج ; abiecta ا; تنپک = تپنک coll. غنودن pro غونلدن a b. qafna; آخمسه = آخسمه ; کرسب .s کرسف = کرفس ; چسپیدن = خسپیدن ; چپسیدن = خپسیدن a r. b. qafç; شپیختن .s شپوخـتـن = پشخیدن = r. s. sparç (spṛç); خشائیدن et خشودن = شخائیدن et شخودن = r. b. skâ.

De verbo persico.

Verbum simplex.

§. 27.

Radix verbi simplicis aut in infinitivo aut in imperativo magis apparet, e. g. خواردن edere, r. b. qar, s. svar?; ترسیدن timere, r. b. tareç, ap. tarç, s. tras; داشتن tenere, imp. دار, r. b. et ap. dar, s. dhar; تاختن festinare, imp. تاز, r. b. tac, s. tañc; بستن ligare, imp. بند, r. b. et ap. bañd, s. bandh, aut in utroque modo, e. g. جَستن = جهیدن salire, imp. جس et جه, r. b. jañh (jah), s. jas. — In quibusdam autem verbis duae radices quasi confluxerunt, e. g. in v. آمدن venire, imp. آی s. آ, pr. آیم, r. b. ap. et s. gam et r. b. ap. et s. i et in دیدن videre, imp. بین, pr. بینم, r. b. dî (did), ap. di, s. dhî et r. b. vaên, s. vên. Cf. etiam آزیدن, آزیریدن, آغاردن s. آغریدن, آزرمیدن, توختن, نَمیدن, نویدن al.

Verbum compositum.

§. 28.

Verba composita oriuntur

a) accedente praepositione, quae in lingua persica etiam seorsim usitata est, ut فرود .s فرو , اندر .s در , پیش , بیرون , بر , باز , فرا et وا, et primitivam verbi significationem plerumque immutat et

b) praefixa praepositione, quae non nisi cum verbis coniuncta reperitur et cum verbo simplici quasi coaluit, cuius tamen significatio in verbi significatione non semper agnoscenda est. Tales praepositiones ex dialectis antiquioribus persicis in linguam persicam desumtae earumque formae magis aut minus immutatae sunt. Verba autem cum his praepositionibus coniuncta ut simplicia usurpantur et instar verborum simplicium etiam cum praepositionibus in lingua persica usitatis coniungi possunt, e. g.

بر نشستن, فرو گذاشتن, باز آمدن al. Sine praepositione praefixa pauca tantum huius generis verba in usu sunt, e. g. زدن in آزدن; ستردن in گستردن; سودن in آسودن, فرسودن; شکنجیدن in نشکنجیدن; هنجیدن in آهنجیدن; in plurimis autem verbi simplicis forma primitiva aut prorsus immutata est e. g. زندن pro زدن in آزندن; باردن s. باریدن s. باشتن pro بُردن in انباردن, انباریدن, انباشتن; داختن pro تاختن in پرداختن, گداختن, aut omnino non usitata, e. g. راستن in آراستن; شستن in نشستن; مادن s. مودن in آمادن, نمودن; فرمودن, آمودن; هادن in نهادن; کردن s. کریدن s. کردیدن in شکردن s. شکردیدن s. شکریدن.

c) Raro duae praepositiones verbo praefiguntur, ut ز et آ in v. آزمودن; ن et پ in v. پنداشتن et پنگاشتن; پ et ب in v. بپسودن *F.* s. بَپسودن *B.* et بِپساویدن *F.* s. بَپساویدن *B.* et پ et پ in v. پَپریشیدن *B.*

De praepositionibus verbo praefixis.

§. 29.

Praepositiones praefixae, quae cum verbo simplici quasi coaluerunt et non nisi cum verbo coniunctae reperiuntur, sunt :

a) آ (یا, ا) = b. ا‎ â, ap. â, hzv. א (איא), pars. â, s. आ ad, e. g. in آراستن, آوردن, آشفتن, آشامیدن, آسودن, آرامیدن al.

α) Ut in dialecto bactrica vocalis praepositionis *â* saepe corripitur, ita in lingua persica utraque scribendi ratio آ et اَ in multis verbis cum hac praepositione coniunctis invaluit, e. g. in آبشتن *B.* s. اَبشتن *B. Bh.*; آختن s. اَختن *B.*; آرستن s. اَرستن *B.*; آزدن s. اَزدن *B.*; آواریدن s. اَواریدن *B.* In quibusdam verbis etiam sola scribendi ratio اَ pro آ usitata est, ut in اَبیستن; اَسغدیدن coll. آسغده et اَسغده; الفاختن s. الفختن a r. s. लभ् + आ; اَنوئیدن coll. نوئیدن.

β) Pro آ etiam alia forma یا usitata est, quae ex hzv. איא, pars. ایا, abiecta א originem duxisse videtur. Utraque forma apparet in hzv. איאפתנן et יאפתנן coll. pars. ayâfta, quarum antiquior איאפתנן etiam cum b. âyapta cohaerere videtur. Alia exempla sunt hzv. איאבארש (Hülfe, Schutz Spieg.) coll. p. یاور, unde یار, quod a v. آوردن s. آوریدن derivandum est; یاختن 4 extrahere = آختن; یارستن posse = آرستن. Cf. etiam یاره = ایاره et یاسه = ایاسه.

γ) A praepositione praefixa آ s. اَ prorsus alienum est Alif prostheticum اِ s. ای s. اُ, quod pronuntiationis allevandae causa praefigitur, si verbum a sibilo incipit, quem sequitur alia consona, e. g. اِستادن s. ایستادن, اِشتافتن, اِشپیختن s. اِشپوختن, اِستهیدن, اُشنودن s. اِشکستن, اِشکوخیدن, اُستردن, اُزدودن, اِشنیدن al.

δ) Ut آ vel اَ vocem incipiens saepe per aphaeresin abiicitur, e. g. آسمان = سمان, آزاد = زاد, آلانه = لانه b. âzâta, ابرنجن = برنجن, ابیون = بیون s. aphêna, ایاره = یاره coll. امیر = میر, ita quoque praep. آ vel اَ et Alif prostheticum per aphaeresin aut syncopen abiici possunt, e. g. آواریدن et واریدن; اسغدیدن (coll. آسغده s. اسغده) et بسغدیدن; الفختن et بلفختن, استادن et ستادن; استهیدن et ستهیدن; اشتافتن et شتافتن; اشنیدن s. اشنودن et شنیدن s. شنودن.

b) اَف s. اِف s. اَو s. اُو s. اُ et فَ s. فِ s. فُ abiecta ا = b. ‎aiwi s. aibi, ut in parte secunda Yaçnae legitur, dazu, herzu Justi, ap. abiy et abis, hzv. אף s. פ (או), pars. awa (اَو), s. अभि. Exempla sunt فَتردن s. فِتردن s. فَتاریدن s. فتالیدن s. فِتالیدن اِفتالیدن *B.*; اَفدیدن *B.*;

آفروختن s. اَوروختن s. فُروختن *B.* coll. hzv. אַפרוחתנן s. פְּרוכחתנן et pars. awarôzet; آفشاندن s. آفشاردن s. فَشاردن s. فِشاندن *B.*; آفشاندن *B.* s. اَوشاندن *F.* s. فِشاندن *Bh.*; اُوفتادن s. اُفتادن *B.* et abiecta praepositione فِتادن *F.* s. فُتادن *C.* coll. hzv. אופתאתנן et פְּתיתנן, pars. اُوفتادن (...).

c) اَن s. آن s. اَن s. اِين (primit. هَم s. هَن) = b. ... hãm (ham et ante dentales hañ) vereint, mit, zusammen Justi, ap. ham, hzv. אן (הן, הם), pars. an (اَن), s. सम्.

Praepositionis forma هن in solo v. هَنجاريدن *C.* usitata est coll. هَنجار *B. Bh.* s. هَنجار *B.* Alia exempla sunt اَنبازيدن *F.*; اَنباردن s. اَنباشتن *B.*; آنگندن = آگندن *B. F.* coll. اَنگندن *F.*; اينجيدن *F.* Cf. etiam هَمباز s. هَنباز s. اَنباز et اَنجمن = b. hañjamana et hzv. הנערתיניתנן vollenden, vollständig machen Spieg.

d) پَذی s. پَذ s. پِذ s. پِژ s. پِژ s. forma magis usitata پِی *B.* (پی *F.*) = b. ... paiti, hinzu Justi, ap. patiy, hzv. פְּתי et פְּת, pars. padhî s. pat s. pad s. paê, s. प्रति.

Exempla sunt : پَذيرفتن *B.* s. پِذرفتن *F.* s. پِذرفتن *B.* coll. پَذيره et hzv. פְּתירפתנן, pars. padhîraftan; پَژمريدن s. پَژمردن *F.* coll. پَژمرده *F.* s. پژمرده *B.* s. پژمريده *HK.*; پَيگندن *B.* (پيگندن *F.*); پَيمودن *B.*; پَيوستن *B.*, hzv. פתוסתנן, pars. paêvastan coll. پَيوندن *C.* et پَيوند, hzv. פתונד, pars. پَدوند.

e) پَر (بَر) پَر s. فَر s. فِر s. فَرا s. فَرو s. فُرو s. فَرِی = b. ... fra vor, hervor, vorwärts, fort Justi, ap. fra, hzv. פר, pars. fra, s. प्र.

Exempla sunt : پَرداختن *B.*; پَرستيدن *B.* coll. hzv. פרסתכש; پَرمودن Gl. in Des. s. فَرمودن *B.*, hzv. פרמותנן, pars. framûdan coll. پَرمان Gl. in Des. s. فَرمان *B.*; پَروردن *B.* coll. فَرورد pro پَرورد *B.*, hzv. פרורתנן; پَرونديدن *F.*; فِرستادن *B.*; فَرغاريدن *B.*; فَرگندن s. فَرگنديدن *F.*; فَرهنجيدن *B.* coll. hzv. פרהאנג s. פרהנג et فَرهيختن s. پَرهيختن *B.* s. بَرهيختن *B.* s. فَراهيختن *B.* s. فُروهيختن *F.*; فَراموشيدن *B.* coll. فَرامش s. فَرامشت = pars. frâmôst, b. framarsta; فُروهيدن *F.* coll. فَروهيده *B.*; فَريوردن *B.* s. فَريوريدن *F.* coll. b. fraoreṭ et fraoreti, hzv. פרורת.

f) پيرا (پيرا *HK.*) s. پَرا s. پَر vocali *â* correpta = b. ... pairi herum Justi, ap. pariy, hzv. פירא, pars. pêrâ, s. परि.

In paucis tantum verbis haec praepositio usitata est, ut in پيراسيدن *B.*; پيراگندن *B.* s. پَراگندن *B.* s. پَراگنديدن *F.* s. پَرَگندن *B.* vocali *â* correpta coll. پيرامون *B.* s. پَيرامون *HK.* (pro پيرا آمون) = hzv. פיראמון, pars. pêrâmûn.

g) زِ s. زَ s. زُ s. اُز praef. ا et شِ s. اِش praef. ا = b. ... uç s. ... uz heraus Justi, ap. ud, uç, hzv. ז, s. उद्.

Paucis tantum verbis haec praepositio praefixa est, ut in زدودن s. زِدائيدن *B.* s. اُزدودن *F.* coll. بَزدودن *B.* s. بِزدودن *F.* s. بَزدائيدن *B.* praef. ب; زَغاريدن *F.*; زَمودن *B. F.*; آزمودن *B.* praefixa praepositione آ = hzv. אזמותנן; زَنوئيدن *B.* s. زِنوئيدن s. زُنوئيدن *F.*; شِستفتن s. اِشتافتن *F.* et in شِكريدن s. شِكرديدن s. شِكردن *B.*

h) گُ (گو) s. گَ s. گِ (گُ [كو], كَ, كِ) s. پِی (بی) s. پُ s. پَ s. پِ (بُ), s. بِ, zendpaz. ... = b. ... vi (vî) auseinander, fort, gegen Justi, hzv. גו s. ו s. וי, pars. va s. gu s. ku, s. वि.

Forma usitatior est گُ. Exempla sunt گُداختن s. گُدازیدن *F.* = hzv. ותאחתן; گُداشتن s. گُداردن *B.* s. گُداریدن *Bh.* = hzv. ותארחתן; گُریختن *B.* s. گُریختن *F.* s. گُریفتن s. گُریفتن *B. F.*; گُزیدن *B.* coll. گُزند = hzv. וזנד, pars. vazant; گُزیدن *B.* coll. گُزین = pars. vajîn; گُستردن *B.* = hzv. וסתרתן; گُسستن s. گُسیختن *Bh.*; گُشادن s. گُشادن *B.* coll. zend-paz. وِشادن, pars. گُشادن; گُماشتن s. گُماریدن *B.* = hzv. גומאשתן coll. pars. gomârt; گُمیزیدن s. گُمیزیدن *C.* coll. hzv. גומיחתנן, pars. gômézeṭ et pers. گُمیز s. گِمیز s. گُمیز *B.*; گُوازیدن *F.*; گُواشتن *F.* s. گُواریدن *B. F.*; گُوالیدن s. گُوالیدن s. گُوالیدن s. گَوالیدن *B.* Fortasse etiam alia forma est گُو s. گو ad analogiam hzv. וג, e. g. in v. گُویستن s. گویستن. Porro پیراستن *B.* s. پیرائیدن *F.* = hzv. ויראסתנן; پیسودن *B.*; بیوازیدن *F.*; پَراختن s. پِراختن *B.* coll. پُراختن et بُزاریدن *B.* i. q. گُداختن; پَژولیدن s. پِژولیدن s. فِژولیدن *B.*; پِژوهیدن *B.* s. پَژوهیدن s. پِژوهیدن *F.*; پِژیدن *F.*; پِسندن et پِسندیدن *F.* s. پَسندیدن *B.*

i) ن s. نَ s. نُ = b. ni nieder Justi, ap. ni, hzv. נ, pars. ni, s. नि.

Exempla sunt : نِشستن *B.*, pars. niçaçtan; نِشکنجیدن *B.*; نِکندن *B.*; نُمودن *Bh.* s. نَمودن *B.* = hzv. נמותנן, pars. namûdan; نَواختن *B.* s. نُواختن *F.* s. نَوازیدن *B.*; نَواریدن *B.*; نَوَردن *B. F.* s. نَوردیدن *B.* s. نَوشتن *B.* s. نِوشتن *Bh.* Gl. Sch.; نُوِشتن s. نِوشتن *B.* s. نُبِشتن *B. F.* = hzv. נפשתנן; نِهادن *B.*, pars. nihâdan; نِهُفتن *B.* s. نُهُفتن *F.* = hzv. נהופתנן et نِهَنبیدن *B.* s. نُهُنبیدن *F.* coll. hzv. נְהומבית et pars. nahuñbeṭ.

Annot. 1 Praepositionem ن ad b. et s. ni et praep. نَ vel نُ ad b. et s. anu referendam esse male docet Fr. Müller (die Conj. des neup. Verb. p. 9 [226]), quem etiam alii secuti sunt, ut نَمودن s. نُمودن sit compositum cum praep. نَ s. نُ = b. et s. anu, quum tamen exempla modo allata satis probent, praepositioni b. et s. ni in persica lingua et نَ et نُ et نِ respondere.

De praefixo ب s. پ.

§. 30.

Particula بِه s. بِ, quae, praeter Aoristum, plurimis quoque verbi persici temporibus et modis praeponi vel ut ب praefigi potest (Instit. ling. pers. §. 206), saepe etiam cum verbis quasi coaluit et lexicographi persici talium verborum magnum numerum offerunt. In tali compositione praef. ب vocali quidem *i* pronuntiatur, sed saepe etiam بَ vel بُ legitur et in aliquot verbis duae vel tres pronuntiandi rationes in usu sunt. Pro ب etiam پ vel پَ legitur et nonnunquam utraque forma in uno eodemque verbo usitata est, ut in بَسودن et پَسودن et ب s. پ praefigitur etiam verbo, cui iam پ praefixum est, ut in بیساویدن et بپسودن et پپریشیدن coll. §. 28, c. Raro praef. ب cum و permutatum est, ut in بشکولیدن = وشکولیدن coll. syn. وشکردیدن et وشکریدن. In parsica dialecto primitiva huius praefixi forma ﻻ bê videtur, sed legitur etiam ﻻﻻ ba et به (Spieg. Parsigr. §. 63).

a) Si verbum a lit. ا incipit, haec litera accedente praef. ب aut eiicitur, ut

in بَسغدیدن coll. اَسغدیدن et in بَلفختن coll. اَلفختن, aut in ی mutatur, ut in بِیَفگندن coll. اَفگندن et in بَیوسیدن B. (پَیوسیدن s. پِیوسیدن s. پِیوشیدن F.) ab آس = اَوس spes, quae mutatio etiam in in verbis a lit. آ incipientibus usitata est, remanente tamen altera lit. ا, ut in بِیاغاریدن s. بِیاغشتن s. بیغشتن coll. آغاریدن s. آغشتن s. آغشتن et in بیاغلیدن coll. آغلیدن et in بِیاوردن C. (پِیاوردن F.) coll. آوردن et ex primitiva huius praefixi forma inusitata بی = pars. bê explicanda videtur.

b) Verbi forma simplex, cui ب praefigitur aut usitata est, ut رسیدن in بِرسیدن; ستردن in بِستردن; سودن in بِسودن; شستن in بِشُستن al., aut non usitata, ut تائیدن in بِتائیدن; رازیدن in بَرازیدن; ریشیدن in بِریشیدن; شلیدن in بَشلیدن; شودن in بُشودن et عشتن in بهاشتن = عازیدن et verbi simplicis significatio cum significatione verbi compositi aut consentit, ut نشاستن = بنشستن; شکستن = بشکستن; افگندن = بیفگندن al., aut ab illa aliquantum differt, ut in بسیاجیدن coll. سیاجیدن; شخائیدن s. بشخودن coll. بشخائیدن s. بشولیدن; شوریدن coll. بشوریدن; شخودن coll. شولیدن; بیاوردن C. s. پیاوردن F. coll. آوردن.

c) Sequuntur verba cum praef. ب s. پ ordine alphabetico disposita, addita simul varia huius praefixi pronuntiatione e lexicis persicis desumta:

بنتائیدن B. s. بَتئیدن F.; بَرازیدن B. F. s. بُرازیدن F.; بَراشیدن s. پَراشیدن s. پَرشیدن s. پَریشیدن et پَیپَریشیدن B.; بَزدودن s. بِزدائیدن F.; بُرسائیدن, بُرسیدن B. s. بِزدودن F.; پَساویدن B. et بِپساویدن F. s. بَپساویدن B.; بِستردن B.; بَسغدیدن s. بِسغدیدن B.; بِسودن s. پَسودن Gl. Sch. coll. پَسوده B. s. بُسودن F. et بِپسودن F. s. بَپسودن B.; بَسیاجیدن B. s. بَسیاجیدن Gl. Sch. F.; بِشخائیدن s. بِشخودن B.; بِشِستن B.; بِشُستن B.; بِشْکستن F.; بِشکلیدن s. پِشکلیدن B.; بَشلیدن B. s. بِشلیدن F.; بُشودن F.; بِشوریدن B.; بِشولیدن s. بَشولیدن B. s. بُشولیدن F.; بُگذاشتن B.; بُکُستن F.; بِگِسلانیدن F. coll. بِسلانیدن B. F.; بُگَشتن F.; بَکُشتن F.; بَلفختن B.; بَمنکیدن F. s. بَمنگیدن C.; بِنشاستن, بِنشاختن s. پِنداریدن B.; پِنداشتن B. بِنشاندن F.; بِنِشَستن F.; بَهاشتن B.; بِیاغشتن s. بِیاغشتن s. بِیاغاریدن B.; بِیاغلیدن B.; بِیاوردن C. s. پِیاوردن F.; بِیَفگندن s. بِیَوگندن B.; بِیوباریدن B.; بَیوبردن B.; بَیوسیدن B. s. پَیوسیدن F. et پِیوشیدن F.

De praefixa particula negativa ن

§. 31.

Praeter part. neg. نا verbis praepositam, ut in نا گرویدن J.; نا گواریدن C.; نا گوالیدن F. et نا نمشیدن B. F. SHL., etiam part. neg. ن verbis praefixa legitur, ut in نَشنختن B.; نَغنویدن B.; نَیازیدن B. (نیازیدن F.) et نَیوباریدن B. In dialecto parsica haec particula aut نے nê, aut نہ na, aut نَه scribitur, quarum tamen prior nê forma primitiva videtur, ut pars. bê pro بہ s. ب (Spieg. Parsigr. §. 63). Inde sequitur antiquiorem etiam esse pronuntiationem ن (نِی cognatum cum نَی), quae tamen, si نیازیدن F. = نَیازیدن B. et نِفریدن B., نِفرین Bh. = نَفریدن, نَفرین F. excipis, in solo verbo negativo نیست non est, = pars. nêçt usitata est.

Verbum causale.

§. 32.

Derivativum verbale unum tantum est, quod causale dicitur et in infinitivi terminationem ـَاندن s. ـَانيدن desinit, quae respondet hzv. יניתנן, pars. inîdan, cuius loco etiam ânîdan et ânûdan legitur. Plerumque haec terminatio verbi radici adiungitur, ut in جَهاندن *B.* s. جَهانيدن *Bh.* a v. جَستن = r. b. jaṅh (jah); خواهانيدن *F.* a v. خواستن = r. s. çvas (pro svas), b. qâd?; خيزانيدن *B.* a v. خاستن = r. b. khiz; رَهاندن s. رَهانيدن *B.* a v. رَستن = r. b. raz, s. rah; ريزاندن s. ريزانيدن *B.* a v. ريختن = r. b. et s. ric; گيراندن *B.* s. گيرانيدن *C.* a v. گرفتن = r. b. garew, s. grabh; ميراندن s. ميرانيدن *F.* a v. مُردن = r. b. et s. mar. In quibusdam verbis terminatio ـَاندن s. ـَانيدن infinitivo apocopato, qui in lit. د vel ت desinit, adiuncta videtur, ut in آزردانيدن *C.* pro آزارانيدن *B.* a v. آزاردن s. آزردن; آغشتانيدن *C.* pro آغارانيدن *B.* a v. آغشتن; جَستانيدن *C.* pro جَهانيدن *Bh.*, a v. جَستن; رُستانيدن *C.*, pro رويانيدن *F.*, a v. رُستن; زدانيدن *F.* a v. زدن; سُفتانيدن *C.* coll. al. forma سُنبانيدن *C.*, a v. سُفتن; شِكُفتانيدن *C.* coll. al. forma شِكُفانيدن *B.*, a v. شِكُفتن; كَردانيدن *C.* coll. al. forma minus usitata (Secand. nam. 128 fin.) كُنانيدن, a v. كَردن.

a) In paucis tantum verbis signum vel character causalis est voc. *â* radicis producta, ut in گاشتن (*Bh.* گايستن) caus. verbi گَشتن; گُذاشتن caus. verbi گُذشتن coll. s. तॄ (तृ) caus. तारयति; نِشاستن caus. verbi نِشستن coll. s. सद् caus. सादयति et fortasse etiam in داميدن coll. دَميدن.

b) Ut in dialecto huzvarica ita etiam in lingua persica significatio terminationis causalis usu ita attrita est, ut in multis verbis vim suam prorsus amiserit. Talia sunt آزارانيدن *B.* i. q. آزاردن; آغارانيدن *B.* i. q. آغاردن; برغـلانيدن *B.* *F.* i. q. بـرغاليدن; پاشانيدن *B.* i. q. پاشيدن al. Idem valet de verbo گذاشتن, quod quidem est caus. verbi گذشتن, sed saepe etiam significatione huius verbi legitur.

Verba denominativa.

§. 33.

Verba denominativa non solum ex nominibus sive persicis sive arabicis formari possunt, sed etiam ex nominibus cum praepositione coniunctis, ut براهيدن ex راه et ب; گراهيـدن ex راه et گ = b. vi; بيوسيدن ex اوس et ب; برداريدن *F.* ex دار patibulum et بر coll. انبازيدن *F.* ex انباز = هنجاريدن ;هم‌باز ex هنجار = هم‌جار et ex ipsis praepositionibus, ut زبريدن s. زوريدن *F.* ex زبر s. زور super, supra; زيريدن *F.*, caus. زيرانيدن *C.* ex زير infra.

a) Verba den. adiecta infinitivi terminatione دن oriri solent, ut آرزودن *F.* ex آرزو; انجيردن *B.* ex انجير; پارودن *F.* ex پارو; شاديدن *B.* ex شادى; گزردن *B.* ex گزر. Si ipsum nomen iam in lit. د desinit, haec lit. aut ante دن abiicitur, aut immutata manet et ope vocalis copulativae ـِى cum infinitivi terminatione دن coniungitur, ut بيهودن *F.* a بيهود; پرهودن *F.* a پـرهـود; شمغنديدن *C.* a شمغند; كلنديدن *B.* a كلند; گندن s. گنديدن *F.* a گند; نُميدن *B.* a نُميد; ويدن s. وَيدن s. وَيديدن *B.* a ويد s. وَيد. In plurimis tamen verbis den. infinitivi terminatio دن ope vocalis ـِى cum

nomine connexa est, in paucis tantum pro ـِی legitur etiam ـُو, ut پخچودن s. پخشودن *B.* coll. پخچیدن s. پخشیدن *B.* a پخچ s. پخش; برخیدن *F.* a برخ; شغودن *C.* coll. شغیدن *C.* a شغه; هواسیدن *B. F.* a هوا inserta lit. س d. q. v. §. 34, a, γ.

b) Alia infinitivi terminatio تن rarioris usus est in verbis den. et quidem adhibetur α) si nomen in ش desinit, ut بنگشتن coll. بنگشیدن *B.* a بنگش; نوشتن coll. نوشیدن *B.* a نوش; β) si ipsum nomen iam in lit. ت desinit, quae tamen, ut lit. د ante دن, aut abiici potest, aut immutata manet, si haec infinitivi terminatio ope vocalis ـِی cum nomine connectitur, ut سفتن *F.* a سفت; شگفتن coll. شگفتیدن *B.* a شگفت; وغستن *B.* a وغست; et غارتیدن *B.* a غارت.

c) Praeterea lit. fin. ه praecedente vocali brevi semper abiicitur, ut in اندیشیدن *F.* ab اندیشه; بساردن *F.* a بسارده; شغودن s. شغیدن *C.* a شغه; مراغیدن *F.* a مراغه; مزیدن *B.* a مزه; ویژیدن *C.* a ویژه et یوبیدن *C.* a یوبه.

d) Praecedente autem vocali longa ـَا lit. ه et ن finalis semper remanent, ut in ارمانیدن *B.* ab ارمان; افسانیدن *B.* ab افسان; آسانیدن *F.* ab آسان; آگاهیدن et نگاهیدن *F.* ab آگاه et نگاه.

e) Verba den. ab arabicis nominibus derivata in lexicis persicis haec leguntur: بلعیدن *B.*; ترمیدن *F.*; تلاشیدن *F.*; رقصیدن *Bh.*; ستمیدن *F.*; سرفیدن *F.*; شمیدن *B.*; طرازیدن *F.*; طرازیدن *B.*; طلبیدن *Bh.*; طلوعیدن *Bh.*; طنیدن *F.*; عفیدن *B.*; غارتیدن *B.*; غنجیدن *F.*; فضولیدن *B.*; فهمیدن *F.*; میراثدن s. میراثیدن *M.*; نثاریدن *F.*; نوحیدن *C.*; نومیدن *F.* et وهمیدن *Bh.*

De infinitivi terminationibus.

§. 34.

Duae sunt infinitivi persici terminationes تن et دن in parsica quoque dialecto usitatae, quarum posterior دن orta est ex تن, hzv. תנן, ap. tana et post vocales, liquidas et nasales adhiberi solet, raro post ق, غ, خ et ف, ut in hisce exemplis: الفخدن *F.*, الفغدن *B.*, الفقدن *F.* = الفختن coll. آرْغده *B.* et آسَغْده s. اَسَغده *B.* et post ش ut in آغشْدن *F.* = آغاشتن.

a) Quae infinitivi terminationi praecedit lit. س aut ad radicem pertinet, ut in ابیستن a r. b. piç et کستن coll. b. kaçu, hzv. כס, aut orta est α) assimilatione ex dentali radicis aspirata, e. g. آراستن (pro âradhtan a r. b. râd, s. râdh; جُستن a r. b. jad (pro jadh), s. gad; رُستن pro rud-tan s. rudh-tan a r. b. rud (rudh), s. ruh, al., d. q. plura v. supra §. 12, f., aut β) ex asp. h (ṅh) e. g. جَستن a r. b. jaṅh (jah), s. jas; رَستن a r. b. raz, s. rah coll. b. yâçta a. r. yâoṅh (yâh) et vaçtê a r. vaṅh, d. q. plura v. supra §. 12, f, aut denique γ) imprimis in verbis den. a v. subst. هستن, quae tamen origo, quum postea ignota fuerit, lit. س huius verbi saepe instar literae coniunctionis inter radicem et infinitivi terminationes تن et دن interiecta est, ut oriatur ستن s. یستن s. سیدن, e. g. توانستن = توانیدن (r. tu); دانستن = دانیدن (r. b. dâ cl. IX); ریستن s. ریسیدن = ریدن (r. b. irith); زیستن s. زستن (r. b. ji); سهستن (r. s. çaṅk); شایستن = شائیدن s. شاهیدن (r. b. khshi, s. kshi); مانستن = مانیدن (r. mâ); نگریستن s. نگرستن = نگریدن (r. kar); هواسیدن (a هوا). Idem probat etiam dial. huzvarica, in qua lit. ס eodem modo ante infinitivi terminationem תנן inseritur, e. g. כאמסתנן = p. کامیدن; תובאנסתנן = p. توانستن; דאנסתנן = p. دانستن; זיוסתנן = p. زیستن; שאיסתנן = p. شایستن. Cf. etiam Spiegel, Gr. d.

Hzvspr. §. 130 et F. Müller, die Conj. d. neup. Verb. p. 7 et 18 [234 et 235].

b) Infinitivi terminatio دن etiam ope vocalis ـُو vel ـِی, cuius origo cum अय cl. X cohaerere videtur, cum radice in consonam desinente coniungi solet e. g. تنودن s. تنیدن (r. tan); بخسودن s. بخسیدن (r. b. pakhsh); بخشودن s. بخشیدن (r. b. bakhsh); دُرودن s. دُریدن (r. dar); ربودن s. ربیدن = رُفتن (r. b. rup, s. lup); raro autem cum ـَائی ad analogiam verborum, quorum rad. in *u* vel *û* desinit (§. 34, e), e. g. ربائیدن = ربودن (r. b. rup, s. lup); سزائیدن = سزیدن (r. b. çac) et cum ییی, e. g. خارئیدن = خاریدن (r. kar).

c) Si verbi radix in *â* desinit, infinitivi terminatio دن aut sola additur e. g. استادن (r. b. çtâ, s. sthâ); آمادن (r. mâ); دادن (r. dâ); گادن (r. gâ), aut cum ئی s. ۿ s. وی coniuncta e. g. گائیدن s. گاهیدن = گادن (r. gâ); سائیدن s. ساویدن coll. پساویدن = سودن (r. çâ); آلائیدن = آلودن (r. b. râ, s. lâ); شخائیدن = شخودن s. شخیدن (r. b. skâ); آمائیدن = آمادن coll. آمودن et نمائیدن = نمودن (r. mâ); اندائیدن s. انداویدن = اندادن s. اندودن (r. b. dâ), aut denique vocali *â* radicis cum ـُو vel ـِی permutata, e. g. اسـتـیـدن = استادن (r. b. çtâ, s. sthâ); آلودن = آلائیدن (r. b. râ, s. lâ); سودن = سائیدن (r. çâ); شخودن et شخیدن = شخائیدن (r. b. skâ); آمودن et نمودن = آمائیدن et نمائیدن (r. mâ).

d) Si verbi radix in *i* vel *î* desinit, infinitivi terminatio دن sola et integra addi solet, e. g. آفریدن (r. b. frî); چیدن (r. ci); خریدن (r. s. krî); دیدن (r. dî); ریدن (r. b. iri, ri) coll. syn. ریستن s. ریسیدن (r. b. irith); نخشیدن (r. b. khshi). Raro pro یدن legitur ئیدن vel ـَائیدن vel ـَاهیدن e.g. آئیدن = آمدن (r. i); شائیدن s. شاهیدن = شایستن (r. b. khshi); فَئیدن (r. b. bî, s. bhî).

e) Denique si verbi radix in *u* vel *û* desinit, vocalis ـُو ante infinitivi terminationem دن ad radicem pertinet, sed saepe permutatur cum voc. ـَا, cuius loco etiam ـَائی et ـَاوی s. ـَابی, lit. ب pro و posita, legitur, aut cum voc. ـِی e. g. بودن et انبودن (r. b. bû, s. bhû); شودن s. شُدن coll. گشودن s. گشادن (r. b. shu); افزودن s. افزائیدن (r. b. çu); زدودن s. زدائیدن (r. b. du, s. dhû); ستودن s. ستائیدن (r. b. çtu, s. stu); شنودن s. شنیدن et سرودن s. سریدن s. سرائیدن (r. çru); تراویدن s. ترابیدن s. ترائیدن (r. b. thru); چاویدن s. جاویدن s. ژاویدن coll. syn. خائیدن s. خبائیدن (r. b. khshu); شناویدن (r. b. çnu, s. snu).

Verba persica

eorum significationes et radices.

آ

آبادانیدن habitatum, cultum reddere *J.*; 2) *met.* laudare, celebrare, benedicere et laudari *B.* — Aut caus. verbi آبادیدن est, si respicis significationem „habitatum, cultum reddere“, quam tamen solus *J.* offert, aut potius v. den. ab آبادان derivatum, quum idem significet atque آبادیدن, quod legitur in lex. Fg. (آبادیدن مصدر آباد است ومعنی آن ستودن وآفرین گفتن). Mala tamen lectio pro آبادانیدن videtur آبادائیدن, quam offert lex. *F.* eadem significatione sine ex. — آبادان est forma aucta vocis آباد (مزید علیه آباد چون شد وشدان) *Bh.*, quae ex آب aqua et suff. اد composita videtur (مرکب است از آب وآد که کلمه نسبت است چنانچه در پساد ونوشاد نام شهری معروف حسن خیز واین متجازیست مشهور) *Bh.*, ut respondeat hzv. אפאת (angebaut Spieg.), cuius suff. את est ab. añṭ ex vañṭ ortum, ut in aoshañhañṭ (aoshôñhvat) et thamanañhañṭ (thamanôñhvañṭ), gen. thamanañuhatãm al., d. q. v. Justi, Handb. d. Zendspr. p. 374, §. 321. Inde sequitur, آبـد proprie significare „aquis abundans, aquosus“ et respondere b. âfanṭ et s. apavant, unde 2) cultus, habitatus et 3) *met.* amoenus pulcer, bonus.

آبادائیدن et آبادیدن v. s. v. آبادانیدن.

آبشتن *B.* s. آبِشتن *B. F.* et آبَشتن s. اَبِشتن *B. Bh.* occultare, celare *B.*; 2) abscondi (نهفتن وپنهان شدن) *Bh.* — Verb. پِشتن simplex non usitatum cum praep. آ s. اَ (§. 29, a, α) compositum, ut نبشتن scribere, cum praep. ن, cuius r. b. est pish (reiben, schlagen, zubereiten Justi), s. pish (pinashṭi) pinsere, terere, quum e notione *terendi* etiam notio *occultandi* facile derivari possit.

آجستن s. آجِستن figere *palum, lapidem,* plantare *arborem F.*; pr. آجم. — Verb. جستن in compositione tantum pro vulgari زدن usitatum et cum praep. آ compositum. Plura v. infra s. v. زدن.

آجیدن dentes limae efferre, limam acuere; 2) dense consuere *B.*; fortasse pr. آجینم ad analogiam verbi اجیدن, cuius imp. est اجین *B.* — Verb. جیدن cum praep. آ compositum, quae tamen verbi forma aeque ac جستن in آجستن non nisi in compositione pro vulgari زدن usitata est. Plura v. infra s. v. زدن.

آختنیدن v. s. v. آختن.

آختن s. اَختن (§. 29, a, α) coll. باختن 4 et 5, extrahere, gladium i. q. evaginare *B. F.*

e. g. حکیم اسدی ۞ کشیدند صف تیغ وخشت آختند ۞ شیخ سعدی ۞ گرش بر فریدون بدی تاختن ۞ امانش ندادی بتیغ آختن *F.* et testiculos i. q. castrare *B.* — Fortasse ortum est ex آهختن eiecta lit. ه coll. §. 7, c, d. q. plura v. infra s. v. هنجیدن. — Eiusdem originis videtur alia forma آخیدن pervenire *F.* sine ex., infinitivi terminatione یدن pro تن posita, quam tamen cetera lex. non exhibent. — In eodem lex. *F.* legitur etiam آخانیدن, causale verbi آخیدن, pervenire facere *F.* sine ex., quod tamen sec. *C.* est caus. verbi آختن eadem significatione.

آخیدن v. supra s. v. آختن.

آخیریدن i. q. آختن *F.* allato hoc vs. : میر نظمی ۞ مقابل یکدیگر تیغ آخیریده ۞ همانندم سینهٔ خصمش دریده. — Num forte mala lectio pro آزیریدن?

آراخانیدن v. s. v. آراخیدن.

آراخیدن i. q. آرامیدن *F.* allato hoc vs. : ابو المعانی ۞ دوش در گلشن به بلبل گفتم ای بیهوده گو ۞ باز آراخید تا چند ناله وفریاد کن *F.*, in quo lex etiam caus. آراخانیدن legitur. — Sed آراخیدن et آراخانیدن mala lectio pro آرامیدن et آرامانیدن videtur.

آراستن s. آرَستن s. آرَستن et آریدن *B.* et آرائیدن *F.* ornare, exornare; 2) instruere, praeparare; pr. آرایم, caus. آرایانیدن *C.* — Verb. راستن cum praep. آ vel اَ compositum (§. 29, a, α) = hzv. אראסתנן, sed simplex non usitatum, cuius r. b. est râd (geben, bereiten Justi), ap. râd, s. râdh (radhnôti). — In verbi forma آراستن lit. س ante تن assimilatione ex dentali aspirata orta est coll. §. 12, f. et ap. râçta, hzv. ראסת, p. راست; in verbi autem forma آریدن et آرائیدن lit. dentalis aspirata radicis in ی mutata est, d. q. plura v. §. 25, b, δ. — Aliud v. c. est پیراستن.

آرامیدن *B.* s. آرامدن s. آرَمیدن *F.* s. آرْمدن *B.* coll. آرْمید = آرَمید et آرْمیده = آرَمیده *B.*, quiescere, tranquillum esse; 2) iacere, dormire; 3) quietem dare, tranquillum reddere; caus. آرامانیدن *M.* *J.* — Verb. رامیدن simplex non usitatum cum praep. آ vel اَ compositum (§. 29, a, α) et ad r. b. ram (ruhen, sich freuen Justi), s. ram (ramatê) referendum coll. b. râma, hzv. ראם, p. رام (آرام) et hzv. ראמֱסתנן, pro quo etiam al. formae ראמאִיסתנן, ראמֻיסתנן et ראמיניתנן usitatae sunt.

آرایانیدن et آرائیدن v. s. v. آراستن.

آرزوٗدن appetere, desiderare *F.* sine ex. — Verb. den. ab آرزو derivatum.

آرَستن pro آراستن *B.* v. s. v. آراستن.

آرَستن s. اَرَستن (§. 29, a, α) posse *B.* — Usitatum videtur آرست *B.* „potuit“ et نَیارست *B.* „non potuit“. — Fortasse آرَستن alia forma verbi آراستن est et ad eandem rad. b. râd referenda.

آرُغدن et آرُغده v. s. v. ارغیدن.

آرَمِدن et آرَمیدن v. s. v. آرامیدن.

آروغیدن ructare *J.* — Verb. den. ab آروغ ructus, derivatum, cuius al. formae sunt آروق، واروغ، وروغ، روغ، رجغک، رجک et رچک.

آروندیدن v. infra s. v. اروندیدن.

آریدن v. s. v. آراستن et آوریدن.

آزاردن *B.* s. آزاریدن *F.* s. آزَردن *B.* molestia afficere, affligere, offendere et pass. affligi; pr. آزارم s. آزَرم; caus. آزارانیدن *B.* s. آزردانیدن *C.* coll. §. 32. — Verb.

زاردن cum praep. آ compositum = hzv. אזארתנן, quod ad r. b. zar (gelb sein; zürnen, peinigen Justi) referendum videtur coll. b. âzârayêiñti et âzareta et ved. hṛṇîyatê irascitur. Sed pro v. simplici زاردن usitatum est زاریدن gemere, lamentari, unde زار et زاری derivandum. Cf. etiam آزیدن 2 et نَیازیدن et آزیریدن 2.

آزَدن s. آزَدن B. immittere, infigere *acum, sim.*, unde acu pingere, consuere; colore imbuere, tingere B.; pr. آزَنم. — Verb. زدن cum praep. آ vel اَ (§. 29, a, α) compositum, d. q. plura v. s. v. simplici زدن. Cf. etiam آزیدن 1.

آژدن i. q. آزدن et malleo lapidem molarem aptare B.; pr. آژنم. — Alia forma verbi آزدن lit. ز cum ژ permutata (§. 12, i), d. q. plura v. s. v. زدن. Cf. etiam آژیدن.

آزردانیدن et آزردن v. s. v. آزاردن.

آزرمیدن revereri, honorare, venerari; 2) inclinare, propendere F. sine ex. — Verb. den. ab آزرم derivatum, cuius variae significationes ad duas radices: b. zar (gelb sein; zürnen, peinigen Justi), unde zarema (Hemniss, Abschnitt; das Grün, Gold Justi) et b. zar (ergreifen, vereinigen, zugethan sein Justi), unde zaraṅh (Ergebenheit Justi) referendae videntur.

آزمودن experiri, tentare B.; pr. آزمایم. — Consentit hzv. אזמותן et est verb. مودن cum praep. آ et ز compositum, ut زمودن cum praep. ز et آمودن cum praep. آ. Sed verb. simplex مودن non usitatum est, nisi cum praepositionibus coniunctum, ut آمودن, پیمودن, فرمودن, نمودن al. et ex primitivo مدن, vocali â cum û permutata, ortum videtur coll. §. 34, c, quod etiam simplex non legitur. Utriusque verbi formae مودن et مدن radix b. est mâ (messen, schaffen Justi), s. mâ (mâti). Cf. آمدن.

آژندن F. s. آژندن B. consuere, configere B. F.; perspicere F. allato hoc vs. کسائی ✿ عصیب وکرده برون کن وزو زونج نورد ✿ جگر بیازن وآکنج ازو بسامان کن; pr. آژنم s. آزنم, caus. آزندانیدن s. آژندانیدن C. — Aliae formae verbi زدن, lit. n radicis servata (§. 23, a), cum praep. آ compositae, d. q. plura v. s. v. زدن.

آژندیدن luto s. mortario firmare lateres B. — Verb. den. ab آژند lutum s. mortarium, derivatum, quod ad v. آژندن referendum videtur.

آزیدن i. q. آزدن B., d. q. plura v. s. v. زدن et آژیدن; 2) coll. آزیریدن 2, i. q. آزاردن B., ex quo eiecta lit. ر (§. 20, b) et voc. ـا cum ـی permutata ortum videtur. Idem verbum praefixa part. neg. est نَیازیدن.

آژیدن immittere, infigere *acum, al.*; 2) consuere, configere B.; i. q. آزدن F. allato hoc vs.: ابو المعالی ✿ نتوانم که روی او بینم ✿ مژه آژیدن نگذم کرد. — Alia forma verbi آزیدن, sed ژیدن et زیدن in compositione tantum usitata sunt pro v. simplici زدن q. v.

آژیدیدن mentis compotem, intelligentem reddere F. ex مجمع الفرس sine ex. — Sed falsa lectio pro آژیریدن videtur.

آزیریدن trahere, extrahere B., qua significatione est verb. cum praep. آ compositum et ad r. b. zar (ergreifen Justi), s. har (hṛ, harati) referendum; 2) i. q. آزاردن B., ut sit alia forma huius verbi, vocali ـا cum ـی permutata, ut in آزیدن 2 pro آزاردن et inserta voc. ـی.

آژیریدن clamorem, strepitum edere; 2) parare, apparare; 3) intelligentem reddere, certiorem facere *B.* — Verb. ژیریدن simplex non usitatum cum praep. آ compositum, cuius r. b. videtur zrâd (rasseln Justi), s. hrâd sonare, tonare, ut ortum sit ex آزیردیدن, quum *rd* aut in *l* aut in *r* transeat coll. §. 21, vocali *â* simul cum *î* permutata et transposita ad dirimendas consonas coniunctas radicis zrâd, quum earum pronuntiatio Persis difficilior videatur, ut in زابیدن a r. b. zbâ et زواریدن a r. b. zbar. Cf. etiam آژیر s. آژیر s. آزیر.

آسانیدن facile reddere, expedire (t. قولایلمك) *F.* allato hoc vs.: میر نظمی که آسانیدن ۞ عاشقرا محالست ۞ که آسان بودن اورا قیل وقالست. — Verb. den. ab آسان facilis, derivatum, quod ad v. سودن pertinere videtur.

آسائیدن v. s. v. آسودن.

آسودن *B.* s. آسائیدن *F.* Gl. Sch. quietem afferre, pacare; 2) quiescere, otio frui; 3) *met.* mori *B.*; pr. آسایم; caus. آسایانیدن *M.* — Verb. سودن cum praep. آ compositum, unde etiam آسان (آسانیدن) derivandum est.

آشامیدن s. آشمیدن *B.* bibere, potare. — Verb. شامیدن simplex non usitatum cum praep. آ compositum, cuius r. b. est sham (schlürfen Justi), s. cam (camati), unde etiam آشام coll. آشام.

آشردن et آشزدن v. s. v. آشوردن.

آشُفتن s. آشوفتن *B.* movere, agitare, perturbare; 2) commoveri, agitari, perturbari; 3) irasci; s. آشوبیدن perturbari, insanum fieri *B.*; pr. آشوبم; caus. آشفتانیدن *C.* — Verb. شفتن s. شوفتن s. شوبیدن (§. 18, a) simplex non usitatum cum praep. آ compositum et una cum respondente hzv. אשופתן ad r. b. khshub (in Aufregung gerathen Justi), s. kshubh (kshôbhatê) referendum. Pro v. simplici شفتن s. شوفتن usitatum est کشفتن s, کشوفتن et شیفتن, quum literarum complexui b. *khsh*, s. *ksh* respondeat in persica lingua et کش et ش, d. q. v. §. 3, e et 16, d, *α*. Cf. etiam آلفتن s. آلفتیدن, quae est alia forma verbi آشفتن.

آشمیدن v. s. v. آشامیدن.

آشوبیدن v. s. v. آشفتن.

آشوردن miscere, fermentare *B.* s. آشُردن et dialecto Isfahanensi آشُزدن (§. 20, d, 3) depsere, subigere, formare *F.* sine ex. — Verb. cum praep. آ compositum, sed pro simplici شوردن s. شردن usitatae sunt formae شاریدن, شوریدن, شرّیدن et شریدن. Plura v. s. v. شاریدن.

آشوفتن v. s. v. آشفتن.

آغاردن s. آغاریدن *B.*; caus. آغارانیدن *B.* coll. اَغاردن (§. 29, a, *α*) et بیاغاریدن *B.* praef. ب et آغاشتن s. آغَشتن *B.* s. آغیشتن *F.* et بیاغاشتن s. بیاغَشتن *B.* praef. ب, madefacere et madefieri; 2) miscere, subigere *B.*, qua significatione una cum syn. فرغاریدن ad r. s. gar (gṛ, garati) s. ghar (ghṛ, gharati) humectare, irrigare, conspergere, referendum est; sed significatione: 3) deglutire *B.*, unde 4) coll. غلیدن et آغالیدن, movere, agitare, incitare, irritare *ad certamen*, pertinet ad r. b. gar (verschlingen, ergreifen Justi), s. gar (gṝ, girati et gilati), ut sit verbum, in quo duae radices quasi confluxerunt (§. 27). — Verb. غاردن s. غاریدن non nisi cum praep. آ et فر coniunctum usitatum est, et mutatur ante تن in غاشتن s. غشتن coll. آغاشتن s. آغشتن et §. 20, a.

آغازیدن incipere, aggredi; 2) intendere, propositum habere *B.* — Verb. cum praep. آ compositum sed simplex non usitatum, quod fortasse ad r. s. gâh immergi, ingredi, referendum est, quum lit. غ respondeat s. *g* et lit. ز s. *h* coll. §. 6 et 10, a.

آغشتن *C.* آغشدن *F.* allato vs. poetae میر نظمی, qui in lex. nostro legitur, accumulare *F. C.* Sed idem significare videtur, atque آغشتن, quum lex. *B.* auctor verb. بیغشت, quod ab آغشتن praef. ب derivandum est, sic interpretetur: خیسانید ونم کرد وآمیخت وسرشت, ut sit alia forma verbi آغاردن s. آغاریدن lit. ر ob infinitivi terminationem تن cum ش permutata (§. 20, a) et ad eandem r. s. gar s. ghar referenda. Cf. آغشتن.

آغلشتن i. q. آغشتن accumulare *F.* sine ex.; sed male lectum pro آغشتن videtur, cuius alia forma est آغشتن. Plura v. s. آغشتن et آغشتن.

آغلیدن incitare, irritare ad inimicitias, certamen; 2) commoveri, incitari; conturbari, affligi *B.* coll. بیغلیدن praef. ب idem *B.* et براغلیدن praef. بر, s. براغلیدن, voc. *â* correpta, irritare, instigare *B.*; proiicere, extrahere, evellere *F.* s. برغلیدن *F.* et برغلانیدن abiecta praep. آ s. آ idem *B. F.*, pro quo in lex. *J.* etiam legitur ورغلانیدن lit. ب cum و permutata (§. 19, c), to seduce, invite, debauch; to join; to desire; to prevail *J.* — Verb. غلیدن cum praep. آ compositum, cuius alia forma est آغاریدن 4, liquidis permutatis (§. 20, d, 1). Plura v. s. v. آغاریدن et غلیدن.

آغستن vi implere alqd in alqo loco, refercire *B.* — Alia forma verbi آغندن = آکندن videtur, eiecta lit. ن (§. 23, a) et addita l. س ante infinitivi terminationem تن ex dentali aspirata orta (§. 12, f) coll. b. kata (a r. kan) = hzv. כתך, p. کده (کد, کده), ad analogiam verbi زاستن = زادن (r. b. zan, s. jan) et جستن in آجستن = زدن (r. b. jan, s. han). Plura s. v. کندن, ad quod pertinet.

آغشتن *B.*, آغشتن et آغشتن *F.*, quod probat etiam vs. e Schahn. in lex. nostro allatus, coll. آغشتن *B.* et آغیشتن *F.*, madefacere et madefieri; 2) miscere, inquinare et misceri, inquinari *B.*; 3) depsere, subigere *F.*; caus. آغشتانیدن *C.* — Alia forma verbi آغشتن = آغاردن s. آغاریدن 1. 2, vocali *â* correpta; sed verb. simplex غشتن non usitatum est, nisi in part. غشته s. غشته, quod sec. lex. *B.* auctorem idem significat atque آغشته, quocum Spieg. b. aghoçti vd. 7, 145 comparat. Plura v. s. v. آغاردن et آغاشتن.

آغندن i. q. آکندن *F.* et *B.* s. v. آغنده. — Alia forma verbi آکندن gutturalibus permutatis (§. 6, b). Plura v. s. v. کندن.

آغوشتن *F.* s. آغوشیدن *B.* amplecti. — Aliae formae verbi آکوشیدن q. v. — Sec lex. *F.* auctorem v. آغوشیدن etiam significat i. q. آغیشتن exemplo non allato.

آغیشتن i. q. آغشتن *F.* sine ex. — Alia forma videtur voc. *î* producta.

آفریدن creare *F.* allato hoc vs.: میر نظمی
☆ اطاعت بامرش که منصوص اوست ☆ جبلت آفریدن که مخصوص اوست; pr. آفرینم. — Verb. فریدن simplex non usitatum cum praep. آ compositum, respondens hzv. אפניתתן benedicere et ad r. b. frî (lieben, liebend erheben, preisen Justi), s. pri (prinâti) referendum coll. âfrînâmi benedico yt 1, 23. Significatio-

nem autem „benedicere, celebrare, laudibus efferre Persae voce آفرین benedictio, laus, celebratio, = b. âfrîna, hzv. אפרין s. אפנין cum verbo quodam auxiliari, ut خواندن, داشتن, زدن, کردن, گرفتن *Bh.*, coniuncta exprimere solent. Cf. etiam نفریدن.

آفندیدن bellum gerere, litigare, inimicitias facere *B.* — Verb. den. ab آفند bellum, certamen, inimicitia, derivatum, etiam اَفَندیدن *B.* (§. 29, a, α) scriptum. Fortasse آفند ex آورن ortum est, unde اَوَردیدن pro آوردیدن, lit. و cum ف et lit. ر cum ن permutata (§. 19, c et 20, d, 2).

آگاهیدن cognitum habere, scire; 2) certiorem facere *F.*; caus. آگاهانیدن *C.* — Verb. den. ab آگاه gnarus, peritus = hzv. אכאס, pars. âgâh, derivatum et una cum respondente hzv. אכאסינידנן, pars. âgâhinîdan ad r. b. kaç (ansehen, erblicken Justi), s. kâç (kâçatê) referendum. Ad eandem r. pertinet etiam نگاهیدن.

آگَندن s. آگَنیدن implere, refercire *B.*; pr. آگَنم. — Verb. گندن s. گنیدن = کندن cum praep. آ compositum. Aliae formae sunt آغندن, آنگندن et انگنیدن. Plura v. s. v. کندن.

آگوشیدن amplecti *B.* — Verb. گوشیدن praef. praep. آ, quasi „aures auribus admovere" i. q. amplecti. Aliae formae sunt آغوشیدن *B.* et آغوشتن *F.*, lit. گ cum غ permutata (§. 6, b) et آلوشیدن *F.*, lit. گ cum ل permutata (§. 21, a, 1) coll. آگوش s. آغوش s. آغش humerus. — Sec. lex. *F.* auctorem v. آگوشیدن in sermone Shahn. etiam i. q. زدن et i. q. سپاریدن significat exemplo non allato.

آگیشیدن verb. obsoletum videtur, quum lexica persica, praeter آگیش suspensus, unguibus adhaerens; 2) suspensio, adhaesio *B.*, tantum afferant اندر آگیشید *B.*, quod v. synonymo اندر آویخت explicatur, unde sequitur v. آگیشیدن esse aliam formam verbi آویزیدن = آویختن, lit. و cum گ et lit. ز cum ش permutata coll. §. 12, k, ε et 24, a. b.

آلائیدن v. s. v. آلودن.

آلفتن *B.* s. آلفتیدن *F.* i. q. آشفتن, e. g.

ابو المعانی ✿ بدرن هجر آلفتن مجبتر حال
دشوارست ✿ گر افلاطون وگر رستم کشیدن
چار ناچارست *F.* — Sine dubio v. آلفتن s. آلفتیدن ortum est ex آشفتن sibilantis ش cum liq. ل permutatione, quae dialecti varietate niti videtur, ut غول auris ex غوش, d. q. plura v. §. 21, a, 1.

آلودن *B.* s. آلائیدن *F.* inquinare et inquinari *B. Bh.*; pr. آلایم. — Quum multa verba persica, quorum infinitivi terminatio est ـُودن s. ـَائیدن, respondeant radicibus, quae in *â* desinunt (§. 34, c), sine dubio v. آلودن s. آلائیدن etiam ad r. s. lâ referendum est vel râ, quum lingua bactrica lit. *l* careat. Radix autem b. râ significat, ut s. râ s. lâ, i. q. dâ dare et cum praep. â i. q. addere, afferre, unde significatio „inquinare" facile oriri potest, quum notio *inquinandi* nitatur notione *addendi* rem alicui rei.

آلوشیدن amplecti *F.* sine ex. — Sine dubio alia forma verbi syn. آگوشیدن s. آغوشیدن permutatione gutturalis cum liquida orta, d. q. plura v. §. 21, a, 1.

آلیختن *B.* s. آلیزیدن s. آلیزدن *F.* consternando exsilire, *de equo, mulo*, calcitrare; pr. آلیزم. — Verb. لیزیدن cum praep. آ compositum, sed simplex non usitatum et ad r. b. rag = s. lan̄gh referendum, ad quam etiam pertinent v. افراختن s.

فرازیدن s. افرازیدن et فراخیدن et فراختن et افراشتن s. اوراشتن et فراشتن s. فراشیدن, in quibus lit. *r* radicis servata, nec ut in آلیختن cum liquida *l* permutata est coll. §. 21 b et d, 1. Plura v. s. v. افراختن.

آمدن s. آمائیدن *B.* coll. alia forma آمودن, facere, efficere et effici; 2) parare, apparare; 3) implere; pr. آمایم. — Verb. مدن simplex non usitatum cum praep. آ compositum et ut alia verbi forma آمودن ad r. b. et s. mâ referendum coll. b. et ap. âmâta Beh. I, 7 = آمده. Plura v. s. v. آزمودن. — In lex. *F.* v. آمائیدن male ad آمسیدن s. آمخیدن refertur.

آمسیدن et آمخیدن tumescere, inflari *F.*; caus. آمسنیدن *B.* coll. برآماسیدن et برآمخیدن *C.* praef. بر. — Verba den., quorum prius ab آماس tumor coll. مس, posterius ab آمه i. q. آماس, sibilante س cum asp. ه permutata (§. 12, k, δ), derivatum est. — Falsa autem lectio videtur alia verbi forma آمئیدن, quam affert lex. *F.* auctor, quum sec. *B.* ad v. آمدن pertineat.

آمئیدن v. s. v. آمدن et آمسیدن.

آمختن v. s. v. آموختن.

آمدن *Bh.* s. آئیدن *F.* venire; pr. آیم. — In parsica dial. hoc verb. cum praep. آ compositum rarius legitur pro vulgari simplici madan, quod respondet hzv. מתנן et fortasse ex gmatan decurtatum est, quum in dial. ap. part. hañgmatâ et parâgmatâ derivanda sint a r. gam ire, cum praep. ham et parâ coniuncta. Alia autem verbi forma آئیدن = hzv. איתנן, in praes. آیم et formis, quae cum illo cohaerent, usitata, pertinet ad r. b., ap. et ۰. i ire. Duae igitur radices in v. آمدن quasi confluxerunt, ut in verbo دیدن, cuius tamen generis verba etiam aliae linguae cognatae offerunt, e. g. s. drç et paç, gr. ἔρχομαι et ἦλθον, lat. fero et tuli, al. Cf. etiam §. 27.

آمرزیدن veniam dare, condonare, ignoscere *B. F.*; pervenire *F.* — Verb. مرزیدن simplex non usitatum cum praep. آ compositum, cuius r. b. est marez, d. q. plura v. s. v. فرامشیدن. Cognatum etiam videtur gr. ὀμόργ-νυμι.

آموختن s. آمختن *B. F.* s. آموزیدن *F.* docere; 2) discere ab alqo c. از p. *B. F. Bh.*, unde 3) assuefieri, assuescere *Bh.* (آموختن یاد گرفتن واین لازم ومتعدی گردد
آمده واز اشعار راقم بمعنی خو گرفتن مستفاد
میشود ✿ بتماشای تو ترسم که نظر بکشاید
✿ دیده بی روی تو از بس به ندیدن
آموخت) *Bh.*; pr. آموزم; caus. آموزاندن s. آموزانیدن docere *C.* ex vers. pers. V. et N. T.; facere, ut discat *J.* — Verb. موختن simplex non usitatum cum praep. آ compositum = hzv. אמוחתנן, cuius r. b. est muc (entlassen Justi), s. muc (muñcati).

آمودن facere, efficere *B.*; 2) adornare et adornari *B. F.*, e. g. دقیقی ✿ در آمودن
آن همایون بنا ✿ نماند ایچ باقی بکنجینه‌ها
F.; 3) implere *B.*; 4) miscere et misceri *B. F.* ex مویدالفضلا sine ex.; pr. آمویم. — Alia forma verbi آمدن etiam ad rad. mâ pertinens coll. §. 34, c.

آموزانیدن et آموزیدن v. s. v. آموختن.

آمیختن *B.* s. آمیزیدن *F.* miscere et misceri; pr. آمیزم; caus. آمیزانیدن *C.* — Verb. میختن s. میزیدن cum praep. آ compositum, quod tamen simplex significat „mingere“, ut v. c. کمیزیدن s. کمیزیدن et ut r. b. miz, s. mih, ad quam pertinet. Plura v. s. v. میختن.

آنکندن i. q. آکندن *B. F.* sine ex. — Verb.

کُنَدن = کـنـدن, cum praep. آن pro اَن (§. 29, c) compositum. Plura v. s. v. کندن et آکُندن et انگُنیدن.

آواریدن edere; 2) digerere *B.* s. اَوَریـدن (§. 29, a, α) idem et digeri *B.* — Verb. واریدن cum praep. آ (اَ) compositum et ut گُـواریدن et نـواریـدن ad r. b. bar, s. bhar referendum, d. q. plura v. s. v. بـردن et واریـدن. — In lex. *F.* pro آواریدن male legitur آوریدن, quod huius lex. auctor significare dicit : a) i. q. اوبـاریـدن (turc. يـوتـمـق) sine ex. et b) interloqui (ودخی مصاحبت اراسـنـده سوز قاتمق وکتورمک معناسنه) allato hoc vs. : ☆ لطیفی مراد کسان آوریدی شها ☆ مراد از غریب آوریدی چرا, in quo tamen آوریدی ab آوریدن i. q. آوردن derivandum est.

آوازیدن clamare, vociferari *F.* sine ex. — Verb. den. ab آواز vox, sonus, clamor, derivatum, quod pertinet ad r. b. et s. vac loqui. Verb. simplex وازیدن s. وازیدن affert etiam lex. *F.* auctor et usitatum etiam est in v. c. گُوازیدن, sed alia forma واختن apparet in نواختن et fortasse etiam in فِروختن vendere.

آوَردن s. آوُردن *Bh.* ferre, afferre (opp. بردن) *B. Bh.*, unde ducere, perducere; narrare et آوَریدن s. آوُریدن *Bh.* idem *B. Bh.* et impetum facere, bellum inferre *B.* et آریدن pro آوریدن in بر آریدن *F.* sine ex.; pr. آورم s. آرم. — Verb. وردن s. وریدن = بردن cum praep. آ compositum in parsica quoque dialecto usitatum. Praeter وردن et وریـدن etiam multae aliae verbi بردن formae in compositione usitatae sunt, d. q. plura v. s. v. بردن.

آونیدن v. s. v. آویندن.

آویختن *Bh.* s. آویزیدن *F.* pendere, suspendere, appendere; 2) adhaerere prehensae rei c. در (ودر وپیچیدن وهشتن فـرو گرفتن) *Bh.*; pr. آویزم; caus. آویزانیدن *C.* — Verb. ویـخـتـن s. ویـزیـدن cum praep. آ compositum sed simplex non usitatum, nisi in dial. pars., ubi vékhtan significat „cadere". Radix b. est vij (fallen machen, abtrennen Justi), s. vij (vêvêkti) s. vic (vinakti). Alia verbi ویختن forma est بیختن (بیزیدن) significatione „cribrare" usitata et گیختن (گیزیدن), quae tamen ut ویـخـتـن non simplex in usu est, sed cum praep. ان coniuncta in v. انگیختن, lit. *v* cum ب et گ permutata d. q. v. §. 24, a. b.

آویدن fatigare (t. يـورمـق) *F.* sine ex.; torquere *M.* Origo incerta.

آویزیدن v. s. v. آویختن.

آویندن sperare; 2) sec. al. dormitare *F.* sine ex. — Alia lectio est آوَنـیـدن *C.* literis ین transpositis orta. Origo incerta. Cf. etiam اَونیدن et اوبانیدن et اوتانیدن.

آهازیدن, آهختن, آهخانیدن et آهیختن v. s. v. آهنجیدن.

آهنجیدن *B.*, آهنچیدن *F.* trahere, extrahere *B.*; deglubere *F.*, unde 2) bibere; 3) iacere, iaculari *B.*; caus. آهنجانیدن *C.* coll. hzv. אַהֲנְגִיתַן (ziehen, befördern Spieg.) et אַנְאַכִינִיתַן (fest anhangen, verbunden sein Spieg.); et آهنگیدن trahere, extrahere; 2) propositum, destinatum habere, contendere *B.*; et آهازیدن s. آهختن s. آهیختن *B.* trahere, extrahere; 2) erigere, alte exstruere aedificia *B.* — Variae verbi formae cum praep. آ compositae unius eiusdemque originis, d. q. plura v. s. v. هنجیدن.

آئیدن v. s. v. آمدن.

ا

اَبزیدن implere *SHL. J.* — Num forte alia forma verbi افزودن?

اَبِشتن s. اَبِشتن v. s. v. آبشتن.

اَبِیستن ornare *B.* in app. — Verbi r. b. videtur piç (schmücken Justi), s. piç (pinçati), cui praefixa est praep. ا = آ coll. §. 29, a, *α*.

اَختن v. s. v. آختن.

اَرزیدن pretium habere, valere; 2) dignum esse *B.*; caus. ارزانیدن *F.*, ارزاینیدن *C.* — Verb. den. ab ارز i. q. ارج valor, pretium = hzv. ארזן, b. arejañh derivatum, cuius r. b. est arej (verdienen, werth sein Justi), s. arh (arhati). Cf. etiam نَرزد pro نَیَرزد i. q. نمی ارزد *B.*

اَرَستن i. q. آرَستن pro آراستن *B.* coll. §. 29, a, *α*; 2) i. q. آرَستن posse *B.* Plura v. s. v. آراستن et آرستن.

اَرغیدن temere agere, irasci, iracundum esse *B.* Alia forma آرُغدن videtur, unde part. آرُغده (اَرُغده) i. q. اَرغیده iratus, iracundus. — Verbi radix est b. areg (zittern, beben Justi) coll. ved. ṛghâyati, unde ṛghâvant furens, tumultuosus = part. pr. b. ereghañt, hzv. אירנד, p. اَرغَند.

اَرمنیدن suspirare, desiderare; 2) affligi; 3) poenitere *B. F.* sine ex. — Verb. den. ab اَرمن derivatum, quod etiam آرمان *B. F.* scribitur et significatione cum آرمّده *B.* s. آرمُده *HK.* consentit. Aliam lectionem ازمن et ازمانیدن affert lex. *F.* auctor sine ex., d. q. v. §. 20, d, 3. Fortasse v. radix est ram praef. ا s. آ (§. 29, a, *α*), d. q. plura v. s. v. رمیدن.

اَروندیدن *F.* (آروندیدن *C.*) pigrum, ignavum esse *F.* sine ex. — Verb. روندیدن cum praep. ا = آ (§. 29, a, *α*) compositum, sed simplex non usitatum, cuius rad. fortasse est b. rudh (einschliessen, hindern Justi), s. rudh (runaddhi) inserta nasali, qua cl. VII insignitur.

اَزَدن v. s. v. آزدن.

اُزدودن v. s. v. زدودن.

اَزمانیدن v. s. v. ارمانیدن.

اِستدن *B.* s. اِستَدن *F.* s. سِتادن *B.* s. اِستیدن *F.* s. ایستادن s. ایستیدن *C.* stare, consistere; pr. استم; caus. اِستانیدن *B. F.* s. ایستاندن s. ایستانیدن *C.* coll. hzv. אוסתאתנן et אסתיניתנן et pars. éçtâdan s. çtâdan, in qua dialecto etiam „esse" significat (Spieg. Parsigr. p. 82). — Verbi rad. b. est çtâ coll. praes. 3 sg. histaiti, s. sthâ (tishṭati) stare, cui in pers. lingua pronuntiationis allevandae causa praefixum est Alif prostheticum, d. q. v. §. 29, a, *γ*.

اِستاندن s. اِستَندن sumere *F.* v. s. v. سِتادن.

استانیدن v. s. v. استادن.

اِستَدن pro استادن *F.* q. v.; 2) i. q. سِتَدن = سِتادن sumere *B.* q. v.

استردن v. s. v. ستردن.

اِستَندن i. q. استاندن *F.* q. v. s. v. سِتادن sumere.

استیدن et استهیدن v. s. v. ستهیدن.

استیدن v. s. v. استادن.

استیهیدن v. s. v. ستهیدن.

اِساکیدن s. اِساکیدن circumire, ambire; 2) implicare, intricare; 3) circumvolvere *C.* — Verb. dubium videtur, etiam in ceteris lex. non comparens.

اَسَغدیدن facere, expedire, parare *B.* — Si comparatur بَسغدیدن s. بِسغدیدن s. بُسغدیدن parari, expediri, perfici *B.*

et آسَغده et بَسَغده s. بَسُغده s. پَسَغده et سَغده i. q. آسَغده paratus, expeditus *B.*, sequitur, verb. اسغدیدن s. بسغدیدن a v. simplici et obsoleto سغدیدن praef. آ s. ا (§. 29, a, α) et ب (پ) coll. §. 30, derivandum esse, quod cum ساختن cognatum videtur, ita ut سَغده = آسغده s. آسَغده sit alia forma pro ساخته, voc. *â* correpta et lit. خ cum غ permutata (§. 4, f) et respondeat b. çakhta in qaniçakhtem yt. 10, 109. 111, pro quo Westerg. qanithakhtem legendum coniicit. Sed quum lit. س etiam respondeat b. *th* (§. 12, g), pro çakhta fortasse etiam comparari potest b. thakhta (angespannt, bereit Justi) coll. b. qâthakhta et huthakhta.

اَسکَردن to bruise, to grind *J.* — Deest in ceteris lexicis et verb. dubium videtur.

اشپوختن et اشپیختن v. s. v. پشخیدن.

اشتافتن v. s. v. شتافتن.

اشکستن et اشکندن v. s. v. شکستن.

اشکوخیدن v. s. v. شکوخیدن.

اشنودن et اشنیدن v. s. v. شنودن.

اغاردن v. s. v. آغاردن.

اغشتن v. s. v. آغشتن.

اُفتادن s. اُوفتادن *B.* s. فتادن *F.* s. فُتادن *C.* s. اُفتیدن *F.* s. اُوفتیدن *B.* cadere; 2) fieri, accidere et *met.* vastari, perturbari, perdi, amoveri; humilitatem exercere, se submittere, demittere *B.*; pr. افتم; caus. افتانیدن et افتایانیدن et فُتانیدن *C.*, coll. hzv. אופתאחתן (fallen Spieg.) et פתיתן (fliegen Spieg.) et פתיניתנן (stürzen, laufen Spieg.) et pars. ôftâdan, ôftet. — Verb. cum praep. اُو s. اُ = b. aiwi compositum, quae tamen in v. forma فتادن plane disparuit (§. 29, b), cuius r. b. est pat (fallen, laufen, von bösen Wesen Justi), ap. pat, s. pat (patati).

افتالیدن v. s. v. فتالیدن.

افتیدن v. s. v. افتادن.

اَفدیدن mirari, admirari *B.* — Verb. دیدن cum praep. اف (§. 29, b) compositum videtur, ut syn. اندیدن cum praep. ان = b. hām (§. 29, c), nisi forte sit alia lectio pro اندیدن.

اَفراختن extollere, elevare *B.* s. اَفرازیدن idem et ornare *B.*; pr. افرازم; caus. افرازانیدن *C.*, coll. al. forma فَراختن *B.*, abiecta lit. ا, idem et فَرازیدن s. فِرازیدن idem et coniungere *B.* et hzv. אפראחתן, et اَفراشتن s. اَوراشتن *B.*, lit. ز cum ش et lit. ف cum و permutata (§. 12, k, ε et 19, c), caus. افراشانیدن *C.* et فَراشتن *B.*, abiecta lit. ا, coll. part. hzv. אפראסתך. — Verb. راختن s. رازیدن s. راشتن simplex non usitatum cum praep. اف compositum, cuius r. b. est rag (springen, erheben Justi), s. laṅgh. V. etiam v. فراخیدن et فراشیدن et آلیختن s. آلیزیدن, quae ad eandem rad. pertinent.

افرازانیدن et افرازیدن et افراشانیدن et افراشتن v. s. v. افراختن.

اَفرَندیدن ornare, exornare *B.* — Verb. den. ab افرند derivatum, quae est alia forma vocis اَورَند, literis ر et و transpositis (§. 26) ex اَرَوند = آروند maiestas, magnificentia, ornatus, orta et cum respondente hzv. ארונד ad b. aurvañt (schnell, stark Justi), s. arvant referenda, cuius rad. b. est ar (gehen; ehren Justi), s. ar (ṛ, ṛṇôti), arm. yarhnel, aor. ari. Cf. etiam اورندیدن.

اَفرُوختن s. اَورُوختن *B.*, lit. ف cum و permutata (§. 19, c), s. اَفروزیدن *B.* s. فُروختن s. فُروزیدن *B.*, abiecta lit. ا, accendere, illuminare et illuminari, clarum fieri *B.*; pr. افروزم s. فروزم; caus. افروزانیدن *C.* — Verb. cum praep. اف

s. او s. ف compositum, sed simplex non usitatum (cf. روشيدن et ريشيدن) et cum consentiente hzv. אפרוחתן s. פרוחתן, caus. אפרוֿניתן et pars. awarôzeț 3 sg. praes., ad r. b. ruc (leuchten Justi), s. ruc (rôcati) referendum, coll. b. aiwiraocayêiti caus. 3 sg. praes. vd. 5, 10.

افزانيدن, افزايانيدن et افزائيدن v. s. v. افزودن.

أفزودن *F.* s. أفزائيدن *C.* et فزودن s. فزودن *F.* abiecta lit. ا, augeri, crescere; pr. افزايم s. فزايم; caus. افزايانيدن s. افزانيدن augere et augeri, crescere *F.* coll. آفزونيدن augere (ab افزون deriv.) *F.* — Verb. cum praep. اف s. ف compositum, sed simplex non usitatum, respondens hzv. אפזותן coll. pars. awazâêț 3 sg. praes. et awazâyâț 3 sg. imp. opt., cuius r. b. est çu (schnell, stark sein; nützen Justi) coll. part. praes. gen. çuyamnahê vd. 4, 12 (zunehmend Justi) et nom. pl. çuyamna y. 69, 14 (wachsend Justi). Fortasse etiam cognatum est سود utilitas = hzv. סוח et pars. çûț, quum lit. ز et س etiam respondeant b. ç coll. §. 10, d et 12, a.

افژودن v. s. v. اوژنديدن.

آفژوليدن *B.* افژوليدن *F.* s. أوژوليدن *B.* s. فژوليدن *B. F.*, abiecta lit. ا, incitare ad bellum; 2) adigere ad opus, efflagitare, exigere; 3) festinare; 4) *gen.* dissipare, dispellere, amovere *spec.* pulverem vestis excutere et وژوليدن turbas facere, ad bellum incitare *B.*; flare, spirare, de vento *F.*; sitim sedare *C.* ex G., coll. برافژوليدن *F.*, cum praep. بر. — Verb. ژوليدن cum praep. اف s. أو s. ف s. و compositum, quod etiam simplex usitatum est et ad r. b. khshar pertinet, d. q. plura v. s. v. شاريدن.

افژونيدن v. s. v. افژودن.

افژيدن v. s. v. اوژنديدن.

آفسانيدن *B.* s. فسانيدن *B.*, abiecta lit. ا, terere; 2) rectum facere, corrigere, dirigere; 3) mansuetum, familiarem, obedientem reddere; 4) narrare; 5) fascinare, incantare *B.*; caus. افسانانيدن *C.* — Verb. den. ab افسان = افسانه derivatum, quod ad v. سودن referendum est. Cf. etiam v. syn. افسائيدن.

آفسائيدن s. فسائيدن *B.*, abiecta lit. ا, mansuetum, familiarem, obedientem facere; 2) fascinare, incantare *B.*; pr. افسايم s. فسايم; caus. افسايانيدن *C.* — Verb. سائيدن = سودن cum praep. اف s. ف compositum, d. q. plura v. s. v. سودن.

آفسُردن s. فُسُردن s. فِسُردن *B.*, abiecta lit. ا, refrigerari; 2) congelari, concrescere; 3) *met.* frigidum fieri, obtorpescere, flaccescere *B.* (افسرده پژمرده وبمعنى سرد شده ويخ بسته مجاز است) *Bh.*; caus. آفسُرانيدن *C.* s. فُسُرانيدن *J.* — Consentit hzv. אפסרתן, unde אפסרשנש (das Gefrieren Spieg.) et est verb. سردن, simplex non usitatum, cum praep. اف s. ف compositum et ad r. b. çar (hinwerfen, zerbrechen, verletzen Justi), ap. çar et s. çar (çṛ̂, çṛṇâti) referendum, coll. part. b. çareta = p. سرد frigidus.

آفشاردن *B.* s. أفشاريدن *F.* s. فَشاردن s. فِشردن *B.*, abiecta lit. ا, premere, exprimere, comprimere, constringere, adstringere *B.*, ar. عصر *Bh.*, unde exigere *vectigalia, reditus* Bost.; 2) fundere, spargere; 3) infigere, immergere, deferre (خلانيدن وفرو بردن چيزى در چيزى ومحكم واستوار كردن وشدن) *Bh.*; 4) futilia, turpia, obscoena loqui *F.*, coll. al. forma آفشُردن s. فُشُردن *B.* i. q. افشاردن et *met.* pedem stabilire, stare, loco non cedere *B.* — Verb. cum praep. اف s. ف compositum, d. q. plura v. s. v. شاريدن.

آفشندن s. أفشنيدن *B.* s. أوشاندن *F.* s. فِشندن *Bh.*, abiecta lit. ا, fundere,

spargere, dispergere, excutere *B.*; caus. افشانانیدن *C.* — Verb. شاندن cum praep. اف s. او s. ف compositum, quod simplex significat „pectere“ et proprie est caus. verbi شُدن ire, ut راندن (pro روانیدن) est caus. verbi رَفتن coll. §. 24, e. Cf. etiam پسانیدن.

افشردن v. s. v. افشاردن.

اَفگَندن s. افکندن s. اوگندن *B.* s. فگَندن s. فکندن *B. F.*, abiecta lit. ا, s. بیَفگَندن s. بیوگَندن *B.*, praef. ب, iacere, deiicere, proiicere; 2) abiicere, repudiare; 3) eiicere, expellere; 4) *met.* se opponere *B.*; caus. افگانیدن s. افکانیدن *C.*, eiecta lit. ن (§. 23, a). — Verb. کندن s. گندن cum praep. اف s. او s. ف compositum. Plura v. s. v. کندن.

اَفندیدن v. s. v. آفندیدن.

اَلزیدن digerere *F.* sine ex. — Deest in ceteris lexicis et verb. dubium videtur.

الغندن v. s. v. الفاختن.

اَلفاختن s. اَلفختن quaestum, lucrum facere, colligere, acquirere, comparare *B.*; pr. الفنجم. Aliae verbi formae cum infinitivi terminatione دن sunt: اَلفخدن *F.* et الفغدن *B.* s. اَلفقدن *F.* allato versu poetae ناصر خسرو, gutt. خ cum غ et ق permutata (§. 4, f) et اَلفَندن *F.* sine ex. et اَلفیدن *B. F.* et الفنجیدن *B.*, unde pr. الفنجم, inserta nasali, quae est lit. confirmationis (§. 23, b) et gutt. خ cum pal. ج permutata ad analogiam verborum, quorum rad. in pal. *c* desinit, quae tamen ante *t* in gutt. خ transit, ut in آهنجیدن coll. آهختن a r. hac et سنجیدن coll. سختن a r. çac (§. 4, d); denique فَلَنجیدن *B.*, quod abiecta lit. ا et literis ل et ف transpositis (§. 26) ortum est ex الفنجیدن. Quae praeterea in lex. *F.* legitur forma الغندن sine ex. mala lectio pro الفندن videtur. — Verbi rad. sine dubio est s. labh adipisci, obtinere, cui praef. est ا = آ (§. 29, a, *α*), et s. lab. aspirata *bh* non solum lit. simplici ف expressa est, sed etiam syllaba فَخ s. فَاخ et فَغ s. فَق coll. §. 19, b.

اَماجَختن avide cupere, appetere *F.* sine ex. — In ceteris lex. deest. Num forte pro انجختن mala lectio?

اَنباردن s. اَنباریدن et اَنباشتن s. اَنپاشتن *B.*, lit. ر ante تن cum ش permutata (§. 20, a), implere, explere, refercire; pr. انبارم. — Verb. cum praep. ان = b. hăm compositum, cuius forma simplex usitata est بُردن, consentiens cum pars. anbûshtan et hzv. אנבאשתן et ad r. b. bar, s. bhar referendum, coll. b. hămbaretar et hămberetha et hămberethwa. Male ad r. b. par implere, hoc verb. refert Spieg., ad quam v. پُریدن pertinet. Plura v. s. v. بُردن.

اَنبازیدن participem, socium fieri, societatem inire (انباز شدن) *F.* sine ex.; pr. انبازم; caus. انبازانیدن *C.* — Verb. den. ab انباز = هنباز s. همباز socius, particeps, consors, par, aequalis *B.*, derivatum, quod ad v. باختن (pr. بازم) ludere praef. ان s. هم s. هن = b. hăm referendum est.

انباشتن s. انپاشتن v. s. v. انباردن.

اَنبودن in altum colligere, coacervare, accumulare (بر بالای هم چیدن) *B.* چیدن یعنی دوشرمک *F.* allato hoc قطعه poetae محمود بن یمین dicti: باغبانی بنفشه می انبود ✿ گفتمش ای چنگ پشت وجامه کبود ✿ چه رسیدست از زمانه ترا ✿ پیر ناگشته در شکستی زود ✿ گفت پیران شکسته دهرند ✿ در جوانی شکسته باید بود. — Verb. بودن cum praep. ان = b. hăm compositum videtur, coll. b. hămbavaiñti vd. 13, 167 a r. bû + hăm una esse, sed significatione caus. in persica lingua usitatum.

أَنبُوسيدن apertum, manifestum fieri, apparere *B.* et *F.* ex Fg. sine ex. — Fortasse est verb. بُوسيدن osculari, cum praep. ان = b. hãm compositum, unde etiam significatio „apparere", quae verior videtur, explicanda est, quum absentes denuo apparentes osculo excipi soleant. Praeterea lex. *F.* auctor affert etiam significationes: a) torpescere, *de membro*, b) putrescere et c) colligere sine ex., ut sit pro انپوسيدن, quum پوسيدن significet „putrescere", coll. המאי המבובסינד Bund. 17, 16 = p. تخمی انبوسند i. e. putrescunt. Plura v. s. v. بوسيدن et پوسيدن.

أَنبُوئيدن odorem spargere, olere; 2) odorari, olfacere *B. F.* — Verb. بوئيدن q. v. cum praep. ان = b. hãm compositum.

أَنجاليدن redire; 2) retinere, unde detinere ab opere perficiendo; spem adimere; fatigari; caus. انجالانيدن *C. F.* sine ex. — Verb. cum praep. ان = b. hãm compositum (§. 29, c), sed simplex non usitatum et fortasse ex جاريدن, coll. تخنجريدن, ortum liquidis permutatis (§. 20, d, 1), quum verbi r. b. sit car (gehen Justi), s. car (cal), afgh. caledal, ad quam etiam pertinent v. چريدن s. چَريدن et چليدن. Praeterea *C.* et lex. *F.* auctor afferunt v. syn. انجسكيدن et انجكيدن significat.: „redire, retinere", sine ullo ex., quae tamen pro انجاليدن male lecta videntur.

أَنجاميدن *B. F.* (falsa videtur al. lectio أَنجنيدن, quam affert lex. *F.* auctor sine ex.) perficere, absolvere et ad finem pervenire, perfici, absolvi. — Verb. den. ab انجام finis = hzv. אנגאם, unde אנגאמיניתן, derivatum, quod fortasse ad r. b. jam (kommen, gehen Justi), s. gam referendum est, praef. ان = b. hãm, ut proprie significet „convenire", unde „ad finem pervenire", quum hae notiones intime cohaereant, coll. heñjaçeñti vd. 2, 20. 23 ([die Winter] gingen zu Ende Justi), a r. jaç + han proprie convenire et b. hañjamana = hzv. אנגמן et p. انجمن congregatio, consessus. Cf. etiam جميدن.

انجانيدن v. s. v. انجاميدن.

أَنجائيدن cogitare, meditari *C. F.* allato versu poetae مير نظمی, qui in lex. nostro legitur. — Origo incerta. Cf. syn. انديشيدن.

أَنجختن *B. F.* أَنجُختن *C.* prosilire, exsilire *B. F.*; 2) i. q. أَنجُخيدن corrugari *F.* — Verb. cum praep. ان = b. hãm compositum, cuius forma simplex non usitata خختن una eum v. cognato جَستن s. جهيدن salire, ad r. b. jañh (jah), s. jas referenda est, lit. *h* radicis bactr. fortiore p. خ expressa (§. 4, b). Ex انجختن ortae sunt aliae verbi formae significatione „corrugari" usitatae: أَنجُخيدن *B.* cum infinitivi terminatione يدن et انجوخيدن *B.* et أَنجوغيدن *B.*, voc. *u* producta, et gutt. خ cum غ permutata (§. 4, f), et أَنجوفتن *F.*, gutt. خ cum lab. ف permutata (§. 4, f) et voc. *u* producta. Plura v. s. v. جَستن.

انجسكيدن et انجكيدن v. s. v. انجاليدن.

انجنيدن v. s. v. انجيدن.

انخوختن, انجوخيدن, انجوغيدن et انجوفتن v. s. v. انجختن.

أَنجيدن *B. F.* in minutas partes concidere, comminuere; 2) extrahere; 3) rigare, irrigare; 4) cucurbitulas imponere *B.* coll. vs. Schahn. s. v. بشخيدن 1 in lex. nostro e lex. *SHL.* allato. Idem verb. videtur اينجيدن *F.* findere, vulnerare *F.* sine ex., اين pro ان posito (§. 29, c). Praeter imp. انجين i. e. „in minutas partes concide, comminue" (انجين بمعنى ريزه ريزه باشد وريزه ريزه كنند[ه]را نيز گويند وامر باين معنى هم هست يعنى ريزه ريزه كن) *B.*, lex. *B.* auctor etiam aliam imperativi formam انج significatione „extrahe"

affert (انج بمعنی بیرون رفتن وبیرون کشیدن آمده است وامر باین معنی هم هست انجین یعنی بیرون بکش) *B.*, quae ut etiam ad v. انجیدن referrri potest. — Fortasse est verb. جیدن cum praep. ان = b. hām compositum, quae est alia forma verbi زدن in compositione tantum usitata, ut in آجیدن. — Praeterea legitur etiam أنجنيدن in lex. *F.* et *C.* significat.: findere, dividere; 2) comminuere; 3) molestia afficere, affligere *F. C.*, cuius imp. est أنجن (انجن انجنیدن صیغهٔ امر واسم مصدر) *F.* allato hoc vs.: کسائی ✿ عصیب وگرده برون کن وزو زونج نورد، ✿ جگر بینجن وآکنج ازو بسامان کن, in quo tamen alio loco s. v. آزندن allato pro بینجن legitur بیاژن. Si lectio vera, hoc verb. etiam ad verb. زدن referendum est, ut sit pro انژنیدن et ex imp. أنجن pro أنزن formatum palatalibus permutatis (§. 12, i) coll. باز et باج; ارز et ارج. Sed Justi verb. انجیدن cum hzv. אנגיחתן (krümmen Spieg.) comparans, praefert r. b. ac, añc (gehen; biegen, krümmen Justi), s. ac (acati). V. infra زدن.

أنجيردن foramen facere, perforare *B.* — Verb. den. ab انجیر foramen, derivatum, quod fortasse ad s. chidr (v. den. a chidra cavum, cavitas) referendum est, eiecta dentali et praefixa praep. ان.

أنداختن *F.* s. أندازيدن *C.* iacere, iaculari; 2) deiicere; 3) expellere; 4) propositum, destinatum habere, intendere, aggredi; pr. اندازم. — Verb. cum hzv. אנדחתנן consentiens et cum praep. ان = b. hām compositum, cuius r. b. est tac, quum داختن pro تاختن positum sit, dentali tenui cum media permutata, ut in پرداختن, گداختن al. coll. §. 13. Plura v. s. v. تاختن.

انداردن v. s. v. اندودن.

اندازیدن v. s. v. انداختن.

اندوايدن et اندائيدن v. s. v. اندودن.

أندخسيدن protegere; 2) confugere, se recipere *B.* — Verb. دخسیدن simplex non usitatum cum praep. ان compositum, quod ad formam auctam takhsh (laufen lassen Justi) radicis tac referendum videtur, ad quam v. تاختن, انداختن, پرداختن, al. pertinent. Inde derivatur etiam اندخس protectio, refugium.

اندرخوردن v. s. v. خوردن.

أندوختن colligere, acquirere, comparare; quaestum facere, lucrari; 2) aes alienum reddere *B.* et اندوزیدن idem; 2) removere *B.*; pr. اندوزم. — Verb. دوختن cum praep. ان = b. hām compositum. Plura v. s. v. دوختن.

أندودن *B.* s. أنداردن *F.* s. أندائيدن *B.* s. اندوايدن *C.* oblinere, incrustare, tectorio obducere (طمع کردن وپوشیدن چیزی بچیزی چون دیوار بگل ومس بزر) *Bh.*; pr. اندایم. — Verb. cum praep. ان = b. hām compositum, cuius r. b. est dâ dare, coll. forma secundaria du huius radicis. Plura v. s. v. دادن.

اندوزیدن v. s. v. اندوختن.

أندوهيدن moerore affectum, moestum, tristem esse *F.* — Verb. den. ab اندوه derivatum, quod ad r. b. duz (plagen, betrügen Justi), s. duh (dôhati) referendum videtur, ut رَهيدن ad r. b. raz, s. rah coll. §. 7, I, *α*.

أنديدن admirari; 2) dubie, ambigue, tarde loqui *B.* — Verb. دیدن cum praep. ان = b. hām compositum videtur, ut syn. اندیدن cum praep. اف, nisi forte mala lectio sit pro اندیدن.

أنديشيدن *F.* cogitare, meditari; 2) perturbatum, confusum esse; 3) sollicitum esse, curare; caus. اندیشانیدن *C.* — Verb. den. videtur ab اندیشه derivatum, quod cum praep. ان compositum et fortasse una cum hzv. דוישנן (Sprechen Spieg.) ad r. b. du (denken, sprechen,

von bösen Wesen Justi), hzv. דויתנן, referendum est. V. etiam v. syn. انجائیدن.

اَنفَختن s. اَنفَخیدن i. q. الفختن *C.* — Aliae lectiones pro الفختن et الفخیدن, pro quo in lex. *F.* الفخدن legitur, liquidis permutatis (§. 21, b), sed non usitatum videtur, nisi n. s. اَنفَخت s. اَنفَخد, quod sec. lex. *F.* et *B.* auctores significat i. q. الفخت quaestus, lucrum; summa capitalis.

اَنگاردن s. اَنگاریدن s. اَنگاشتن *B.*, lit. ر ante infinitivi terminationem تن cum ش permutata (§. 20, a), opinari, existimare; pr. انگارم, coll. pars. angârtan et hzv. אנגרתיניתנן s. הנגרתיניתנן (vollenden, vollständig machen Spieg.). — Verb. cum praep. ان = b. hãm compositum, cuius r. b. est kar facere, coll. caus. praes. 1 sg. hañkârayêmi i. e. nuntio, annuntio et gr. ἄγγαρος et ἀγγαρεύειν. Plura v. s. alio v. comp. نگاشتن.

اَنگَنیدن i. q. آگندن *F.* sine ex. — Verb. گنیدن simplex non usitatum, pro کندن cum praep. ان = b. hãm compositum, d. q. plura v. s. v. کندن.

اَنگیختن s. اَنگیزیدن *B.* excitare, incitare; 2) attollere, elevare; 3) extrahere, evellere; 4) amovere, removere; 5) producere, manifestare, divulgare *B.* (برجهانیدن وبلند کردن وبر جستن وبلند شدن) *Bh.*; pr. انگیزم; caus. انگیزاندن s. انگیزانیدن *C.* — Verb. گیختن s. گیزیدن pro ویختن s. ویزیدن (§. 24, a), cui praefixa est praep. ان = b. hãm, respondens hzv. אנביחתנן (antreiben, an's Licht bringen Spieg.), sed ut ویختن s. ویزیدن simplex non usitatum, d. q. plura v. s. v. آویختن. Falsa videtur lectio انگیدن i. q. انگیختن *F.* sine ex., quam tamen Cast. i. q. آگندن significare dicit, ut fortasse sit cum انگنیدن permutata.

اَنوئیدن plangere, lamentari *B.* *F.* sine ex. — Verb. نوئیدن videtur praefixa praep. ا = آ (§. 29, a, *α*). Plura v. s. v. نوئیدن.

اواریدن v. s. v. آواریدن.

اوانیدن v. s. v. اوتانیدن.

اَوباریدن s. اوباشتن *B.*, lit. ر ante تن cum ش permutata (§. 20, a), deglutire, devorare; 2) implere; 3) proiicere *B.* (صحب فرهنگ منظومه ✿ بیت ✿ خست اوباشتن چه افگندن ✿ معنی دیگرش چه آگندن) *F.*, coll. بیوباریدن *B.* praef. ب et نَیوباریدن *B.* praef. part. neg. et. v. syn. اَوبُردن *B.* — Verb. باریدن s. باشتن cum praep. او = b. aiwi compositum, quod tamen non nisi in compositione pro simplici بردن usitatum est, ut in انباریدن s. انباشتن. Plura v. s. v. بردن. Praeterea v. اوباریدن etiam significat „gemere, lamentari“ *B.* *F.* sine ex., unde اوبار planctus, lamentatio, quae tamen significatio *metaphorica* a *deglutiendo* desumta videtur quasi „gemitum deglutire, singultire“.

اوبانیدن v. s. v. اوتانیدن.

اَوبُردن deglutire, devorare *B.*, in quo tamen lex. sola 3 g. praet. abs. اَوبُرد legitur. — Verb. بردن cum praep. او = b. aiwi compositum. Cf. اوباریدن.

اُوتنیدن *C.* s. اُوتانیدن *C.* *F.* sine ex. et اَوبانیدن *F.* sine ex. dormitare *F.* *C.*; 2) prosterni *F.* Cast. affert etiam اَوانیدن significatione „dormitare“, quod cum آوینددن *F.* s. آونیدن *C.* s. اَونیدن *F.* cognatum videtur. In tali lectionum varietate, quae verior lectio sit, difficile est diiudicatu.

اودردن v. s. v. گذاشتن.

اوراشتن v. s. v. افراختن.

اَوردیدن bellum gerere, pugnare, impetum facere *B.* *F.* sine ex. — Verb. den. ab آورد proelium, pugna (a v. آوردن), derivatum, ut sit pro آوردیدن coll. §. 29, a, *α*. Cf. etiam v. syn. آغندیدن.

اَوَرندن i. q. انداختن *F.* sine ex. — Mala lectio videtur. Cf. اوژندیدن.

اَوَرندیدن fallere, decipere *B.* — Verb. den. ab اورند 2 coll. آورند dolus, fraus, fallacia, derivatum, quod fortasse ex اروند literis transpositis (§. 26) ortum est, ut افرند ex اروند, ut etiam ad r. b. ar referendum sit, d. q. plura v. s. v. افرندیدن.

اوروختن v. s. v. افروختن.

اَوَژندیدن iacere, iaculari, deiicere *B.* — Verb. ژندیدن i. q. زدن, sed simplex non usitatum, cum praep. او = b. aiwi compositum, cuius aliae formae sunt اَفژودن *F.* et اَفژیدن *C.*, in quibus ژودن et ژیدن pro vulgari زدن posita sunt. Plura v. s. v. زدن.

اوژولیدن v. s. v. افژولیدن.

اوشاندن v. s. v. افشاندن.

اوفتادن et اوفتیدن v. s. v. افتادن.

اوگندن v. s. v. افگندن.

اَوْنیدن i. q. اوبانیدن dormitare (turc. امزغلق) *F.* sine ex. Plura v. s. v. اوتانیدن.

ایستادن, ایستاندن, ایستانیدن et ایستیدن v. s. v. استادن.

اینجیدن v. s. v. انجیدن.

ب

بابندن dare, donare *B.* in app. — Deest in ceteris lex. Origo incerta.

باختن *B.* s. بازیدن *F. C.* ludere; 2) in aleam dare; 3) saltare; 4) donare, largiri *B.*; pr. بازم. — Verbi r. b. videtur baz (vertheilen, geben, opfern Justi), s. bhaj (bhajati), si respicis significationem 4 coll. باز = باژ s. باج, tributum, vectigal, ap. bâji.

باریدن pluere *F.*; 2) pluere facere Gl. Sch.; caus. بارانیدن *C.* Consentit b. vâr pluere, quod sec. Justi est v. den. a vâra pluvia = s. vâr s. vâri, hzv. ואראנן, pars. vârăn, p. باران (§. 18, b), a quo etiam derivatur hzv. ואריתנן (ואראניתנן, ואריניתנן) et pars. vârîdan.

بازوشتن verb. dubium incertae originis, d. q. v. lex. nostrum.

بازیدن i. q. باختن *F. C.*; sed alia significatione „volare" *F.* sine ex., si vera est, nescio, an sit v. den. a باز falco, accipiter, derivandum.

باشیدن v. s. v. بودن.

بافتن s. بافیدن texere, intexere, plectere, significat. trans. et intrans. *F.* sine ex.; pr. بافم. — Verbi r. b. et s. est vap texere coll. §. 18, b = germ. vet. wab, gr. ὑφ-αίνω.

باکیدن timere *F.* sine ex. — Verb. den. a باك timor, metus, derivatum, quod ex forma antiquiore bâyaka ortum videtur, ut پاك ex pâvaka coll. §. 24, d et 25, c et una cum syn. بیم ad r. b. bî (erschrecken, in Furcht jagen Justi), s. bhî referendum est.

بالافتن percolare *F.* sine ex. — Verbi forma dubia. Cf. پالودن.

بالاندن, بالانیدن, بالایانیدن et بالائیدن v. s. v. بالیدن.

بالُستن s. بالُشتن bene comprecari *C. F.* allato vs. poetae ابو المعانی, qui legitur in lex. nostro; sed fortasse est verb. dubium.

بالودن s. بالیدن crescere, augescere, adolescere *B.*; pr. بالم; caus. بالانیدن movere, agitare *B.* coll. بالایانیدن et بالائیدن i. q. بالیدن *C.* — Verbi radix est b. vared (fördern Justi), s. vardh (vṛdh, vardhatê), quum lit. ی ex dentali asp. orta sit (§. 25, b, *đ*) et lit. ب ex antiquiore *v* induruerit (§. 18, b),

quae tamen permutatio praecedente praepositione non admittitur, ut in ݣواليدن. V. etiam پلادن s. پلائيدن s. پلودن s. پليدن et پلانيدن.

بانگيدن clamare, vociferari *F.* sine ex. — Verb. den. a بانگ clamor, coll. al. forma بان et hzv. ואנג, derivatum, quod ad r. s. vaṇ sonare, referendum videtur, lit. ب pro *v* posita (§. 18, b). Idem verb. in dial. parsica usitatum est, in qua tamen bañginîdan significat „lamentari" coll. Spieg. Parsigr. p. 76.

باوريدن fidem habere s. tribuere, credere *F.* sine ex. — Verb. den. a باور fides, derivatum, de cuius origine plura v. s. v. ݣرويدن.

بتكيدن s. پتكيدن tormenta admovere, cruciatus adhibere *B.* — Verb. den. a بتك s. پتك tormenta, cruciatus, derivatum, quod una cum v. syn. پيچيدن ad b. pikha nodus, hzv. פיחך, coll. gr. σφίγγω, referendum est. Plura v. s. v. پيچيدن.

بايستن *F.* necesse esse, oportere; 2) decere, convenire; verb. imp.; pr. بايد. Alia forma بائيدن legitur in lex. *C.*, cui respondet syn. وائيدن *B.*, lit. ب cum و permutata (§. 19, e). Consentit cum hzv. אפאיבתנ (אפאיח), abiecta tamen voc. *a* (א), ut in برنا = hzv. אפירנאיך = b. aperenâyûka et cum alia verbi forma پايستن ad r. b. pad referendum est, quum etiam lit. ب respondeat baet. *p* coll. §. 18, a. Plura v. s. v. پايستن.

بپسويدن et بپسودن v. s. v. بسودن.

بتائيدن *B.* بتائيدن *F.* transire, missum facere, linquere, relinquere; pr. بتايم coll. imp. بتا, ut legendum est pro mendoso تبا, quod e lex. *F.* in lex. nostrum (t. I, 418, b, l. 14) recepi. — Num forte hoc verb., cui praefixum videtur ب, ad r. b. tâ (wegführen, fortgehen Justi), coll. tâta yt. 5, 15; 8, 47 (fortgehend, fliessend Justi), referendum est, ad analogiam v. آمائيدن et نمائيدن, quorum r. est mâ, coll. §. 34, c?

بتكندن et بتكنديدن recusare cibum ob nimiam satietatem *B. F.* — Quum بتكن significet i. q. بپكن, pro بفكن labialibus permutatis (§. 19, e), lectio بتكندن s. بتكنديدن sine dubio permutatione literae پ cum ت orta est ex بپكندن s. بپكنديدن pro بفكندن s. بفكنديدن, ut proprie sit v. comp. ex فكندن s. فكنديدن praef. ب. Plura v. s. v. كندن. Cf. etiam بيفكندن.

بخچيدن v. s. v. پخچيدن.

بخچيريدن *F.* بخچيزيدن *C.* volvere se ex alto deorsum *C. F.* sine ex. — Mala lectio videtur.

بخردن s. بخريدن *F.* epilepsia corripi; mente alienari et بخريدن *F.* epilepsia corripi et بخوريدن i. q. بخريدن *F.*, pro quo Cast. بخواريدن legit. — Sunt variae verbi formae in lex. *F.* exemplo non probatae et in ceteris lex. omissae, de quarum origine nil certi statuendum videtur.

بخسانيدن v. s. v. بخسيدن.

بخستن *B.* بخستن et بخستن *F.* stertere *B. F.*; delirare *F.*; caus. بخستانيدن *C.* — Verb. den. a بخست = بخست rhonchus, derivatum.

بخسودن *F.* s. بخسيدن *B. F.* liquefacere et liquefieri; 2) flaccidum, languidum facere et flaccescere, corrugari *B.*; 3) vellicare *F.* coll. پزيدن; 4) dolore afficere, affligere *B.*; 5) palpitare *de corde*; 6) mutari, perturbari, irasci; 7) angi *F.*; 8) dissolute et cum fastu incedere *B.*; caus. بخسانيدن *B. F.*, coll. aliis formis, in quibus l. ب cum پ et l. س cum ش permutata est (§. 12, k, ε et 19, e): پخسائيدن et پخسيدن *F.*

dissolute et cum fastu incedere *F.* et بَخشانیدن a) liquefieri s. liquescere prae moerore et angore; b) dissolute et cum fastu incedere *B.* in app. et پَخشائیدن affligere, moerore afficere *F.* et پَخشیدن flaccescere, corrugari *B.* in app. Gl. Sch. — Sine dubio hae verbi formae ad r. b. pac coquere, lit. *sh* auctam referendae sunt, quae est pakhsh, ad analogiam radicis takhsh ex r. tac addita l. *sh* ortae, quum et خس et خش respondeat literarum complexui b. *khsh* coll. §. 4, g.

بخشانیدن v. s. v. بخسودن et بخشودن.

بَخشودن s. بَخشیدن largiri, donare; 2) tradere, committere; 3) partiri, dividere; 4) misereri, condonare, parcere *B.*; caus. بخشانیدن *C.* — Radix huius verbi, quocum hzv. בחשיתנן (theilhaftig sein Spieg.) coll. אפחש condonatio, consentit, est b. bakhsh (schenken; Theil nehmen, erlangen Justi), forma aucta radicis baz = s. bhaj, ad quam pertinet v. باختن, quum خش respondeat literarum complexui b. *khsh* (§. 4, g).

بَخنودن *F.* بَخنویدن *C.* fulgurare, fulminare *C.* fulmen cum vehementi tonitru *F.* — Fortasse est v. خنودن praef. ب, quae alia forma verbi خَنیدن s. خُنیدن videtur, unde بخنو s. بخنود tonitrus *B.*, fulmen cum vehementi tonitru *F.* V. infra خَنیدن.

بخواریدن et بخوریدن v. s. v. بخردن.

بَخیدن mundare, carminare *gossipium F.* — Verbum obsoletum, cuius part. بخیده tantum in usu esse videtur. Num forte cum v. hzv. בוחתנן (reinigen Spieg.), pars. bôkhtan, cognatum et ad r. b. buj (wegthun, ablegen, reinigen coll. bukhti Reinheit Justi) referendum est, vocali *a* pro *u* posita, ut in v. بُریدن s. بُرّیدن, quod ad r. b. bar pertinet?

بَخیریدن petere *F.* sine ex. et بَخیزیدن caput inclinare *reverentiae causa F.* sine ex. et sec. *C.* i. q. بخیریدن petere. In ceteris lex. desunt; origo incerta.

بُدن v. s. v. بودن.

برآریدن v. s. v. آوردن.

بَرازیدن coniungere, copulare; 2) ornare, bonum, pulcrum reddere *B. F.* allato hoc vs. ✿ خفاف تا بکی از تجب گرازیدنت ✿ نظر خویش‌را برازیدنت *F.*, coll. al. forma بُرازیدن decenter et more recepto agere; 2) convenire, congruere *F.* — Verb. رازیدن (راختن) obsoletum pro رزیدن praef. ب videtur, d. q. plura v. s. v. رزیدن.

براشیدن v. s. v. پریشیدن.

براغالیدن s. براغلیدن v. s. v. آغالیدن.

برافژولیدن v. s. v. افژولیدن.

برُاندن et بُرّاندن v. s. v. بُریدن.

بَراهیدن mittere *F.* — Verb. den. a راه via = hzv. ראס, b. raithya, s. rathyâ derivatum praef. ب, ut گُراهیدن a راه praef. گ coll. §. 7, II, *β*.

بَر تَهیدن coacervare, accumulare *F.* sine ex. — Verb. cum praep. بر compositum, sed hac significatione fortasse ex بر نهیدن corruptum, lit. ن (ن) cum ت (ت) permutata, quum نهیدن sit alia forma verbi نهادن. Sed alia significatione: „terram deiicere; locum alqm destruere, subvertere", quam offert Cast., verb. تهیدن a ته s. تهی vacuus, derivandum videtur. Cf. نهیدن.

برچدن et برچیدن v. s. v. چیدن.

بر خوردن v. s. v. خوردن.

بَرخیدن aliquantum quiescere, exspectare *F.* sine ex. — Verb. den. a بَرخ frustum, aliquantum, pars, portio, derivatum.

برخیزانیدن v. s. v. خاستن.

بَرداریدن de patibulo suspendere, in crucem agere *F.* sine ex. — Verb. den. a دار patibulum, cum praep. بر derivatum, quod una cum syn. hzv. דאר et pars. دار ad

b. dâuru (ein Stück Holz; Speer Justi) referendum est. Aliud autem verb. est بر داریدن = بر داشتن q. v. s. v. داشتن.

بُردن portare, ferre; 2) ducere; 3) rapere, auferre; 4) vincere lusu et bello (quasi praemium auferre); 5) nancisci *B. F.*; pr. بَـرَم. — Consentit cum hzv. ברתנן s. בְּרתנן et pars. burdan et pertinet ad r. b. bar (tragen, bringen, hervorbringen, wegbringen Justi), ap. bar, s. bhar (bhṛ, bibharti). — Pro v. simplici بردن, quod etiam in v. c. اوبردن apparet, in compositione cum praepositionibus variae formae usitatae sunt, ut بردن et بریدن in انباردن, انباریدن et اوباریدن; باشتن s. پاشتن in انباشتن s. انپاشتن et اوبشتن; واریدن simplex pro آواریدن et in v. c. آواریـدن s. اواریـدن, گواریدن et نواریـدن; denique وردن in آوردن.

بَردیدن deflectere de via *B.* — Alia forma verbi وردیدن, ut برزیدن pro ورزیدن et بزیدن pro وزیدن, lit. و cum ب permutata (§. 19, c). — Sed وردیدن non usitatum est nisi in v. c. نوردیدن et pertinet una cum verbi forma vulgari گردیدن ad r. b. vareṭ, d. q. plura v. s. v. گردیدن et نوردیدن.

بَرزیدن serere *F.*; 2) strenuum, assiduum esse in agendo, factitare, exercere *B. F.* — Alia forma verbi ورزیـدن, lit. و cum ب permutata (§. 19, c), ut بردیدن pro وردیـدن et بـزیـدن pro وزیـدن. Plura v. s. v. ورزیدن.

برسنیدن v. s. v. بُرسیدن.

بُرسیدن *F. C.* et بُرسیدن *C.* absolvi, perfici, finiri; 2) ad nihilum redigi, deleri *F.* sine ex.; caus. بُرسنیدن *F. C.* — Deest in ceteris lex. et fortasse est v. رسیـدن praef. ب.

بِرِشتن assare, torrere, frigere *C.* — Verb. inusitatum videtur, quum praeter *C.* cetera lexica tantum inf. apoc. بِرِشت et part. بِرِشته = hzv. בריישתך assatus, afferant, ad quod etiam بِریان assatus, referendum est. Verbi radix sine dubio est s. bhṛjj s. bhrajj assare, frigere, coquere.

بر غالیدن et بر غلانیدن v. s. v. آغالیدن.

بَر کاریدن scindere peponis frustum, exscindere collare vestis vel indusii *F.* sine ex. — Sed est falsa lectio pro بر کـاویـدن q. v. s. v. کافتن.

بَر ماسیدن palpare, permulcere *B. F.* Gl. in Des. — Verb. مـسـیـدن cum praep. بر compositum, d. q. plura v. s. v. ماسیدن et مسیدن.

بَر مالیدن complicare, convolvere; 2) tollere manicam, femoralia, braccas; 3) *met.* fugere *B.* — Verb. مالیدن cum praep. بر compositum, cuius alia forma est وَر مالیدن se expedire, inferiorem vestis et braccarum partem replicare; 2) *met.* fugere, aufugere *B.*; turpe quid agere et pudore fugere *Bh.*, lit. ب cum و permutata (§. 19, c), ut in ور غلانیدن pro بر غلانیدن. V. infra مالیدن.

بَر مَجیدن repere, serpere; 2) raptare, trahere *F.* — Alia lectio pro بر مَخیدن videtur. V. infra مَخیدن.

بَر مَچیدن palpare, permulcere *B.* — Verb. مَچیدن cum praep. بر compositum, d. q. plura v. s. v. مَچیدن et مسیدن.

بَر مَخیدن adversari, repugnare, non obedire *spec.* parentibus *B.* — Verb. مخیدن cum praep. بر compositum. Cf. etiam پر مخیده pro بر مخیده.

بَر مَسیدن i. q. بر ماسیدن *F.*

بَر مَشیدن i. q. بر مجیدن *F.*, pro quo tamen بر مـچـیـدن legendum videtur. Plura v. s. v. مسیدن.

بَرَهَختن s. بَرهَختن et بَرهَیاختن, coll. پَرهَختن s. پَرهَیاختن s. پَرهَختن, extrahere, educere, efferre; 2) bonos mores docere, instruere *B.* — Aliae formae pro فرهختن

et فرخیختن, labialibus permutatis, d. q. plura v. s. v. فرهنجیدن et فرهنجیدن.

بَریدن nuntium perferre *C.* — Verb. den. a برید cursor, tabellarius *F.*, derivatum videtur.

بُرّیدن et بُریدن i. q. ar. قطع scindere, amputare; 2) *pass.* scindi, amputari; 3) se divellere, abrumpere; se separare *B.*; caus. بُرّاندن acutum, secantem esse *F.* sine ex. et بُراندن vinci in lusu *F.* sine ex. — Consentit hzv. בְרִירוּנְן coll. בְרִין = pars. brîn (Ner. chinna, schneidend, entscheidend Spieg. in Kuhn Ztschr. V, 231) et p. بُرین segmentum et بَرین rima, fissura et برین foramen. Verbi autem r. b. est bar (schneiden, bohren Justi), quacum fortasse conferenda est r. s. bhar (bhṝ, bhṛṇâti).

بزاختن et بزاریدن v. s. v. پزاختن.

بزدائیدن et بزدودن v. s. v. زدودن.

بَزیدن i. q. وزیدن *B.*, lit. و cum ب permutata (§. 19, c), ut بزیدن pro وزیدن. V. infra وزیدن.

بَساردن findere *terram F.* sine ex. In lex. *C.* legitur etiam بساراردن eadem significatione. — Verb. ad بساره terra rigata, ad seminandum idonea *B.* s. terra arata *F.*, referendum videtur.

بِستُردن i. q. ستردن *B.* q. v., cui praef. est ب.

بَستن s. بَندیدن *B.* ligare, vincire, unde 2) concrescere, coagulari *B.*; pr. بندم. — Consentit cum hzv. בסתנן, pars. bastan s. vastan, ap. bañd et pertinet ad r. b. bañd, s. bandh (badhnâti). Lit. autem س verbi بستن assimilatione orta est ex dentali asp., lit. ن radicis simul eiecta coll. §. 12, f et 23, a. Accedente praepositione lit. ب cum و permutatur (§. 24, c), ut in پیوستن, پروندیدن.

بسغدیدن v. s. v. اسغدیدن.

بسلاندن et بسلانیدن v. s. v. گسستن.

بِسودن Gl. Sch. بُسودن *F.* s. پَسودن s. پَساویدن *B.* Gl. Sch. coll. پَسوده *B.*, i. q. سودن s. ساویدن q. v. — Verbi formae praef. ب s. پ (§. 30), unde etiam aliae formae بپسودن *F.* s. پَپسودن *B.* et بپساویدن *F.* s. بَپساویدن *B.* praef. ب ortae sunt. Cf. etiam نابسود in lex. nostro. Plura v. s. v. سودن.

بُسوریدن s. بُسولیدن dira imprecari, maledicere *B.* — Verb. den. a بُسور s. بُسول, liquidis permutatis (§. 20, d, 1), dira imprecatio, maledictio *B.*, derivatum. Alia forma eadem significatione est پُسوریدن *B.* a پسور i. q. بسور, labialibus permutatis (§. 19, c), derivata. Cf. etiam v. syn. بِشوریدن, پُشوریدن et پُشولیدن.

بَسیاچیدن *B.* بَسیچیدن *F.* et Gl. Sch. parare, praeparare *spec.* profectionem, se accingere ad iter *B.* coll. بسیج کار „para bellum“ Schahn. ed. Mohl t. I, 150, 427; 2) sibi proponere, propositum, destinatum habere *B.* coll. Spieg. Chr. 86, fin. — Verb. سیچیدن s. سیاچیدن praef. ب.

بِشخائیدن s. بِشخودن radere, scabere, scalpere *B.* — Verb. شخائیدن s. شخودن praef. ب.

بَشخیدن spargere *aquam F.* coll. vs. Schahn. ex *SHL.* in lex. nostro allato, ut sit alia lectio verbi پشخیدن. Falsae autem videntur aliae significationes: „et بُشخیدن fulgere, splendere; furari“, quae in lex. *F.* leguntur.

بِشستن sedere, considere *B.* — Verb. شِستن pro نشستن praef. ب. Plura v. s. v. نشستن.

بِشستن v. s. v. شُستن.

بِشکستن v. s. v. شکستن.

بِشکلیدن s. بِشکَلیدن rimam facere unguibus aut instrumento quovis acuto; lacerare

et digitis; 2) findi, rumpi; 3) dilatare, distendere *B.* — Verb. شکلیدن q. v. praef. ب s. پ.

بَشکولیدن s. بِشکولیدن strenuum s. promtum, industrium esse *B.* — Alia forma verbi وشکونیدن, lit. و cum ب permutata (§. 19, c).

بَشلیدن *B.* بِشلیدن *F.* adhaerere rei prehensae, cohaerere. — Fortasse est verb. inusitatum شلیدن praef. ب coll. مَبشَل „ne adhaereas; ne contorqueas; ne dormias“ *B.* et نَبشَلَد „non adhaeret“ *B.*, unde etiam نَشلیدن lit. ب (ب) cum ن (ن) permutata, aut praep. نِ = b. ni verbo شلیدن praefixa, ortum videtur. Radix autem verbi simplicis شلیدن sine dubio est b. çri (gehen Justi), s. çri (çrayati), lit. *r* cum *l* permutata (§. 21), unde forma aucta çrish, quae significat „sich an etwas hängen“ Justi. V. etiam نشلیدن.

بُشودن i. q. شُستن lavare *F.* — Verb. ab imp. شو verbi شُستن praef. ب formatum, sed simplex non usitatum.

بِشوریدن dira imprecari, maledicere *B.* — Alia forma verbi بسوریدن, lit. س cum ش permutata (§. 12, k, ε).

بِشُوریدن in iram concitari, iratum fieri *B.* — Verb. شوریدن q. v. praef. ب. Cf. alia forma بشولیدن.

بشولانیدن v. s. v. بشولیدن.

بُشولیدن s. بِشولیدن بَشولیدن *B.* s. بُشولیدن *F.* perturbare, confundere; 2) attonitum esse *B.*, coll. مَبشول imp. neg.; caus. بشولانیدن *C.* — Alia forma verbi بشوریدن, liquidis permutatis (§. 20, d, 1). Cf. شولیدن.

بِشولیدن s. بَشونیدن *B.* s. بُشونیدن *F.* videre; 2) scire *B.*; audire *C.* ex S.; 3) opus perficere, peragere *B.*; caus. بشولانیدن *C.*, coll. شول conspectus, cognitio *B. F.* — Verb. شولیدن praef. ب, quod significatione „videre; scire“ ad r. b. et s. çru audire, referendum videtur, lit. *r* cum *l* permutata (§. 21), quam significationem Cast. etiam verb. بشونیدن tribuit. Significatione autem „opus perficere, peragere“ v. شولیدن alia forma verbi شوریدن videtur, lit. ر cum ل permutata (§. 20, d, 1), quod etiam significat: „studere, operam dare“ et „factilare, exercere, bene tractare *opificium vel artem*“. Plura v. s. v. شنفتن s. شنودن et شوریدن.

بِگُذاشتن i. q. گذاشتن *B.* — Verb. گذاشتن q. v. praef. ب.

بِگُسستن i. q. گسستن *F.* — Verb. گسستن q. v. praef. ب, lit. گ cum ک permutata (§. 3, d coll. §. 29, h).

بِگسلانیدن *F.* caus. verbi گسستن s. گسیختن praef. ب, cuius alia forma est بسلانیدن. Plura v. s. v. گسستن.

بَکُشتن i. q. کُشتن *F.* — Verb. کُشتن praef. ب.

بِگُشتن i. q. گشتن *F.* — Verb. گشتن praef. ب.

بَلعیدن deglutire *Bh.* s. v. طلوعیدن. — Verb. den. ab ar. بلع derivatum.

بَلفختن i. q. الفختن *B.* — Verb. الفختن praef. ب coll. §. 30, a.

بلملیدن v. s. v. پلملیدن.

بُلَندیدن altum, sublime esse; caus. بلندانیدن *F.* — Verb. den. a بلند altus, derivatum.

بَمَنکیدن *F.* s. بَمَنگیدن *C.* i. q. منگیدن. — Verb. منگیدن q. v. praef. ب.

بندیدن v. s. v. بستن.

بِنشاختن *B.* بِنْشختن *F.* et بِنِشاستن *B.* et بِنِشَندن *F.* et بِنِشستن *F.* v. s. v. نشاختن et نشستن.

بُنگُشتن et بُنگُشیدن deglutire, non manducatum devorare *B.* — Verb. den. a بنگش deglutire, derivatum, quod cum بُن imum rei, fundus, compositum videtur.

بودن s. بُدن esse, existere; imp. بو s. باش (ex bavish [§. 24, d. e] coll. s. bavishyâmi), unde باشیدن i. q. بودن *F.* — Consentit cum hzv. בותנן, pars. bûdhan et r. b. est bû, ap. bu, s. bhû (bhavati) coll. gr. φύ-ω, lat. fu-i. Cf. انبودن.

بوسیدن osculari *F.* = hzv. בוסיתנן; caus. بوسانیدن *C.* — Fortasse hoc verb. transpositione ortum est e r. s. cumb (cub), ut lith. bučioju osculor, lat. basiare coll. basium, unde rom. baciare, bacio. Ad eandem rad. etiam referendum est goth. kukja, hib. pogaim osculor et lett. z-kûpstit osculari. Cf. etiam انبوسیدن et v. syn. ماچیدن.

پوشیدن s. پوش کردن accingere se; 2) audaciam, animum prae se ferre; 3) confidere; 4) conari, operam dare *F.* sine ex. — Verbi radix b. est bûsh (in Bereitschaft setzen Justi), s. bhûsh (bhûshati).

بُوئیدن odorari, olfacere; 2) odorem spargere, olere *B.* (بوئیدن کسب کردن بو) *Bh.* — Verb. den. a بوی = b. baodha, hzv. בוי odor, coll. §. 25, b, δ, derivatum, ut hzv. בוינירונן, quod tamen docente Spiegelio significat: „fumigare, suffire". Cf. etiam انبوئیدن.

بَهاشتن lacrimare, flere *B.* in app., ubi etiam alia forma بهانستن legitur, quae tamen mendosa videtur. — Sine dubio v. بهاشتن ex هاژیدن praef. ب ortum est, lit. ژ ante infinitivi terminationem تن cum ش permutata coll. §. 12, k, ε. Plura v. s. v. هاژیدن.

بیاغاریدن s. بیاغاشتن s. بیاغشتن madefacere; 2) miscere; 3) subigere *B.* — Verb. آغاریدن s. آغاشتن s. آغشتن, praef. ب coll. §. 30, a.

بیاغالیدن i. q. آغالیدن *B.* — Verb. آغالیدن praef. ب coll. §. 30, a.

بیاوردن v. s. v. پیاوردن.

بیاختن s. بیزیدن cribrare *F.*; pr. بیزم. — Alia forma verbi ویختن in v. c. آویختن usitati, lit. و cum ب permutata (§. 18, b et 19, c). Plura v. s. v. آویختن. — Falso lex. *F.* auctor v. بیاختن cum بیاخستن permutans huius verbi significationes illi tribuit.

بیاخستن debilem, impotentem fieri, deficere *B.*; captivum facere, debilem, impotentem reddere *F.* — Verb. خستن q. v. cum بی pro پی pes, compositum videtur, quum پَیاخُست s. پَیاخَست, coll. al. formis پاخوست *F.* et پای خَست s. پای خَوست *B.* et بیاخسته s. پَیاخَسته s. پَیاخُوسته *B.*, significet i. q. بیاخست radicitus effossus; debilis, impotens, captivus, vinctus, quocum conferendum videtur hzv. חויסת, part. verbi חויסתנן. Plura v. s. v. خستن et ناخوستن.

بیزیدن v. s. v. بیاختن.

بیفکندن i. q. افکندن *B.* — Verb. افکندن praef. ب coll. §. 30, a.

بیوازیدن respondere, annuere *F.* sine ex. — Verb. وازیدن q. v. = وازیدن cum praep. ى = b. vi compositum (§. 29, h). Cf. etiam گوازیدن. Sed mendosa est lect. بیواریدن, quam lex. *F.* auctor eadem significatione affert sine ex.

بِیوباریدن i. q. اَوباریدن *B.* — Verb. اوباریدن praef. ب coll. §. 30, a.

بِیوبُردن i. q. اوبردن *B.* — Verb. اوبردن praef. ب coll. §. 30, a.

بیوَرداشتن i. q. برداشتن *F.* sine ex. — Sed mala lect. pro برداشتن videtur.

بِیوسیدن sperare, exspectare; 2) cupere, concupiscere; 3) blandiri, adulari *B.*, coll. al. forma پیوسیدن sperare; putare *F.* sine ex. et پیوسیدن s. پیوشیدن sperare; 2) putare; 3) se humiliare; 4) lugere *F.* sine ex. — Verb. den. ab

اوَس = آس, s. âçâ spes, praef. ب s. پ (§. 30, a) derivatum, coll. بَیـیوس spes, exspectatio; cupiditas; humilitas; blanditiae, adulatio *B.* et بُـیـیوش humilitas, blanditiae *F.* et پِیُوس i. q. بَیوس *B.* et پَیُوش i. q. بُـیـیوش *F.* et نـابیوسـان part. praes. cum part. neg. a) exspectatio, spes; b) ex improviso, subito *B.* Gl. Vf.

بیوَکَندن i. q. بیفکندن *B.*, lit. ف cum و permutata (§. 19, c et 29, b). Cf. اوکَندن = افکندن.

بُیولیدن confidere, sperare, opinionem concipere *C.* — Sine dubio lectio mendosa pro بیوسیدن.

بیهُودن flavescere calore ignis, de veste *F.* sine ex., qua significatione consentit cum پـرهودن *F.*, quocum etiam permutatum videtur, quum بَیهود s. بیهود *B.*, a quo derivandum est, significet i. q. بَرهود *B.* s. پَرهود *F.* „adustus s. ambustus, de panno aliave re“ coll. هود „frustum panni in fomitem ustum“ *B.* Alia autem significatione: „2) vana, futilia loqui“ v. بیهودن derivandum est a بیهوده „vanus, futilis“, quod compositum est ex بـی „sine“ et هوده = هُده „veritas, verum, rectum“ = b. hudâo et hzv. הוראך (wohlgeschaffen, weise Spieg.). — Inde etiam sequitur, significat. vocis پـرهوده „verbum inane, futile“ *B.* permutatione cum بیهوده ortam esse. V. پرهودن.

پ

پاچیدن i. q. پاشیدن *B.* v. s. v. پشخیدن.

پاچیدن placide, lente incedere, ingredi *B.* — Verb. چیدن cum پا pes, compositum videtur.

پارودن pala eiicere *F.* sine ex. — Verb. den. a پـرو palae simile quid, derivatum.

پاریدن v. s. v. پرّیدن.

پاسیدن custodire, observare, vigilare *B.* — Verb. den. a پاس custodia, derivatum, cui respondet b. pâthra, s. pâtra, hzv. פאה, quum lit. س originem ducat a dentali asp. (§. 12, f), a r. b. pâ (schützen, abhalten Justi), s. pâ (pâti), ap. pâ, coll. پد custos = b. pâtar, nom. pâta, s. pâtar. Cf. etiam پائیدن tueri.

پشنیدن et پاشیدن v. s. v. پشخیدن.

پکیدن purgare, mundare *F.* sine ex. — Verb. den. a پاك derivatum, quod respondet s. pâvaka purgator = ignis coll. §. 24, d, a radice pû purgare. Cf. etiam v. syn. بخیدن.

پالادن s. پالائیدن s. پالودن s. پالیدن *B.*, coll. بلافتن *F.* sine ex., percolare, purgare et percolari, purgari; 2) liberare et liberari; 3) augere, crescere et augeri *B.*; pr. پلایم. — Num forte aliae formae verbi بالودن s. بالیدن s. بالائیدن, lit. ب cum پ permutata (§. 19, c), quocum etiam significatione 3 consentiunt? Praeterea in app. lex. *B.* legitur: پلائیدن i. q. افشردن s. فشردن, ut fortasse sit alia forma verbi بالانیدن.

پالیدن i. q. پالادن *B.* q. v.

پالیدن s. پَلیدن videre; 2) scrutari, inquirere, investigare *B.* — Fortasse verbi radix est s. paç, quum etiam in lingua armenica lit. *l* respondeat sibilo palatali, ut in *louel* audire = r. b. çru coll. §. 21, a.

پاغکیدن v. s. v. باغکیدن.

پایستن firmare, stabilire; 2) constantem manere, durare *B.*; firmum, stabilem esse Gl. in Des.; 3) exspectare, morari *F.* et پائیدن *B. F.* (falso پایندن *F.*) firmo pede consistere, persistere, permanere; 2) firmiter tenere; 3) perpetuum, sempiternum esse, perennare *B.*; 4) pede premere, calcare; 5) ornare *F.* — Quum lit. س et ی originem ducant a dentali

aspirata (§. 12, f et 25, b, δ), utraque verbi forma پایستن et پائیدن ad r. b. pad (gehen Justi) referenda est, coll. b. paidhyâiti conj. praes. 3 sg. vd. 13, 102 et b. padha, s. pâdha pes, ad quam radicem etiam alia forma پوئیدن pertinet, voc. *â* cum *û* permutata.

پائیدن servare, tueri, custodire *B.* — Verbi r. b. pâd videtur, quae est forma secundaria radicis pâ (schützen, abhalten Justi), ad analogiam radicis çnâd, quae est forma secundaria radicis çnâ, ut pr. پایم respondeat b. pâdh-âmi, quum lit. ی ex dentali asp. oriatur coll. §. 25, b, δ.

پرپیشیدن v. s. v. پریشیدن.

پُختن s. پوختن *B.* s. پَزیدن *C.* s. پَژیدن *F.* s. پوزیدن *F.* coquere; 2) coqui; 3) praeparare, adornare *B.*; pr. پَزم; caus. پَزانیدن *C.* — Radix verbi, quocum etiam hzv. פוחתנן consentit, est b. et s. pac coquere, et lit. خ verbi پختن ex palatali orta est coll. §. 4, d.

پَخچودن s. پَخچیدن *B.* s. بخچیدن *B.* labialibus permutatis (§. 19, c), s. پَخشودن s. پخشیدن *B.*, lit. چ cum ش permutata (§. 12, k, ε), pulsari, contundi; 2) pede premi, dilatari *B.* — Verb. den. a پَخچ s. پَخش i. q. پَخت pressus pede aliave re, dilatatus, latus *B.*, derivatum, quod fortasse ut syn. پخت et پهن = hzv. פאהן ad b. pathana (*proprie* viis calcatus, weit, breit Justi), referendum est, quum lit. complexus خت vocis پخت dentali asp. *th* vocis b. pathana respondere videatur et in voce پخچ dent. ت cum چ et in alia forma پخش pal. چ cum ش permutata sit coll. §. 12, k, ε et 15, b, α. Burnouf comparat b. pazda [pad + dâ] (mit den Füssen auftreten Justi), quod tamen minus quadrat.

پَخسائیدن, پخسیدن, پخشانیدن et پخشائیدن v. s. v. بخسودن.

پخشودن v. s. v. پخچودن.

پَخشیدن i. q. پخچیدن s. پخچودن q. v. *B.*; 2) flaccescere, corrugari *B.* in app. Gl. Sch., qua significatione est alia forma verbi بخسیدن q. v. s. v. بخسودن.

پَذِرُفتن *F.* s. پذِرُفتن *B.* s. پَذیرُفتن *B.* accipere, admittere, gratum habere; 2) obedire; 3) agnoscere, confiteri *B.*; promittere coll. Schahn. ed. Mohl t. I, 228, 202; Chr. Sch. 58, 411; pr. پَذیرم; caus. پذیرانیدن *B.* in app. — Variae verbi formae cum praep. پذی s. پذ = hzv. פתי s. פת, pars. padhî s. paṭ s. pad s. paê, b. paiti (§. 29, d) compositae, quarum tamen primitiva est پذیرفتن = hzv. פתירפתנן et pars. padhîraftan. Sed v. رَفتن = r. b. rap (harp), s. sarp lexicographi pers. in hac compositione رُفتن pronuntiant. Lex. *F.* auctor pro usitato پذیرفتن aliam formam پَذیرفتاریدن „suscipere in se, stipulari, spondere" affert sine ex., a رَفتار incessus, formatam, cui etiam caus. significationem tribuit.

پراشیدن v. s. v. پریشیدن.

پَراکَندن *B.* s. پَراکَنیدن *F.* s. پَرکَندن *B.*, voc. *â* correpta, s. پیراکندن *B.* dissipare, dispergere; 2) perturbare. — Verb. کندن s. کندیدن pro کندن cum praep. پیرا s. پرا = b. pairi (§. 29, f) compositum. Plura v. s. v. کندن.

پَرانیدن v. s. v. پَریدن s. پَرّیدن.

پَرتمیدن findi, de labio intumescente *F.* sine ex. — Deest in ceteris lex. Origo incerta.

پَرچیدن figere clavum acumine firmandi causa incurvando *F.* sine ex. — Verb. چیدن cum praep. پر (§. 29, e) compositum videtur, si respicis پرچین, qui proprie est imperativus et nominis act. vice fungitur significans: „confirmatio" al. *B.*, d. q. v. lex. nostrum. Plura v. s. v. چیدن.

پرِن i. q. كَرَدْ a v. كَـرديـدن *B. F.* ex Fg., quae 3 sg. aor. verbi obsoleti پـرِدن s. پريدن videtur pro usitato كَرديدن, quod fortasse referendum est ad r. b. par, in cl. X significatione: „weggehen, verlaufen" (Justi) usitatae.

پرداختن s. پَرَدَختن *B.* contendere, petere; deditum, sollicitum, diligentem, occupatum esse c. ب s. با et contra negligere *rem* c. از r.; 2) se accommodare, contentum esse; 3) perficere, absolvere, consumere et *pass.* finiri, absolvi; 4) vacare labore, otiosum esse; 5) vacuefacere; 6) relinquere; 7) ornare, disponere, instruere; 8) polire, laevigare; 9) canere, organo insonare, cantare; 10) tollere, elevare; 11) capere, prehendere, rapere; 12) incitare; pr. پَرداژم. — Verb. داختن s. دختن pro تـختن, dentali tenui cum media permutata (§. 14, a coll. §. 13 et 13 annot.), cum praep. پـر = b. fra (§. 29, c) compositum. Plura v. s. v. تـاختن.

پرسنیدن v. s. v. پـرسیدن.

پَرستیدن adorare, colere *B.* in app.; pr. پَرستم, coll. hzv. פרסתכש adoratio. — Verb. استیدن = اسـتـادن stare, cum praep. پر (§. 29, c) compositum videtur coll. §. 29, a, δ.

پُرسیدن interrogare, quaerere *F.*; pr. پُرسَم; caus. پـرسـنـیـدن *C.*, quocum consentit pars. pursîdan et hzv. פינסיתנן, lit. *n* pro *r* posita coll. §. 20, d, 2 et Spieg. Gr. d. Hzvspr. §. 23, 2, not. 2. — Verbi r. b. est pareç (fragen Justi), ap. parç, s. prach (prččhati).

پریشیدن v. s. v. پـرشیدن.

پرکندن v. s. v. پراکندن.

پرمودن v. s. v. فرمودن.

پَرواسیدن manu tangendo explorare, an quid durum aut molle sit; contrectare, pertrectare; 2) longum facere, extendere; 3) timere, metuere *B.* — Hoc verb. pro obsoleto پرماسیدن in usu esse videtur, ex quo labiali nas. م cum و permutata (§. 22) ortum est. Usitata etiam est alia verbi forma برماسیـدن et vocis پرواس significationes eaedem sunt atque vocis پرماس. Plura v. s. v. مسیدن.

پروردن *B.* s. پَرْوَریدن *F.* nutrire, educare; 2) adorare, colere coll. hzv. פרורתנן. — Verb. وردن s. وریـدن cum praep. پــر (§. 29, c) compositum, sed simplex non usitatum et ad r. b. var, d. q. plura v. s. v. واریدن 2, referendum.

پروندیدن v. s. v. پرورندیدن.

پرویدن v. s. v. پروردن.

پَروندیدن byssum similemve telam componere in sarcinam *F.* — Verb. ونـدیـدن pro بـنـدیـدن cum praep. پر (§. 29, e) compositum, d. q. plura v. s. v. بستن. Malae lectiones videntur پرورنـدیدن et پرورنده *F.* pro پروندیدن et پرونده.

پَرهَختن s. پَرهَختن v. s. v. بـرهـختـن et فرهنجیدن et هنجیدن.

پَرهودن amburi s. flavum fieri calore ignis *F.* — Verb. den. a پَرهَود = بـرهـود „adustus s. ambustus de panno aliave re", derivatum. Plura v. s. v. بیهودن.

پرهیختن v. s. v. برهختن et فرهنجیدن et هنجیدن.

پَرهیزیدن *C.* cavere sibi ab alqo, cavere rem, continere se. — Verbi forma ex respondente v. hzv. פאהֲריחתנן (sich enthalten Spieg.) = pars. پرهیختن, coll. p. پرهیز = hzv. פאהֲרֵיז (Schutz Spieg.) = pars. pahrêzh, mutata videtur, ut proprie significet: „custodiam spargere", quum ex פאה = b. pâthra, p. پاس „custodia" et ריחתנן = p. ریختن „spargere" composita sit. V. پـاسـیـدن et ریختن = ریزیدن.

پَرّیدن s. پَرِیدن s. پاریدن volare *B.*; caus. پَرانیدن facere, ut volet et *met.* notum facere, docere *B.* — Verb. den. a پَرّ s.

پَر pluma, penna, ala, = b. parena, s. parṇa, coll. s. pattra ala, penna, a r. pat et gr. πτερὸν, πέταλον, derivatum.

پُریدن implere, replere; 2) plenum fieri, impleri *B.* — Verb. den. a پُر plenus = b. perena, s. pûrṇa, derivatum, quod ad r. b. par cl. IX (anfüllen Justi), s. par (pṛ, pṛṇâti) pertinet. Cf. etiam v. syn. كَلودن.

پَرِیشیدن dissipare; 2) perturbare, sensibus alienare; 3) signif. pass. *B.*, coll. aliis formis: پیرِیشیدن (praef. پ §. 30) idem *B.* et بَراشیدن deponere, demittere; spargere, diffundere *B.* et پَراشیدن idem et perturbari, animo consterni, percelli *B.* et پَـرَشـیـدن dissipare *B.*; caus. پریشانیدن *B.* in app. — Sine dubio est v. ریختن praef. پ vel ب (§. 30), pro quo in compositione etiam formae راشیدن, رشیدن et ریشیدن usitatae sunt. Plura v. s. v. ریختن.

پَراختن s. پزاختن *B.*, coll. al. forma بُزاختن et بُزاریدن *B.* in app., i. q. گُداختن. — Aliae formae verbi گُـداختن praef. بُ vel پَ s. پ = ڤِ, b. vi (§. 29, h) et pal. ژ cum dent. med. د permutata (§. 15, b, β coll. 12, k, ζ). Praeterea in verbi forma بـزاریدن, lit. ر pro ژ posita videtur ob lit. ژ proxime praecedentem, quum primitiva forma sit بزازیدن respondens syn. گُدازیدن, nisi forte sit lect. mendosa pro بزازیدن.

پزانیدن v. s. v. پاختن.

پژمُردن s. پژمُریدن marcescere, arescere; *met.* vigorem amittere, deflorescere *F.*, coll. پژمَریده *HK.*, پژمریده *B.* i. q. پژمرده *F.* s. پژمرده *B.* i. e. marcidus, flaccidus; caus. پژمُرانیدن et i. q. پژمردن, coll. hoc hem. Schahn.: همی پژمراند گُـل ارغـوان, unde sequitur, etiam praes. esse پژمُرم, non پژمیرم ad analogiam praesentis میرم verbi simplicis مُـردن. — Verb. مُـردن, pro quo etiam مُریدن in hac compositione usitatum est, cum praep. پژ = پِتْ (§. 29, d) coniunctum, cuius r. b. et s. est mar mori, coll. s. mlai flaccescere, marcescere et gr. μαραίνω. Plura v. s. v. مردن.

پژولیدن s. پَژولیدن s. فِژولیدن *B.* marcescere, deflorescere, vigorem amittere; 2) signif. trans.; 3) permiscere, confundere; 4) perturbari, confundi *B.* — Verb. ژولـیدن q. v. cum praep. پ s. پَ s. فِ = ڤِ, b. vi (§. 29, h) compositum, coll. پزاختن = گُداختن. Praeterea v. پژولیدن significat etiam: 5) i. q. پژوهـیـدن et 6) monere, hortari *B.*, ut cum پژوهیدن permutatum videatur.

پژوهیدن *B.* s. پَژوهیدن s. پَژْهیدن *F.* indagare, investigare, interrogando et percontando exquirere *B.* — Verb. ژوهیدن cum praep. پَ = ڤِ, b. vi (§. 29, h) compositum videtur. Cf. etiam چکیدن.

پَزیدن et پزیدن v. s. v. پاختن.

پُزیدن vellicare *F.* sine ex. *C.* — Fortasse est v. زیـدن, in compositione pro زدن usitatum et cum praep. پُ = ڤِ, b. vi (§. 29, h) compositum, d. q. plura v. s. v. زدن. Cf. etiam بخسودن s. بخسیدن 3.

پَسانیدن irrigare hortum, segetes *B.* — Fortasse alia forma verbi zend-paz. پَسانِتن s. پَسهانِتن et ad v. فشاندن referenda, lit. ش cum س permutata (§. 16, c, ε).

پَساویـدن manu tangere, contrectare *B.* Gl. in Des.; 2) ebrium facere, inebriare *B.* — Verb. ساویدن = سودن praef. پ coll. §. 30. Plura v. s. v. سودن.

پَسَندن s. پَسَندیدن *F.* s. پَسَنديـدن *B.* laudare, approbare, gratum habere, accipere, eligere; 2) placere *B.* — Verb. سندن s. سنديدن, simplex non usitatum,

cum praep. پَ = ڤَ, b. vi (§. 29, h) compositum, quod fortasse pertinet ad r. b. çad (auszeichnen, schmücken, spenden Justi), unde çeñda (spendend; Spende Justi) et çendañh (Spende Justi).

پَسودن i. q. بسودن Gl. Sch. — Alia forma verbi بسودن, praef. پَ pro بَ posito (§. 30), ut پَسوده B. pro بَسوده. Plura v. s. v. سودن.

پُسوریدن i. q. بُسوریدن B. — Alia forma coll. پُسور = بُسور B.

پَشخیدن s. بَشخیدن spargere B. et شپوختن = hzv. ספוחתיתנן (entfernen Spieg.) et شپیختن vel اِشپوختن s. اِشپیختن praef. ا (§. 29, a, γ) spargere, fundere et ictum vel plagam infligere B. et پَشَنجیدن B. F. s. پشنجیدن B. spargere, coll. پَشَنجد „spargitur" et پَشَنجیده „sparsus" B. et پاشیدن s. پاچیدن 1) spargere, diffundere; 2) spargi, diffundi; 3) impleri B. in app. — Variae huius verbi formae ad r. s. sparç (spṛç, spṛçati) referendae sunt; nam شپ vel پش s. بش, literis transpositis (§. 26), respondet s. स्प (§. 16, g), lit. autem r radicis eiecta est (§. 20, b) et lit. pal. ç ante تن in gutt. خ transiit, pro qua in forma augmentata praesentis نج ponitur ad analogiam verbi سنجیدن = سختن (§. 4, d); denique verbi forma maxime usitata پاشیدن s. پاچیدن, l. ش cum چ permutata (§. 16, c, β), orta videtur ex پشخیدن eiecta lit. خ et vocali praecedente a simul producta (§. 5, d). A پشیدن etiam caus. پاشنیدن B. derivandum est.

پشکلیدن v. s. v. بشکلیدن.

پَشمیدن dissipare F. ex Fg. sine ex. — Verb. den. a پشم lana, derivatum, coll. پشم شدن i. q. dissipari et dissipare B.

پشنجیدن v. s. v. پشخیدن.

پُشوریدن i. q. بُسوریدن B. — Alia forma coll. پُشور = بُسور B.

پُشولیدن i. q. بُسولیدن s. بُسوریدن B. — Alia forma coll. پُشول = بُسول s. بُسور B.

پُفیدن flatu oris exstinguere lucernam F. Verb. den. a پُف q. v. derivatum.

پَلمَلیدن F. s. بَلمَلیدن C. murmurare apud se *prae animi molestia ex indignatione.* — Num forte conferendum s. वर्वर „a barbarian; the country inhabited by barbarians" Wils. coll. hind. بَربَرا (वर्वरता) „muttering, the lightheaded talk of a person in a delirium" *Shaksp.* aut potius a s. मर्मर lat. *murmur,* derivandum est, labiali pro nasali lab. posita et liquidis permutatis (§. 20, d et 22)? Alia syn. sunt پنگیدن, منگیدن et دندیدن.

پَلیدن v. s. v. پالیدن videre etc.

پَنافتن et پَنافته شُدن obstrui, de via aquae vel urinae F. sine ex. C. Deest in ceteris lex. Origo incerta.

پَنهیدن confugere, se recipere B. — Verb. den. a پنه refugium, protectio = hzv. פנאה, cognat. cum פאנך et פאנכש (Schutz Spieg.), derivatum et ad r. b. pâ referendum, d. q. plura v. s. v. پاسیدن.

پنجیدن v. s. v. پیچیدن.

پنداشتن s. پنداریدن B. opinari, existimare; 2) superbire; 3) *quasi* pro certo habere i. e. scire, intelligere; pr. پندارم; caus. پندارانیدن C. — Verb. داشتن s. داریدن cum praep. ن = b. ni et praef. پ (§. 28, c) compositum ad analogiam verbi پنگاشتن, ex پ + نگاشتن, sed نداشتن sine praef. پ non usitatum est.

پَندیدن hortari, admonere; 2) admonitionem audire, admonitionibus locum relinquere B. — Verb. den. a پند admonitio, consilium, derivatum.

پنگاشتن pingere *HK.*; pr. پنگارم. — Verb. comp. نگاشتن q. v. praef. پ coll. §. 28, c.

پنکیدن secum ipso loqui, murmurare apud se; 2) irasci *F.* sine ex. — Alia forma verbi منگیدن q. v. videtur.

پَنهانیدن s. پنهانیدن abscondi, latere *C.* — Verb. den. a پنهان absconditus, occultus, derivatum, quod tamen cetera lex. non afferunt.

پوختن v. s. v. پاختن.

پُوزیدن excusare; 2) veniam petere, supplicare *B.*; 3) i. q. پـوخـتـن s. پاختن coquere *F.* — Alia forma verbi پوختن = پاخْتن videtur, quod etiam significat: „praeparare, adornare“, unde significatio: „excusare, veniam petere“ facile derivanda est.

پوسیدن putrescere, putridum esse *F.*; 2) marcescere, deflorescere Gl. Sch. *B.* in app.; 3) tumescere, inflari *B.* in app.; 4) terere Gl. Sch. — Verbi r. b. sine dubio est pû (stinken, faulen Justi), s. pûy (pûyatê) et lit. س a dentali asp. originem ducere videtur (§. 25, b, δ), coll. pars. pût foetens = hzv. פותך et b. pûiti (Fäulniss Justi) et s. pûti foetor et gr. πύθω. Cognatum etiam est gr. πῦον, πῦος, lat. pus.

پُوشیدن tegere, obtegere; 2) induere, se vestire *F.* (پوشیدن معروف لازم ومتعدی هردو آمده) *Bh.*; caus. پوشانیدن *C.* — Verbi rad. esse videtur b. piç (schmücken Justi), s. piç (pinçati) coll. §. 16, a, vocali *i* cum *û* permutata, ad quam etiam ابیستن pertinet; aut est v. cum b. puça (Kopfputz Justi) = s. puccha, p. پُش s. پَش cognatum.

پوئیدن gressu mediocri i. e. neque citato neque tardo incedere; 2) currere *B.* coll. hzv. פויתנן. — Alia forma verbi پائیدن, vocali obscuriore *û* pro *â* posita et ad eandem r. b. pad referenda. Plura v. s. v. پائیدن = پایستن.

پَهنیدن dispandere *C.* — Verb. den. a پهن extentus, latus, hzv. פאהן, cognat. cum b. pathana (viis calcatus, weit, breit Justi), derivatum.

پیاوُردن *F.* پِیاوَردن *C.* contrahi, de carne sub cute *F.* sine ex. — Verb. آوردن praef. پ s. ب coll. §. 30 et 30, a.

پیچیدن torquere, contorquere; convolvere; 2) incurvare; 3) *pass.* torqueri, convolvi, incurvari, contrahi in rugas; 4) cruciare, affligere; 5) se cruciare, se afflictare; 6) se erigere, de comis; 7) confundi in sermone et *met.* i. q. نافـرمـانی کـردن *B.* s. v. گرایستن; caus. پیچانیدن *F.* Aliae formae sunt پیختن *B.* et quae in lex. *F.* leguntur: پَـنـجـیـدن in frusta dividere, dissecare et پَیچیدن a) convolvi; b) dividere in partes; c) vulnerare et پیخیدن a) dividere in partes; b) surgere; nam پیختن et پیخیدن tantum infinitivi terminatione inter se differunt et پنجیدن ad پیچیدن eandem rationem habet, quam سنجیدن ad سیاجیدن, quod etiam ante تـن mutatur in سختن, ut هنجیدن in هیختن s. هـخـتـن coll. §. 4, d. Pro پیچیدن in dial. parsica usitatum est béshîdan (peinigen Spieg. Prsgr. p. 80), quocum etiam p. ویـشـیـدن consentire videtur. — Variae verbi formae una cum v. cognato syn. باهکیدن s. پاهکیدن referendae sunt ad b. pikha nodus vd. 9, 41, hzv. פיחך, cuius radicem exhibere videtur gr. σφίγγω coll. σφίγξ.

پیراستن *B.* s. پیرائیدن *F.* deminuere rem, ut ornatior et pulcrior fiat, unde 2) aptare, praeparare, instruere, adornare, ornare: 3) melius facere, in melius reficere rem, quod vitiosum est removendo; 4) subigere pelles, alutam conficere; pr. پیرایم. — Respondet hzv. ויראסתנן et est v. راستن simplex non usitatum cum praep. پـی, hzv. וי = b. vi (§. 29, h) compositum, d. q. plura v. s. v. آراستن.

پِیراسیدن i. q. سائیدن s. سودن *B.* in app.

— Verb. سیدن pro usitato سودن cum praep. پیرا (§. 29, f) compositum videtur, d. q. plura v. s. v. سودن.

پیراگندن v. s. v. پراگندن.

پیرائیدن v. s. v. پیراستن.

پیسودن inclinare, intendere, petere *B.* — Verb. سودن cum praep. پی = b. vi (§. 29, h) compositum videtur.

پیکندن *B.* پیکندن *F.* i. q. پیوستن; 2) in filum trahere, inserere; 3) colligere. — Fortasse alia forma verbi پیوندن = پیوستن, lit. و cum گ vel ک permutata coll. §. 24, a.

پیمودن *B. gen.* metiri sive mensura sive ulna; 2) saepe *metaph.* adhibetur, d. q. v. lex. nostrum; pr. پیمایم. — Verb. مودن simplex non usitatum cum praep. پی = b. vi (§. 29, h) compositum, respondens pars. پدمودن. Plura v. s. v. آزمودن.

پیوستن *B.* s. پیوندن *C.* iungere, coniungere et *pass.* coniungi, se adiungere; 2) intrare, pervenire; pr. پیوندم, coll. hzv. פתוסתן, pars. paêvaçtan et hzv. פתונד, pars. پدوند = p. پیوند. — Verb. وستن s. وندن pro بستن s. بندیدن cum praep. پی = b. vi (§. 29, h) compositum, d. q. plura v. s. v. بستن.

پیوسیدن, پیوسیدن et پیوشیدن v. s. v. بیوسیدن.

پیوندن v. s. v. پیوستن.

ت

تابانیدن, تابانیدن et تابیدن v. s. v. تفتن,

تاختن *B.* s. تازیدن *F.* currere, festinare, vagari; 2) impetum facere, invadere, praedari; 3) *trans.* facere, ut currat, ad cursum impellere; 4) spargere, fundere; 5) torquere (تفتن) *B.* et torqueri (لازم ومتعدی) *F.*, qua significatione alia forma verbi تافتن videtur lit. ف cum خ permutata (§. 4, f et 19, d, 2) coll. کسئی ۞ زحول تاختن وکینه آختنش مرا ۞ ثمی گداخته همچون کنغ تاخته کیر *F.*; pr. تازم; caus. تازانیدن *C.*, coll. hzv. תאחתן, caus. תאנאניתן. — Verbi r. b. est tac (laufen, eilen, fliessen Justi) s. tañc (tañcati), tvañc (tvañcati). In compositione tenuis dent. ت in mediam د transiit (§. 14, a), ut in انداختن, پرداختن et گداختن, aut cum ز permutata est (§. 12, k, ζ), ut in پزاختن s. بزاختن et بزاریدن q. v. Cf. etiam داخیدن 1.

تسیدن, تسانیدن et تسیانیدن v. s. v. تبسیدن.

تافتن s. تابیدن *B.* ذویدن *F.* (§. 19, c) urere, calefacere; 2) accendere, illuminare; 3) *intrans.* calefieri, ardere, calere; 4) splendere, lucere; 5) oriri, prodire; 6) torquere filum, al., vertere; 7) *pass.* torqueri, verti, se vertere; 8) *met.* se cruciare, se affligere; angi, dolere; 9) patientiam afferre i. e. perferre, sustinere, tolerare; 10) posse et تفتن *B.*, voc. â correpta, i. q. تافتن et 2) *met.* ardere ex ira; 3) fervidum, acrem esse in eundo, veniendo vel loquendo; 4) festinare, currere; 5) cum fastu et ostentatione incedere et تفیدن *F.* = hzv. תאפיתן, calescere, calefieri ad ignem *C.*; 2) adverso sole considere, soli se exponere; 3) findi aestu, de labiis; 4) sibi ipsi radere alqd, i. e. ad se attrahere commodum vel commodo suo servire *F.* *C.*; pr. تابم; caus. تاباندن s. تابانیدن *C.* s. توانیدن *B.* in app. — Verbi r. b. est tap (brennen, leuchten Justi), s. tap (tapati).

تلیدن praedari *F.* sine ex. — Verbi rad. sine dubio est b. tar (übergehen, über die Grenzen, Enden in etwas eindringen, überwinden, cum vi überschreiten Justi),

s. tar (tṛ, tarati), lit. *r* radicis cum *l* permutata coll. §. 21. Cf. etiam تولیدن et تُوریدن s. تریدن, quae ad eandem rad. b. tar pertinent.

تاوانیدن et تاویدن v. s. v. تافتن.

تائیدن similem esse *F.* sine ex. — Verb. den. a تا s. تای 5 q. v. derivatum videtur.

تباسیدن v. s. v. تبسیدن.

تپاندن v. s. v. تپیدن.

تَباهیدن corrumpere, perdere et *pass.* corrumpi, pessum dari *F.* sine ex.; caus. تباهانیدن *C.* — Verb. den. a تباه corruptus, perditus, derivatum.

تَبسیدن *B.* s. تَپسیدن *F.* s. تَفسیدن *B.*, labialibus permutatis, calescere, calefieri *B.*; findi aestu, de labiis *F.*, s. تَباسیدن *B.*, inserta vocali longa *â*, calore vehementi s. aestu flagrantissimo mentis suae non compotem fieri, animi deliquium pati *B.*, s. تاسیدن *C.*, eiecta lit. ب coll. §. 18, c et 19, e, moerore affici; tristem esse; caus. تاسانیدن (strangulare *C.* ex A.) et تاسایانیدن *C.* — Verbi formae ad r. b. tafç (heiss werden Justi) referendae sunt, quae ex r. tap accedente lit. *ç* aucta est. Cf. تافتن.

تَپیدن *B.* s. تَبیدن *F.* et طَپیدن *B. F.* s. طبیدن *B.* in app., lit. ت cum ط permutata (§. 15, b), agitare se huc illuc, inquietum esse, insilire de loco; 2) tremere; 3) calescere, calefieri; 4) insidias struere; caus. تپاندن *Bh.* s. طپانیدن *C. J.* — Aliae formae verbi تابیدن = تافتن vocali *â* literae ت correpta, cuius r. b. est tap. Cf. etiam تنبیدن.

تَخشیدن primo loco considere *B.*, coll. تَخش primas occupans, superius sedens; primus in consessu locus *B.* et تخشا part. praes. allaborans, operam dans *B.* et hzv. תוחשאך, pars. tukhshâ, unde hzv. תוחשאכש (Fleiss, Arbeitsamkeit Spieg.). — Verbi r. b. est thwakhsh (schaffen, eifrig sein Justi), s. tvaksh (tvakshati), quum خش respondeat literarum complexui b. *khsh*, s. *ksh* et lit. ت literarum complexui b. *thw*, s. *tv* coll. §. 4, g et 13, a.

تَرابیدن *B.* تِرابیدن *F.* s. تَراویدن *B.* تِراویدن *F.* s. تَرائیدن *B.* s. تَلاویدن et تِلاویدن *F.*, lit. ر cum ل permutata (§. 20, d, 1), guttatim emanare, stillare, coll. تلابیدن. — Variae verbi formae ad r. b. thru (fliessen Justi), s. sru (sravati) referendae sunt coll. §. 34, e.

تِراختن valde festinare *F. C.* — Fortasse verbi r. b. est thrak (marschieren, ziehn Justi). In ceteris lex. pers. deest v. تراختن.

تَراشیدن *B.* s. تِراشیدن *F.* radere, scalpere, evellere pilos; 2) praecidere, aptare calamum; 3) abscindere *F.*; caus. تراشانیدن *Bh.* — Verbi r. b. thwareç (schneiden, bilden, schaffen Justi) esse videtur, quae fortasse ex cognata r. b. thwakhsh, ad quam تخشیدن pertinet, inserta lit. *r* orta est, quum lit. ت verbi تراشیدن respondeat lit. complexui b. *thw* (§. 13, a) et lit. ش aut ex sib. pal. *ç* radicis thwareç orta sit (§. 16, a) aut, ut lit. ک aliae verbi formae تراکیدن, ex lit. complexu b. *khsh* radicis primitivae thwakhsh (§. 3, e). Cf. verba syn. ترشیدن, تراکیدن s. ترکیدن et ترنگیدن.

تَراکیدن *F.* s. تِراکیدن coll. تَراك *B.* et ترکیدن s. تَرکیدن coll. forma ar. ترقیدن *F. C.* findi, dirumpi; 2) findendo sonum edere, crepare; caus. ترکانیدن *B.* s. v. کفانیدن. — Hoc verb. ad eandem rad. b. thwareç, primitive thwakhsh, referendum videtur, ad quam etiam تراشیدن pertinet, d. q. plura v. s. v. تراشیدن.

تراویدن et ترائیدن v. s. v. ترابیدن.

تَرسیدن timere, metuere; 2) animo concipere, imaginari *B.*; caus. ترسانیدن *B. C.*,

coll. hzv. תרסיתנן et pars. tarçîdan. — Verbi r. b. est tareç (zittern, sich fürchten Justi), ap. tarç, s. tras (trasati).

تُرشیدن acescere; 2) fermentare, condere sale et aceto *F.* sine ex.; caus. ترشانیدن *C.* — Verb. den. a ترش acidus, acer *F.*, derivatum, cuius r. b. thwareç videtur, d. q. plura v. s. v. cognato تراشیدن.

ترقیدن, ترکانیدن et ترکیدن v. s. v. ترکیدن.

تَرمیدن iacere, iaculari *F.* sine ex.; caus. ترمنیدن *C.* — Fortasse est verb. den. ab ar. تَرَمِّ, n. act. coniug. V verbi رمی, derivatum.

ترنجیدن v. s. v. تنجیدن.

تَرنگیدن s. تِرَنگیدن *F.* et sec. *SHL.* درَنگیدن separari, divelli; 2) ferire, percutere clava, acinace *F.*, unde significatio a sono instrumenti ferientis desumta : „sonum edere, de nervo arcus" *F.*; caus. تَرَنگانیدن s. تِرَنگنیدن facere, ut nervus arcus sonum edat *B.*, coll. ترنگ = ترناس „sonus in eiaculanda sagitta e nervo arcus oriens" *B.*, cuius aliae formae sunt درنگ et جرنگ s. چرنگ, unde درنگیدن *SHL.* et جرنکیدن s. چرنگیدن *B.* i. q. ترنگیدن. — Verb. cum تراکیدن s. ترکیدن cognatum videtur, ex quo inserta nasali (§. 23, b) et gutt. tenui cum media permutata (§. 3, d) ortum est et pertinet ad eandem r. b. thwareç, cuius forma primitiva est thwakhsh, d. q. plura v. s. v. تراشیدن.

تَرخشتن iratum fieri, irasci *F.* ex Fǵ. sine ex. — Deest in ceteris lex. Origo incerta.

تریدن et تَریدن extrahere, efferre *B.* — Si lectio verior est تریدن, unde تزیدن lit. ر cum ز permutata ortum est, ut آشزدن ex آشردن, ازمانیدن ex ارمنیدن, al. coll. §. 20, d, 3, hoc verb. ad r. b. tar transire, referendum videtur, d. q. plura v. s. v. تنیدن.

تُریدن v. s. v. توریدن.

تَزیدن v. s. v. تَریدن.

تَسبیدن suffocari *F.*; caus. تسبانیدن *C.* — Malae lectiones pro تبسیدن et تبسنیدن videntur.

تَسفیدن findi, de auro *F.* ex Fǵ. sine ex. — Mala lectio pro تفسیدن videtur.

تفتن v. s. v. تافتن.

تَفریدن coquere in sartagine, frigere *F.* — Fortasse ad b. tafedhra (Schmelzung Justi) eiecta lit. *dh* referendum, cuius r. b. est tap, d. q. plura v. s. v. تافتن s. تفتن.

تفسیدن v. s. v. تبسیدن.

تفیدن v. s. v. تافتن.

تَکیدن *B.* s. تکیدن *F.* discurrere huc illuc aut cito currere; caus. تکانیدن *Bh.* s. تکانیدن *B.* currere s. discurrere facere; amovere, dispellere; de excutiendo pulvere vestis *B.*; quassare arborem *B.* s. v. فَخَمِر et کلندن. — Verbi r. b. est tak (eilen, laufen, fliessen Justi), s. tak (takati).

تَلابیدن tinnire, glocire *F.* ex Fǵ. sine ex.; caus. تلابانیدن *C.* — Falsa significatio videtur, quum docente eodem lex. *F.* auctore تلاویدن idem significet atque ترابیدن = تراویدن. Sine dubio alia forma verbi ترابیدن, ut تلاویدن pro تراویدن, lit. ر cum ل permutata coll. §. 20, d, 1.

تَلاشیدن dissipari, dispergi, evanescere, perire *F.* — Verb. den. ab ar. تلاش s. تلاشی derivatum.

تلاویدن v. s. v. ترابیدن.

تَمزدن silere *F.* — Pro دم زدن lit. د cum ت permutata coll. §. 15, b. Cf. etiam تن زدن et تنبیدن et تنیدن.

تَنلیدن fundere; 2) quatere, excutere *F.* ex Fǵ. sine ex. — Mala lectio pro تکانیدن videtur. Cf. تکیدن.

تَندنیدن v. s. v. تنودن.

تَنْبِسيدن contorquere funem *F.* sine ex. — Mala lectio pro تنبجيدن aut تنبيدن videtur.

تَنْبِيدن salire; 2) agitare se; 3) tremere; 4) insidias struere *B.* — Verbum cum تنيدن et تپيدن s. تبيدن permutatum videtur, unde variae illius significationes ortae sunt, quae in lex. *B.* et *F.* afferuntur.

تَنْجِيدن *B. F.* s. تُنْجيدن *F.* contorquere; 2) contrahere, constringere, comprimere; 3) labi, cadere *B.*; 4) angusto et aegro esse animo *F.*, coll. al. forma تَرَنْجِيدن s. تُرُنْجِيدن firmiter comprimi *B.* et *act.* firmiter constringere *cingulum*; 2) arescere, exsiccari, de corio aliave re *F.*; rugas contrahere *B.*; valde remissum, mollem esse *F.*; durum fieri *B. F.* — Verbi r. s. est tañc s. tañj (tanakti) „contrahere“ lex. Petrop., coll. b. tañcista et tañjista (sehr fest, sehr stark a r. b. tac Justi) et hzv. תנג = p. تنگ angustus, quae ad eandem rad. pertinent. Fortasse alia verbi forma ترنجيدن a simili rad. derivanda est, in qua lit. *r* locum habet, nisi hanc literam insertam esse statueris.

تَنْدِيدن s. تُنْدِيدن gemmas agere, gemmare; 2) irasci; 3) aversari *B.* — Verb. den. a تُند acer, iratus, coll. تُنده s. تُنزه oculus s. gemma arboris *B.*, derivatum.

تَنْدِيدن s. تُنْدِيدن sonitum edere, tonare, de homine, fera et nube *F.* sine ex. — Referendum videtur ad rad. dial. ved. tan (tanyati) sonare coll. s. stan (stanayati), unde ved. tanyatu et tanayitnu = s. stanayitnu tonitrus = p. تندور s. تندر, sax. vet. thunar, germ. vet. thonar s. donar idem, coll. lat. tono, tonitrus et gr. στένω.

تَنْسِيدن angore animi premi et perturbatum esse *F.* sine ex. — Mala lectio pro تفسيدن videtur, ut تنسه *F.* pro تفسه.

تَنُودن s. تَنِيدن trahere, extendere, expandere *B.*, unde 2) torquere et torqueri et de aranea, telam conficere *F.*; 3) coll. تنبيدن, silere *B. F.*; 4) fallere, decipere *B.*; pr. تَنَم; caus. تنانيدن *C.* — Radix huius verbi, quocum etiam hzv. תנותנן consentit, est b. tan (ausstrecken, führen Justi), s. tan (tanôti).

تَوارانيدن alterum alteri impositum esse; 2) imponi, affigi, iungi *C.* — Verb. den. a تَوار funis, quo onus in iumento alligatur *B. F.*, derivatum, addita infinitivi terminatione caus.

تَوازيدن collectione addere parvum parvo *C.* — Fortasse mala lectio pro توزيدن q. v. s. v. توختن.

تَواليدن v. s. v. توانيدن.

تَوانيدن dolere; 2) facere dolere, dolorem parere *F.* sine ex., pro quo Cast. etiam تواليدن legit. — In ceteris lex. deest. Origo incerta.

تُوانِستن s. تُوانيدن potentem esse, posse, valere *F.* — Verb. den. ope v. aux. ستن a توان derivatum, ut hzv. תובאנסתן a תובאן, cuius r. b. est tu (vermögen, können Justi), s. tu (tavîti, tâuti) coll. §. 34, a, γ.

تُوختن deferre, demittere *rem in locum* et contra trahere, extrahere; 2) figere, consuere; 3) colligere, acquirere, comparare; 4) praestare, solvere, pendere; 5) quaerere, velle, petere, desiderare *B.*, s. تُوزيدن idem; 2) diripere, praedari *B.*; pr. توزم. Alia forma est دوختن dentali tenui ت cum media د permutata (§. 15, b), quae etiam in v. c. اندوختن usitata est, ut داختن in verbis comp. pro v. simplici تاختن. — Fortasse duae radices in hoc verbo confluxerunt, scil. b. duz mulgere et b. tac currere, coll. توزيدن 2, ut توختن sit alia forma verbi تاختن, voc. ا cum و permutata, ut in توريدن coll. تَرِيدن et تليدن = r. b. tar et سترون = r. b. çtar et سپردن

= r. b. çpar et افشردن a r. b. çar. Fortasse etiam cognatum est hzv. תוחתנן (büssen Spieg.).

تُوريدن pudore suffundi praesente adversario; 2) recedere, aufugere; 3) inquirere, scrutari *B.*, coll. متور i. q. مجوی *F.* s. v. تور 3. Idem verb. est تُريدن terreri, metu aufugere *B.*, voc. و correpta et تولیدن recedere, aufugere *B.*, lit. ر cum ل permutata (§. 20, d, 1). — Fortasse verbi r. b. est tar, d. q. plura v. s. v. تنیدن, voc. *a* radicis cum *u* permutata ut in v. zend-paz. اوُدردن, quod ad eandem rad. pertinet.

توزیدن v. s. v. توختن.

تُوفیدن sonum, magnum clamorem, strepitum, tumultum edere; 2) tumultuari, turbas facere; 3) moveri, agitari *B.* coll. Schahn. ed. Mohl t. II, 30, 307. Eadem significatione legitur نُوفیدن *B.* — Sed ratione habita significationis „moveri, agitari" coll. توف „motus, agitatio" et توفن *gen.* strepitus, tumultus, *spec.* „aestus maris", verior lectio توفیدن videtur, ut sit alia forma verbi تفتن (coll. تفیدن, تپیدن s. تبیدن et تپ „febris" et „agitatio, perturbatio, inquietudo"), cuius r. b. est tap, vocali obscuriore *ô* pro *â* posita, ut in تُوریدن s. تُریدن et تُولیدن coll. تلیدن = r. b. tar. Quae cum ita sint, alia lectio نوفیدن ex توفیدن orta videtur, lit. ف (ف) cum ن (ن) permutata.

تُولیدن elata voce clamare *F.* sine ex., ut fortasse sit mala lectio pro توفیدن; 2) infigere, pungere, sagitta ferire *F.*, qua tamen significatione mala lectio pro توزیدن videtur.

تُولیدن v. s. v. توریدن.

تهیدن vacuari *F.* sine ex.; caus. تهانیدن *C.* — Verb. den. a تہ s. تهی vacuus, derivatum.

تیزیدن crepitum ventris emittere *F.* — Verb. den. a تیز crepitus ventris *B.*, derivatum.

ج

جنبیدن pigere, fastidire (t. اوشنمک) *F.* ex *Fg.* sine ex. — Verb. dubium videtur.

جویدن v. s. v. چاویدن.

جئیدن sedem figere *F.* sine ex. — Verb. den. a جی locus, derivatum.

جَخشیدن terrefieri et subito expavescere, de pullo equi *F.* sine ex. — Fortasse ad r. b. jakhsh?, quae est forma aucta radicis jañh (jah), referendum est, d. q. plura v. s. v. جَستن.

جَخیدن s. جَخیدن s. جَغیدن *B.*, lit. خ cum غ permutata (§. 4, f), niti, operam dare, studere, laborare; 2) certare, pugnare, impetum facere *B.*; 3) fallente vestigio labi, cadere *Bh.*; torquere *F.* — Verbi r. s. jêh (jêhatê) operam dare, adniti, videtur, quum gutt. خ etiam respondeat b. *g*, *gh* et s. *gh* et *h*, ut in دوختن s. دختن = b. dug, s. duh et دختر = b. dughdar, s. duhitar coll. §. 4, a. Sed mala lectio est خچیدن s. خجیدن q. v. Cf. etiam ماچخ et چوخیدن 2. 3.

جربیدن v. s. v. چربیدن.

جَرستیدن s. جِرستیدن *C.* s. چِرستیدن *F.* stridere dentibus. — Verb. den. a جَرست *B.* جَرست s. چَرست *F.* stridor vel strepitus, qui oritur dentibus crepitandis vel sindone similive re discindenda *B.*, derivatum, quod ad r. b. jarez (klagen, heulen Justi) coll. r. b. jar (knistern, rauschen Justi), unde jaresti (Schall? Justi) in n. pr. vourujaresti = hzv. ורוגרשת, referendum videtur.

جَرنگیدن s. چَرنگیدن sonitum edere, sonare,

de gladio feriente, clava percutiente, sim. *B.* — Verb. den. a جرنگ s. چرنگ derivatum, quae est alia forma voc. ترنگ s. درنگ, d. q. plura v. s. v. ترنگیدن.

جزیدن commutare, permutare Gl. in Des. *B.*, coll. جزای ad mutationem pertinens, mutabilis Gl. in Des. — Num forte ad ar. جزا pensavit, retribuit, referendum est?

جستن s. جیستن s. جهیدن *B.* salire, exsilire; 2) celerrime incedere; 3) liberari, evadere; 4) aufugere; pr. جهم et sec. *F.* جسم; caus. جهانیدن *B. C.* s. جهاندن *Bh.* et جستانیدن *C.* — Una cum respondente hzv. נַסתנן ad r. b. jaṅh (jah) (springen, kommen, von bösen Wesen Justi), s. jas (jasati) pertinet coll. §. 12, f. Pro جیستن usitatum etiam est سیستن, lit. ج cum sib. س permutata (§. 12, i) et in v. comp. جختن s. جوختن s. جخیدن s. جوخیدن s. جوغیدن s. جوفتن, d. q. plura v. s. v. انجاختن.

جُستن s. جوئیدن *B.* quaerere, scrutari, investigare; 2) petere; 3) invenire, assequi; pr. جویم; caus. جویانیدن *C.* coll. hzv. זאיתנן. — Verbi r. b. est jad (flehen, bitten Justi), s. gad et lit. س et ی ex dentali asp. ortae sunt coll. §. 12, f et 25, b, *δ*. Quae praeterea in lex. *F.* legitur significatio verbi جوئیدن: „ad fluxum commovere aquam“ ad voc. جوی referenda est, ut sit verb. den. a جوی fluvius, derivatum.

جسیدن inclinare, propensum esse *F.* ex Fg. sine ex. — Fortasse mala lectio pro چسپیدن q. v. s. v. جوسیدن.

جفتن *B.* جُفتن *F.* incurvari, inflecti *B.*, inclinare coll. چفتیدن; fulcire vitem coll. جفت 4 *F.* et جفتیدن *C.* s. چفتیدن *C. F.* sine ex., inclinare, propensum esse. — Verbi r. b. yu (verbinden Justi), s. yu (yaumi, yunâmi) videtur, ut verbi forma primitiva sit جودن, quam offert dial. parsica significatione; „sich mit einer Sache verbinden“ (Spieg. Parsigr. p. 157. 202) coll. Com. in Av. p. 213, ex qua جفتن, lit. و cum ف ante تن permutata (§. 19, c), ortum est, ut cognatum جفسیدن ex جوسیدن q. v.

جفسانیدن et جفسیدن v. s. v. جوسیدن.

جُنبیدن *F.*, *HK.* et *Bh.* s. چُنبیدن *B.* se movere, agitari; 2) surgere, salire; 3) aufugere *B.*; 4) *met.* coire *Bh.*; caus. جنبانیدن *B.* movere, agitare, quassare, coll. hzv. גמבאניתנן s. גמביניתנן et alia forma p. کُنبیدن, lit. ج cum ک permutata (§. 12, k). — Pertinet sec. Spieg. ad rad. indog. gaf, gamf coll. s. camp (champ) ire.

جندن rubiginem abstergere, polire *F.* sine ex. — In ceteris lex. deest. Origo incerta.

جنگیدن bellum gerere, pugnare *F.*; caus. جنگانیدن *C.* — Verb. den. a جنگ bellum, derivatum.

جوزیدن moerore, tristitia affici *B.*, coll. جوزاك (suff. اك) moeror, angor. — Alia forma verbi سوزیدن = سوختن videtur, lit. س cum ج permutata (§. 12, i), cuius r. est çuc. Plura v. s. v. سوختن.

جوسیدن *F.* s. چوسیدن *B.* s. جفسیدن *F.* s. چسپیدن *B. F.*, labialibus permutatis coll. §. 19, c, s. چسپیدن *B. F.*, literis پس transpositis (§. 26), quae verbi forma maxime usitata videtur, firmiter coniungi cum alqa re, adhaerere rei; 2) firmiter manu prehendere rem; 3) coll. جفتیدن, inclinare, propensum esse *B.*; 4) congruere, convenire *F.*; caus. چسپاندن s. چسپانیدن *B.* — Consentit cum hzv. איוּניתנן et rad. b. videtur yu (verbinden Justi), ad quam etiam v. cognatum جفتن pertinet, quum lit. ج respondeat b. *y* (§. 9, c) et lit. و, quae cum پ et ف permutatur (§. 19, c) ad voc. *u* radicis *yu* referenda sit, coll.

شنفتن = شـنـودن = r. çru; denique lit. س ante inf. terminationem يدن ex dentali asp. orta esse videtur (§. 12, f), ad analogiam verbi پوسیدن a r. b. pû derivandi, coll. part. b. yûta in hãm-yûta vd. 5, 160 = s. yuta coniunctus et b. yaoiti vel yûiti = s. yûti coniunctio.

جُوشیدن bullire, fervere, aestuare *F.* et *trop.* effervescere, conturbari, indignari *B.*; caus. جوشاندن s. جوشـنیدن *C.* — Quum lit. complexus b. *khsh* etiam sola lit. ش exprimatur (§. 16, d, *a*), hoc verb. referendum videtur ad r. b. yukhsh?, quae est forma aucta radicis b. yuz (sich bewegen Justi) ad analogiam formae auctae marekhsh radicis marez. In lex. Justii legitur yukhsh, ut forma aucta radicis b. yuz, significatione „stark sein".

جولیدن i. q. ژولیـدن *B.* — Alia forma palatalibus permutatis (§. 12, i). Cf. ژولیدن.

جویانیدن et جوئیدن v. s. v. جُستن.

جهاندن, جهانیدن, جـهـیـدن et جیستن v. s. v. جَستن.

چ

چاکنیدن v. s. v. چَکیدن.

چامیدن urinam reddere *B.* — Alia forma verbi شاشیدن videtur fortasse ex dialecti varietate orta, coll. cognato چمین urina, excrementum *B.*; pro quo lex. *F.* auctor et Cast. legunt. چـمـیـز, quam vocem Cast. propriam esse dicit dialecto persicae, qua nunc prope Ardebil rustici utuntur.

چَویدن *B. F.* s. چاویدن *F.* vociferari *spec.* quidem de passeribus terrefactis, sed latiore usu de ceteris quoque animalibus et de homine dicitur *B.*, coll. چـاوچـاو vociferatio, strepitus, quod ex چاو repetito compositum est; 2) manducare *B.* s. v. syn. خـائیدن. Alia verbi forma est ژاویدن lit. چ cum ژ permutata (§. 12, i), quae etiam utraque significatione usitata est. — Quum lit. چ et ژ respondeant lit. complexui b. *khsh* (§. 8, a, 1 et 11, a), fortasse verbi چـویـدن s. ژاویدن r. b. est khshn, forma aucta radicis gañh edere, ut prior significatio „vociferari, strepere" e sono, qui manducando editur, orta videatur coll. §. 34, c. Cf. etiam خـائیدن.

چخیدن frigere, rigere *B. Bh. F.* — Alia forma verbi سجیدن s. سجـئـیـدن s. شجودن s. شجیدن s. شجائیدن videtur, lit. چ pro سج vel شج = s. श्य posita (§. 8, a, 2 et 12, h et 16, g), et ad r. s. çyai referenda, d. q. plura v. s. v. سجیدن et شجودن.

چپسیدن v. s. v. جوسیدن.

چَـپـیـدن ad sinistram partem inclinare; 2) *met.* in alterum latus converti *B.* — Verb. den. a چپ sinister = b. havya s. hâvôya, hzv. יהו, s. savya, derivatum.

چخیدن v. s. v. جَخیدن.

چدن v. s. v. چیدن.

چراندن et چرانیدن v. s. v. چریدن.

چَربیدن *B.* s. چَربیدن *F.* pinguem esse et pinguefacere; 2) praevalere, superare, excellere. — Verb. den. a چرب = pars. carw, pinguis, derivatum.

چرستیدن v. s. v. جرستیدن.

چرنگیدن v. s. v. جرنکیدن.

چَـرویـدن remedium quaerere, auxilium petere; 2) currere *B.* — Fortasse est verb. cum چر = چره remedium, auxilium, cognatum.

چَرّیدن s. چَریدن pasci *F.*; caus. چراندن s. چرانیدن s. چَرّانیدن *F.* — Verbi r. b.

est car (gehn; auf die Weide gehn, weiden Justi), s. car (carati). Cf. etiam اَچاليدن.

چسپانيدن, چسپاندن et چسپيدن v. s. v. جوسيدن.

چُستن accumulari, unum alteri supersterni Men. ex Hael. — Verb. den. a چست acervatio, accumulatio *F.*, derivatum coll. §. 33, b, *β*.

چَشيدن gustare, libare *F.*; caus. چشانيدن *Bh.*, coll. hzv. נאשיתן et pars. câshîdan et p. چاشني et چاست cibus = hzv. נאשת. — Verbi r. b. est cash (essen Justi), s. cash (cashati).

چَغريدن aestimare, curare; 2) metuere, timere *B.* — Verb. den. a چغر q. v. derivatum. Cf. etiam چغزيدن.

چَغزيدن gemere, lamentari *B.*; coaxare, de rana *C.*; 2) coll. چغريدن 2, metuere, timere *B.*; caus. چغزانيدن et coaxare, de rana *C.* — Verb. den. a چغز q. v. derivatum.

چغيدن v. s. v. جاخيدن.

چفتيدن i. q. جفتيدن v. s. v. جفتن.

چفسيدن v. s. v. جوسيدن.

چقيدن palum vel clavum infigere *F.* sine ex. — Num forte verb. den. a چق = چغ clava butyro facienda *B.*, derivatum?

چكاندن et چكانيدن v. s. v. چكيدن.

چَكَسيدن pudere, erubescere *B.* — Verb. den. a چكس pudor *B.*, derivatum.

چَكيدن *Bh.* *F.* s. چَكهيدن *B.* *F.* sine ex. stillare *Bh.* *F.*, *met.* a) incidere in alqm; b) suspicionem habere de alqo, c) firmum fieri, confirmari in alqo *B.* in app.; caus. چكاندن *C.* et چكانيدن s. چاكانيدن *B.* — Verb. den. a چَك = چكره s. چكله gutta, stilla *B.*, derivatum, quod e forma primitiva سرشك gutta, hzv. סרשך, pars. çriçk = b. çraçka (Hagel Justi) ortum videtur, eiectis literis رش et sib. pal. س cum pal. tenui چ permutata (§. 12, i). In forma چكره l. radicalis *r* integra et in alia چكله cum *l* permutata apparet (§. 20, b et d, 1) et cum lit. ك transposita est (§. 26), addita simul lit. fin. ه. Radix autem vocis b. çraçka est b. çraçc, Westerg. çaraçc, (tropfen, hageln Justi), quae docente Justi est forma inchoativa radicis b. car. Ad eandem rad. çraçc s. çaraçc referendae videntur verba syn. ژوشيدن s. زوشيدن et ژوهيدن, quum lit. *r* radicis eiecta sit, ut in چكيدن et چهيدن (§. 20, b) et prior sib. pal. *ç* respondeat pal. ز vel ژ (§. 10, d et 11), posterior autem sib. pal. ç cum pal. tenui *c* coniuncta aut lit. ش pro س (§. 16, c, *ε*) exprimatur coll. §. 12, a, ut in ژوشيدن s. زوشيدن, aut lit. ه, ut in ژوهيدن et چهيدن coll. §. 7, I, *α*. Alia denique lectio چنيدن, quam offert lex. *F.* auctor, sine dubio mendosa est.

چُكيدن sugere *B.* — Fortasse cum v. syn. چوشيدن ad r. s. çûsh sugere, referendum est, quum docente Boppio r. cûsh fortasse ex cuksh eiecta lit. *k* mutilata sit, coll. cucuka s. cûcuka papilla, et rad. cuksh ad rad. simpliciorem in gutt. vel pal. desinentem deduci possit, coll. lat. sugo et succus, quae ad eandem rad. pertinere videntur. Cf. etiam hind. چوهنا pro چوسنا sugere. — Alia v. syn. sunt مزيدن et مكيدن.

چَليدن ire *B.*; 2) decere, convenire *Bh.*; 3) celeritate uti, promtum esse; 4) rodere dentibus *F.* sine ex. — Verbi rad. est s. cal (calati) = r. b. et s. car, unde چريدن, coll. cognat. gr. κέλω, κέλλω, κέλης et lat. celer.

چَمِيدن incedere mollius et in latus deflectens more superbientis, ostentantis et amantis; 2) inclinare; 3) verti, converti; 4) contorqueri, incurvari *B.* — Ad r. b. jam cognatum cum gam ire, referendum videtur coll. §. 8, *γ*. Cf. etiam arm. cemel.

چنانیدن et چنائیدن v. s. v. چنیدن s. چیدن.

چنبیدن v. s. v. جنبیدن.

چنیدن v. s. v. چکیدن.

چنیدن v. s. v. چیدن.

چوخیدن lapsare, fallente vestigio labi, cadere *B.*, qua significatione fortasse cognatum est cum شکوخیدن q. v., lit. چ pro شک = b. *khsh*, s. *ksh* posita (§. 8, a, 1 et 16, c, 2); cf. etiam شخیدن et شخشیدن; 2) laborare, operam dare, studere; 3) certare, pugnare *B.*, ut sit alia forma verbi چخیدن s. چغیدن q. v.

چوسیدن v. s. v. جوسیدن.

چوشیدن s. چوشدن sugere *B.* — Una cum v. cognato چکیدن ad r. s. cûsh referendum est. V. supra چکیدن.

چپیدن v. s. v. چکیدن stillare.

چیدن s. چدن *B.*, voc. *î* correpta, coll. v. comp. برچدن = برچیدن et چده pro چیده et imp. چن pro چین *B.* et چنیدن *B.* coll. چنیده i. q. چیده *B.* et hzv. נִינִיתן, legere, colligere grana e terra; 2) eligere; 3) separare, scindere, amputare, unde 4) abstergere, delere, amovere; 5) ascendere; 6) stratum expandere, sternere; pr. چینم s. چنم; caus. چنانیدن et چینائیدن *C.* — Verbi rad. b. est ci (sein Augenmerk auf etwas richten, suchen; sammeln Justi), s. ci (cinôti). In compositione pro verbo simplici چیدن usitatum est زیدن, e. g. in گزیدن, lit. ز cum چ permutata coll. §. 12, i.

خ

خخیدن calcare, conculcare pedibus *F.* sine ex. — Fortasse pro خکیدن = خکیدن et ab خک terra, derivandum.

خریدن et خرئیدن radere, scabere *F. B.*; 2) prurire, pruriginem sentire *F.*; caus. خرانیدن *C.* — Verb. den. ab خر spina, aculeus, derivatum videtur, quod fortasse ad r. b. kar (schneiden, theilen Justi), s. kar, kṛ, kṛṇâti et kṛṇôti referendum est coll. §. 4.

خستن s. خیزیدن *B.* surgere, assurgere; 2) nasci, oriri, prodire; pr. خیزم; caus. خیزانیدن coll. بر خیزانیدن *B.*, hzv. חאכתנן et אחיניתנן, pars. ákhēzhet. — Verbi r. b. est khiz (sich erheben, springen Justi), lit. ز = b. *z* ante تن cum س permutata (§. 12, i), pro voc. *i* radicis khiz = p. یـ in verbi forma خیزیدن simul *â* posita.

خسیدن veterascere *C.* ex *M.* et خصیدن supprimere *C.* ex G. sunt verba dubia.

خموشیدن tacere, silere *F.*; caus. خاموشانیدن *C.* — Verb. den. a خاموش silens, taciturnus, quietus, derivatum.

خئیدن s. خبائیدن *B.*, pro quo *F.* et *C.* male legunt خیبیدن et خیئیدن et *C.* خییدن, correpta voc. *â* verbi خائیدن, mandere, manducare *B.*; 2) *met.* edere *Bh.* — Verbi formae una cum v. syn. جاویدن ad r. b. khshu referendae sunt, quum lit. خ respondeat lit. complexui b. *khsh* abiecto nimirum postremo complexus elemento *sh* (§. 4, g) et lit. ب verbi خبئیدن pro و posita a voc. fin. *u* radicis khshu derivanda sit, ad analogiam verbi ترابیدن = تراویدن, cuius r. b. est thru coll. §. 19, c. Einsdem originis etiam sunt v. syn. خسیدن i. q. خائیدن *B.*, خستئیدن dentibus vulnerare *B.*, mandere *C.* et caus. خستانیدن idem *B.*, خستندن to grind, to triturate *J.* et

خشانیدن i. q. خسانیدن *B.*, lit. س cum ش permutata (§. 12, k), quum خس et خش respondeant etiam lit. complexui b. *khsh* radicis khshu coll. §. 4, g. — Praeterea lexica pers. offerunt part. خایسته i. q. خائیده manducatus *B. F.* a v. obsoleto خایستن, in quo ستن ad v. هستن referendum est, ut in شایستن = شائیدن, cuius r. b. est khshi.

خبائیدن v. s. v. خائیدن.

خبیدن s. خپیدن v. s. v. خفتن.

خجالیدن s. خجولیدن amplecti *F.* — Origo incerta.

خجیدن s. خجیدن operam dare, conari *F.* — Sed est mala lectio pro چخیدن s. جخیدن, lit. چ s. ج et خ transpositis orta.

خراشیدن *B.* s. خراشیدن *F.* s. خریشیدن *B.* radere, scalpere, scabere; vulnerare; caus. خراشانیدن *C.* — Una cum aliis formis غراشیدن et کراشیدن, lit. خ cum غ et گ permutata (§. 4, f), ad r. b. karesh referendum videtur, d. q. plura v. s. v. کاشتن. Fortasse etiam cognatum est ar. خَرَشَ scabit.

خرامیدن *B.* incedere mollius cum fastu et ostentatione; 2) ire, proficisci; caus. خرامانیدن *C.* — Verbi r. s. est kram ire, incedere, ambulare.

خرانیدن v. s. v. خریدن.

خرچیدن lippire, madere, de oculis; lacrimari *F. C.* — In ceteris lex. deest. Origo incerta.

خُرسیدن putrescere, putridum esse *F.* sine ex. — Fortasse est mala lectio pro پوسیدن.

خرفتن s. خُرفتن graviter spirare s. rhonchum ducere moribundum *F. C.* — Origo incerta.

خُرُوشیدن alte clamare cum fletu vel sine illo *B.* i. e. vociferari, tumultuari, strepitum movere et clare gemere, lamentari *F.*; caus. خروشانیدن *C.* — Una cum consentiente hzv. חרוסתנן et cum al. forma p. کُلوچیدن, mutatis liquidis (§. 20, d, 1) et lit. خ cum ك (§. 4, f) et lit. ش cum چ (§. 12, k coll. 16, a) permutata, ad r. b. khruç (rufen, lärmen Justi), s. kruç (krôçati) referendum est.

خَریدن *B.* s. خِریدن *F.* emere *B.*; 2) redimere, liberare; 3) custodire vel servare rem pro re alia *Bh.*; caus. خرانیدن *C.* — Verbi radix est s. krî emere coll. §. 4, ad quam etiam v. hebr. כרה emit, trahendum est.

خَرّیدن s. خُرّیدن febri laborare, de infantibus *F.* — Verb. den. ab ar. حَرّ calor, derivatum videtur lit. ح cum خ permutata, nisi legendum حَرّیدن.

خَریشیدن v. s. v. خراشیدن.

خَزیدن *B.* s. خِزیدن *F.* tarde ingredi, repere; 2) sedendo ambulare, uti mos est infantum *B.*; pede labi, lapsare *F.* sine ex. — Verbi r. b. est khiz, d. q. plura v. s. v. خاستن, ad quam etiam aliae formae خیزیدن, غژیدن et غیزیدن pertinent.

خسادن, خسانیدن et خسائیدن v. s. v. خائیدن.

خسپادن et خسپانیدن v. s. v. خُسپیدن.

خسپیدن conculcare pedibus *F. C.*; exstinguere *C.* — Mala lectio pro خپیدن aut خُسپیدن videtur.

خُسپیدن *Bh.* s. خُسبیدن *F.* iacere, dormire coll. vs. Schahn. s. v. کدخدا in lex. nostro allato; caus. خسپادن et خسپانیدن *F. C.* — Ad r. b. qafç (schlafen Justi) pertinet, quae est forma aucta radicis qaf, quum خسپیدن ortum sit ex خپسیدن literis پس transpositis (§. 26), ut in چسپیدن pro چپسیدن.

خَستن *B. F.* s. خَستیدن *F.* sine ex., vulnerare et vulnerari *B.*; in partes findere;

pungere; confodere *F.* — Idem verbum in بیخستن apparet et conferendum est cum hzv. חויסתן, coll. part. חויסה, quod Spieg. ad r. b. qiç (sich auf die Füsse machen Justi) refert. V. بیخستن et ناخوستن.

خُسودن et خُسوردن metere, demetere *B.* — Fortasse خسودن ortum est ex خسوردن eiecta lit. *r* coll. خسور messis *B.*, ut radix s. sit kshur (kshurati) scindere, radere, fodere, quum خس literarum complexui s. *ksh* respondeat coll. §. 4, g. Syn. usitatum est درودن.

خسیدن et خشانیدن v. s. v. خائیدن.

خَشائیدن radere; lacerare unguibus aut dentibus, vulnerare *F. C.* — In ceteris lexicis deest et fortasse est verb. cum شخائیدن permutatum literis شخ transpositis (§. 26), ut in خشودن = شخودن.

خُشکیدن siccum fieri, siccari *Bh.* — Verb. den. a خشک siccus = b. huska, ap. uska, s. çushka, derivatum. Cf. etiam خوشیدن.

خَشودن s. خُشودن putare arborem *B.*, coll. خشاوه *B.*, خشاو *F.* et خشاره s. خساره *B.* putatio arboris. — Alia forma verbi شخودن videtur, literis شخ transpositis orta (§. 26), ut خشائیدن pro شخائیدن.

خفنیدن et خفتانیدن v. s. v. خفتن.

خُفتن s. خُفتیدن *B.* incurvari, inflecti *B.*; cubare, decumbere, iacere *F.*; 2) dormire; 3) volutari *B.*; inquinari, misceri *Bh.*; 4) coire, spissari s. coagulari *B.*; pr. خفتم coll. Inst. ling. pers. §. 251, f, not. 1 et 2, pg. 158 et 159; caus. خفتانیدن *B.* — Verbi r. b. est qap, s. svap (svapiti) dormire, quum خ s. خ etiam respondeat b. *q*, s. स्व (§. 4, e). Ad eandem radicem pertinent aliae huius verbi formae: a) خَفیدن 1) sternuere; 2) suffocari *B.*; caus. خفنیدن *C.*; b) خُفیدن tussire *B.*; c) خفَندیدن *F.* (خفَدیدن *C.*) suffocari sive ex tussi sive alia causa *F.* sine ex.; d) خَبیدن s. خَپیدن 1) incurvari, inflecti; 2) strangulare *B.* (pedibus conculcare *F.* sine ex.), labialibus permutatis (§. 19, c), ab *incurvando*, ut videtur, significationes derivatae; porro verbi formae inserta lit. ن ortae (§. 23, b): e) خَمیدن (contract. ex خَنبیدن, quod legitur in lex. *C.*) incurvari, inflecti *B.*, coll. خَم s. خَمّ inflexus, curvus, pro خَنب et خُم s. خُمّ pro خُنب s. خُمب = b. khumba et سُم pro سُنب et دُم pro دُنب s. دُمب coll. §. 18, c et Inst. ling. pers. §. 69, 4, b, pg. 48, unde caus. خَنبانیدن s. per contractionem خَمانیدن 1) incurvare; 2) cum irrisione imitari alicuius verba et agendi rationem *B.*, quae est significatio *met.* ab *incurvatione* illius, qui imitatur, desumta; f) خُنبیدن 1) manus modulate complodere, collidere, quo sonus oriatur; 2) assurgere, insilire *B.*, quae significationes etiam a notione *incurvandi* desumtae videntur; denique g) خیدن incurvari *B.*, quod ex خمیدن eiecta lit. م ortum videtur coll. §. 22, a.

خکیدن calcare pedibus aut re alia *F. C.* Fortasse pro خاکیدن = خاخیدن q. v.

خلانیدن v. s. v. خلیدن.

خِلمیدن mucum emittere ex naso; 2) irasci, indignari *F.* sine ex. — Verb. den. a خِلم mucus narium, derivatum. Alia forma est خِمیدن *F.* ex خِم pro خِلم orta coll. §. 21, c; sed mala lectio videtur خلیمیدن, quam offert Cast.

خَلیدن intrare, penetrare, immiti, de re acuta in aliam rem immersa i. e. pungere, vulnerare *B.*; caus. خَلانیدن *B.* et خَیلانیدن *F.* خیلانیدن *C.*, coll. imp. خَل veni *B.* — Verbi r. b. est har, s. sar (sṛ, sarati) ire, quum l. خ respondeat b. *h*, s. *s* et l. *r* cum *l* permutata sit coll. §. 4, b. 20, d, 1 et 21.

خليميدن v. s. v. خلميدن.

خَمانيدن et خَميدن v. s. v. خفتن.

خِميدن v. s. v. خلميدن.

خنبانيدن v. s. v. خفتن.

خَنبيدن v. s. v. خفتن et خَنيدن.

خُنبيدن v. s. v. خفتن.

خنديدن ridere *F.*; caus. خندانيدن *C.* — Respectu lit. د ante infinitivi terminationem يدن hoc verb. referendum videtur ad b. qanvañṭ splendens, splendidus, a r. qan splendere, ut proprie significet „splendidum esse", unde significatio „ridere" facile derivanda est. Praeterea constat etiam, خ respondere b. *q*, ut in خَنيدن = b. qan coll. §. 4, e.

خَنيدن *B.* et fortasse etiam خُنيدن, quum خُنيده significet i. q. خَنيده *B.*, vocem reddere, remittere, resonare; 2) altum clamorem fieri, celebritatem consequi *B.* — Verbum cum خواندن cognatum, cuius r. b. est qan (tönen, sausen, klirren Justi), s. svan coll. §. 4, e. Mala autem lectio pro خَنيدن videtur خَنبيدن, quam offert lex. *F.* auctor sine ex. significatione: „notum, celebrem esse". Cf. etiam بخنودن.

خِنيدن sugere *B.* — Origo incerta, nisi forte hoc verb. ad r. b. kan, s. khan fodere, referendum sit, quum ك et خ inter se permutentur (§. 4, f), coll. cognato gr. χαίνω, χανύω, germ. vet. ginêm, ginôm hio, germ. gähne et anglo-sax. cinan hiare, ut notio sugendi desumta sit ab *hiscendo*, quum sugens os aperiat. Alia syn. v. s. v. چُكيدن.

خُنيدن i. q. خَنيدن coll. خُنيده i. q. خَنيده *B.*; 2) salire, prosilire, insilire *F.* et *SHL.*, qua significatione fortasse est alia lectio pro خُنبيدن, q. v. s. v. خفتن f.

خَوابيدن dormire; caus. خوابانيدن s. خوابانيدن s. خوابَنيدن s. خوابْنيدن *F.* *HK.* Gl. Sch. — Verb. den. a خواب somnus = b. qafna, s. svapna, quod a r. b. qap, s. svap derivatur coll. §. 4, e. Plura v. s. v. خفتن.

خَواردن v. s. v. خَوردن.

خَواستن s. خَواهيدن *F.* et sec. *C.* خَوستن coll. خوستار *B.* i. q. خَواستار, quaerere, petere, cupere, velle; 2) significare, indicare; 3) i. q. شمردن *Bh.*; pr. خَواهم; caus. خواهانيدن *F.*, coll. hzv. חְוָאסתנן, pars. qâçtan optare. — Verbi radix neque b. vaç, s. vaç desiderare, exoptare, esse potest, quae in lex. nostro comparatur, neque s. çans cupere, desiderare, ut Boppius opinatur, quum pers. خو respondeat b. *q*, s. *sv* coll. §. 4, e. Quare Justi hoc verb. ad r. s. svâd iucunde sapere, iucundi saporis esse, refert, cui respondere dicit b. qâsh (essen, kochen Justi), quum e notione „sapere alqd" notio „optare, desiderare" facile derivari possit. Sed praeferenda videtur sententia viri docti Ascoli, qui comparat r. s. çvas spirare, anhelare, suspirare (pro svas), cui responderet r. b. qâd?

خواليدن praegustare, delibare *F.* sine ex. — Verb. den. a خوال derivatum, quod ex خوار, quocum etiam significatione consentit, liquidis permutatis (§. 20, d, 1) ortum et ad v. خواردن referendum est. Plura v. s. v. خواردن s. خوردن.

خَواندن *Bh.*, sec. *C.* خَوندن coll. خَونش *F.*, s. خَوانيدن idem et signif. caus. *F.* legere, recitare aut cantare et *met.* a) memorare, b) intelligere, c) explicare *Bh.*; 2) nominare; 3) invitare, arcessere, vocare, convocare *Bh.*; caus. خوانانيدن *C.* — Una cum respondente pars. qântan et cognato خَنيدن ad r. b. qan pertinet, d. q. plura v. s. v. خَنيدن.

خواهانيدن et خواهيدن v. s. v. خواستن.

خوبانیدن premere, opprimere, conculcare *C.* — Alia lectio verbi خوابانیدن q. v. s. v. خوابیدن.

خوچاریدن servare, custodire *F. C.*; 2) animo angi, affligi ob moerorem *F.* sine ex. — Verb. dubium in ceteris lex. non comparens.

خوچیدن ob oculorum imbecillitatem non bene videre *F.* allato vs. poetae ابو المعانی, in quo pro mendoso حاسدن legendum est حسدان. — Fortasse mala lectio pro چوخیدن.

خوردن *B.* s. خَواردن Gl. Sch. coll. خَوار *B.*, cupere cibum vel potum, edere, bibere; 2) *met.* pati, ferre, sustinere; 3) cum بر offendere alqd, allidi ad alqd; 4) transigere tempus, vitam *Bh.*; caus. خورانیدن *C.* — Una cum respondente hzv. חורתנן, pars. qardan s. khvardan ad r. b. qar (essen, fressen Justi), s. svar? referendum est coll. §. 4, c, ad quam etiam خوال i. q. خوار cibus, alimentum *B.*, pertinet, unde خوالیدن q. v. — Inde أنْدَر خوردن *F.* s. دَر خوردن *J.* decere, convenire; بَر خوردن fructum edere s. percipere; frui; 2) voto potiri, quae necessaria sunt adipisci; 3) felicem, fortunatum fieri *B.*

خورشیدن colligere *F.* allato vs. poetae میر نظمی, in quo tamen خورشیدند mala lectio videtur; 2) convenire, decere et bene venire, gratum esse aut accidere *F.* sine ex., quasi sit verb. den. a خَوش bonus, derivatum et خَوشیدن legendum; 3) findi calore, de labio *F.* sine ex., ut fortasse pro خُوشیدن male lectum sit; 4) commeatum aut refectionem diurnam secum portare *F.* sine ex., quasi sit verb. den. a خورش esca, cibus, alimentum *Bh.*, derivatum. — In ceteris lex. deest et verb. dubium videtur.

خوریدن et خوزیدن ad nuptias vocare *C.* ex G. — Verb. dubium in ceteris lex. non comparens.

خوسانیدن v. s. v. خیسیدن.

خوستن v. s. v. خواستن.

خُوشیدن exsiccari *B.*; exsiccare Gl. Sch.; caus. خوشانیدن Gul. coll. hzv. חושינתנן. — Verbi r. b. est hush (trocknen Justi), s. çush (çushyati) coll. §. 4, b, unde خُـوش siccus, aridus. Cf. etiam syn. خشکیدن.

خَوندن v. s. v. خواندن.

خَویدن distrahere frumentum, dum adhuc in stipite et radice est *F.* sine ex. — Verb. den. a خوید q. v. derivatum coll. §. 33, a.

خُوئیدن congregari, colligi *C.* ex G.; 2) vivere *C.* ex *M.* — Verb. dubium; sed significatione: 3) sudare *C.* ex Hacw. legendum videtur خَوئیدن, quum sit verb. den. a خَوی sudor, b. qaêdha in Anq. Gloss. = s. svêda, derivatum.

خیابیدن et خیائیدن v. s. v. خائیدن.

خیدن v. s. v. خفتن.

خیزانیدن et خیزیدن v. s. v. خاستن.

خیسیدن madefieri *F.* sine ex.; caus. خیسانیدن et خوسانیدن *B.* madefacere; subigere; miscere *B.* et i. q. خیسیدن madefieri *SHL.* — Verbi rad. sine dubio est b. hic (benetzen, befeuchten Justi), s. sic (siñcati) coll. §. 4, b, ad quam etiam pertinet cognatum hzv. אשנויתנן.

خیلانیدن v. s. v. خلیدن.

خینیدن excolare *culicem C.* ex vers. pers. Matt. 23, 24, ubi legitur که پشهرا می خینید, quod nescio an in بیزید (a v. بیختن) mutandum sit. — In lex. *J.* legitur „خینیدن to adorn, to decorate“.

خثیدن v. s. v. خائیدن.

د

داختن v. s. v. دانستن et تاختن.

داخیدن disiungere, separare; 2) intueri, conspicere *B. F.* sine ex. — Diversae verbi significationes diversas radices indicant. Priore nimirum significatione fortasse ad r. b. tac verbi تاختن deducendum est, quod etiam in comp. داختن pronuntiatur, infinitivi terminatione یدن pro تن posita coll. §. 13, not. 1; posteriore autem significatione verb. r. b. dareç (erblicken, sehn Justi) videtur, s. darç, eiecta nimirum lit. *r* radicis (§. 20, b), ut in suff. pers. دس s. دیس similis, instar, ab eadem r. dareç derivando et sib. pal. *ç* = س cum gutt. خ permutata coll. §. 4, d, ut in v. داختن i. q. دانستن, quod etiam ad r. b. dareç pertinet.

دادن dare, donare; 2) *met.* i. q. percutere, verberare, qua tamen significatione sola imp. 2 sg. ده et pl. دهید usitata est, ut docent lexicographi pers., d. q. plura v. in lex. nostro s. v. ده et دهید; pr. دهم; caus. دهانیدن *C.* coll. hzv. דאחתן et pars. dâdan. — Verbi r. b. est dâ (geben et setzen Justi) = ap. dâ, quae duas radices s. dâ (dadâti) = gr. *δίδωμι* et s. dhâ (dadhâti) = gr. *τίθημι*, in se coniungit, cuius coniunctionis signum remansit etiam in imp. ده et pr. دهم verbi دادن, quum lit. asp. ه ad lit. dent. asp. dh radicis s. dhâ referenda sit coll. §. 7, II, *β*.

داشتن et داریدن coll. بر داریدن *F.*, tenere, habere; 2) existimare, putare, censere, habere; pr. دارم; caus. دارانیدن *C.* coll. hzv. דאשתנן et דאריניתנן, pars. dâshtan. — Verbi r. b. est dar (halten, erhalten Justi), ap. dar, s. dhar (dhṛ, dharati), quum lit. *r* radicis ante *t* in ش transeat coll. §. 16, b et 20, a.

دامیدن auferre pulverem, de vento; dispergere semen *B.*; ventilare *F.*; 2) radicitus evellere *B.*; 3) ascendere; 4) aequalem fieri *B. F.*; 5) apparere, innotescere *C.* ex G.; caus. دامانیدن. — Fortasse est caus. verbi دمیدن, voc. *a* producta, ad analogiam verbi کشتن cuius caus. est کشاتن simil., d. q. v. §. 32, a.

دانستن *F.* s. دانیدن *C.* ex *M.*, coll. al. forma داختن *B.*, scire, intelligere, percipere, cognoscere; 2) putare; 3) discernere, distinguere; 4) posse *B.*; cui addit Quatremère significationem multis exemplis probatam: 5) praefectum, praepositum, ducem esse et munere fungi (commander, remplir une charge) H. Mong. t. I, 130, not. 11; pr. دانم; caus. دانانیدن *C.*, qui etiam دایانیدن affert, quod tamen pro دانانیدن male lectum videtur. — Verbi دانستن, quocum consentit hzv. דאנִסתנן coll. pars. dânĕṭ, radix b. est dâ (wissen Justi), ap. dâ, quum lit. ن classem IX indicet et infinitivi terminatio ستن ad v. هستن referenda sit coll. §. 34, a. Alia autem verbi forma داختن fortasse ut داخیدن a r. b. dareç derivanda est, d. q. plura v. s. v. داخیدن.

دختن v. s. v. دوختن.

درانیدن v. s. v. دریدن.

درآییدن vocem, sonum edere, clamare; 2) loqui *B.* — Verb. آییدن = آمدن cum praep. در compositum, quasi *sermonem* ingredi i. q. loqui.

درخشیدن *B.*, دُرخشیدن *HK.*, دِرَخشیدن *F.* splendere, lucere; caus. درخشانیدن *C.* — Num forte ad formam auctam darekhsh, addita lit. *sh* e rad. dareç (erblicken, sehn Justi) ortam, referendum est, coll. sax. vet. torh-t, germ. vet. zorft lucidus, aut ad v. syn. درفشیدن, lit. ف cum خ permutata, ut in ناخ = ناف umbilicus (§. 19, d, 2 coll. 4, f)?

دَرِفشیدن tremere; 2) splendere, lucere *B.*; caus. درفشانیدن *C.* — Verb. den. a دِرَفش *B.* دَرَفش Gl. Sch. vexillum; 2) fulgor, splendor, derivatum, coll. al. form. دِرَوش, دَرِیش *B.* et دارویش *F.* idem et b. drafsha (Banner Justi), hzv. דְרַפְשׁ (Fahne Spieg.), quocum Justi s. drapsa comparat, d. q. v. lex. Petrop. Verbi autem درفشیدن significationes „tremere" et „splendere, lucere" desumtae videntur a motu tremulo vexilli vento agitati et colore illius albo et splendente longe lateque conspiciendo. Significatione „tremere, moveri" legitur etiam דרפשירתן Bund. 37, 1, ubi ad interpretandum v. דרפשית = p. درفشید in cod. Oxon. glossa حرکت کند adscripta est. Cf. etiam درخشیدن.

دَرمیدن latrare *C.* ex *M.*; 2) i. q. دمیدن *C.* ex G. — In ceteris lex. deest et mala lectio pro دمیدن videtur.

دِرَنگیدن morari, cunctari, manere in loco *B.*; caus. درنگانیدن *C.* — Verb. den. a درنگ cunctatio, mora, derivatum, quocum conferendum videtur b. drâjañh (Länge, Dauer Justi). Sec. *SHL.* v. درنگیدن significat etiam i. q. ترنگیدن, ut sit alia forma huius verbi literis dent. permutatis (§. 15, b).

دُرودن s. دُریدن *B.* s. دِرَویدن *F.* metere; pr. دِرَوَم; caus. دِرَوانیدن et دُروانیدن *C.* — Verbi درودن s. دریدن r. b. sine dubio est dar (trennen, schneiden Justi), s. dar (dṛ, dṛṇâti) coll. b. adereta non messus, ad quam rad. etiam دَرِیدن s. دَریدن pertinet coll. §. 34, b. Alia autem verbi forma درزیدن, unde pr. درزم, radice aucta niti videtur, quae etiam in gr. δρέπω, unde δρέπ-ανον, apparet. quamque Spieg. in b. driwayâo (driwyâo Justi) vd. 7, 4 agnoscit.

دَریدن s. دَریدن *B.* s. دِریدن *F.* s. دیریدن *C.* lacerare, discerpere *B.* et lacerari discerpi Gl. Sch.; caus. درانیدن *F.* — Una cum praecedente درودن metere, ad r. b. dar referendum est, d. q. plura v. s. v. درودن. Pro دریدن in comp. cum praep. ف s. اف = b. aiwi usitatae sunt formae تلیدن, تریدن, تردن, تاردن, تاریدن et تالیدن. Plura v. s. v. فتردن.

دُریدن v. s. v. دُرودن.

دُزدیدن furari; 2) rapere, eripere; 3) occultare, celare *Bh.*; caus. دزدانیدن *C.* — Verb. den. a دُزد fur, derivatum, quod ex b. duzhdâo = hzv. דושדאנאך, pars. dusdaha (*proprie* malum sciens) ortum est coll. hzv. דוזחש = pers. دُزدی furtum.

دَمیدن flare; 2) spiritum ducere, respirare; 3) progerminare, pullulare; 4) erumpere, de pustulis, exanthemate affici; 5) primo apparere, oriri, de aurora; 6) se iactare, insolentius se efferre; 7) impetum facere *B.* — Verbi r. b. est dam (blasen, athmen Justi), s. dham (dhmâ, dhamati). Cf. etiam دامیدن.

دَندیدن submissa voce secum loqui ex indignatione vel ira *B.* — Fortasse est verb. den. a دند (دندان) = s. danta, b. dañtan (§. 14, a) dens, derivatum et cum ar. دَنْدَن cognatum. Alia forma est لندیدن.

دَنیدن alacriter currere, animo laeto incedere *B.*; cum fastu incedere, superbire *F.*; 2) ira fervere; 3) exire e loco *B.* — Verbi r. b. est du (bewegen Justi), s. dhû (dhûnôti), lit. ن classem V indicante, quae tamen lit. in v. دودن, quod ad eandem rad. pertinet, non apparet.

دَواریدن currere. — Verb. in libris neopersicis usitatum, d. q. plura v. in appendice lex. nostri p. 1544.

دواندن et دوانیدن v. s. v. دویدن.

دُوختن s. دُختن *B.* et, quod minus usitatum est, دوزیدن *B.* in app., figere; 2) transfigere sagitta, hasta armaturam

hostis; 3) coll. اندوختن, colligere, acquirere, comparare opes; 4) conficere, praestare, ut solvere debitum, facere precationem *B.*; pr. دوزم; caus. دوزانیدن *C.*; 5) et دوشیدن *F.* q. v. mulgere *B.*; pr. دوشم. — Verbi r. b. est dug (melken Justi), s. duh (dôgdhi) = goth. tiuhan, lat. duco, quum lit. b. *g* etiam respondeat palatali pers. ز (§. 10, b), quae in alia verbi forma دوشیدن cum dent. sib. ش permutata est (§. 12, k, ε) et in verbi forma دوختن ob sequentem dentalem ت in gutt. خ transiit coll. §. 4, d. Cf. etiam لوغیدن.

دُوسیدن conglutinari, coniungi, adhaerere *B.*; 2) incrustare, dealbare *F.* sine ex.; 3) pervenire; 4) fallente vestigio cadere, lapsare *B.*; caus. دوسانیدن adhaerere facere rem rei; 2) se adplicare, adiungere ad alqm *B.* — Quum lit. د ut ap. *d* saepe quasi habetata sit ex b. *z* et respondeat b. *z* et s. *h*, *j* (§. 14, b), huius verbi r. b. sine dubio est zush (lieben Justi), s. jush (jushatê), coll. دوست amicus, hzv. דוסת, ap. daustar = s. jushṭa.

دُوشیدن mulgere *F.*; caus. دوشانیدن *C.* — Alia forma verbi دوزیدن, lit. ز cum ش permutata (§. 12, k, ε) q. v. s. v. دوختن 5.

دَویدن currere, festinare; 2) penetrare, pervadere *Bh.*; caus. دواندن s. دوانیدن facere, ut quis currat, accurat, unde persequi; 2) mittere; 3) currere, incurrere, invadere coll. Quatrem. in H. Mong. t. I, 346, not. 146; 4) pudibundum, anxium s. afflictum reddere; 5) parare, apparare; 6) fallere, decipere *Bh.* — Verbi r. s. est dhâv currere, significatione autem 6: „fallere, decipere“ hoc verb. ad r. b. dav s. dab pertinet, d. q. plura v. s. v. فریفتن. Cf. etiam لوسیدن.

دهانیدن v. s. v. دادن.

دیدن *F.* videre, spectare et videre alqd ab alqo *met.* significat: sperare, exspectare alqd ab alqo; 2) congredi, occurrere; pr. بینم; caus. دَیانیدن *C.* ex G. — Consentit cum hzv. דיתנן coll. part. ויגאך videns = p. بینا et pr. ויניח = p. بیند s. وینَد et pars. dîdan coll. part. praet. dîṭ = p. دیده et pr. vinĕṭ videt = = p. بیند s. وینَد, ita ut flexio verbi دیدن duabus radicibus nitatur, quarum una, infinitivo, al. conspicua, est b. dî [did] (sehn Justi), s. dhî (didhîtê), ap. di coll. b. dôithra, hzv. דוסר oculus et pers. دیم facies, altera autem b. vaên (sehn Justi), s. vên s. vên (vênati), ap. vain coll. hzv. אוינן non videre et אוינאך non videns.

دیریدن v. s. v. دَرِیدن.

ر

رانْدن pellere, propellere *F.* — Hoc verb. etiam in dial. hzv. et pars. usitatum, coll. hzv. ראניתנן et pars. râineṭ, proprie est caus. verbi رَفتن, ut پذیراندن est caus. verbi پذیرفتن, et ex راندن = رانیدن contractum coll. §. 24, e, ad analogiam verbi شاندن = شانیدن pro شوانیدن, quod est caus. verbi شُدن, etiam in v. comp. افشاندن s. افشانیدن usitatum. Alia forma verbi راندن est لاندن s. لانیدن, lit. ر cum ل permutata (§. 20, d, 1), quod etiam in v. comp. کُلاندن s. کلانیدن apparet. Cf. etiam رایانیدن.

رایانیدن deducere *C.* ex vers. pers. Ex. 13, 17 et 15, 13, ubi legitur ad interpretandum v. hebr. נחה. — Alia forma verbi راندن videtur.

رُبودن *B.* s. رُبیدن *C.* s. رُبائیدن *F.* rapere, abripere, tollere; 2) opp. نمودن, se subtrahere, se removere a conspectu; pr. رُبایم; caus. ربانیدن, coll. روبانیدن s. روفانیدن *C.* — Verb. cum رُفتن cognatum

et ad r. b. rup (rauben, anfallen Justi), s. lup (lumpati) referendum (§. 34, b et e), coll. caus. pr. 3 pl. urupayêiñtî y. 47, 10. Justi substituit r. b. rpâ ad explicandum pers. ربودن, pr. ربايم, sed infinitivi terminatio دن ope voc. ـُو vel ـِى cum radice in consonam desinente coniungi solet, d. q. plura v. §. 34, b.

رُخشيدن SHL. s. رَخشيدن F., quam utramque lectionem etiam probant formae derivatae رُخش et رَخش, رُخشا et رَخشا, رُخشان et رَخشان, رُخشنده et رَخشنده, lucere, splendere. — Verbi r. b. est rukhsh (leuchten Justi), quae est forma aucta radicis ruc, a qua etiam derivatur b. raokhshna splendens, lucens et raokhshnu splendor, lux, al. Sec. lex. F. auctorem v. رخشيدن ortum est ex v. syn. درخشيدن abiecta lit. د.

رَخيدن anhelare, vehementer spirare e. g. in re attolenda, onere trahendo aliave re molesta perficienda B. — Num forte ad r. b. rañh (tönen Justi), s. ras, coll. b. rañhâo yt. 5, 93 (heulend, weinend Justi), referendum est, lit. ه = b. *h* s. *s* cum fortiore خ permutata (§. 4, b)? Cf. etiam ركيدن.

رَزيدن tingere, colorare F. — Sine dubio verbi r. s. est rañj (rajati) tingere, colorare, ad quam etiam pertinet رنج s. رنگ color. V. infra رُشتن. Alia verbi forma obsoleta est رازيدن coll. بَرازيدن B., بُرازيدن F., praef. ب, ornare, quum راز sec. lex. B. auctorem significet i. q. رَز a) „tinge, colora“, b) „color“. Cognata etiam sunt v. gr. ῥέζω, ῥέγος, ῥεγεύς, ῥήσσω, ῥῆγος et λέγνον.

رساندن et رسانيدن v. s. v. رسيدن.

رُستانيدن v. s. v. رُستن.

رَستن s. رَخيدن liberari, evadere, *myst.* liberari a libidinibus et vinculis inferni B.; pr. رَهَم; caus. رهاندن s. رهانيدن B. F. — Verbi r. b. est raz (verlassen Justi), unde razañh solitudo vd. 8, 271, s. rah (rahati) coll. §. 7, I, *α* et lit. س verbi رستن ex *h* ante *t* orta est, ut in جَستن = جَهيدن coll. §. 12, f.

رِستن F. Bh. s. ريستن F. s. ريسيدن B. F. (رِسيدن i. q. ريسيدن; 2) spargere C., qua significatione alia lectio verbi ريشيدن videtur) et رِشتن B. F. s. ريشتن F., lit. س cum ش permutata (§. 12, k, *ε*), nere, fila deducere Bh.; bombum facere s. susurrare, de musca F. sine ex. et C.; pr. ريسم; caus. ريسانيدن C. — Verbi r. b. sine dubio est ric, d. q. plura v. s. v. ريختن, quum lit. س etiam respondeat pal. tenui *c*, ut in خيسيدن = r. b. hic, s. sic coll. §. 12, e.

رُستن s. رُوئيدن B. (male رُويدن C. et رويدن F. et C.), crescere et *met.* prodire, provenire; 2) *trans.* facere, ut crescat, proveniat Bh.; pr. رويم; caus. رويانيدن F. et sec. C. رستانيدن. — Cum utraque verbi persici forma consentit etiam hzv. רוסתנן et רוייתנן coll. pars. rôdeṭ crescit et part. ruçt quod crevit et quum lit. س et ى ex dentali asp. originem ducant coll. §. 12 f et 25, b, *δ*, verbi r. b. sine dubio est rud (wachsen Justi), coll. raodheñti vd. 5, 60 et huraodha (schön gestaltet Justi) = hzv. הורוסת, cui respondet s. ruh (rôhati).

رَسيدن venire, pervenire; 2) obtingere, fieri; 3) ut ar. بلغ ad finem vel perfectionem venire; 4) *met.* decere, convenire Bh.; caus. رِساندن s. رسانيدن F. Bh. coll. hzv. רסיתנן, caus. רסיניתנן, pars. raçanîdan Spieg. Parsigr. p. 76. — Verbi r. b. est râç (kommen Justi), ap. raç.

رِسيدن et رِشتن v. s. v. رِستن.

رُشتن (male رِشتن F. et رَشتن C.) colorare,

tingere *spec.* de cypro dictum videtur, qua manus et pedes tingi solent. — Deest quidem verbi forma رشتن in lexicis pers., sed ita legendum esse pro رِشتن *F.* et رَشتن *C.* probat part. رشته colore tinctus, quod legitur in lex. *B.* — Alia forma verbi syn. رزیدن videtur, lit. ز ante infinitivi terminationem تن cum ش permutata (§. 12, k, ε) et voc. obscuriore *u* pro *a* posita, cuius r. s. est rañj. Praeterea Castellus verbo رشتن significationem verbi زشتن tribuit. V. رزیدن et زشتن.

رشیدن v. s. v. ریشیدن.

رفتن *Bh.*, quod in v. c. پذیرفتن s. پذرفتن pronuntiatur رفتن, sec. *C.* etiam رَویدن, ire, incedere; 2) se accingere ad faciendum alqd; 3) accidere *Bh.*; 4) c. از exire Gl. Sch.; 5) mentis impotem fieri; 6) abire, praeterire et *met.* mori, de lucerna, exstingui, de domo, everti, dirui *Bh.*; pr. رَوم; caus. روانیدن *F.* et راندن q. v. coll. hzv. רובאכינתנן (in den Gang bringen, in Umlauf bringen, v. den. a רובאך = pers. روا derivat. Spieg.) — Una cum respondente hzv. רפתנן hoc verb. ad r. s. sarp (sṛp, sarpati) ire gradi, cognat. cum gr. ἕρπω, ῥέπω, lat. serpo, repo, referendum est, cuius forma antiquior bactrica harp s. hrap videtur, pro qua Justi radicem rap offert, quae nititur part. perf. med. raptô vd. 13, 131, pro quo tamen Spieg. cum optimis codicibus legit yatô = yâtô.

رفتن *F.* s. روفتن *SHL.* coll. روفته *C.* et *Bh.* s. v. کُلخن, s. روبیدن *J.* verrere; pr. روبم; caus. روبانیدن s. روفانیدن s. رُبانیدن *C.* — Hoc verb. cum hzv. רופתנן consentiens alia forma verbi ربودن videtur, cuius r. b. est rup, s. lup, d. q. plura v. s. v. ربودن.

رَقصیدن saltare *Bh.* — Verb. den. ab ar. رقص derivatum. Cf. v. syn. pers. وشتن s. وشتیدن.

رَکیدن s. رَکیدن et زَکیدن s. زُکیدن et ژَکیدن s. ژُکیدن *B. F.* murmurare ira et indignatione coll. vs. Schahn. in lex. nostro s. v. ژَکیدن allato. — Verbi formae ex permutatione lit. ر cum ز et ژ ortae videntur coll. §. 20, d, 3, quod probant etiam n. s. رُک s. رَک et زُک s. ژُک susurrus s. admurmuratio ira et indignatione. Num forte v. رکیدن alia forma verbi رخیدن est, lit. خ cum ک permutata (§. 4, f) et ad r. b. rañh referendum? Plura v. s. v. رخیدن.

رَمیدن *B.* pavidum esse, territum fugere, aufugere et *met.* evadere, elabi; 2) sensibus alienari, consterni, percelli; caus. رمانیدن *C.* — Justi hoc. verb. ad r. b. ram (schlagen), s. ram (ramṇâti) interficere, laedere, refert, coll. rema (Schlag, Schrecken Justi) yt. 29, 1.

رَنجیدن *F. Bh.* dolore, molestia affici, affligi, aegre ferre, irasci; caus. رَنجانیدن s. رنجانیدن *C.* — Verb. den. a رَنج q. v. derivatum, quod una cum syn. رَنگ ad r. s. rañj referendum videtur, d. q. plura v. s. v. رزیدن.

رَندیدن radere, scabere; 2) mollius incedere cum fastu et ostentatione *B. F.*, quae significatio per translationem a priore orta videtur, ut fortasse ad r. s. rad findere, fodere, inserta lit. *n* (§. 23, b), pertineat, quae etiam in lat. rad-ere, rod-ere conspicua est. Alia autem significatione „crescere“ *B. F.* nescio, an ut syn. رُستن etiam ad r. b. rud, trahendum sit, vocali *u* cum *a* permutata et inserta lit. *n*, d. q. plura v. s. v. رُستن. Caus. est رندانیدن *C.*

رَنگیدن crescere, provenire *B.* — Verb. den. a رنگ q. v. derivatum, quod una cum syn. رنج ad r. s. rañj pertinet, sed non usitatum videtur, nisi in compositis, in quibus رنگ part. praes. significatione „crescens“ vertendum est. Plura v. s. v. رزیدن et رنجیدن.

روانیدن v. s. v. رَفتن.

روبانیدن et روبیدن v. s. v. رُفتن et ربودن.

روزیدن *F. C.* s. روژیدن *C.* (male روزندن *C.*) exsudare, emanare, de aqua *F. C.*; 2) crescere *C.* — Verb. dubium exemplo non probatum, priore significatione fortasse pro ریزیدن, posteriore autem pro روئیدن male lectum.

رُوشیدن illustrare, in lex. persicis non comparet et verb. obsoletum videtur, ad quod lexicographi persici imperativum روش „illustra" et مــروش „ne illustra" referunt et ad quod etiam pertinet part. praes. روشان = روشن „lucidus, clarus", quocum cognatum est hzv. רושן, unde v. den. רושניתן et רושנינתן. Alia verbi forma obsoleta ریشیدن videtur, cuius part. pract. ریشیده lexica offerunt significatione „splendens, lucidus". — Radix b. sine dubio est rukhsh, ad quam etiam v. syn. رخشیدن pertinet, quum literarum complexus b. *khsh* et literis خــش et sola lit. ش exprimatur coll. §. 4, g et 16, d, *α*.

روفنیدن et روفتن v. s. v. رُفتن et ربودن.

رونیدن, رویدن et روئیدن v. s. v. رُستن.

رخندن, رخنیدن et رخیدن v. s. v. رَستن.

ریختن s. ریزیدن coll. ریشیدن, fundere, effundere, spargere et effundi, spargi, fluere; 2) fundere i. e. artem fundendi exercere, fundendo efficere rem; 3) conficere, creare; 4) concinnari, aptari *Bh.*; pr. ریزم; caus. ریزاندن s. ریزانیدن de pilis, defluere facere *B.* Pro ریختن, cuius lit. خ ante تن ex pal. originem duxit (§. 4, d), etiam usitatum est ریفتن, gutt. خ cum lab. ف permutata (§. 19, d, 2), in v. c. گریختن s. گریفتن = کریفتن et ex ریزیدن ortum videtur ریشیدن, lit. ز cum ش permutata (§. 12, k, ε), ut in پریشیدن *B.* et پپریشیدن *B.*, pro quo etiam in compositione usitatum est a) راشیدن, voc. *î* cum *â* permutata, ut in براشیدن s. پراشیدن *B.* et کراشیدن s. گراشیدن *B.* et b) رَشیدن, voc. *â* correpta, ut in پرشیدن *B.* Cum verbo ریختن consentit hzv. ריחתנן et rad. b. est ric (ausgiessen; verlassen Justi), cui respondet s. ric (rinakti) vacuefacere et (rêcayati et rêcati) miscere, disiungere, relinquere Westerg. Cf. etiam پرخیزیدن.

ریدن s. ریستن *B.* s. ریسیدن *C.* sordes facere, alvum exonerare, urinam reddere *Bh.*; pr. رِیَم, non vero رینم sec. Müller Conj. der neup. Zeitw. p. 10 [227], quum imp. sit ری, ut docet lex. *Bh.* auctor in lex. nostro s. v. هندواله t. II, p. 1478, a, l. 1—3 coll. Ros. narr. pers. p. 86, l. 7. — Verb. ریدن, quocum consentit hzv. ריתנן, unde רִי et רימן sordes coll. p. ریم et ریمناك, pertinet ad r. b. iri s. ri (beschmutzen, beflecken Justi) coll. avi dim irita vd. 5, 6 et aiwiereti sordes vd. 7, 31. Aliae autem verbi formae ریستن et ریسیدن referendae sunt ad b. irith, formam auctam radicis iri, quum lit. س oriatur assimilatione literae dentalis aspiratae coll. §. 12 f et 34, a.

ریدیدن spargi, disparere, evanescere *F.* sine ex. — Deest in ceteris lex. persicis et sine dubio pro ریزیدن male lectum est. Spiegel et Justi falso comparant r. b. iri s. ri, ad quam pertinet v. ریدن.

ریزاندن, ریزانیدن et ریزیدن v. s. v. ریختن.

ریسنیدن v. s. v. رِستن.

ریستن 1) i. q. ریدن *B. Bh. F.* q. v.; 2) i. q. رِستن *F.* q. v.; 3) coll. ریسیدن 2 i. q. گریستن, ex quo decurtatum est *B.*

ریسیدن nere, fila deducere *B.*; v. supra رِستن; 2) flere, lamentari, plangere *F.* sine ex., ut sit alia forma verbi ریستن 3 pro گریستن; 3) alvum exonerare *C.*, ut sit alia forma verbi ریستن 1 i. q. ریدن.

ریشتن *F. C.*, d. q. v. lex. nostrum. — Alia forma verbi ریستن i. q. رِستن videtur. V. رِستن.

ریشیدن fundere, spargere *B. F.*, ut sit alia forma verbi ریزیدن = ریختن. Plura v. s. v. ریختن. Ratione autem habita significationis: „pictus, tinctus, coloratus“ et „splendens, lucidus“ *B. F.*, quam lexicographi persici part. ریشیده tribuunt, verb. ریشیدن etiam alia forma verbi روشیدن videtur, voc. ـُو cum ـِی permutata.

رِیشیدن vulnerare, — Verbum obsoletum, cuius solum part. praet. رِیشیده „vulneratus, saucius“ offert lex. *B.* auctor et ad quod etiam referendum est رِیش s. رِش vulnus, cui respondet b. raêsha et hzv. ריש. Sed usitatum est in dialectis cognatis, quum r. b. rish (irish) et hzv. רישתן et s. rish (rêshati) significent „vulnerare“.

ریویدن absolvi, liberari, dimitti, evadere *C.* — Mala lectio pro رهیدن videtur.

ریهیدن cadere, labi *B. F.*; 2) defluere, de terra molli, corruere *B.*; caus. ریهانیدن devastare *B.* — Fortasse cum v. ریزیدن = ریختن cognatum est, lit. ز cum ه permutata (§. 12, k, δ) coll. براه = براز, ستیهیدن = ستیزیدن, al.

ز

زابیدن describi Gl. in Des. *B.* — Verb. den. a زاب descriptio, qualitas, derivatum, quod referendum videtur ad r. b. zbâ (rufen, preisen Justi) coll. zbâtar (Lobredner Justi), hzv. זבאיתן Justi, pars. zhbaêm praes., s. hvâ (hvayati), vocali *â* radicis pronuntiationis allevandae causa inter literas ز = *z* et ب = *b* transposita. Cf. etiam آزبیدن et زواریدن.

زادن *B.* s. زاستن *F.* s. زائیدن *B.* coll. زِهیدن parere, gignere; 2) nasci, oriri; 3) prodire, provenire; 4) palam fieri; 5) augeri; pr. زایم coll. hzv. זאתתן. — Pertinet ad r. b. zan (erzeugen, gebären Justi), s. jan (jâyatê) et in verbi formis زاستن et زائیدن literae س et ی ex dentali asp. ortae videntur, coll. part. praet. b. zâta, s. jâta = p. زاده et §. 12, f et 25, b, δ.

زاریدن gemere, lamentari *Bh. SHL.*; 2) gemere facere, affligere *F.* sine ex. — Verb. den. a زار, زاری derivatum, quod ad r. b. zar referendum est, d. q. plura v. s. v. آزاردن.

زاستن et زائیدن v. s. v. زادن.

زَبریدن s. زَوریدن in alto esse, in altum elevare *F.* — Verb. den. a praepositione زَبَر s. زَوَر super, supra, pro ازبر = pars. azhbar, derivatum.

زدانیدن v. s. v. زدن.

زدایانیدن et زدائیدن v. s. v. زدودن.

زدن *F.* significatione et usu ar. ضرب respondens, I. *trans.* 1) pulsare, ferire, percutere, caedere, verberare, a qua notione derivantur significationes: 2) infligere, illidere, infigere, iniicere, sim., in quibus v. زدن cum praep. بر vel به vel در construitur; 3) scindere, amputare; 4) cum variis nominibus coniunctum variam *actionem* vel *agitationem* vel *motum* indicat et alius verbi vices gerit, d. q. v. lex. nostrum; 5) *met.* edere vel bibere; 6) coire; II. *intrans.* a) prodire; b) vergere, inclinare; pr. زَنَم; caus. زدانیدن *F.* sine ex. — Verbi radix, quocum etiam hzv. זחתן, pars. zadan consentit, est b. jan (schlagen, tödten Justi), ap. jan, s. han (hanti part. hata), arm. zenoul coll. §. 10, b et 23, a. Pro زدن legitur etiam ژدن, palatali ز cum ژ permutata (§. 12, i), quod tamen lex. *B.* et *F.* auctores ex آژدن decurtatum dicunt. In compositione cum

praepositionibus aliae verbi زدن formae usitatae sunt: 1) زَندن s. ژَندن s. ژندیدن, servata lit. *n* radicis (§. 23, a), in آزندن, آژندن, آژندیدن et اوژندیدن; 2) ژودن, voc. *a* cum obscuriore *û* permutata, in افژودن; 3) زائیدن in گزائیدن; 4) زیدن s. ژیدن in افژیدن, آزیدن, آژیدن, پژیدن, نژیدن, نزیدن, گژیدن, گزیدن et نیازیدن; 5) جیدن in آجیدن et انجیدن; 6) چیدن in پرچیدن; 7) جَستن in آجستن, palatalibus permutatis (§. 12, i) et lit. ی ante دن et lit. س ante تن fortasse ex dentali aspirata orta, coll. part. praet. b. jata, s. hata, hzv. הת, pars. zaṭ = p. زده et bal. jittan, unde jatha feriebat et §. 12, f et 25, b, *δ*; denique 8) جنیدن, servata lit. *n* radicis (§. 23, a), in انجنیدن, si vera est haec lectio. Fortasse etiam in v. گویستن pro زدن positum est ستن, lit. ز verbi زدن ante infinitivi terminationem تن cum س permutata (§. 12, i), d. q. plura v. s. v. گویستن.

زِدودن s. زِدائیدن *B.*, اُزدودن *F.*, coll. بِزدودن et بِزدائیدن *B.* بِزدودن *F.*, praef. ب, purificare et purificari sensu *proprio* et *metaph.*; pr. زدایم; caus. زداینیدن *F.* — Verb. دودن cum praep. ز s. اُز = b. uz (§. 29, g) compositum, sed simplex non usitatum, cuius r. b. est du coll. §. 34, e, d. q. plura v. s. v. دنیدن coll. Spieg. in Beitr. 2, 472.

زِستن v. s. v. زیستن.

زِشتن spoliare vestibus alqm *F. C.*, quam significationem Cast. etiam verbo رُشتن tribuit. Lectionem رُشتن probat etiam vs. poetae عنصری s. v. زُشتن a lex. *F.* auctore allato, nisi pro ورشتنشرا ibi legendum sit وزُشتنشرا.

زغاریدن alta voce clamare *F.* — Verb. غاریدن simplex non usitatum cum praep. ز = b. uz (§. 29, g) compositum et ut v. cognatum غریدن ad r. b. gared referendum, quum lit. ی ex dentali asp. orta sit (§. 25, b, *δ*). Plura v. s. v. غریدن. A v. زغاریدن etiam derivandum est زغار clamor altus, vociferatio *B.*

زَغنگیدن singultire *F.* sine ex.; caus. زغنگانیدن. — Verb. den. a زغنگ coll. زغنگک singultus *B.*, derivatum.

زفرافیدن s. زَفرَفیدن *F. C.* (زَفرافیدن, زَفرَمیدن, زَفرَفیدن et زَفرَمیدن *C.*) et زَمزَمیدن *F.* multum edere; compressis faucibus sternutare. — Variae verbi formae exemplo non probatae, quarum tamen verior زمزمیدن videtur, a زمزم s. زمزمه coll. ar. زمزمة admurmuratio, derivata.

زُکیدن s. زَکیدن *B. F.* v. s. v. رکیدن.

زَلفیدن prolabi in faciem, caespitare *F.* sine ex. — Fortasse ex v. syn. لغزیدن lit. لغز transpositis (§. 26) et lit. غ cum ف permutata ortum est.

زمزمیدن v. s. v. زفرافیدن.

زَمودن pingere *B. F.* sine ex. — Verb. مودن simplex non usitatum cum praep. ز = b. uz (§. 29, g) compositum et ad r. b. et s. mâ referendum, d. q. plura v. s. v. آزمودن.

زَمیدن manducare *B.*, quod probat vs. poetae شاه نصر خسرو e lex. *F.* in lex. nostro allatus, in quo tamen pro چون باشد زمید cum lex. Fǵ. auctore legendum videtur چو باید زمید. Idem pro تا بسی legit نصبی. — Verbi radix sine dubio est s. jam edere coll. §. 10, b. Alia v. syn. sunt جاویدن, چاویدن, خائیدن et لییدن.

زندنیدن sec. *C.* caus. verbi زیستن, sed est falsa lectio pro زیانیدن.

زناینیدن v. s. v. زنودن.

زَندیدن subigi, comprimi mare *C.* ex *M.* — Falsa lectio pro زنویدن q. v. s. v. زنودن.

زنويبيدن *F.* mala lectio pro زنوئيدن.

زنودن s. زنُودن et زَنويدن *F.* et زنُوئيدن *B.* s. زنوئيدن s. زنِوئيدن *F.* ululare, de cane *B.* et de lupo et de hinnitu equi *F.* coll. زنويه ululatus canis *B.*; caus. زنايانيدن *F.* — Verb. compositum videtur ex نوئيدن s. نَويدن q. v. et praep. ز = b. nz (§. 29, g). Alia autem significatione „dormitare" *C.* verb. زنودن cum غنودن permutatum videtur.

زنهاريدن verb. den. a زنهار derivatum, d. q. plura v. in lex. nostro.

زواريدن veterascere, in filamenta dissolvi *C.* ex G. — Si vera est lectio, hoc verb. cum Justi ad r. b. zbar (sich krümmen Justi), s. hvar (hvarati) referri potest eum in modum, ut lit. *b* cum *v* (و) permutata sit coll. §. 24, c et consonae coniunctae radicis zbar vocali *â* interposita discissae sint pronuntiationis allevandae causa, ut in آزيريدن collata rad. zrâd. Cf. etiam b. zaurura (über 40 Jahre alt Justi), a zaurva senectus, unde p. زال senex decrepitus, anus, ortum.

زورانيدن fastidio vel molestia animi affici *C.* ex G., quae tamen significatio falsa videtur, quum sit caus. verbi زوريدن q. v.

زوريدن v. s. v. زبريدن.

زوريدن vim facere, violentia uti *C.* ex G., qua significatione est verb. den. a زور robur, vis = b. zâvare, ap. zura, derivatum. — Sec. *C.* ex *M.* significat etiam i. q. زورانيدن, quod tamen caus. verbi زوريدن videtur.

زوشيدن v. s. v. ژوشيدن.

زويدن i. q. زوريدن = زبريدن *C.* ex G. pro quo male lectum est; 2) singultire, qua tamen significatione etiam mala lectio pro زَنويدن videtur.

زَهنيدن v. s. v. زَهيدن.

زهيدن emanare e scaturigine *F.*; cadere *B.* *F.*; caus. زهانيدن *F.* sine ex.; addit *F.* : lucrum capere in alea et *Bh.* : laetum, hilarem esse, quae significationes per translationem ortae videntur. — Fortasse est verb. den. a زه locus, quo aqua scaturit vel provenit, derivatum, aut alia forma verbi زهيدن.

زِهيدن i. q. زادن s. زائيدن *B.* — Verb. den. a زِه partus, ortus, derivatum, quod una cum alia forma زه, coll. زَهيدن, ex b. zãtha (Geburt Justi) ortum videtur, quum lit. ه respondeat dentali aspiratae (§. 7, II, *β*), cuius radix b. est zan, s. jan, d. q. plura v. s. v. زادن.

زيانيدن et زيانيدن v. s. v. زيستن.

زيبيدن ornare *B.*; decere, convenire *F.* — Verb. den. a زيب q. v. derivatum. Cf. etiam سيابيدن.

زيرانيدن v. s. v. زيريدن.

زيريدن subter, infra esse et deorsum facere vel collocare *F.*; caus. زيرانيدن *C.* — Verb. den. a praep. زير infra, derivatum. Falsa autem videtur alia significatio : „singultire" *C.* ex *M.*, quum, ut زويدن 2, sit mala lectio pro زنويدن.

زيستن s. زِستن *F.* vivere; 2) sanum, integrum manere *Bh.*; pr. زِيَم; caus. زيانيدن et زيانيدن *C.* — Consentit cum hzv. זיוסתן et pars. zîvastan, coll. ap. jivahy, jivâ et jiva et referendum est ad r. b. ji, jîv, s. jîv (jîvati) vivere et lit. س ante infinitivi terminationem تن ad v. هستن pertinere videtur (§. 34, a), ut verbi forma primitiva sit zîv-hastan, unde zîvastan et eiecta lit. و (§. 24, d et e) ortum est زيستن.

زِيودن suaviter, paulatim obdormire *C.* ex *M.* — Alia lectio pro زنودن dormitare *C.* ex G., qua tamen significatione cum غنودن falso permutatum est.

زييدن apte congruere; ornare *C.* ex G. — Falsa lectio pro زيبيدن.

ژ

ژاژیدن i. q. ژاویدن *F.* sine ex. et *C.*, sed mala lectio pro ژاویدن videtur.

ژاویدن ruminare, de bove, ove, camelo, sim. *F.* sine ex. et *C.*; 2) latrare, ululare, de cane, hylaee, sim. *C.* et *F.* allato vs. poetae میر نظمی, in quo legitur چچوسک ژاوید. — Fortasse ژاویدن alia forma verbi چاویدن est coll. ژولیدن = جولیدن, palatalibus permutatis (§. 12, i), quod significat: manducare et vociferari *spec.* quidem de passeribus terrefactis, sed latiore usu de ceteris quoque animalibus et de homine dictum. Plura v. s. v. چویدن.

ژدن i. q. آژدن, ex quo sec. lex. *F.* et *B.* auctores decurtatum est. — Alia forma verbi ژدن in compositione usitata, d. q. plura v. s. v. ژدن.

ژفیدن humidum fieri, madefieri. — Verb. den. a ژف humidus, derivatum, cuius tamen solum part. pr. ژفنده madefactus, humidus *B.*, in lexicis pers. allatum, in usu esse videtur.

ژکیدن s. ژُکیدن v. s. v. رکیدن.

ژوشیدن s. زوشیدن *F.* s. ژوچیدن *B. F.* stillando emanare, exstillare *F.* et Cast., qui addit: molestum esse alicui et importunum; laboribus involvere alium *C.* ex G. — Plura v. s. v. چکیدن s. چهیدن, quocum cognatum videtur. Cf. etiam پژوهیدن.

ژولیدن confundi, implicari, turbari *B.* — Alia forma verbi جولیدن s. شولیدن = شوریدن, etiam in compositione usitata, ut in افژولیدن, اوژولیدن, فژولیدن, پژولیدن et وژولیدن. Plura v. s. v. شوریدن.

ژوهیدن v. s. v. ژوشیدن.

س

ساختن s. سزیدن *F. B.* facere, conficere; 2) aptare; 3) *trop.* fingere; 4) consentire, se accomodare, contentum esse c. با s. بر s. acc. rei vel ps.; 5) convenire, aptum, dignum esse; 6) parari, se parare; pr. سزم. — Verbum cum hzv. סאחתנן consentiens pertinet ad r. b. çac (geben, lernen Justi), s. çak (çaknôti). Praeterea v. hzv. סאחתנן significat etiam i. q. סניתן transire, ut r. b. sit çac (vorübergehn Justi).

سوزیدن i. q. سئیدن *B.* in app., qua tamen significatione falsa lectio pro سویدن videtur.

سویدن, سیبیدن et سئیدن v. s. v. سودن.

سپردن et سپربدن v. s. v. سپردن.

سپیدن gratias agere *F. C.* — Verb. den. a سپاس derivatum, quod ad r. b. çpaç (schauen, bewachen Justi), s. paç (paçyati), arm. çpaçel, referendum est, coll. b. çpaç (Späher Justi) et b. çpaçan (Wächter Justi), hzv. ספאס, pars. çpâç et Spieg. in DMG. VI, 417.

سپختن v. s. v. سپوختن.

سپردن s. سِپُردن *B.* s. سُپُردن *HK.* Gl. Sch., 1) pede terere, calcare; 2) calcare viam, ire, peragrare et سِپَردن s. melius سُپُردن *B.* 1) tradere, committere, mandare; 2) a) in angulo sedere, solitarium esse, b) tranquillum, contentum esse, c) patientem esse, d) submissum, humilem esse; 3) coll. سپَردن a) pede terere, calcare et pede teri, calcari, b) ire, peragrare; 4) coll. سپری et سپریدن, finire, absol-

vere cantum, coll. al. forma سپاردن s. سپاردن to resign *J.* et سپاریدن 1) committere, tradere, mandare *F.* sine ex.; 2) rarius pro سپریدن perficere, finire *F.* sine ex.; to pursue or perform (a voyage) *J.* (male سَپریدن findi, de terra *F.* sine ex.); pr. سپرم et سپارم; caus. سپرانیدن to cause, allow, or command to be trodden under foot *J.* — Respondet hzv. אפספארתנן praef. אף (§. 29, b) (übergeben, überantworten Spieg.) coll. hzv. ספורת Bund. 52, 5; 53, 10 et pars. awaçpâreṭ et ad r. b. çpar (gehn, mit den Füssen treten, sich sträuben Justi), s. sphur, sphar referendum est.

سپُختن s. سپوختن *B.* s. سپوختن s. سپختن *F.* s. سپوزیدن s. سپوزیدن *B.* vi infigere et contra 2) extrahere; 3) coll. سپوزکار, differre, procrastinare *B.*; pr. سپوزم, cui respondet hzv. ספוחתיתנן (entfernen Spieg.). — Pertinere videtur ad r. b. çpaç (unterdrücken Justi), s. spaç (spaçati), lit. pal. ante تن cum gutt. خ permutata coll. §. 4, d.

سَتادن s. ستادن *F. B.* et ستدن *F.* et سَتاندن s. ستاندن *F.* et سَتانیدن s. ستانیدن *C.* et *B.* s. v. فرا coll. استاندن *F.* et استَدن *B.* et استَندن *F.* sumere, capere; pr. ستانم. — Verb. sine dubio ad r. s. stên furari, referendum est, lit. *n* radicis modo servata modo abiecta §. 23, a), coll. b. tâyu fur = s. tâyu (stâyu) et gr. τητάω et στερέω et goth. stilan.

ستادن stare v. s. v. استادن.

ستاندن (falso *C.* ستاشدن) et ستانیدن v. s. v. سَتادن sumere.

ستائیدن v. s. v. ستودن.

ستدن v. s. v. سَتادن sumere.

سِتُردن s. سُتُردن s. ستوردن *B. F.* s. اُستُردن *B.*, praef. ا, s. بستردن *B.*, praef. ب, radere, obliterare, delere; 2) purgare, mundare; pr. سترم. — Verbi r. b. est çtar (streuen, hinlegen, hinwerfen Justi), s. star (stṛ, stṛṇôti et stṛṇâti) coll. hzv. סתרת (hingestreckt Spieg.) et סתרשנן (das Hinstreuen, Hinwerfen Spieg.), licet significatione „sternere" non nisi in v. c. گستردن = hzv. וסתרתנן usitatum sit. Cognata sunt gr. στόρνυμι, στορεύς, στρώννυμι, στλεγγίς, lat. sterno, strages, struo, stringo et goth. straujan.

ستمیدن iniuriam facere, affligere *F.* — Verb. den. ab ar. ستم iniuria, derivatum.

سُتودن s. ستودن *B.* et ستائیدن *C.* laudare, celebrare; pr. ستایم coll. v. syn. hzv. סתותנן et pars. çtâêm laudo. — Pertinet ad r. b. çtu, s. stu (stauti) laudare, coll. §. 34, e.

ستوردن v. s. v. ستردن.

سُتوهیدن *F.* anxium, debilem, attonitum reddere *F.*; taedium alicuius rei concipere, poenitentiam agere, poenitere *C.*; caus. ستوهانیدن *C.* — Verb. den. a ستوه q. v. derivatum.

ستهیدن v. s. v. ستیزیدن.

ستیزیدن certare, rixari, contumacem esse; pr. ستیزم et ستهیدن s. ستیهیدن; pr. ستهم s. ستیهم *B.* coll. استهیدن s. استیهیدن *B.* s. استیهیدن *F.*, praef. ا, idem et 2) vociferari, tumultuari, turbas facere. — Verba den. a ستہ, ستیہ et ستیز rixa, derivata, quae sunt voces syn. permutatione pal. ز cum asp. ه (§. 12, k) ortae et ad b. çtij (Kampf Justi) coll. instr. çtija yt. 10, 71, = hzv. סתיז, pars. çtezh referendae. Cognata videtur r. s. stigh ascendere, quacum cohaeret gr. στείχω, στίχη, στοῖχος et goth. steigan.

سجانیدن et سجائیدن v. s. v. سجیدن.

سَجیدن valde frigidum esse *B.* s. سجائیدن *B.*, in quo tamen lex. huic verbo signi-

ficatio caus. سَجِـيـدن frigefactare s. refrigerare res calidas, tribuitur. Aliae verbi formae sunt شَجودن s. شَجيدن et شَجائيدن et caus. شَجانيدن ex permutatione sib. س cum ش (§. 12, k) ortae. — Radix s. videtur çyai (çyâyatê), coagulari, coll. s. çîna coagulatus et çîta frigidus, quum semiv. य respondeat etiam pers. ج (§. 9, c), ita ut سج vel شج exprimat literarum complexum s. श्य coll. §. 12, h. Cf. etiam چاجيدن.

سَختن s. سُختن *B. Bh.* et سَختيدن s. سُختيدن *B.* in app. ponderare. — Aliae formae verbi سنجيدن q. v.

سرايانيدن et سرائيدن v. s. v. سرودن.

سِرِشتن *B.* miscere, depsere, subigere, unde 2) formare, creare. — Ad formam auctam çarj? radicis b. çar, ad analogiam formae auctae ubj radicis ub formatam, hoc verb. referendum videtur, ad quam pertinet etiam كُسستن s. كُسيختن, quum lit. ش ex palatali orta videatur, coll. §. 16, c, ut in خشتن, cuius r. s. est sarj = b. harez. Plura v. s. v. افسردن et كُسستن.

سُرفيدن tussire *F.*; caus. سرفانيدن *C.* — Verb. den. a سُرف tussis, derivatum, ut v. syn. سُلفيدن tussire, sternutare, caus. سُلفانيدن, a سُلف = سُرف liquidis permutatis (§. 20, d, 1).

سَرَنديدن cruribus sub corpore replicatis considere *ut sartores*; 2) ligare *C.* — Verb. den. a سرند derivatum videtur, quo significatur: „laqueus praedae capiendae“ et „artificium luctandi, quo pes in pedes alterius implicatur ad sternendum illum“ *B.*

سَرَنكيدن s. سِرنكيدن disputare, certare *F.*, cui addit Cast.: vestem induere; ridere; expandere, latum facere *C.* — Verb. den. a سرنك contentio, disputatio, derivatum, quod fortasse ad formam auctam çarj radicis çar referendum est, inserta nasali (§. 23, b) et lit. pal. cum gutturali permutata (§. 12, k) ad analogiam vocis تنك, hzv. תנג = b. tañjista s. tañcista a r. b. tae. Plura de hac radice v. s. v. سرشتن et كُسستن. Cf. etiam واسرنكيدن in lex. nostro.

سُرودن *B.* s. سَريدن *F.* et سَرائيدن s. سِرائيدن *B.* cantare, modulari; 2) dicere, loqui; pr. سرايم; caus. سرايانيدن *C.*, coll. hzv. סרותנן et סראיתנן. — Verbi r. b. est çru audire coll. §. 34, e, cuius caus. çrâvayêiti vd. 18, 24 significat „cantat“. Plura v. s. v. شنفتن s. شنودن s. شنيدن.

سَرَوَرسيدن to be used to *J.* — Verb. dubium in ceteris lex. non comparens.

سِريشيدن i. q. سرشتن *C.* — Alia forma verbi سرشتن vocali *i* producta et infinitivi terminatione يدن pro تن posita, coll. vers. pers. Gen. 18, 6, ubi legitur: سه قفيز آرد سميد سريش i. e. „tres mensuras farinae similae depse“. Significatione autem „rixari“, quam affert etiam *C.* ex *M.*, mala lectio pro ستيزيدن videtur.

سَزائيدن *F.* s. سَزيدن *B.* decere, convenire; pr. سزايم. — Verbi r. b. est çac (geziemen Justi), unde tê çacaiti vd. 18, 40 „te decet“, coll. hzv. סנאך aptus et סנאכירהא apte, convenienter et סניה = s. yujyatê y. 28, 4, b. Spieg.

سُفتانيدن v. s. v. سُفتن.

سِفتن firmum, crassum, grossum reddere *F.* sine ex. — Verb. den. a سِفت = سُفت firmus, crassus, grossus, derivatum.

سُفتن *B.* s. سُفتيدن *F.* s. سُفيدن *B.* in app. perforare et perforari; 2) guttatim emanare, stillare *B.*; pr. سفتم; caus. سفتانيدن *C.* et سُنبيدن 1) perforare; 2) subigere *B.*; 3) coll. سُنبه 3, decipere *F.*; pr. سنبم; caus. سنبانيدن *C.*, quae verbi forma ex

سفیدن inserta nasali et labialibus permutatis (§. 18, c; 19, c et 23, b) orta videtur ad analogiam verbi خنبیدن s. خمیدن = خُفتن coll. سُمب pro سُنب = b. çafa. — Una cum respondente hzv. סופתנן ad r. b. çif (bohren, durchbohren Justi), s. kship referendum est voc. *i* cum *u* permutata.

سفلیدن sibilum edere *F.*, qua significatione al. lectio verbi شفلیدن videtur, d. q. v. شپلیدن; 2) perforare *F.*, ut fortasse pro سفتیدن = سفتن male lectum sit; 3) sternutare, tussire *C.*, qua significatione sine dubio falsa lectio est pro سلفیدن = سرفیدن.

سُفیدن v. s. v. سفتن.

سکاشتن vi tenere *C.* — Deest in ceteris lex. et est verb. dubium.

سکالیدن cogitare; 2) sermocinari, colloqui; 3) dicere, loqui; 4) scribere; 5) velle *B.* s. سگالیدن i. q. سکالیدن 1 et 2 et inimicitias exercere, maledicere *B.*; sed mala lectio videtur شگالیدن, quam affert *M.* ex An. lit. س cum ش permutata. — Verb. den. a سکال s. سگال derivatum videtur, quod nescio an ad aram. סכל, ܣܟܠ, hebr. שכל referendum sit, quod proprie significat „adspexit, intuitus est", unde השכיל = aram. ܐܣܬܟܠ „attendit, consideravit, intellexit".

سکرفانیدن et سکرفیدن v. s. v. شکرفیدن.

سِکزیدن committere crimen *F.* sine ex. *C.*; 2) flecti, incurvari *F.* sine ex.; 3) complicari, corrugari *M.* — Num forte mala lectio pro سکیزیدن aut شکریدن?

سُکُستن i. q. شکستن *B.* — Alia forma lit. ش cum س permutata (§. 16, c, ε), ut سکرفیدن pro شکرفیدن, سمیدن pro شمیدن.

سَکلابیدن latrare, de cane *F.* sine ex. — Verbum ex سگ canis et لابیدن q. v. compositum videtur.

سکلیدن singultire, ructare *F.* sine ex. — Fortasse a سکلیه *B.* s. سگلیه *F.* singultus, ructus, verbum derivatum, vocali *î* eiecta.

سُکنجیدن s. سِکنجیدن sonum e gutture edere, tussire; 2) radere, scalpere; 3) mordere, pungere *B.*; caus. سکنجانیدن *C.* — Verb. den. a سکنج derivatum et fortasse cum شکنج, unde شکنجیدن, cognatum, lit. ش cum س permutata (§. 16, c, ε), ut in سکستن = شکستن.

سِکیزیدن consternando exsilire, calcitrare, de iumento *B.* — Fortasse ad r. b. khshiz = khiz (sich erbeben, springen Justi) referendum est coll. pairikhshaêzañuha vd. 21, 18, ubi tamen alii pairikhaêzañuha et Westerg. pairihaêzañuha legunt, ut سکی sit transpositum ex کس = خس = b. *khsh* (§. 4, f et g et 12, h). Eodem modo r. b. khiv spuere, respondet r. s. kshiv.

سلفانیدن et سلفیدن v. s. v. سرفیدن.

سَمیدن (non سُمیدن, ut in lex. nostro legitur [بر وزن دمیدن *B.*]) i. q. شمیدن, ut sit alia forma, lit. ش cum س permutata coll. §. 16, c, ε.

سنبانیدن et سنبیدن v. s. v. سُفتن.

سَنجیدن ponderare *B. F.*, unde *met.* ordinare, disponere, praeparare *B.*, qua tamen significat. lex. *F.* auctor سِنجیدن legit; caus. سنجانیدن *C.* — Verbi r. b. est çac (geben, lernen Justi) inserta nasali (§. 23, b), ad quam etiam ساختن pertinet. Aliae formae sunt سیاجیدن, eiecta nasali et vocali producta (§. 23, a) et ساختن s. ساختیدن, litera pal. ante *t* cum gutt. permutata (§. 4, d), ut ortum est پختن s. پیختن ex پیجیدن.

سِنمیدن robore uti, vim inferre *F.* — Sine dubio falsa lectio pro ستمیدن.

سُوختن *B.* s. سوزیدن *M.* accendere, comburere et accendi, flagrare, ardere et

trop. d. q. v. lex. nostrum; pr. سوزم s. سوجم *B.* palatalibus permutatis (§. 12, i); caus. سوزانیدن *C.* — Consentit cum hzv. סוחתנן, caus. סוזיניתנן, pars. çôzhâ part. et referendum est ad r. b. çuc (brennen Justi), s. çuc, litera pal. ante *t* cum gutt. permutata (§. 4, d), coll. سوگ luctus, moeror, calamitas = b. çaoka (Brand Justi), s. çôka, unde سوگیدن. Cf. etiam جوزیدن.

سودن s. سئیدن *B.* manu tangere, palpare; 2) fricare, terere *B.*; illinere *F.*, s. ساویدن coll. سو 1 et 2, limare *F.* sine ex.; pr. سیم (ساوم); caus. سایانیدن *C.* coll. hzv. סיתנן. — Verbi radix videtur b. çâ (schneiden, vernichten Justi), s. çâ (çô, çyati, part. pract. çita et çâta, caus. çâyayati) acuere, coll. §. 34, c. In compositione cum praepositionibus usitatae sunt v. formae سودن، سئیدن، سوییدن et fortasse etiam سیدن pro سودن, ut in آسودن، افسئیدن، بسودن، پسودن coll. بپسودن et بپسوییدن، پیپسودن، فرسودن et پیراسیدن.

سورمیدن to blow a trumpet *J.* — In ceteris lex. deest. Num forte ad سورن fistula, tibia, referendum est, ut sit pro سورنئیدن.

سوزانیدن et سوزیدن v. s. v. سوختن.

سوگیدن lugere, lacrimari *C.* — Verb. den. a سوگ derivatum, d. q. plura v. s. v. سوختن. Alia autem significatione: „tussire“ *C.* mala lectio pro سرفیدن videtur.

سولیدن i. q. سوگیدن *C.*, pro quo tamen sine dubio falso lectum est.

سهستن timere, metuere *B.* — Fortasse ad r. s. çank suspicari; metuere, timere, referendum est, unde çankâ suspicio, timor, eiecta nimirum nasali (§. 23, a) et gutturali tenui cum ه permutata (§. 7, I, *β* et *γ*), addita simul terminatione ستن pro خستن coll. §. 34, a. Cf. etiam سهمیدن.

سهمیدن pavere *C.* — Verb. den. a سهم timor, derivatum, quod fortasse etiam ad r. s. çank verbi syn. سهستن pertinet. Plura v. s. v. سهستن.

سیابیدن ornare, instruere *F.* ex Fǵ. sine ex., sed praeter imp. سیاب q. v. hoc verb. non usitatum videtur. Num forte cognatum est cum زیبیدن?

سیاجیدن *B.* s. سیچیدن *F.*, in quo lex. etiam سیاجیدن legitur, coll. بسیاچیدن s. بسیاچیدن, praef. ب, apparare, instruere, disponere. — Alia forma verbi سناجیدن q. v.

سیستن salire, exsilire *B.* — Sine dubio alia forma verbi جیستن = جستن, palatalibus permutatis (§. 12, i). Plura v. s. v. جستن.

ش

شدیدن *C.* (شدیدان *F.*) laetari. — Verb. den. a شد gaudium, laetitia = b. shâiti, ap. shiyâti, hzv. שאדש, pars. sâṭ, derivatum, cuius r. b. est shâ (sich freuen Justi).

شریدن fluere, stillare *B.* coll. al. formis شریدن et سریدن *B. F.* — Verbi r. b. est khshar (fliessen, strömen Justi), s. kshar, quum lit. س respondeat lit. complexui b. *khsh* et s. *ksh* (§. 16, d, *α*). In compositione usitatae sunt v. formae شردن، شردن et شوردن, ut in آشردن، فشاردن، افشاردن، افشردن، آشوردن et فشردن. Cf. etiam ژولیدن، جولیدن، شولیدن، شوریدن، شدولیدن et شهریدن, quae ad eandem rad. pertinent.

ششیدن s. ششدن *B.*, vocali *î* correpta, urinam reddere, mingere; 2) exsudare *B.* — Verb. den. a شش urina, derivatum.

شافتن veterascere; atteri, comminui *F.* sine ex. — Origo incerta.

شافیدن pede labi, lapsare *F.* — Fortasse ex syn. شکرفیدن eiectis lit. کر et vocali *a* producta ortum. V. شکرفیدن.

شاندن i. q. نشاندن *B.*, lit. *n* per aphaeresin abiecta (§. 23, a). Plura v. s. v. نشستن, cuius est forma causalis.

شاندن *B.* s. شانیدن *F.* pectere. — Verb. شاندن s. شانیدن proprie est caus. verbi شُدن ire, pro شَواندن s. شَوانیدن, ut راندن est caus. verbi رفتن pro روانیدن, lit. و per syncopen eiecta (§. 24, e). In compositione etiam usitatum est, ut in افشاندن, افشانیدن, اوشاندن et فشاندن.

شاویدن v. s. v. شُدن.

شاهندن pium, probum, integrum esse; recte agere *B.* — Alia forma verbi شاهیدن videtur, quum lexicographi persici part. praes. شاهنده i. q. شاهیده *B. F.* significare dicant. Plura v. s. v. شایستن.

شاهیدن regnare; 2) i. q. شاهندن *B.*, unde شاهیده i. q. شاهنده pius, probus, recte agens, bonus, egregius. Plura v. s. v. شایستن.

شایانیدن et شایستانیدن v. s. v. شایستن.

شایستن *Bh.* s. شائیدن *F.* decere, convenire; caus. شایانیدن et شایستانیدن *C.* coll. hzv. שאיסתנן et pars. shayaṭ = شاید. — Verbum impersonale, quod una cum شاهیدن et شاهندن ad r. b. khshi (herrschen, mächtig sein, vermögen Justi), s. kshi (kshayati) referendum est, quum lit. ش respondeat lit. complexui b. *khsh*, s. *ksh* (§. 16, d, *α*) et lit. ه verbi شاهیدن et l. ی verbi شایستن s. شائیدن ex dentali asp. ortae sint (§. 7, II, *β* et 25, b, *δ*) coll. ap. khsâyathiya = pers. شاه, cognat. cum b. khshaya (mächtig; Herrschaft; Herrscher Justi). Praeterea in v. شایستن terminatio ستن ex ستن orta est (§. 34, a).

شپلانیدن et شپلیدن v. s. v. شپیلیدن.

شپِندن poppysmum edere, de equo adaquante *F.* — Sine dubio falsa lectio pro شپلیدن.

شپوختن et شپیختن v. s. v. پشخیدن.

شَبیدن pernoctare; divertere, considere alqo loco, de ave *C.* ex G.; affigere, appendere *F.* ex Fǵ. — Verb. den. a شب nox = b. khshap, khshapan, ved. kshap, coll. ap. khsapa-vâ noctu, derivatum, quum lit. ش respondeat b. *khsh*, s. *ksh* (§. 16, d, *α*).

شِپلیدن s. شَپلیدن s. شِپیلیدن *B.* i. q. شُغلیدن *F.* s. شُغلیدن *B.* s. شِغیلیدن *F.* sibilum edere (شپیلیدن صفیر زدن بدو انگشت بر لب نهاده وقت پرانیدن کبوتران) *Bh.*, coll. arm. sovlel, ut sit verb. den. a شِپیل s. شِپل sibilus, derivatum, quod fortasse cum ar. صفیر sibilus, a صَفَرَ sibilavit, cognatum est, unde etiam variae verbi formae lit. ر cum ل (§. 20, d, 1) et lit. ف cum پ permutata (§. 19, c) ortae sunt. Sed minus quadrat alia verbi شپلیدن s. شپیلیدن significatio „premere, comprimere, exprimere“ *B. F.* (وبمعنی افشردن شپلیدن مخفف شپیلیدن) *Bh.*, quae etiam hoc vs. probatur: ۞ میر خسرو گلابی صفت بر جفا نگذرند ۞ که گلرا شپیلند وآبش برند in lex. nostro s. v. گلابی fin. (t. II, 1018, a, fin.) e lex. *Bh.* allato, nisi a compressione labiorum in sibilando desumta sit. Praeterea شپیلیدن s. شپلیدن significat etiam „insanire“ *B. F.* et caus. شپلانیدن sec. lex. *B.* et *F.* auctores i. q. چسپانیدن. Cf. etiam سغلیدن et شخلیدن.

شِتافتن s. شِتابیدن *F.* s. اِشْتافتن *F.*, praef. ا, festinare; pr. شتابم; caus. شتابانیدن *C.* — Verb. تافتن q. v. cum praep. ش s. اش = ز (زا), b. uz (§. 29, g) compositum videtur.

شجانیدن et شجائیدن v. s. v. شجودن.

شَجِوِدن s. شَجِيدن B. F. s. شَجائيدن coll. شجايد B. valde frigere, rigere aut congelare; caus. شجانيدن B. — Aliae formae verbi سجيدن s. سجائيدن sibilantibus permutatis (§. 12, k), d. q. plura v. s. v. سجيدن et چاهيدن.

شَخائيدن B. F. i. q. شخودن. — Fortasse alia lectio verbi شخانيدن s. شخائيدن.

شَخانيدن B. i. q. شخائيدن B.; sec. C. est caus. verbi شخيدن. — Alia lectio verbi شخائيدن videtur.

شخائيدن v. s. v. شخودن.

شَخشيدن fallente vestigio cadere, lapsare, labi B.; caus. شخشانيدن C. — Fortasse est verb. cum شخيدن cognatum. Alia v. syn. sunt چوخيدن, شكوخيدن, لخشيدن et لغزيدن.

شَخليدن s. شَخيليدن sibilum edere; 2) marcescere, arescere B. — Alia forma verbi شفليدن s. شفيليدن = شپليدن s. شپيليدن videtur, lit. ف cum خ permutata (§. 19, d, 2) coll. شخل s. شخول s. شخيل i. q. شپل s. شپيل sibilus et شخوليدن i. q. شخليدن. V. infra شخوليدن.

شَخودن B. (شُخودن F.) s. شَخائيدن B., coll. بشخودن et بشخائيدن B., praef. ب, s. شخوديدن B. in app., quod ex شخودن ortum videtur, radere, lacerare unguibus aut dentibus, vulnerare; 2) affligere, afflictum esse; pr. شخيم. — Verbi rad. b. videtur skâ (schneiden, trennen Justi), s. châ (chô, chyati), quum شخ etiam respondeat b. *sk*, s. *ch* coll. §. 16, f. Aliae verbi formae خشودن et خشائيدن fortasse ex شخودن et شخائيدن, lit. خ et ش transpositis ortae sunt coll. §. 26. Cf. etiam شخيدن 1.

شَخوديدن i. q. شخودن q. v. B. in app.

شخولانيدن v. s. v. شخوليدن.

شَخوليدن s. شِخوليدن sibilum edere; clamare, vociferari; 2) marcescere, arescere B., ut sit alia forma verbi شخليدن s. شخيليدن q. v.; 2) unguibus lacerare B., ut fortasse sit alia lectio verbi شخوديدن. Caus. شخولانيدن legitur in lex. Cast.

شُخونيدن i. q. شخودن F. sine ex. — Mala lectio pro شخوديدن videtur.

شَخيدن i. q. شخودن Bh. coll. hoc vs. Schahn.: ☆ بكندند موى وشخيدند روى زايران بر آمد يكى هاى وهوى in lex. nostro s. v. هاى وهوى e lex. Bh. allato, ut sit alia forma verbi شخودن q. v.; 2) lapsare, labi B. F.; pr. شخم B. F.; caus. شخانيدن C., qua tamen significatione aut alia forma verbi شخشيدن videtur, aut ex شكوخيدن ortum, lit. ش = b. *khsh*, s. *ksh* (§. 16, d, α) pro شك posita, ad analogiam verbi شكوليدن = شوليدن, ut r. b. sit khshvip, d. q. plura v. s. v. شكوخيدن.

شخيليدن v. s. v. شخليدن.

شُدن s. شودن B. vocali producta, ut in شود pro شُد et v. comp. گشودن = گشادن, coll. شاويدن et شَويدن F. fieri; 2) ire; 3) abire, evanescere; 4) mori; pr. شَوَم coll. pars. sudan ire Spieg. Parsigr. 85 et phl. انشو s. انسو (praef. praep. اف coll. §. 29, b) = بيبا veni F. — Verbi r. b. est shu ire, quacum Justi radicem s. cyu (cyavatê), ap. siyu comparat. Caus. شاندن s. شانيدن et simplex usitatum est et in compositione, ut in افشاندن s. افشانيدن, al.

شُديارِيدن arare B. — Verb. den. a شديار aratio, derivatum, quod fortasse una cum aliis formis سديار, شتكار, شدكار, شذكار et decurt. شيار, unde شياريدن, ad b. khshudra, hzv. שסור semen, referendum est a r. khshud (stossen, zerstampfen, in Bewegung gerathen Justi), s. kshud (kshôdati), quum lit. ش respondeat b. *khsh*, s. *ksh* (§. 16, d, α) coll. b. khshûiçtê zemê terra mollis vd. 2, 96.

UB ... Zweigstell

شرانیدن v. s. v. شاریدن.

شُرخوردن i. q. شخودن *C.* — Sine dubio falsa lectio.

شَرمیدن pudere; erubescere *F.*; caus. شرمانیدن *C.* — Verb. den. a شرم, hzv. שרם = b. fsharema pudor, derivatum, quum lit. ش respondeat etiam b. *fsh* coll. §. 16, d, *β*.

شَریدن i. q. تراویدن *B. F.* et شُرّیدن continuo fundere, spargere *B. F.*; caus. شَرانیدن (pro falso شرائیدن *C.*). — Verbi r. b. est khshar, d. q. plura v. s. v. شاریدن.

شِستن coll. بِشستن et شِست v. s. v. نِشستن.

شُستن s. شوئیدن *F.* lavare, purgare, mundare, *met.* delere coll. بِشُستن *B.* et بُشودن *F.*, praef. ب, et hzv. שוסתנן; pr. شویم; caus. شویانیدن *C.* — Verbi r. b. est çud (reinigen Justi), s. çudh (çudhyati), quum lit. ش respondeat etiam b. et s. *ç* (§. 16, a) et lit. س verbi شستن et lit. ی verbi شوئیدن ex dentali asp. ortae sint coll. §. 12 f et 25, b, *δ*. Cf. etiam syn. ورشتن.

شُغُدن liberari, evadere; 2) absolutum esse, ad finem perduci *C.* ex G.; sed mala lectio pro شغودن videtur. Cf. etiam شفردن.

شُغودن s. شُغیدن callum ducere s. occalescere *C.* — Verb. den. a شغه i. q. شغر et شقه callus, derivatum, pro quo in lex. *F.* male شُفودن et شُفیدن legitur.

شِفتن s. شِفتیدن pruriginem efficere, fricare, vulnerare; 2) manare, stillare; 3) manare s. stillare facere *B.* coll. شفت effluvium sanguinis, puris, sim. e vulnere; purulentatio *B.*, unde شفتیدن derivatum est. — Verbi r. b. est khshvip (werfen, ausgiessen Justi), s. kship, quum lit. ش respondeat b. *khsh*, s. *ksh* (§. 16, d, *α*).

شُفُردن liberari *C.* ex *M.*, quam significationem Cast. etiam verbo شغدن tribuit, quod tamen pro شغودن male lectum videtur.

شُفلیدن *B.* et شفلیدن *F.* v. s. v. شپلیدن.

شفودن et شفیدن v. s. v. شغودن.

شفیلیدن v. s. v. شپلیدن.

شکاریدن v. s. v. شکردن.

شکافتن *B. F.* s. شِکافیدن *B.* in app. findere; 2) findi; pr. شکافم; caus. شکافانیدن coll. hzv. שכאפתנן. — Verbi r. b. khshub videtur, ad quam etiam v. cognatum کشفتن s. کشوفتن pertinet, quum شک literis transpositis ortum sit ex کش = b. *khsh*, s. *ksh* (§. 16, e, 2), ut in شِگفتن et شُگفتن, lit. ك simul cum گ permutata (§. 5, a). Plura de rad. khshub v. s. v. آشفتن.

شکالیدن v. s. v. سکالیدن.

شِکَردن *B.* s. شِکَردیدن *B.* in app. s. شِکَریدن Gl. in Des. et *B.* venari; 2) frangere, caedere, profligare; pr. شکرم. — Si lit. init. ش ad radicem pertinet, huius verbi radix e dialectis cognatis vix erui posse videtur; sin vero ش est praepositio praefixa, ut in شتافتن, radix b. est kar, s. kar (kṛ, kṝ, kṛnâti et kṛnôti) vel b. kareṭ, s. kart (kṛt, kṛntati) findere et r. kar ad v. شکردن s. شکریدن posterior autem karet ad v. شکردیدن referenda videtur. Quod praeterea in lex. *C.* legitur v. شِکاریدن est den. a شکار venatio, derivatum, quocum tamen non conferendum est phl. נשכר et syr. ܢܫܟܪ in Ephraemi carm. Nisib. ed. Bickell p. 54, quum respondeat pers. نخچیر.

شِکَرفیدن s. شِکَرفیدن *B.* pede labi, lapsare, offendere; caus. شکرفانیدن *C.* coll. al. forma سَکَرفیدن *B.* et caus. سکرفانیدن *C.*, lit. ش cum س permutata (§. 16, c, *ε*). — Fortasse ad b. khshôiwra, s. kshipra celer, referendum est, cuius r. b. est khshvip (werfen, giessen Justi), s. kship,

quum شک (pro کش) respondeat b. *khsh*, s. *ksh* (§. 16, e, 2) et ف literis transpositis ortum sit ex b. *wr*, s. *pr*, ut برف ex b. vafra coll. §. 26. Verb. syn. autem شافیدن ortum videtur ex شکرفیدن eiectis lit. کر et vocali *a* producta, ut پلشیدن ex پشخیدن eiecta lit. خ. Cf. etiam وشکردیدن et وشکریدن et وشکلیدن et وشکولیدن.

شکریدن v. s. v. شکردن.

شکستن *F.* frangere et frangi et *met.*, d. q. v. lex. nostrum; 2) i. q. plicare, complicare et plicari et i. q. torquere, cruciare; 3) turbare et turbari; animo perturbari, irasci; erubescere; 4) cessare facere et cessare, abire; 5) spargere; 6) c. در r. detinere, cohibere et detineri, cohiberi in re; pr. شکنم, coll. al. forma سُکستن *B.* et اشکستن et اشکندن *F.*, praef. ا, et بشکستن *F.*, praef. ب et hzv. שכסתן, unde סכנא fractura et pars. çkaçtan s. çkandan. — Verbi r. b. est çkeñd s. çeid (çeind) (zerbrechen Justi), cui respondet s. chid (chinatti) coll. §. 16, f; lit. autem س verbi شکستن ex dentali asp. orta est, cuius loco in v. forma اشکندن et praes. شکنم lit. *n*, character classis VII, apparet, coll. gr. σκίδνημι, σχίζω, σχίδη, lat. scindo et goth. skaidan.

شکُفندن et شکُفتنیدن v. s. v. شکُفتن.

شکَفتنیدن v. s. v. شکَفتن.

شکَفتن curvum, tortum, inaequalem reddere *F.* coll. شکَفت curvus, inaequalis *B. F.*; 2) findi *C.*; caus. شکَفتنیدن *C.* — Sine dubio alia forma verbi شکافتن vocali *â* correpta.

شگُفتن s. شگُفتیدن *B.* admiratione affici, mirari. — Verb. den. a شگُفت admiratio; mirum, miraculum = hzv. שכופת, derivatum (§. 33, b, β), coll. aliis formis شکفت, شگُفت et شکیفت, cuius r. b. est khshub, s. kshubh, ut verbi cognati شکفتن, et significatio „mirari" verbi شگفتن s. شگفتیدن a notione conturbandi et commovendi, quae inest radici khshub, facile derivanda est. Plura v. s. v. آشفتن et شکافتن.

شکُفتن s. شکُفیدن *B.*; شکوفتن *M.*; caus. شکُفانیدن *Bh.*; شکُفتنیدن *C.*; aperiri, de flore, florescere, efflorescere *B.*, sensu *proprio* et *met. Bh.*; laetum fieri *SHL.*; raro signif. *trans.* aperire *Bh.* et شکوفیدن s. شکوفیدن *B.* aperire et aperiri, efflorescere: 2) findere et findi; 3) caedere et profligare *exercitum.* — Quum primitiva significatio sit „findere" et „findi" unde ceterae facile derivantur, hoc verbum alia forma verbi شکافتن s. شکافیدن videtur, vocali *â* cum obscuriore *u* vel *û* permutata, cuius r. b. est khshub. Pro شکفتن etiam usitatum est کُفتن s. کفتن *B.*, quum lit. complexui b. *khsh*, s. *ksh* et respondeat کش vel شک (شگ) et lit. simplex ش et ک coll. §. 3, e et 16, d, *α* et c, 2. Plura v. s. v. آشفتن et شکافتن.

شگُفتیدن v. s. v. شگُفتن.

شکُفیدن v. s. v. شکُفتن.

شکلیدن *F.* coll. بشکلیدن s. پشکلیدن *B.*, praef. ب s. پ, lacerare, findere et *passive.* — Fortasse verbi r. s. est chur scindere, secare, quum شک respondeat etiam s. *ch* coll. §. 16, f et liquidae *r* et *l* inter se permutentur (§. 20, d, 1).

شکنجیدن *F.* torquere, tormentis afficere, cruciare coll. v. syn. نشکنجیدن *B.*, praef. praep. ن = b. ni. — Verb. den. a شکنج s. شکنجه tormentum, cruciatus = hzv. שכנגך, derivatum, quod fortasse ad v. شکستن, coll. imp. شکن, referendum est. Alia forma videtur سکنجیدن.

شکوخیدن s. شکوخیدن s. شکوخیدن *B.* coll. اشکوخیدن *B.*, praef. ا, fallente

vestigio cadere, lapsare, labi. — Verb. den. a شکوخ s. اشکوخ derivatum, quod fortasse ad r. b. khshvip (werfen, giessen Justi), s. kship referendum est, quum شک (pro کش) respondeat literarum complexui b. *khsh*, s. *ksh* (§. 16, e, 2) et gutt. خ cum ف = b. *p* permutetur, ut in ناخ = ناف umbilicus, coll. §. 19, d, 2. Ex شکوخیدن etiam ortum videtur v. syn. چوخیدن q. v. coll. §. 8, a, 1 et 16, e, 2. Cf. etiam v. syn. شاخشیدن et شاخیدن 2.

شکوفتن et شکوفیدن v. s. v. شکُفتن.

شُکولیدن perturbare, miscere, confundere *B. F.* — Alia forma verbi شولیدن vel شوریدن liquidis permutatis (§. 20, d, 1), quum et شک et ش respondeat literarum complexui b. *khsh*, s. *ksh* coll. §. 16, d, *α* et e, 2. Plura v. s. v. شوریدن et شولیدن.

شِکوهیدن timere, metuere *B.* coll. مَشکوه ne timeas *B.* — Verb. den. a شِکوه timor, derivatum, de cuius origine plura v. s. v. شُکوهیدن.

شُکُوهیدن magnificentiam spectandam praebere, gravem, conspicuum se facere; 2) pulcrum, elegantem esse; 3) dictis aliorum aurem praebere *B.* — Verb. den. a شُکوه maiestas, reverenda dignitas etc., derivatum, quod cognatum videtur cum شِکوه timor, unde شِکوهیدن. Fortasse utrumque verb. شُکوهیدن et شِکوهیدن eiusdem originis est ac شاهیدن q. v., quum et شک et ش respondeant literarum complexui b. *khsh*, s. *ksh* coll. §. 16, d, *α* et e, 2.

شِکیهیدن agitari, perturbari, percelli *B. F.* — Alia forma verbi شِکُفتن videtur, lit. ف cum gutt. ه permutata coll. §. 7, III, *α* et infinitivi terminatione یدن pro تن posita, ut sit referenda ad r. b. khshub, d. q. plura v. s. v. آشفتن.

شکیبانیدن, شکیبائیدن et شکیبیدن v. s. v. شکیفتن.

شِکیفتن s. شِکیبیدن *B. F.* s. شِکیبائیدن *B.* quietum, patientem esse; pr. شکیبم; caus. شِکیبانیدن *C.* — Alia forma verbi شِکُفتن admiratione affici, mirari, videtur coll. شِکیفت admiratio, stupor, mirum *B. F.*, quum is, quem admiratio et stupor incessit, quietus et patiens esse soleat.

شماریدن v. s. v. شمردن.

شماغیدن v. s. v. شمغندیدن.

شمانیدن v. s. v. شمیدن timere etc.

شُمُردن *F.* et شُمَردن *SHL.* numerare; 2) reputare, censere, habere; 3) dare, tradere, qua significatione in prisco sermone saepius legitur; pr. شمرم; caus. شمردانیدن *C.*, coll. شماریدن *F.* numerare et numerari; 2) reputare, censere, habere; pr. شمارم, quod est verb. den. a شمار numerus, derivatum. — Verb. شمردن a syn. hzv. אושמורתנן derivandum est, cuius sibilans docente Spiegelio aut accedente praepositione b. aiwi = hzv. אי ex lit. *h* radicis hmar aut ex radice reduplicata orta est, coll. hismareñtô yt. 10, 45 et hismâirîm y. 19, 27. Nam radix b. est mar proprie hmar (sich erinnern Justi) respondens s. smar (smarati), unde ﻫﻣﺎر s. آمار = hzv. אמאר, s. مار, s. مَر = hzv. מר et شمار numerus, computus, derivantur. Ad eandem radicem pertinet etiam v. compositum گماریدن s. گماشتن.

شَمَریدن laudare *F.* ex Fg. sine ex. — Fortasse alia forma verbi شماریدن.

شَمغندیدن malum esse et foetidum *C.* — Verb. den. a شمغند s. شمغنده i. q. شماغنده foetens, derivatum, quod tamen in ceteris lexicis deest. Praeterea Men. e lex. *F.* affert v. شَماغیدن foetere; deformem esse, in quo tamen illud frustra quaesivi et in lex *C.* aliud syn. شمغیدن

gravem odorem spirare, legitur. Num forte شمغند s. شمغنده compositum est ex شم = ar. شَمّ olfacere, coll. pers. شَميدن odorari et ex غند pro گَند foetor, = b. gaiñti, s. gandha, unde غنده pro گَنده foetens, lit. گ cum غ permutata (§. 6, b). In شمـاغنده compositi membra inserta lit. ا inter se coniuncta videntur, aut شما est forma decurtata vocis ar. شمّه.

شَميدن timere, terreri; 2) pavidum esse, territum fugere; 3) timore percelli, consternari, sensibus alienari; 4) lamentari, plangere, flere; 5) anhelare ex siti *B. F.*; caus. شمانيدن *B.* — Num forte ad r. b. sham (tragen, ertragen Justi), s. ksham (kshamatê) referendum est obstante quidem diversa significatione?

شَميدن odorari, olfacere (بوئيدن) *B.* — Verb. den. ab ar. شمّ derivatum. Alia forma est سَميدن.

شِنبيدن intelligere *C.* — Aut est alia forma verbi شنـفـتـن, aut male lectum pro شنسيدن.

شِناختن s. شِناسيدن *F. Bh.* cognoscere, intelligere, scire, nosse; 2) c. از r. discernere, distinguere; 3) notum facere, docere; definire, describere; pr. شناسم; caus. شناسانيدن *Bh.* s. شناسيدن *C.*, coll. نَشِناختن non cognoscere, non intelligere *B.*, praef. part. neg. et hzv. שנאחתן, שנאסיניתן et pars. shnâçet noscit. — Verbi radix est ap. khsnâç coll. khsnâçâtiy Beh. I, 52, cui respondet r. b. khshnâ coll. §. 4, d et 16, d, *a*, quae est forma aucta radicis b. zan (zâ) = s. jnâ (jânâti), ad quam pertinent p. فرزان scientia et فرزانه (hzv. פרזאנך) sapiens, doctus, voces cum praep. فر = b. fra compositae.

شِناريدن natare *F.* — Verb. den. a شنار *B.* i. q. شنا natatio, derivatum, quod addito suff. ار ex شنا‌ار contractum videtur ad analogiam voc. خواستار, ديدار et گفتار. Cf. etiam v. syn. شناويدن.

شناسانيدن, شناسانيدن et شناسيدن v. s. v. شناختن.

شِنافتن audire *C.* fortasse pro شنفتن; 2) intelligere *C.* fortasse pro شناختن (§. 19, d, 2 coll. §. 4, f). Cf. etiam شنابيدن.

شِناويدن natare *F.* — Verbi rad. b. est çnu (fliessen Justi), s. snu (snauti), unde etiam s. nau navis, abiecta sibilante, a fluendo sic dicta, quum inf. terminatio ـاويدن radicem in vocalem *u* vel *û* desinentem indicet (§. 34, e). Cf. etiam v. syn. شناريدن.

شِنئيدن audire *C.* — Fortasse pro شنويدن male lectum, q. v. s. v. شنفتن.

شَنجودن unguibus lacerare, vulnerare, affligere *F.* — Sine dubio falsa lectio pro شخودن, ut ex vs. a lex. *F.* auctore allato apparet. Plura v. in lex. nostro.

شَنجيدن *F.* sine ex. Sed significationes: „vexare, affligere; 2) ponderare; 3) salire, saltare“ satis probant, malam lectionem esse pro شخيدن = شخودن et pro سنجيدن. Plura v. in lex. nostro.

شُنفتن *B.* s. شُنُفتن *F.* et شُنودن *F.*, coll. v. syn. اشُنودن Frag., praef. ا, s. شِنَويدن *F. B.* in app. et شَنيدن *B.* s. شِنيدن *F.* s. اشِنيدن *F.*, praef. ا, audire; pr. شِنَوم; caus. شنوانيدن *F.* — Ad r. b. çru, s. çru (çrnôti) audire, referendae sunt huius verbi formae eiecta lit. *r* radicis (§. 20, b) et addito نو s. نف, lit. و cum ف permutata (§. 19, e), s. ن ad classem V indicandam, ut in كُنُم facio = b. kĕrĕnaomi, a v. كردن = hzv. כנתן. Ad eandem radicem pertinet v. سرودن s. سريدن s. سرائيدن, in quo lit. *r* radicis servata (§. 20, b), sed signum classis V omissum est. Cf. etiam بِشوليدن videre; scire; audire.

شنیفتن alterari, confundi *C.* — Sine dubio pro شیفتن falso lectum.

شُوخانیدن v. s. v. شُوخیدن.

شوخکیدن i. q. شوخیدن *F.* allato hoc vs.: طیبان مرغزی ✿ موی ژولیده بسر دارد ✿ شوخکین جامه که بر دارد, in quo tamen شوخکین legitur. Falsa lectio pro شوخیدن videtur.

شوخودن i. q. شخودن *F.* sine ex., pro quo male lectum videtur.

شوخیدن sordescere *B.* — Verb. den. a شوخ sordes, derivatum.

شُوخیدن petulantiam exercere *M.* ex Nж.; 2) blandiri, adulari *F.*; caus. شوخانیدن *C.* — Verb. den. a شُوخی petulantia, impudentia, derivatum.

شودن v. s. v. شُدن. — Cf. etiam بُشودن = بُشُستن.

شُوریدن commiscere; 2) turbidum facere, turbare; 3) confundere, perturbare; 4) in angustiam animi redigi, mente turbatum, perculsum, iratum fieri; 5) studere, operam dare; 6) factitare, exercere et bene tractare *opificium vel artem*; 7) lavare *B.*; caus. شورانیدن *F. Bh.*, coll. بشوریدن *B.*, praef. ب et شُولیدن commisceri, confundi, perturbari; 2) attonitum, perculsum fieri *B.*, coll. بشولیدن *B. F.* — Verba syn. et cognata liquidis permutatis (§. 20, d, 1) orta, quae una cum cognato شکولیدن, شک pro ش posito (§. 16, d, α et e, 2), ad r. b. khshar referenda sunt. Plura de hac radice, quae in multis verbis persicis compositis vario modo mutata apparet, v. s. v. شاریدن.

شونیدن v. s. v. شوریدن.

شومیزیدن arare, agriculturam exercere *B. F.* — Verb. den. a شومیز aratio, derivatum, ut v. syn. شدیاریدن a شدیار et شیاریدن a شیار.

شویانیدن v. s. v. شُستن.

شویدن v. s. v. شدن.

شوئیدن v. s. v. شُستن.

شَهریدن Ad hoc verbum, quod lexica non afferunt, pertinet part. praet. شهریده dispersus, dilatatus, confusus *B.*, cuius alia forma est شهلیده lit. *r* cum *l* permutata (§. 20, d, 1). — Fortasse verbi radix b. est khshar, d. q. plura v. s. v. شاریدن, quum شه respondeat etiam ut شک lit. complexui b. *khsh*, s. *ksh* coll. §. 16, e, 2 et 3.

شِیاریدن arare *B.*; caus. شیارانیدن *C.* — Verb. den. a شیار derivatum, d. q. plura v. s. v. شدیاریدن.

شیبانیدن s. شیوانیدن et شیبیدن v. s. v. شیفتن.

شیفتن alterari, conturbari mente, insanum fieri *F. SHL.* et شیبیدن s. شیویدن, labialibus permutatis (§. 19, c), subigi, misceri; tremere *B.*; mente turbatum, insanum fieri *SHL.*; pr. شیبم, coll. imp. neg. مَشیب, et شیوم *B.*; caus. شیبانیدن s. شیوانیدن subigere, miscere; tremere facere *B.* — Sine dubio aliae formae verbi شُفتن s. شوفتن in compositione tantum usitati, vocali *î* pro *u* vel *û* posita, et ad eandem r. b. khshub referendae, d. q. plura v. s. v. آشفتن.

شَییدن accingi s. indui armis, ornamentis, eave sumere *C.* — Falsa lectio videtur.

ط

طَپیدن *B. F.* s. طَبیدن *B.* in app. et caus. طپانیدن *C. J.* sunt aliae formae pro تپیدن et تپانیدن, lit. ت cum ar. ط permutata (§. 15, b).

طراریدن v. s. v. طواریدن.

طِرازیدن *F. SHL.* s. طَرازیدن *B.* ornare, adornare. — Verb. den. a طراز, quae est

forma arab. vocis pers. تراز, derivatum. In lex. *F.* legitur etiam طِرزيدن a طِرز i. q. طِراز *F.* q. v., derivatum et طِرانيدن, quod tamen pro طِرازيدن falso lectum est. Plura v. in lex. nostro.

طِرشيدن est falsa lectio, d. q. v. lex. nostrum.

طِرقيدن s. طِركيدن excurrere, vagari, oberrare *F.*, qua significatione fortasse ad ar. طَرق noctu venit; invasit, referendum est.

طِرَكيدن crepare *C.* — Alia forma verbi تركيدن = تراكيدن q. v., lit. ت cum ar. ط permutata (§. 15, b).

طَلَبيدن s. طَلْبيدن *Bh.* quaerere, petere, postulare; 2) advocare, arcescere; caus. طلبانيدن *C.* — Verb. den. ab ar. طلب derivatum.

طُلوعيدن oriri *Bh.* Verb. den. ab ar. طلوع derivatum.

طَنيدن tinnire, de auribus *F.* — Verb. den. ab ar. طنّ derivatum.

طُواريدن inquirere, perscrutari, indagare *F.* s. v. طُواريدن, quod tamen falso lectum esse pro طواريدن probat vs. poetae ابو المعانى in lex. *F.* s. v. طاريدن allatus, in quo etiam طواريدن legitur. Sec. Cast. v. طواريدن significat „adaquare" *C.* ex G., ut fortasse ad ar. طار accessit, appropinquavit; obivit, referendum sit.

ع

عَفيدن latrare, de cane *B.* in app. — Verb. den. ab ar. عَف latratus canis *Bh.*, derivatum.

غ

غَلَبَندن caespitando circumvolvi et prolabi *F.* — Fortasse mala lectio pro غلبيدن.

غَرَتيدن praedari, diripere *B. F.* — Verb. den. ab ar. غارت derivatum.

غَلْبيدن *gen.* volutari et volutare, *spec.* more amantis amice huc illuc se volutare, ultro citroque obire *B.* — Alia forma verbi غريدن in v. c. آغاريدن 4 = آغلبيدن usitati et eiusdem originis, quum lit. *r* cum *l* permutari soleat (§. 20, d, 1).

غَراشيدن radere, scalpere; vulnerare *B.*, qua significatione alia forma verbi خراشيدن s. گراشيدن est, gutturalibus permutatis (§. 4, f); 2) irasci *B.*, ut cognatum sit cum v. syn. غرشيدن.

غَرشيدن coll. غراشيدن 2, irasci *B.* — Idem videtur ac v. hzv. נרנידתן (weinen, klagen Spieg.), cuius r. b. est g a r e z (klagen, klagend bitten Justi), s. g a r j (g a r j a t i) rugire, fremere, strepere, tumultuari, coll. §. 16, a, unde significatio „irasci" facile deducenda est, quum iracundus tumultuantis instar se gerere soleat.

غَرميدن *B.*, غُرميدن *F.* irasci. — Verb. den. a غَرم ira, derivatum, cuius r. b. est g r a m (ergrimmt, zornig werden Justi) coll. part. pf. med. nom. g r a ñ t ô yt. 10, 18, gen. g r a ñ t a h ê ibid. 10, 69. V. etiam v. syn. غرشيدن.

غُرنبيدن *B.*; pr. غرنبم et غِريويدن *B. Bh.* s. غَريويدن *Bh.*; pr. غريوم et غُريدن s. غُريدن *B.*; pr. غرم et غَريريدن *B.* in app. alta voce clamare, strepitum movere, tumultum facere. — Verbi formae cognatae videntur, quarum r. b. est g a r e d (heulen Justi) cognata cum r. b. g a r

(singen, lobpreisen Justi), s. gar (gṛ̂, gṛṇâti), quum lit. ی verbi غریدن ex dentali asp. originem ducat (§. 25, b, δ) coll. geredha (heulend Justi) yt. 15, 47, ubi legitur geredhô nâma ahmi et in forma غرنبیدن nasalis insertae fulciendae causa lit. ب addita sit, coll. دُنب = دُم, b. duma et §. 18, c et 23, b, denique ex غرنبیدن ortum sit غریویدن, nasali eiecta simul vocali longa compensata (§. 23, a) et lit. ب cum و permutata (§. 19, c). Quod praeterea in lex. *F.* legitur v. syn. غُرویدن sine dubio falsa lectio est pro غـریـویـدن. Cf. etiam غاریدن.

غرویدن et غریویدن v. s. v. غرنبیدن.

غژولیدن *F. C.* — Verb. dubium videtur in ceteris lex. non comparens et fortasse pro فژولیدن male lectum. Plura v. in lex. nostro.

غَژیدن *B. F.* s. غژیدن s. غُـژیـدن *F.* et غیژیدن *B. F.* repere et natibus insistendo reptare, ut infans, al.; 2) accumulare, colligere rem rei imponendo; 3) mutuo imponi, mutuo insistere *B.* — Aliae formae verbi خزیدن s. خیزیدن, gutturali خ cum غ et palatali ز cum ژ permutata coll. §. 4, f et 11 et 12, i.

غَلتیدن s. غَلطیدن *Bh.*, lit. ت cum ar. ط permutata (§. 15, b) circumvolvi, volutari; de muro i. q. corruere; 2) *met.* pedibus extentis s. porrectis cubare; spargi *Bh.* — Alia forma verbi گَردیدن, gutturali گ cum غ et liquida ر cum ل permutata coll. §. 6, b et 20, d, 1. Plura v. s. v. گَردیدن.

غَلیدن deliquium pati; 2) urinare *F.* — Priore significatione verb. den. a غـلـه perturbatio *B.*, derivatum videtur coll. §. 33, c. Cf. etiam v. syn. غیسیدن.

غُنجیدن blanditiis amatoriis uti, venustatem, delicias prae se ferre *F.* — Verb. den. ab ar. غُنج = p. غنج nictatio oculi, blanditiae amatoriae, venustas *B.*, derivatum.

غنشیدن nugas loqui, nugari *F.* — Num forte alia forma verbi غنجیدن, lit. ج cum ش permutata (§. 12, k)?

غُنودن s. غُنَویدن *B.* quiescere, otio frui, dormitare; pr. غُـنَـوَم, coll. verbo neg. نَغنَویدن non quiescere, otio non frui, non dormitare *B.* — Sine dubio hoc verb. referendum est ad b. qafna somnus, gutt. q = p. خ s. خو cum غ et lab. f = p. ب cum و permutata (§. 4, e. f et 18, a) et literis غنو ex غون transpositis (§. 26) ad analogiam arm. khoun, quod etiam respondet b. qafna. Cf. etiam v. syn. خوابیدن.

غوریدن et غولیدن *F.* liquidis permutatis (§. 20, d, 1) commovere, instigare *F.*, cui addit Cast. : 2) in fugam coniicere; 3) expleri, satiari; caus. غولانـیـدن *C.* Origo incerta.

غیژیدن v. s. v. غژیدن.

غیسیدن i. q. غلیدن deliquium pati *F.* — Num forte male lectio?

غیشیدن appetitui rei visae excitari, appetere *F.*; caus. غیشانیدن *F.*, in quo tamen lex. male غیشائیدن legitur. — Fortasse hoc verb. referendum est aut ad r. b. vaç (wollen, wünschen, zufrieden sein Justi), ut ex forma primitiva کیشیدن ortum sit, ut غلتیدن ex گردیدن = r. b. vareṭ, quum l. گ init. saepe respondeat antiquiori v coll. §. 5, c, aut ad r. b. garez (klagen, klagend bitten Justi), ad quam غـرشـیـدن pertinet, lit. r eiecta simul vocali $\hat{i}$ compensata (§. 20, b), ut in فراموشیدن, cuius r. b. est marez.

ف

فاخیدن carpere, concerpere, discutere lanam et gossipium arcu *F.* — Falsa lectio pro فلخیدن q. v. s. v. فلخودن.

فاریدن stomacho diu inhaerere, de cibo *C.* ex G. — Fortasse pro فاژیدن male lectum.

فاژیدن oscitari *B.*; caus. فاژانیدن *C.* — Verb. den. a فاژ oscitatio, derivatum.

فتادن v. s. v. افتادن.

فتاردن, فتاریدن et فتالیدن v. s. v. فتردن.

فتانیدن v. s. v. افتادن.

فَتَردن s. فِتاردن s. فِتاریدن s. فَتَریدن et فَتلیدن s. فَتالیدن s. فِتالیدن *B.*, effodere, diripere, findere, unde 2) separare, dissipare, spargere *B.*, coll. al. forma افتالیدن spargere, fundere; findere lacerare *B.* — Variae verbi formae mutatis liquidis (§. 20, d, 1) et vocali syllabae تَ producta ortae, cum praep. ف s. اف = b. aiwi (§. 29, b) compositae, referendae videntur ad r. b. dar (trennen, schneiden Justi), s. dar (dṝ, dṛnâti) = p. دریدن, dentali media cum tenui permutata (§. 13, not. 1), ut in respondente goth. tairan (ga-taira, ga-tar), anglo-sax. téran, torn, tirian, angl. tear.

فخمیدن v. s. v. فلخودن.

فراختن v. s. v. افراختن.

فَراخیدن erigi, de capillis, horrere; 2) separare, dissolvere *B. F.* — Alia forma verbi فراختن infinitivi terminatione یدن pro تن posita, ut in v. syn. فراشیدن pro فراشتن. Plura v. s. v. افراختن.

فرازیدن et فراشتن v. s. v. افراختن.

فَراشیدن i. q. فراخیدن *B.* — Alia forma verbi فراشتن infinitivi terminatione یدن pro تن posita, ut in v. syn. فراخیدن pro فراختن. Plura v. s. v. افراختن.

فَراموشیدن oblivisci *F.* — Verb. den. a فَراموش oblivio, derivatum, quod una cum aliis formis فرامُش et فرامُشت = pars. frâmôst respondet b. framarsta (verwischt Justi), participio radicis marez (wischen, berührend vorbeifahren Justi) = s. marj (mṛj, marshṭi), cum praep. b. fra = p. فرا (§. 29, e) composito. Cf. etiam آمرزیدن, quod ad eandem radicem pertinet et phl. بنا موست (fegte weg) Bund. 16, 11 = pars. bi (ba) muçt (pro musht?).

فَرآهختن et فراهیختن suspendere; 2) educare, bonos mores docere, erudire, instruere *B.*; i. q. آهختن *F.* Plura v. s. v. فرهنجیدن et هنجیدن.

فَرخانیدن bene moratum, egregie educatum esse *F.*; 2) aures deorsum pendentes habere, de animale *F.* sine ex., pro quo Cast. male فرناخیدن. — Causale verbi فرخیدن saltare, videtur, si lectio vera est, cuius tamen significatio non quadrat. Num forte legendum فرهنجیدن?

فُرختن v. s. v. فروختن vendere.

فَرخَسیدن emollire *F.* — Fortasse pro فرخیسیدن, quod ex خیسیدن et praep. فر compositum est, ut verbi radix b. sit hic = s. sic, d. q. plura v. s. v. خیسیدن; 2) sec. Cast. significat etiam i. q. فرخیدن saltare; sed aut mala lectio pro فرخیدن videtur, aut referendum ad r. b. khiz praef. praep. فر, d. q. plura v. s. v. خاستن.

فَرخَشیدن i. q. فرخسیدن 2 saltare *C.* ex G. — Mala lectio videtur. Cf. فرخیدن.

فرخمیدن v. s. v. فلخودن.

فَرخویدن putare vitem aliamve arborem *B.* Verb. cum praep. فر = b. fra (§. 29, e) compositum videtur et ad r. b. fru ire, caus. auferre, referendum, ut respondeat b. frafrâ vayâmi aufero, vd. 5, 56, eiecta nimirum lit. *r* radicis (§. 20, b) et lit. *f*

= p. ف cum gutt. خ permutata, quae permutatio etiam in ling. pers. usitata est, ut in ناخ = ناف umbilicus (§. 19, d, 2) coll. کریفتن pro کریختن, تافتن pro تاختن, انجوفتن pro انجوختن, in quibus contra lit. خ cum ف permutata est (§. 4, f). Fortasse etiam conferendum est v. hzv. פרויחתן exstinguere, quod etiam ad caus. radicis b. fru referendum videtur. Spieg. (Av. I, 131, not. 1) confert hzv. פראווסת, quo explicatur b. dĕrĕta, part. radicis dar findere.

فرخیدن saltare *F.* — Num forte alia forma verbi فراخیدن, aut ex فرخسیدن 2, si lectio vera est, forma decurtata.

فرسائیدن et فرسانیدن v. s. v. فرسودن.

فرستادن mittere *F.*; pr. فرستم. — Verb. استادن stare, cum praep. فر = b. fra (§. 29, e) compositum, abiecta lit. ا (§. 29, a, δ).

فرسودن *B.* فرسُدن *F.*, vocali *û* correpta, s. فرسیدن *F.* s. فرسائیدن *SHL.* terere, atterere, pedibus conculcare, delere, obliterare et *pass.* teri, pedibus conculcari; inveterascere, dissolvi, flaccescere; pr. فرسایم et فرسم coll. فرسَد *B.*, quod a فرسیدن derivatum videtur; caus. فرسانیدن *C.* — Verbum سودن cum praep. فر = b. fra (§. 29, e) compositum.

فرغاریدن bene madefacere, subigere *B.* et madefieri *F.* — Verb. غاریدن cum praep. فر = b. fra (§. 29, e) compositum, quod tamen simplex non in usu est sed aut cum praep. آ aut cum praep. فر coniunctum. Alia verbi forma فرغردن esse videtur, pro فرغاردن, sed nonnisi in part. praet. فرغرده madefactus, subactus *B.*, usitata. Plura v. s. v. آغاردن s. آغاریدن.

فرفتن v. s. v. فریفتن.

فرکندن terere; 2) fodere canalem et aquam per illum ducere *F.* et فرکندیدن *F.*, quod sec. huius lex. auctorem est caus. verbi فرکندن *F.* sine ex. — Verb. کندن et کندیدن cum praep. فر = b. fra (§. 29, e) compositum.

فرمودن imperare, iubere; 2) dicere, imprimis de oratione principum aliorumve virorum honoratorum; 3) ire, unde 4) intrare c. در vel به; 5) in compositis verbalibus vices verbi کردن s. ساختن gerit; 6) *sermone vulg.*: considere, coll. forma antiquiore پرمودن Gl. in Des., et hzv. פרמותנן, pars. framûdan, unde فرمان (پرمان Gl. in Des.) = pars. framân, ap. framána et s. pramâṇa. — Verb. مودن cum praep. فر s. پر = b. fra (§. 29, e) compositum, d. q. plura v. s. v. آزمودن.

فرناخیدن erubescere *C.* ex *M.*; 2) coll. فرخانیدن, bene moratum fieri; aures dependere, deorsum pendere; astutum fieri; 3) coll. فرخمیدن, carminare gossipium *C.* ex G. — Mala lectio pro فرخانیدن et فرخمیدن videtur.

فروختن *B.* فرُختن *F.* s. فروشیدن *B.* vendere; 2) *met.* divulgare, palam facere, coll. al. forma فرُختن *F.*, vocali ـو correpta, unde فرختار = فروختار venditor *B.*; pr. فروشم. — Fortasse verbum cum praep. فر = b. fra (§. 29, e) compositum est et ad r. b. et s. vac loqui, referendum, ut *proprie* significet: edicere s. decernere *pretium rei vendendae coram emtore.* Ex b. fravaocâmi edico, praes. 1 sg., facile فروشم explicandum est, quum voc. ـو ex semivoc. *v* oriri et pal. *c* et in gutt. et in sibilantem transire possit coll. §. 4, d, ut in افروختن, pr. افروزم a r. b. ruc et in ریختن, cuius aliae formae sunt ریزیدن et ریشیدن a r. b. et s. ric.

فروختن et فروزیدن v. s. v. افروختن.

فروشیدن v. s. v. فروختن vendere.

فروهیختن i. q. فراهیختن s. فراهختن *F.* sine ex. Plura v. s. v. فرهنجیدن et هنجیدن.

فروهیدن sapientem, ingeniosum, eruditum

esse *F.* sine ex., cuius tamen verbi solum part. فروهيده *F.*, فروهيده *B.* i. q. vir eruditus, sapiens *B. F.*, in usu esse videtur, quod una cum cognato syn. فروهنده et فرهنجه *B.* fortasse ad r. b. hac referendum est, d. q. plura v. s. v. فرهنجيدن et هنجيدن.

فرهختن s. فرهختن i. q. فراهختن *B.* et stringere *gladium F.* Plura v. s. v. فرهنجيدن et هنجيدن.

فرهنجيدن bonos mores docere, erudire, instruere *B.*, cuius aliae formae sunt فرهيختن s. پرهيختن s. برهيختن s. پرهختن s. پرهختن s. فرهختن s. فرهختن s. برهختن s. برهختن *B.* s. فرهيزيدن *F.* s. فراهيختن s. فراهختن *B.* et فروهيختن *F.*, d. q. plura v. s. v. هنجيدن. Cf. etiam ملنجيدن et لنجيدن.

فرهيختن *B.* et فرهيزيدن *F.* i. q. فراهيختن, d. q. plura v. s. v. فرهنجيدن et هنجيدن.

فريبيدن *B.* s. فريفتن *F.* s. فرفتن *SHL.* fallere, decipere; pr. فريبم. — Verb. فريفتن, unde فرفتن voc. ī correpta, ex فردفتن ortum est, coll. b. fradiva fallacia, fraus, quum lit. ی ex dentali asp. originem habeat coll. §. 25, b, *đ*, unde فريبيدن, lit. ف cum و permutata (§. 19, c) et infinitivi terminatione يدن pro تن posita, ut compositum sit ex praep. فر = b. fra (§. 29, e) et verbo دفتن, cuius r. b. est dab s. dav coll. forma secundaria div fallere, decipere, s. dabh (dambh, dabhnôti). Sed pro دفتن usitatum est v. simplex دويدن fallere, decipere *Bh.* Idem v. فريفتن etiam in hzv. et pars. dialecto usitatum videtur, quum Spieg. afferat hzv. פריפתאר, pars. frēftâr = p. فريفتار qui decipit et hzv. פריפשנן fallacia, fraus.

فريوردن *B.* s. فريوريدن *F.* verae fidei addictum esse. — Verb. وردن simplex non usitatum cum praep. فرى = b. fra compositum (§. 29, e), cuius r. b. est var (cum fra glauben, bekennen Justi), coll. part. fraoreṭ et subst. fraoreti (hzv. frôret) confessio, fides.

فزودن v. s. v. افزودن.

فژوليدن v. s. v. پژوليدن.

فژوليدن v. s. v. افژوليدن.

فسانيدن v. s. v. افسانيدن.

فسائيدن v. s. v. افسائيدن.

فسرانيدن et فسردن v. s. v. افسردن.

فسوسيدن irridere, ioculari; 2) suspirare, aegritudine affici; 3) a via aberrare, seduci *B.* — Verb. den. a فسوس = افسوس derivatum.

فسيبانيدن et فسيبيدن v. s. v. فشيدن.

فشاردن v. s. v. افشاردن.

فشاندن v. s. v. افشاندن.

فشردن v. s. v. افشاردن.

فشيدن s. فشيدن stimulare et ad cursum adigere iumentum; 2) manu ducere equum *F.*, qua posteriore significatione in eodem lex. legitur etiam فسيبانيدن et فسيبيدن sine ex., quod ex فسيبانيدن decurtatum dicit huius lex. auctor. Lectio ambigua videtur originis incertae.

فضوليدن *B.* — Verb. den. ab ar. فضول derivatum, d. q. plura v. in lex. nostro.

فكندن et فكندن v. s. v. افكندن.

فلخميدن v. s. v. فلخودن.

فلخودن s. فلخيدن gossipium a semine purgare, carminare *B.* — Verb. den. a فلخ q. v. derivatum. Eadem significatione usitatum est v. فلخميدن s. فلخميدن *B.* a فلخم i. q. فلخ derivatum, cuius alia forma est فرخميدن *B.*, liquidis permutatis, unde etiam forma فخميدن, eiecta liquida (§. 20, b coll. 21, c), orta videtur.

قَلَنجيدن i. q. الفاخـتـن *B.* — Verb. ex الـفـنـجـيـدن i. q. الفاختن abiecta lit. ا (§. 29, a, δ) et literis لـف transpositis (§. 26) ortum, ut dicitur etiam فَلَخْمه pro فَلَخْمه, فلـيـتـه pro فتيله al. Plura v. s. v. الفاختن.

قَليدن timidum, ignavum fieri et timidum, ignavum facere *B.*, qua significatione nescio an ad s. bhîlu = bhîru timidus, referendum sit, quum vocales non consentiant, aut potius alia lection sit pro فيبيدن; 2) i. q. فِليدن *B.*

فِليدن coll. قَليدن 2, vi rem infigere, ut vulnus oriatur *B.* *F.* — Num forte conferenda rad. s. bhil pro bhid findere, quum lit. *d* et *l* etiam in lingua persica permutari soleant coll. §. 21, b.

فُـنـانيدن cessare in loquendo aut eundo; 2) deliberate et prudenter agere quid *F.* Plura v. s. v. فنودن.

فَنجيدن pandiculari, oscitari *B.* — Num forte cum v. syn. فازيدن cognatum est, inserta nimirum nasali pro voc. longa *â* et lit. ز cum ج permutata coll. §. 12, i et 23, b.

فُنودن decipi *B.*; 2) cessare in loquendo aut eundo *B.*, qua posteriore significatione in lex. *F.* legitur etiam فُـنـانيدن. Sed lectio ambigua videtur, quum فنوده significet i. q. فتوده et فَنو i. q. فَتو. Qua de causa de origine nil statuam.

فَهـيـدن scire, percipere, intelligere *F.*; caus. فهمانيدن *J.* — Verb. den. ab ar. فهم derivatum.

فيريدن incedere mollius cum fastu et ostentatione; 2) valde beneficum esse; 3) moerorem pati, affligi; 4) irridere, ludibrio habere *B.* — Verb. den. a فـيـر q. v. derivatum.

فَيبيدن timidum, ignavum esse, metuere *B.* Verbum fortasse cognatum est cum ar. فَـيـبـه, quod sec. Gol ex Meid. significat: „vir pusillanimus pavidusque", eiusque rad. videtur b. bî (erschrecken Justi), s. bhî (bibhâti). — Cf. etiam قَليدن 1.

ك

كابيدن v. s. v. كافتن.

كارانيدن et كاريدن v. s. v. كاشتن.

كاستن s. كـاهـيـدن deminuere et deminui, decrescere; 2) infirmum, imbecillum, gracilem fieri *B.*; pr. كاهٖ; caus. كاهانيدن *C.*, coll. hzv. כאסתנן et pars. kâhet deminuitur. — Verbum ad b. kaçu, hzv. כם, pars. keh = p. كِه parvus, referendum coll. §. 7, I, *a* et 12, a.

كاشتن s. كِشتن *B.* s. كـاريـدن *F.* serere, seminare *B.*; 2) apud poetas i. q. كُاشتن *Bh.*; 3) *met.* spe destitui *B.*; pr. كارِم; caus. كـارانيدن *C.*, coll. hzv. כישתנן et pars. kaçant serunt. — Verbum cum كشيدن trahere, cognatum, cuius r. b. est karesh (ziehn, schleppen; Furchen ziehen, bebauen Justi), s. karsh (kṛsh, karshati et kṛshati), unde s. kṛshi aratio, agricultura et kṛshin arator. Cf. etiam b. karshivañt agricola et hzv. כישונאר locus, quo seminatur. Ad eandem rad. pertinet etiam كِـشـوَر = b. karshvare, hzv. כִישור, pars. késhvar, d. q. v. lex. nostrum.

كافتن s. كافيدن *B.*; pr. كافـم et كاويدن *B.*; pr. كاوِم coll. بر كاويـدن et كابيدن *B.*; pr. كابم, findere; 2) fodere; perquirere, explorare; 3) *met.* adhibita manu et lingua alqm affligere *B.* et كَفتن s. كَفيدن findi, dirumpi et findere *B.*; pr. كَـفـم, coll. كافتيده i. q. كـافـتـه *B.*, ut videtur, a v. inusitato كافتيدن; caus. كاوانيدن

C. et كفانيدن in longum findere *B.* — Verbi radix kap esse videtur, quam tamen neque dialecti antiquiores persicae, neque lingua sanscrita offerunt. Sed exstat in gr. κόπ-τω, σκάπ-τω (σκάπετος et κάπετος) et lat. cav-are, coll. ant.-slav. копати. Fortasse ad eandem radicem etiam pertinet v. كوفتن s. كُفتن s. كوبيدن.

كاليدن miscere, confundere et *pass.*; 2) (گاليدن *F.*) fugere *B.* — Verbi r. s. fortasse est kar (kṛ, kirati, cakâra, karishyati, karitâ et karîtâ) effundere, spargere; iaculari, lit. *r* cum *l* permutata (§. 21 coll. 20, d, 1).

كاميدن desiderare *C.* ex vers. pers. V. T. — Verb. den. a كام = b., ap. et s. kâma, derivatum, cui respondet etiam hzv. כאמסתנן.

كاوانيدن et كاويدن v. s. v. كافتن.

كاهانيدن et كاهيدن v. s. v. كاستن.

كَبيدن loco moveri et loco movere *B.* et

كَپيدن rapere, abripere *B.* — Unum idemque verbum videtur et fortasse cognatum cum كيبيدن et كنبيدن et ad caus. gâpayati verbi s. gâ = b. gâ ire, referendum. Cf. گذن coire, quod etiam ad eandem rad. pertinet.

كَراجيدن s. كَراچيدن glocire s. singultire, de gallina ova deponente *B. F.* coll. n. act. كَراچ, pro quo etiam كَراخ legitur. — Verbi r. b. est garez, s. garj, ad quam etiam gr. κλώζειν et lat. glocire pertinet, d. q. plura v. s. v. غرشيدن. Sed verbi forma primitiva گَراجيدن fuisse videtur, quum گ respondeat b. *g* et s. *g*, *gh* (§. 5), ut in v. cognato گُرازيدن strepitum edere alis *F.*, palatali ج s. چ cum ژ permutata coll. §. 12, i.

كرازانيدن et كرازيدن v. s. v. گُرازيدن.

كِراستن inclinare; 2) opinari *F.* sine ex. — Mala lectio pro گِرايستن.

كَراشيدن s. گَراشيدن *B.* s. گِراشيدن *F.* spargi, dispergi; turbari, percelli; 2) perdi, de opere. — Fortasse est v. راشيدن simplex non usitatum pro ريشيدن = ريختن, cum praep. گ = b. vi compositum (§. 29, h), d. q. plura v. s. v. ريختن. Cf. etiam گُراشيدن 2.

كِراميدن s. گِراميدن in honore habere eove afficere, venerari *C.* — Verb. den. a كرامى *F.* s. گرامى *B.* q. v. derivatum. Cf. etiam گرامش et كرامند.

كَردن *F.* facere, agere; c. در i. q. inserere, immittere et compositis verbalibus inservit, d. q. v. lex. nostrum; pr. كُنَم, coll. hzv. כנתנן et pars. kunand faciunt; caus. كُنانيدن et كردانيدن, quorum prius proprie est caus. verbi inusitati كُنيدن = كردن, posterius autem forma causalis usitatior coll. §. 32 et Sec. nam. p. 128 fin. in lex. nostro t. II, p. 892, b, init. — Verbi rad. b. est kar (machen Justi), pr. kerenaomi, ap. kar coll. ak'umâ Beh. I, 90 et ak'unavam *ibid.* I, 62 et part. pars. kartam *ibid.* I, 27, s. kar (kṛ, karômi, ved. kṛṇomi), unde varietas literarum ر et ن in verbo persico explicanda.

كَرسيدن vel potius كَرشيدن s. كَرَشيدن *B.* (كِرشيدن male succedere, de negotio, pessum ire, de re *F.*) et كِريسيدن s. گِريسيدن *B.* decipere, se submittere, humiliare; blandiri *B.* — Verb. den., cuius variae formae a كَرش s. كَرِش et كريس s. گريس fraus, dolus, blanditiae, humiliatio *B.*, derivantur. Alias significationes verbi كرسيدن, cui tamen lex. *B.* auctor lectionem كرشيدن praefert, hasce offerunt *F.* et *C.* : a) disputare, contendere *F.* sine ex.; b) nervos intendere, studere, operam navare *C.*; c) inclinare animo; d) corrugari, in se contrahi *C.* ex G. et f) در كرسيدن vigere

C. ex Matt. 13, 21, ubi legitur : وهمانساعت شادی قبول کند ودر نکرسد الا هوان ساعت allata hac interpretatione : „et eadem hora cum gaudio excipit et nonnisi eodem instanti viget“.

کریفتن v. s. v. گرفتن.

کَتْرَاردن dissecare, lacerare *B.* — Verb. den. a کَتْرَار segmentum, frustum *B.*, derivatum.

کَرْدِیدن putare arborem *B. F.* sine ex. — Quum dial. antiquior hzv. offerat כְּרִינִיתַנְ et pars. krinîdan significatione „secare, scindere“, cum praep. פנאז i. q. creare (de Ahrimano) = pars. فراچ کرنیدن et b. fra + kar seu fra + kareṭ coll. Spieg. trad. Lit. II, p. 157, l. 6 infra et 158, not. 1 et Parsigr. p. 200, fortasse v. کَرْدِیدن corruptum est ex کِرنیدن. Verbi autem forma primitiva کرنیدن, quae ad r. b. kar (schneiden Justi), s. kar (kṝ, kṛṇôti et kṛṇâti), coll. al. forma b. kareṭ idem, referenda est, e lingua persica prorsus evanuit. Cf. etiam Spieg. zur Interpr. des Vend. p. 50.

کزردن v. s. v. گزردن.

کُساردن cum غم et مَی coniunctum i. q. خوردن *B.* — Alia forma verbi گُساردن.

کُستن v. s. v. گویستن.

کسیختن v. s. v. گسیختن.

کشادن v. s. v. گشادن.

کشانیدن v. s. v. کشیدن.

کِشتن v. s. v. کاشتن.

کُشتن *F.* interficere, occidere et *met.* a) exstinguere; b) liquefacere *metallum* vel in cineres redigere *argentum vivum*; 2) verberibus caedere vel castigare. — Hoc verb. respondet hzv. כושיתנן pugnare et כושיניתנן interficere, pars. kôshîdan et kôkhshîdan pugnare, coll. pars. kushta = p. کُشته et pertinet ad r. b. kush (zerreissen, tödten Justi), s. kush (kushṇâti). Alia verbi forma est کوشیدن laborare, operam dare, studere; 2) contendere, altercari *B.*, infinitivi terminatione یدن pro تن posita coll. §. 34, b.

کُشُفتن s. کَشَفتن *B.* s. کُشوفتن *F.* aperire; 2) findere et findi; 3) dissipare, dispergere, perturbare; 4) marcescere, arescere; 5) evanescere, disparere. — Quum primitiva significatio sine dubio sit „dissipare, perturbare“ (پراکنده وپریشان کردن *B.*), a qua ceterae derivandae sunt, hoc verb. ad r. b. khshub referendum est, sive simplex sit, quum کش respondeat b. literarum complexui *khsh* (§. 3, e), sive cum praep. ک = گ, b. vi (§. 29, h) compositum, ut verbi forma simplex sit شفتن, ut in آشفتن q. v., quum etiam sola lit. ش respondeat b. lit. complexui *khsh* (§. 16, d, *α* coll. §. 3, e.) Plura v. s. v. آشفتن.

کشودن v. s. v. گُشادن.

کشوفتن v. s. v. کشفتن.

کَشیدن trahere et trahi, unde a) i. q. رفتن ire, quasi pro پا کشیدن, b) i. q. pingere, quasi pro صورت کشیدن *Bh.*; caus. کشانیدن *Bh.* Additis variis vocibus variae oriuntur significationes a notione *trahendi* derivandae, d. q. v. lex. nostrum. — Consentit cum hzv. כַּשִׁיתַנְ et verbi r. b. est karesh coll. al. forma kash, eiecta lit. *r* ex karesh (§. 20, b) orta. Plura v. s. verbo cognato کاشتن.

کفانیدن et کَفتن v. s. v. کافتن.

کُفتن pro کوفتن *B.* q. v.; 2) i. q. شُکُفتن pro شِکُفتن *B.*, quum simplex ک (گ) etiam respondeat lit. complexui b. *khsh*, s. *ksh* (§. 3, e), d. q. plura v. s. v. شِکُفتن.

کفیدن v. s. v. کافتن.

کُلَندن excutere vestem, stratum, sim. *B.* Fortasse alia forma verbi کلندیدن.

کَلَندیدن fodere, findere *B. F.* — Verb. den. a کَلَند s. کُلَند = کَنَند (§. 23, c)

instrumentum ad fodiendum *B.*, derivatum et ad v. کندن q. v. referendum. Cf. etiam کلندن.

کُلُوچیدن manducare res duras, quae fragorem vel crepitum efficiunt *B. F.* — Alia forma verbi خروشیدن videtur, gutturalibus et liquidis permutatis (§. 4, f et 20, d, 1) et pal. چ pro dentali sib. ش posita (§. 12, k), cuius r. b. est khruç. Plura v. s. v. خروشیدن.

کَماریدن ridere *B.* in app. — Sed in lex. *F.* legitur کُماریدن stringere dentes prae indignatione *F.*, ut fortasse sit verb. ex praep. گ vel ک = b. vi (§. 29, h) et ماریدن compositum, quae alia forma pro مالیدن videtur liquidis permutatis coll. §. 20, d, 1.

کَمیدن deminui *F.* — Verb. den. a کَم paucus, exiguus, hzv. כַּם et כים, b. et ap. kamna (gering, schlecht Justi), derivatum.

کُمیزیدن v. s. v. گُمیزیدن.

کنانیدن v. s. v. کردن.

کَنبوریدن fallere, decipere *B. F.* sine ex. — Verb. den. a کَنبور = کَنور fraus, dolus *B.*, derivatum. Alia forma est کَنوریدن s. کِنوریدن *B. F.* sine ex. a کنور derivatum, quod ex کنبور decurtatum videtur. Num forte کنبور cognatum est cum s. kapaṭa fraus, inserta nimirum lit. *n* (§. 23, b) et cerebrali tenui *ṭ* in *r* mutata, quae quidem mutatio etiam regulis grammaticae pracriticae nititur, quum docente Lassenio pro ट ponendum sit ल et media ड, quae sonum habet Rephae cognatum et hodie a ड़ non distinguitur, saepius in ल vel ड़ transeat coll. Lassen. Inst. pracr. §. 39, 1 et 2.

کَنبیدن extrahere, auferre *rem B. F.* sine ex. — Fortasse alia forma verbi کیبیدن vel کبیدن.

کُنبیدن assurgere, insilire, prosilire *B. F.* sine ex. — Alia forma verbi جُنبیدن s. چنبیدن videtur, lit. pal. cum gutturali permutata (§. 12, k).

کنجیدن v. s. v. گُنجیدن.

کَندن fodere, effodere, evellere et inscidere s. insculpere *F.*; 2) separare, amovere; 3) fugere; 4) confundi *Bh.*; pr. کَنم; caus. کَندیدن fodi aut evelli facere *F.* sine ex., coll. pars. khañdan, unde khanent fodiunt (Spieg. Parsigr. p. 25 et 88). — Verbi r. b. est kan (graben Justi), ap. kan coll. inf. kantanaiy K. 21, s. khan (khanati), unde etiam derivandum hzv. כנדך canalis, fossa, respondens p. کندک s. خندق s. خندک *B.* s. v. کَنده. Accedente praepositione gutt. ten. ک aut immutata manet, aut cum gutt. گ vel غ permutari solet, ut in آکندن, آغندن, آگندن, افکندن s. پرگندن s. پیراگندن s. پراگندن, افگندن et نگندن. Pro کندن etiam usitatum est : a) گنیدن, ut in آگنیدن, انگنیدن; b) گندیدن s. کندیدن, ut in پراگندیدن et بتکندیدن (pro بپگندیدن s. بفگندیدن) et c) غستن ut in آغستن pro آغندن s. آگندن.

کنبوریدن v. s. v. کنوریدن.

کَنیدن suffocari (آب در حلق شکستن کنایه از بند شدن آب در گلو واین ظاهرا آنحالت است که آب در مجری نفس رود ونفس تنگی کند وسرفه بهم رسد وآنرا کنیدن گویند) *Bh.* — Fortasse alia forma verbi کندن.

کوالیدن v. s. v. گُوالیدن.

کوبنیدن et کوبیدن v. s. v. کوفتن.

کوچیدن alium in locum migrare *Bh.*; caus. کوچانیدن *J.* — Verb. den. a کوچ q. v. derivatum.

کوستن v. s. v. گویستن.

کوشیدن v. s. v. کُشتن.

کوفتن s. کُفتن *B.* s. کوبیدن *F.* tundere, pulsare, ferire, percutere; pr. کوبم; caus. کوبانیدن *C.*, coll. v. hzv. פתכופתן cum praep. פת composito et arm. kophĕl. — Fortasse est verb. cum کافتن s. کافیدن s. کاویدن s. کابیدن s. کَفتن q. v. cognatum, voc. *â* (*a*) cum *û* (*u*) permutata et ad eandem rad. kap referendum, d. q. plura v. s. v. کافتن. Cf. etiam v. syn. کوستن s. کُستن.

کُولیدن fodere, effodere, evellere *B.* — Verb. ex کندن ortum videtur liquidis permutatis (§. 23, c) et vocali obscuriore ـُو pro *a* posita, ut in کافتن s. کَفتن coll. کوفتن et کُفتن.

کویستن et کویستیدن v. s. v. گویستن.

کیپانیدن accendere candelam *F.* ex Fg. sine ex. Origo incerta.

کیپانیدن v. s. v. کیبیدن.

کیبیدن *B. Bh.* s. کیپیدن *F.* secedere in alium locum, abire; 2) loco movere, in alium locnm trahere vel ducere *B. F.*; 3) affligi, offendi *Bh.*, coll. part. کیبیده i. q. آزرده *B.* et imp. proh. مَکیب „ne abi, ne recedas"; „ne declina a recta via"; „ne deducas a recta via" *B.* Alias formas کیفتن et کیفانیدن s. کیپانیدن affert lex. *F.* auctor significatione: inclinare animo; iustitiam administrare. — Verbum cum کَبیدن et کَنبیدن q. v. cognatum videtur et ad caus. gâpayati verbi s. gâ ire, referendum.

گ

گادن s. گائیدن coire *Bh.* et sec. *C.* گاهیدن; pr. گایم. — Verbi r. b. est gâ, s. gâ (jigâti) ire.

گاشتن vertere, convertere et c. از avertere *B.* — Proprie est caus. verbi گشتن coll. §. 32, a, cuius r. b. est vareṭ, d. q. plura v. s. v. گشتن et گردیدن.

گالیدن fugere *F.* Alia forma verbi کالیدن 2.

گامیدن per passus incedere *C.* — Verb. den. a گام passus = b. gâma, hzv. גאם, derivatum.

گاهیدن v. s. v. گادن.

گایستن i. q. بر گردانیدن *Bh.* — Alia forma verbi گاشتن videtur.

گائیدن v. s. v. گادن.

گپتن v. s. v. گُفتن loqui.

گُداختن s. گُدازیدن *F.* liquefacere et liquefieri sensu *proprio* et *metaph.*; pr. گدازم; caus. گدازانیدن *J.*, coll. hzv. וְתאחתנן, caus. וְתאנֿיניתנן. — Verb. comp. ex praep. گ = b. vi (§. 29, h) et داختن pro تاختن (§. 14, a), ut in انداختن et پرداختن.

Aliae formae sunt پَـزاختن, بُزاختن et بُزاریدن. — Plura v. s. v. تاختن.

گُذاشتن s. گُذاردن *B.* s. گُذاریدن *Bh.* transire facere, traducere, perducere et transire; 2) praestare, solvere, pendere; 3) donum offerre; 4) *met.* remanere et missum facere, linquere, relinquere, unde 5) i. q. permittere, sinere; pr. گذارم; caus. گذارانیدن *M.* et

گُذشتن *B.* s. گُذَریدن *C.* praeterire, transire; 2) procedere; 3) missum facere, relinquere, omittere, unde 4) c. از ps. condonare alicui; 5) *met.* i. q. mori, quibus significationibus lex. *Bh.* auctor duas alias addit: a) acceptum, gratum esse et b) ad finem pervenire, finiri; pr. گُذَرم; caus. گذرانیدن s. گذرانیدن *Bh. C.*, coll. ap. viyataraȳam „transgressus sum", hzv. וְתארתנן et וְתאריניתנן et verbo zend-paz. اوِدردن in app. lex. nostri et pars. vadard = p. گذرده (Spieg. Parsigr. p. 88). — Utrumque verb. cum praep. گ = b. vi (§. 29, h) compositum est et pertinet ad r. b. tar, d. q. plura v. s. v. تالیدن.

Praeterea گذاشتن proprie est caus. verbi گذشتن, ut گاشتن est caus. verbi گشتن coll. §. 32, a et b et pro گذاردن et گذاریدن etiam usitatae sunt lect. گزاردن et گزاریدن et گسُاردن s. کساردن B. et گسُاریدن Bh., lit. ذ cum ز et س permutata (§. 15, b, β), qua permutatione nititur etiam lectio گزاشتن pro گذاشتن in lex. Cast.

گرازیدن incedere mollius cum fastu et ostentatione B.; caus. گرازانیدن B. coll. al. forma کِرازیدن et caus. کِرازانیدن B. — Verbi r. b. sine dubio est râz (ordnen, cum vi ordnend umhergehen Justi coll. vîrâzaiti yt. 14, 47), cuius forma secundaria râd videtur.

گرازیدن v. s. v. کَراچیدن.

گراسیدن s. کِراسیدن necesse esse; impostorem esse C. ex G. — Verb. dubium.

گَراشیدن B. s. گِراشیدن F. i. q. خراشیدن; alia forma lit. خ cum گ permutata (§. 4, f); 2) turbari et turbare B., qua significat. est alia forma verbi کراشیدن.

گرامیدن v. s. v. کرامیدن.

گِرانیدن gravem et ponderosam reddere *rem*; 2) augere pretium *rei* F. — Verb. den. a گِران gravis, ponderosus, derivatum, quod pertinet ad r. b. gar (herabfallen, schwer sein Justi), s. gal (galati), coll. b. gar et gara et garaṅh reverentia et s. guru (ab origine garu) gravis, eximius, venerandus.

گِرائیدن s. گَرائیدن et گِرایستن s. گَرایستن inclinare, vergere, niti, contendere B.; 2) impetum facere; 3) torquere, vibrare *clavam* F. et torquere *caput* i. q. non obedire, rebellare B.; 4) i. q. خرامیدن SHL.; 5) manu librare s. librando manu examinare, an res levis vel gravis sit C. ex G., quam significationem lex. F. auctor verbo بر گرائیدن s. بر گرایستن tribuit; 6) deminuere F. et کِراسیدن inclinare, vergere B.; 2) coll. گـراه 3 similis B., similem esse F. sine ex., in quo tamen lex. کَراعیدن legitur. — Sunt verbi formae راعیدن, رایستن et رائیدن simplices non usitatae cum praep. گ = b. vi (§. 29, b) compositae et a b. raithya = hzv. ראס et p. راه via, derivandae, quum literae ه, س et ی ex dentali asp. *th* originem ducant coll. §. 7, II, β; 12, f et 25, b, δ. Eiusdem originis est v. براعیدن, cui ب praefixum est.

گرختن v. s. v. کَریختن.

گَردیدن se vertere, converti; 2) fieri, evenire (in lex. nostro male evadere pro evenire); 3) coll. در گردیدن, cadere Bh.; pr. گردم; caus. گـردانـدن C. s. گردانیدن F. — Verbum cum گـشـتـن et گاشتن cognatum respondens hzv. ורתיתנן (rar. גרתיתנן), pars. vardinîdan, cuius r. b. est vareṭ (sich zu etwas hinwenden Justi), s. vart (vṛt, vartatê), quum گ respondeat antiquiori *v* (§. 5, c), quae lit. etiam in v. c. نَوردن s. نَوردیدن s. نَوشتن apparet. Ad eandem rad. pertinet etiam بردیدن et غلتیدن s. غلطیدن.

گَرزدن B. F. s. گَرزیدن B. adiuvare, mederi, opem ferre. — Fortasse alia forma verbi گزردن, lit. ر et ز transpositis orta, coll. گرز s. گرزه = b. vazra et §. 26.

گِرستن v. s. v. گِریستن.

گِرفتن B. (گیرفتن M.) capere, prehendere et capi, prehendi; 2) i. q. expugnare, occupare; 3) i. q. redimere, liberare; 4) i. q. vincire, obstruere, intercipere et signif. *pass.*; 5) i. q. tenere, observare; 6) i. q. penetrare, vim imprimere, afficere c. در et به; 7) corripere alqm, maledicere, succensere alicui, ulcisci alqm; 8) incipere; 9) statuere, ponere, fingere; 10) putare, existimare; 11) tegere, obtegere et vestiri et oblinere, incrustare cum در vel به r.; 12) coll. گرفت 7, deficere, de luna aut sole. Praeterea verbi

گرفتن notio generalis *capere* additis variis vocibus vario modo immutatur, d. q. v. lex. nostrum; pr. گیرم, caus. گیرانذن *B.* s. گیرانیدن *C.* — Verbi r. b. est garew (ergreifen Justi) coll. ap. garb et ved. grabh, gṛbhṇâti, s. grah (gṛhṇâti), hzv. גרפתנן, pars. gereftan, goth. greipan et angl.-sax. grîpan. In imp. et formis, quae cum illo cohaerent, ultima radicalis ف abiecta est, ut in گفتن, imp. گو, pr. گویم, quum contra in aliis verbis, quae in فتن desinunt, lit. ف aut in ب aut in و mutari soleat, rarius servetur, ut in کفتن pr. کَفَم coll. al. forma کافتن, pr. کاوم s. کابم.

گرمیدن calidum esse, calere *F.* — Verb. den. a گرم calidus = b. garema (warm, heiss; Hitze Justi), s. gharma, coll. ap. garma (in garmapadha), hzv. גרם, pars. garmâ, derivatum.

گرویدن fidem habere, credere; 2) obedire, obtemperare, gratum habere; 3) se applicare ad alicuius amicitiam, amicitia sibi alqm coniungere *B.*; 4) oppignerare *F.*; pr. گروم; caus. گروانیدن *F.*, coll. گرو pignori data res, pignus, et *met.* sponsio, foedus, pactum, cuius aliae formae auctae sunt گروکان et گروند *Bh.*, coll. نا گرویدن „to disbelieve, be impious *J.* unde نا گرویده infidelis *F.* in lex. nostro t. II, 1268, a init. — Quum gutt. گ respondeat etiam antiquiori *v* (§. 5, c) et lit. و verbi گرویدن fortasse ad voc. *u* characteris *nu* classis V eiecta lit. *n* referri possit, coll. s. kuru = ved. kṛṇu et b. kerenûidhi, sine dubio verbi r. b. est var (wählen, wünschen; glauben Justi), s. var (vṛ, vṛṇôti et vṛṇâti), unde b. varena desiderium, electio, fides, quocum conferendum est hzv. ורון, s. varuṇa et pars. varôisni et garôisni fides. — Fortasse etiam باور fidem tribuere, fides, unde باوریدن, ad eandem r. b. var referendum est, coll. oss. bavarin, urnin (glauben Justi).

گریانیدن v. s. v. گریستن.

گریختن *B.* گریختن *F.* s. گریفتن s. گریفتن *B. F.* coll. §. 4, f, s. گریزدن s. گریزیدن *B.* fugere, effugere; c. در se confugere, se recipere ad alqm; pr. گریزم; caus. گریزاندن s. گریزانیدن *C.* — Verb. رختن q. v. cum praep. گ = b. vi (§. 29, h) compositum.

گریستن s. گرستن *B.* s. گرئیدن *Bh.* lacrimare, flere; pr. گریم caus. گریانیدن *C.* coll. forma decurtata ریستن 3 s. ریسیدن 2 et hzv. גרסתנן. — Verbi r. b. est gared (garedh), forma aucta radicis gar, d. q. plura v. s. v. غریدن, quum lit. س et ی ex dentali asp. ortae sint, d. q. v. §. 12, f et 25, b, *δ*.

گریسیدن v. s. v. کرسیدن.

گریفتن v. s. v. گریختن.

گرئیدن v. s. v. گریستن.

گزاردن et گزاریدن v. s. v. گذاشتن.

گزاستن concinnare pelles in corium aut in vestem; 2) tabulata struere caementariorum more *F.* sine ex. — In ceteris lex. deest et fortasse est mala lectio.

گزاشتن v. s. v. گذاشتن.

گزانیدن et گزائیدن v. s. v. گزیدن.

گزردن opem ferre, iuvare, mederi *B.* s. کسزردن auxilium petere *B.*, coll. alia lectione گرزدن s. گرزیدن *B.*, lit. ر et ز transpositis orta (§. 26). — Quum چار s. چاره significet i. q. گزر s. گزران s. گرز s. گزیر remedium, auxilium et a r. b. et s. car ire, derivandum videatur, verb. گزردن fortasse ex گچردن ortum est, palatalibus permutatis (§. 12, i), ut in بچشک et بزشک et ad eandem r. car referendum, cui praefixa est praep. گ = b. vi (§. 29, h). Quod probat etiam

alia vocis چاره significatio : „separatio“ *B.*, a notione *eundi* derivanda.

گزیدن *B. F.* s. گزیدن *F.* pungere sive aculeo, sive alio instrumento, sive lingua i. q. aspera verba proferre, acerbe pungere; et dentibus prehendere, mordere; 2) scindere, secare; 3) dolere, molestia affici, affligi, aegre ferre; 4) animo concipere, imaginari; pr. گزم, coll. alia forma گزائیدن pungere, mordere; damnum inferre sive aculeo vel spina, sive lingua i. q. vexare, cruciare *B. F.* (serere, seminare *F.*); pr. گزایم; caus. گزانیدن *C.* — Sine dubio est verb. زیدن s. زیدن cum praep. گ = b. vi (§. 29, h) compositum, quae est alia forma verbi زدن in compositione tantum usitata, ut in آزیدن s. آزیدن, quum contra vox cognata گزند damnum, = hzv. ווזן, pars. vazañț ab alia forma زندن pro زدن derivanda sit. Plura v. s. v. زدن.

گزیدن eligere, seligere *B.*; c. بر r. praeferre; pr. گزینم. — Verb. زیدن pro چیدن cum praep. گ = b. vi (§. 29, h) compositum, coll. گزین = pars. vajîn (Spieg. Parsigr. p. 113). Plura v. s. v. چیدن.

گساردن *B.* et گساریدن *Bh.* i. q. گذاشتن *B.*; 2) i. q. گساردن *B.* — Plura v. s. v. گذاشتن, cuius verbi aliae formae sunt. Mala lectio pro گساریدن videtur گسارندن in Gl. Sch., quum گسارندهٔ = خورندهٔ می Gl. Sch. sit part. praes. verbi گساریدن. Cf. گساردن.

گسانیدن caus. verbi گسیتن et i. q. گسستن *F.* sine ex. — Mala lectio pro گسلانیدن videtur, q. v. s. v. گسستن.

گستردن *B.* s. گستریدن *F.* sternere, expandere; 2) *met.* recte concinnare, disponere, stabilire; 3) et *passiva* significatione; pr. گسترم; caus. گسترانیدن s. گسترانیدن *C.* coll. hzv. וסתרתנן. — Verb. ستردن cum praep. گ = b. vi (§. 29, h) compositum, de cuius radice plura v. s. v. ستردن.

گسستن *Bh.* coll. بگسستن *F.*, praef. ب, s. گسلیدن s. گسیختن *Bh.* s. گسیختن *F.* frangere, rumpere, separare et *passive* et sensu *met.*; pr. گسلم; caus. گسلانیدن Gul. 86, 5, coll. بگسلانیدن *F.*, praef. ب, et بسلانیدن *B.* s. بسلانیدن *F.*, eiecta lit. گ (§. 5, d). — Verbi r. b. est çar, d. q. plura v. s. v. افسردن, coll. ap. açariyata interfectus est Beh. III, 91, cui praefixa est praep. گ (ک) = b. vi (§. 29, h). In praesente گسلم coll. گسلیدن et in forma caus. lit. *r* cum *l* permutata est (§. 20, d, 1), sed verbi formae گسیختن et گسستن niti videntur, ut سرشتن, forma aucta çarj? radicis çar, cuius lit. pal. *j*, abiecta lit. *r* (§. 20, b), ante inf. terminationem تن aut cum gutt. خ permutata est (§. 4, d), ut in گسیختن, aut in sibilantem pal. س transiit (§. 12, i), ut in گسستن ad analogiam verbi شناختن, pr. شناسم et خاستن, pr. خیزم et هشتن = r. b. harez, s. sarj, cuius pr. est هلم.

گشادن s. گشودن *B. Bh.* et گشادن s. گشودن *B.* aperire et aperiri; 2) de flore i. q. efflorescere, florescere; 3) aperire os i. q. ridere; 4) dilatare; 5) solvere, eximere, exuere; 6) i. q. mittere, dimittere; 7) expugnare; pr. گشایم; caus. گشیانیدن *F.*, coll. pars. گشادن et v. zend-paz. وشادن in app. lex. nostri. — Verb. شدن (شودن) ire = r. b. shu, coll. §. 34, c, cum praep. گ (ک) = b. vi (§. 29, h) compositum, coll. b. vî-shu digredi, discedere et b. vica (scil. shava) imp. 2 sg. vd. 2, 35 et vîshâvayaț caus. impf. 3 sg. ibid. 2, 37.

گشتن *B.* se vertere, converti; 2) coll. گشت 2, perambulare, unde 3) contemplari, videre; 4) i. q. بز دشتن redire; 5) fieri, evenire (pro evenire male in

lex. nostro evadere); pr. گـرَدَم; caus. گشتن ad analogiam verbi گذشتن, cuius caus. est گذاشتن coll. §. 32, a. — Alia forma verbi گـردیدن, cuius r. b. est varet, lit. *r* radicis ante تن in ش mutata (§. 16, b et 20, a), abiecta simul lit. *t* radicis, ut in v. cognato نَوشتن = نَوَردیدن s. نَوَردن.

گشودن v. s. v. گشادن.

گفتاریدن loqui *F.* — Verb. den. a گفتار dictio, oratio, derivatum.

گُفتن *B.* s. گوئیدن *F.* loqui; 2) *met.* cantare, modulari; pr. گویم, coll. hzv. גופתנן et pars. guftan. — Verbi forma primitiva گُپتن *B.* videtur, coll. گَپ verbum *B.*, quum rad. ap. sit. gub coll. ap. agaubatâ Beh. I, 84. 90 al., quae tamen in dial. b. non exstat. In alia autem forma گوئیدن coll. pr. گویم, lit. labialis abiecta est, ut in v. گرفتن, cuius pr. est گیرم coll. §. 19, e.

گُفتن i. q. كُفتن aperiri et aperire; findi et findere *B.* in app. — Alia forma verbi شِگُفتن, quum lit. ك (گ) etiam respondeat literarum complexui b. *khsh*, s. *ksh* (§. 3, e), d. q. plura v. s. v. شِگُفتن.

گُلاندن *J.* s. كُلاندن *F.* s. گُلانیدن *B. F.* i. q. تكانیدن excutere *B. F.* coll. vs. s. v. گـلان 1 in lex. nostro allato. — Verb. لاندن pro راندن, liquidis permutatis (§. 20, d, 1), cum praep. گ = b. vi (§. 29, h) compositum. Plura v. s. v. راندن et لاندن.

گُـلدن implere *F.* sine ex. — Fortasse verbi r. s. est kar (kṝ, kirati) coniicere, spargere, perfundere, obruere, implere, liquidis permutatis (§. 20, d, 1), ex qua etiam radix s. par (pṝ, pṛṇâti), = b. par implere, mutata gutturali in labialem, orta esse videtur, ad quam پُریدن pertinet.

گُماریدن i. q. گُماشتن *F.* q. v.; 2) i. q. كَماریدن *F.* q. v.

گُماشتن *B.* s. گُماریدن *F.* tradere, committere, mandare alicui alqd et praeficere alqm alicui rei; pr. گُمارم (§. 20, a), coll. hzv. גומאשתנן, pars. gumârt = s. vinirmita Spieg. et arm. gumarel. — Verb. cum praep. گ = b. vi (§. 29, h) compositum et ad eandem r. b. mar pro hmar, s. smar, referendum, ad quam etiam شمردن s. شماریدن q. v. pertinet.

گُمانیدن opinari, putare *B.* — Verb. den. a گُمان opinio, derivatum, quod est b. vîmananh (Zweifel Justi), comp. ex praep. vî et mananh = s. manas mens, animus, a r. b. man, s. man (manyatê) cogitare.

گُمیزیدن s. كُمیزیدن mingere *C.* — Verb. den. a گُمیز s. كُمیز urina *B.*, derivatum, cui respondet hzv. גומיחתנן miscere, coll. pars. gômézet (Spieg. Parsigr. p. 93), quod e praep. גו = b. vi, p. گ s. ك (§. 29, h) et verbo מיחתנן = p. میختن s. میـزیدن compositum est, de cuius radice plura v. s. v. میختن.

گُنجیدن *B. Bh.* s. كُنجیدن *F.* capi alqo loco, contineri; 2) *met.* convenire, congruere; caus. گُنجانیدن *J.* — Verb. den. a گُنج q. v. derivatum.

گَندن foetere; 2) calefieri, incalescere? *F.* sine ex. et گَندیدن foetere, putridum esse *C.* ex G., coll. گَندیده foetens, foetidus, putridus *B.* — Verb. den. a گَند odor malus, foetor, derivatum, cui respondet b. gaiñti, hzv. גנד, s. gandha, coll. گَنده = hzv. גנדך foetidus. — Aliud autem verbum est گَندن s. گَندیدن in compositione tantum pro كَندن usitatum, d. q. plura v. s. v. كَندن.

گُوارانیدن et گواریدن v. s. v. گُواشتن.

گُوازیدن desinere, cessare, relinquere *F.* — Verb. وازیدن simplex non usitatum cum praep. گ = b. vi (§. 29, h) compositum,

cuius r. s. fortasse est varj (vṛj, varjayati) relinquere, eiecta lit. *r* radicis vocali producta compensata coll. §. 20, b.

گُوازيدن increpare, exprobrare *F.*, coll. گُوازه s. گوازه increpatio, obiurgatio. — Verb. وازيدن cum praep. گُ = b. vi compositum et cognatum cum بيوازيدن, in quo pro گُ positum est بي, alia nimirum forma praepositionis b. vi (§. 29, h). Plura v. s. v. وازيدن.

گُواشتن *F.* s. گُواريدن *B. F.* concoquere et digeri; pr. گُوارم; caus. گُوارانيدن *B. C.* — Verb. واشتن s. واريدن cum praep. گُ = b. vi (§. 29, h) compositum, d. q. plura v. s. v. آواريدن et واريدن. Cf. etiam ناگُواريدن s. v. گُوانيدن.

گَواليدن s. گُواليدن s. گَواليدن s. گُواليدن *B.* crescere, augescere; 2) colligere, acquirere *B.* Cast. addit: „utrumque latus antrorsum retrorsumque leviter inclinando incedere" et „manibus pedibusque incedere, de infante". — Verb. واليدن, pro usitato simplici باليدن, cum praep. گُ = b. vi (§. 29, h) compositum. In lex. *F.* legitur etiam ناگُواليدن „ariditate flavescere ex aquae inopia, de herbis", qua significatione Cast. etiam ناگُواريدن affert et addit: „scindi *pec.* frigore vel calore, de parte corporis" et „rimas agere, de labio" *C.* ex G.

گُوزيدن pedere *Bh.* — Verb. den. a گُوز crepitus ventris *B.*, derivatum.

گُوشيدن audire *M.* — Verb. den. a گُوش auris, derivatum, cui respondet b. gaosha, ap. gausa, hzv. גוש et pars. gôsh coll. s. ghôsha, a radice gush audire, d. q. plura v. s. v. نيوشيدن.

گُوليدن latrare *F.* sine ex. — Fortasse verbi r. b. est gared, d. q. plura v. s. v. غُريدن, ut sit alia forma verbi غُريدن, gutturalibus غ et گ et liquidis ر et ل permutatis coll. §. 6, b et 20, d, 1.

گَوهريدن *B.* s. گَوهريدن *F.* commutare rem cum re. — Verb. den. a گَوهر i. q. گَهولي commutatio *B.*, derivatum, quae tamen docente lex. *B.* auctore est significatio peregrina, unde etiam v. syn. گَهوليدن *J.* — Fortasse گهولي cognatum est cum hind. گهولنا gholna, quod *Shaksp.* interpretatur: „(caus. of گهلنا ghulna गलना) v. a. to mix with a liquid, to dissolve".

گُويستن s. گَويستن *B.* et گُويستن s. كويستن s. كِويستن *B. F.* et گُويستيدن s. كويستيدن s. كِويستيدن *B. F.* percutere *frumentum, sim. B. F.*, coll. گُويست s. گَويست s. كُويست *B.* percussio, ictus. — Verb. ex praep. گو pro گُ producta voc. *u*, ut in hzv. גו = b. vi (§. 29, h) et verbo زدن ope voc. coniunctivae ـِى compositum, cuius tamen sibilus ز ante infinitivi terminationem تن cum al. sibilo س permutatus est (§. 12, i), ut alia forma ستن oriatur. E verbo كويستن dein per contractionem orta est alia forma كوستن s. كُستن i. q. كوختن *B.* coll. كوست s. گُوست i. q. گُويست. Plura v. s. v. زدن.

گُوئيدن v. s. v. گُفتن loqui.

گَهوليدن v. s. v. گَوهريدن.

گيراندن, گيرانيدن et گيرفتن v. s. v. گرفتن.

ل

لابيدن s. لافيدن *B.* s. لاويدن *M.* modum excedere in loquendo; vana, futilia loqui, iactare se, gloriari, s. لبيدن *B.* vocali *â* correpta, vana, futilia loqui *B.*, et لائيدن *B.* eiecta labiali, ut in گُوئيدن = گُفتن, 1) loqui; 2) gemere, lamentari; 3) vana, futilia loqui *B.* — Verbi radix sine dubio est s. lap (lapati) loqui, unde etiam لب labium, coll. s. lapana os, oris.

لاشیدن spargere *F.* sine ex. — Fortasse est verbum cum syn. پاشیدن permutatum.

لاغریدن macrescere *C.* ex *M.* — Verb. den. a لاغر macer, derivatum.

لاغیدن nugari, iocari *F.* sine ex. — Verb. den. a لاغ facetiae, iocus, derivatum.

لافیدن v. s. v. لابیدن.

لاندن s. لانیدن movere, agitare, spargere *B. F.* — Alia forma verbi راندن, lit. ر cum ل permutata (§. 20, d, 1). Plura v. s. v. راندن et کلاندن s. کلانیدن.

لاویدن, لائیدن et لبیدن v. s. v. لابیدن.

لَخشیدن s. لَغـزیدن labi in lubrico *B.*; caus. لغزانیدن *C.* — Fortasse لخشیدن est alia forma verbi شخشیدن, lit. ش cum ل permutata, ut in آلفتن = آشفتن coll. §. 21, a, 1 et ex خشیدن ortum est لغزیدن gutturalibus خ et غ et sibilantibus ش et ز permutatis coll. §. 4, f et 12, k, ε. Cf. etiam v. syn. لیزیدن 2.

لَرزیدن tremere, contremere; 2) molestiam perpeti, aegritudine affici; 3) timere, sollicitum esse *F. Bh.*; caus. لرزانیدن *C.*, coll. hzv. לרגיתנן Bund. 46, 20. — Referri posset ad r. b. daresh (wagen Justi), = ap. dars, s. dharsh (dhṛsh, dhṛshṇôti), quum l. *d* cum *l* permutari soleat (§. 21, b) coll. §. 12, k, ε, nisi obstaret significatio. Significatione quidem consentit r. s. dar (dṝ, darati et dṛṇâti), sed explicanda restat lit. ز verbi لرزیدن.

لِشتن s. لیسیدن lambere, lingere *B.*; pr. لیسم. — Fortasse verbi radix est b. et s. ric effundere, ad quam etiam referendae sunt similes verbi formae ریشتن et ریسیدن, lit. *r* cum *l* permutata (§. 20, d, 1), Cum eadem rad. ric etiam cognata videtur rad. s. lih, ved. rih, ad quam pertinet gr. λείχω, λιχανός, lat. lingo, goth. laigô. Plura de r. ric v. s. v. ریختن.

لغزیدن et لغزانیدن v. s. v. لخشیدن.

لَمیدن (falso in lex. nostro لَملیدن) legitur in solo lex. *Bh.* cum praep. وا i. q. وا کشیدن significans. Origo incerta.

لَنجیدن s. لنجیدن *B.* extrahere; 2) suspendere; 3) mollius incedere cum fastu et ostentatione. — Verb. ex ملنجیدن, abiecta lab. nasali *m*, ortum est coll. §. 22, a. V. ملنجیدن.

لُندیدن submissa voce secum loqui ex indignatione vel ira *B.*, qua significatione docente lex. *B.* auctore est alia forma verbi syn. دندیدن apud Shirazenses et Khorasanienses usitata. Praeterea etiam nota est permutatio literarum *d* et *l* (§. 21, b), coll. δάκρυ, δάκρυμα et *lacrima* et s. dêha, goth. leik. Alia autem significatione: „gloriari, se iactare" *C.* v. لندیدن est den. a لُند q. v. derivatum.

لنگیدن claudicare *Bh.* — Verb. den. a لنگ claudus, derivatum, quod ad r. s. laṅg claudicare, referendum est.

لوسیدن decipere; se humiliare, blandiri *B. F.* sine ex. — Quum literae *d* et *l* permutari soleant (§. 21, b), fortasse hoc verb. ad r. b. diwzh (betrügen Justi) referendum est, formam auctam radicis b. div, quae est forma secundaria radicis b. dav, coll. nôiṭ diwzhaidyâi ahurô y. 44, 4. Plura v. s. v. فریفتن et دوییدن 6.

لوغیـدن mulgere; bibere, spargere *B.*; caus. لوغانیدن *C.* — Fortasse est alia forma verbi syn. دوختن = دوزیدن s. دوشیدن, lit. *d* cum *l* permutata (§. 21, b) et gutt. غ pro خ ante infinitivi terminationem یدن posita (§. 4, f), coll. لوك 4 i. q. دوغ, s. dugdha lac = lat. lact, gr. γα-λακτ.

لوکیدن quadrupedem reptare, de infante; 2) difficile, non recto modo incedere *B.* — Alia forma verbi لنگیدن videtur, eiecta nasali et vocali *a* cum obscuriore *û* permutata, ut in پوست = b. paṅçtô coll. §. 23, a.

لیزیدن miscere *B.*, fortasse pro میزیدن; 2) i. q. لغزیدن labi in lubrico *B.*, coll.

لیز terra lubrica et mollis *B.*, qua significatione fortasse est alia forma verbi ریزیدن = ریختن, lit. *r* cum *l* permutata (§. 20, d, 1). Cf. etiam v. syn. لخشیدن et لغزیدن. — Fortasse referendum est ad r. s. **rad** findere, fodere, coll. lat. **rado**, **rodo**, **rostrum**, lit. *r* cum *l* permutata (§. 20, d, 1) et lit. ی ex dentali asp. orta coll. §. 25, b, *δ*.

لَبیدن *B.* s. لِبیدن *F.* mandere, manducare.

م

ماچیدن osculari *Bh.* — Verb. den. a ماچ osculum, derivatum et fortasse cum v. syn. بوسیدن cognatum, lab. ب cum lab. nasali م et sib. palatali س cum pal. چ permutata, voc. obscuriore *û* simul pro *â* posita, coll. §. 12, i et 19, c. Cf. بوسیدن.

ماسیدن coire facere lac; 2) concrescere, coire, coagulari; 3) lingere, lambere *B.* — Fortasse alia forma verbi مسیدن. Cf. etiam ماسیدن in v. c. بر ماسیدن s. v. مسیدن.

مالیدن fricare, terere *F.*; 2) *met.* castigare *Bh.* — Verbi r. b. sine dubio est **mared** (beissen, nagen Justi), s. **mard** (mṛd, mṛdnâti), pracr. **mal**, lit. *l* pro *rd* posita coll. §. 21, ad analogiam verbi نالیدن, cuius r. s. est **nard**. Cognatum videtur gr. *μύλη*, lat. **mola** et **molo**. Cf. etiam میدن.

ماندن manere, remanere *F.*; 2) *met.* relinquere, discedere, aufugere *Bh.*; pr. مانم. — Verbi radix est b. **man** (bleiben Justi), coll. caus. praes. 3 sg. **mânayêiti** y. 48, 2, cum praep. **upa** i. q. exspectare, coll. çaus. impf. 3 pl. **upamãnayen** vd. 5, 129. 154; 8, 124, = ap. **man**, coll. impf. 3 sg. **amânaya** Beh. II, 28. 48. 63 et hzv. מאנתן, coll. הומאנשנש bona mansio, pars. part. **mâṭ** mansus, arm. **mnam**, gr. *μένω* et lat. **maneo**. Praeterea r. b. et s. **man** etiam significat cogitare, ut hzv. מיניתן, pars. **minîdan** et notio cogitandi intime cohaeret cum notione *cunctandi* et deinde *commorandi*, *manendi*. Cf. etiam مولیدن.

مانستن et مانیدن similem esse *F. B.*; 2) coll. مانید, mittere, omittere, praetermittere *B.*; pr. مانم. — Verbi r. b. est **mâ**, s. **mâ** (**mâti**) metiri, quum b. **upamana** (Gleichniss Justi) aeque ac respondens s. **upamâna** et **upamâ** similitudo, a r. **mâ** derivandum sit. Cf. etiam hzv. הומאנאך similis et הומאנאכש similitudo. Praeterea infinitivi terminatio ستن verbi مانستن ad v. هستن referendum est coll. §. 34, a, *γ*.

مبسیدن v. s. v. منگیدن.

مُتکیدن i. q. دندیدن *C.*; sed sec. *F.* i. q. شاشیدن mingere. — Mala lectio pro منگیدن videtur.

مَچیدن s. مِچیدن mollius incedere cum fastu et ostentatione; 2) videre *B.*; sed sec. lex. *F.* auctorem etiam significat i. q. مسیدن: a) vellicare, b) palpare, c) arripere et d) festinanter incedere. Plura de origine verbi مچیدن v. s. v. مسیدن.

مَخمیدن to clean cotton *J.* — Si lectio vera, hoc verb. ex syn. نخمیدن ortum est, labiali aspirata cum nasali lab. permutata (§. 19, c), ut ملخودن ex غلخودن.

مَخیدن *B.* et fortasse etiam مُخیدن, quum part. praes. hujus verbi sec. lex. *B.* auctorem et مَخنده et مُخنده pronuntietur; se movere, repere; 2) adhaerere; 3) non obedire, rebellare *B.* — Verbi radix videtur s. **makh** ire, se movere. Cf. etiam بر مخیدن.

مَراغیدن pervolvere se, uti equi, canes *F.* sine ex. — Verb. den. ab ar. مراغة apud Persas: „volutatio" *Bh. B.*, derivatum, a v. ar. مرغ, quod nescio an cognatum sit cum r. b. maregh (herumstreifen Justi), s. marg (mṛg, mṛgyati), ad quam v. مراغیدن etiam referri potest.

مُردن mori, de igne i. q. exstingui et *met.* sacrificari, devovi *Bh.*; pr. میرم s. مِرَم, sed in v. comp. پژمُردن s. پژمَریدن praesens پژمُرم usitatum videtur, quum illius caus. sit پژمُرانیدن; caus. میراندن 1) occidere *F. Bh.*; 2) pellere, repellere, detinere, prohibere *F.* s. میرانیدن facere, ut moriatur *F.*, c. فرو exstinguere *J.* — Verbi r. b. est mar mori, coll. forma secundaria mîr in pr. conj. 3 sg. avamîryâitê Fr. 8, 1 et 2 et forma aucta mareñc interficere (hzv. מְרוֹנִינִיתַן, pars. marôcinîdan), s. mar (mṛ, mṛyatê), ap. mar, hzv. מורתן, coll. 3 pl. mîrand (ex maryand Spieg. Beitr. II, 474), pars. mîreṭ, arm. merhanim. Alia forma مُریدن usitata est in v. c. پژمریدن = پژمُردن.

مُرُوسیدن *B.*, مُروسیدن *F.* assuescere re; 2) molestiam pati in re facienda tempore egestatis et paupertatis. — Num forte hoc verb. referendum est ad r. s. març (mṛç, mṛçati) mulcere, ad quam etiam مسیدن pertinet, lit. *r* radicis servata (§. 20, b)?

مَریدن prae frigore congelascere; 2) mingere *C.* ex S. Fortasse mala lectio pro میزیدن. Cf. etiam میریدن.

مَزیدن sugere, gustare *B.* — Verb. den. a مَزه gustus, sapor, derivatum, quod fortasse cum ar. مَزّ s. مَصّ suxit, cognatum est. Alia v. syn. sunt چکیدن, چوشیدن et مکیدن.

مَسیدن i. q. مچیدن a, b, c et d *F.* sine ex. — Verbi radix s. març (mṛç, mṛçati) mulcere, videtur, quae fortasse cognata est cum r. b. marez, s. marj, d. q. plura v. s. v. آمرزیدن et فراموشیدن. Pro مسیدن etiam usitatum est میسیدن palpare et fricando attollere *F.* et ماسیدن in v. comp. بر ماسیدن *B. F.* et واسیدن in v. c. پرواسیدن *B.* pro obsoleto پرماسیدن. In v. formis مَچیدن s. مچیدن *B. F.* s. مَچیدن in v. c. بر مچیدن *F.* et میچیدن *F.* et مُشتن palpare, fricare *B.* s. مُشیدن in v. c. بر مشیدن *F.* lit. س cum چ, ج et ش permutata est coll. §. 12, i et k, ε. Fortasse etiam huc pertinet مروسیدن lit. *r* radicis servata (§. 20, b).

مشتن v. s. v. مسیدن.

مُشکیدن i. q. دندیدن *F.* — V. infra منکیدن.

مشیدن v. s. v. بر مشیدن et مسیدن.

مَکیدن sugere, gustare *B.* — Fortasse alia forma verbi مَزیدن coll. §. 12, k, α.

مَلخودن gossipium carminare *F.* sine ex. — Alia forma verbi فلخودن, labiali asp. cum nasali lab. permutata, ut مخمیدن pro فخمیدن, coll. §. 19, c.

مِلنجیدن extrahere *B. F.* sine ex.; 2) suspendere *B.* — Verb. ex فرهنجیدن ortum videtur, permutata labiali asp. cum nasali lab. ut in ملخودن pro فلخودن (§. 19, c) et lit. *r* cum *l* (§. 20, d, 1), eiecta simul lit. ه (§. 7, c). Ex ملنجیدن dein ortum est لنجیدن, lit. م per aphaeresin abiecta (§. 22, a).

ملیدن in lex. nostro pro لمیدن falso lectum est.

مَنشیدن nauseare *C.* ex G. — Verb. den. a مَنش q. v. derivatum, coll. منش زدن i. q. منش برهم زدن i. e. animus turbatur, nausea afficitur *F. Bh.*

مَنکیدن s. مُنکیدن i. q. دندیدن *B.*, coll. بمَنکیدن *F.* s. بمنکیدن *C.*, praef. ب et

پَنگیدن *F.*, nasali lab. cum پ permutata. Alia lectio est مُتکیدن *C. F.*, quod tamen sec. *F.* significat „mingere". Idem lex. *F.* auctor etiam مُشکیدن et مُبسیدن affert, quae verba i. q. منگیدن significare dicit. In tali lectionis varietate de origine nil certi statuendum est. Cf. etiam v. syn. بلملیدن s. پلملیدن.

مُولیدن cunctari, morari, procul manere, unde al. signifi.: repere, redire et redire facere *B.*; 2) blandiri, instar amantis se gerere *SHL.* — Num forte alia forma verbi ماندن lit. ن cum ل permutata (§. 23, c), ut in کلند = کنند coll. μέλλω pro μένjω et ἄλλος = s. anya et vocali obscuriore مُو pro *â* posita.

مُوئیدن lamentari, plangere, flere *B.* — Num forte alia forma pro نوئیدن?

میچیدن palpare *F.* sine ex. (frigere in frixorio; prehendere, rapere, arripere *C.* ex G.; efficere *C.* ex *M.*); caus. میچانیدن *C.* Plura v. s. v. cognato مسیدن.

میختن s. میزیدن mingere *B.*; pr. میزم, coll. hzv. מיחתן et מינ̇יתן idem Spieg. — Verbi r. b. est miz (harnen, beträufeln Justi), s. mih (mêhati), coll. b. maêza et maêçman urina. Cognatum est gr. μίγνυμι, μίσγω et lat. misceo. Verb. میختن s. میزیدن etiam in comp. آمیختن s. آمیزیدن et کمیزیدن s. کمیزیدن usitatum est. Cf. etiam v. syn. شاشیدن.

میدن cribrare, mundare *F.* sine ex. — Fortasse hoc verb. ortum est ex مالیدن, cuius r. b. est mared, eiecta nimirum lit. ل (§. 21, c) et vocali *â* correpta. Plura v. s. v. مالیدن.

میراثدن s. میراثیدن haereditare, haereditatem consequi et possidere *M.* ex Ll. — Verb. den. ab ar. میراث haereditas, derivatum.

میراندن et میرانیدن v. s. v. مردن.

میریدن gelu noxam pati; 2) mingere *C.* ex G. — Mala lectio pro میزیدن. Cf. etiam مریدن.

میزیدن v. s. v. میختن. — Sec. *F.* i. q. مَزیدن *F.* sine ex.

میسیدن v. s. v. مسیدن.

ن

ناخوستن pede conculcare *B.* — Verb. den. a ناخوست = ناخواست pede conculcata *res, terra*, derivatum. Sed quum خَواست s. خَوست s. خُوست iam significet „via trita" et خَوسته i. q. „effossus, tritus", praef. نا neque part. negativa esse, neque ad radicem pertinere potest. Qua de causa ناخوستن sine dubio alia lectio est pro syn. پای خوست = پاخوست. Cf. etiam پاخواست s. پاخوست et پای خوست s. پای خست s. پای خسته et v. c. بیخستن.

ناریدن excrescere, magnum fieri, prolongari *F.*; capere, venari *C.* ex *M.* — Fortasse mala lectio pro نازیدن.

نازیدن aemulari, gloriari *SHL. Bh.*; 2) delicate, molliter se gerere, delicias prae se ferre *F.*; pr. نازم coll. بنازم. — Verb. den. a ناز q. v. derivatum.

نسیدن ab ipso partu uno aut duobus membris mutilum esse; 2) macilentum fieri *F.* — Fortasse ad r. b. naç (verschwinden Justi), s. naç (naçyati) referendum est, ad quam radicem Spieg. etiam v. cognatum hzv. נסיניתן perdere, pertinere dicit. Cf. etiam نَشت = s. nashṭa perditus.

نالیدن lamentari, gemere *B. F.*, coll. نوائیدن, quocum cognatum videtur. — Ad r. s. nard sonum edere, mugire, rugire, referendum videtur, ad analogiam verbi مالیدن, cuius rad. b. est mared,

s. mard, lit. *l* pro *rd* posita (§. 21) coll. hib. nuailim lamentor et nuail lamentatio.

نامیدن nominare *F.* — Verb. den. a نام nomen = b. et s. nâman, ap. nâma, derivatum. Alia autem significatione: „crescere, augescere, augere“ *F.*, hoc verb. ad ar. نمی referendum est, unde نامِر augescens, incrementum capiens.

ناویدن incurvari, fatigari; 2) lenem, facilem capere somnum; 3) cum fastu et ostentatione incedere; 4) gemere, lamentari *B.*; caus. ناوانیدن incurvare, fatigare *B.* — Verb. den. a ناو q. v. derivatum, sed significatione „gemere, lamentari“ fortasse cum نوئیدن cognatum est. Addunt lex. *F.* auctor et Cast. ex G.: „lignum vel lapidem exsculpere, excavare“ *F.* sine ex., ut fortasse pro کاویدن male lectum sit.

نائیدن gloriari *B.* Gl. in Des. — Verb. den. a نای 4 q. v. derivatum.

نبشتن scribere v. s. v. نوشتن.

نتاسیدن laetum, hilarem esse, iucunde vivere *B.* — Fortasse est verb. cum praep. ن = b. ni (§. 29, i) compositum et ad r. b. daç (gesund, reich sein Justi) referendum, dentali media in tenuem mutata, ut in فتاریدن, cuius r. b. est dar coll. §. 13, not. 1.

نثاریدن spargere *F.* — Verb. den. ab ar. نثار derivatum. V. infra نشاریدن.

نخشیدن caput findere, cranium confringere, os cranii, occipitis vel cervicis disrumpere *F.* sine ex. *C.* ex G. — Verb. cum praep. ن = b. ni (§. 29, i) compositum videtur, cuius r. b. est khshi (verderben Justi), s. kshi (kshiṇâti), quum خش respondeat literarum complexui b. *khsh*, s. *ksh* coll. §. 4, g et §. 34, d.

نرمودن vaccillare *C.* ex G. et نزمودن despumare *C.* ex *M.* sunt verba dubia.

نزیدن s. نژیدن extrahere *B. F.* — Verb. زیدن s. ژیدن in compositione tantum usitatum pro زدن, ut in آزیدن s. آژیدن et گزیدن s. گژیدن, cui praefixa est praep. ن = b. ni (§. 29, i). Plura v. s. v. زدن.

نسیدن ponere, deponere, missum facere, relinquere (نهادن، وگذاشتن) *B.* نهادن *F.* — Verb. cum praep. ن = b. ni (§. 29, i) compositum videtur et fortasse ad r. b. çî (liegen Justi), s. çî (çêtê), caus. deponere, referendum coll. §. 34, d.

نشاختن, نشاختیدن et نشاخیدن v. s. v. نشستن.

نشاریدن i. q. نثاریدن *C.* — Mala lectio.

نشاشتن, نشاندن, نشانستن, نشانیدن et نشتن v. s. v. نشستن.

نشستن sedere, considere; 2) residere, commorari, manere, versari *Bh.*, plura v. in lex. nostro; pr. نشینم, coll. aliis formis بنشستن *F.*, praef. ب et شستن *F.*, abiecta nasali (§. 23, a) et بشستن *B.*, praef. ب et نشتن *B.*, eiecta lit. س, ut in maz. nîshten, bal. nishten, arm. nçtim. — Verb. cum praep. ن = b. ni (§. 29, i) compositum, cuius r. b. est had (sitzen Justi), s. sad (sîdati), unde nishad, praef. praep. ni, coll. ap. niyasâdayam (impf.) et pars. nisaçtan. Lit. autem س verbi نشستن assimilatione ex dentali asp. orta est (§. 12, f), sed in forma decurtata نشتن prorsus excidit, ut in praes. نشینم et in formis, quae cum illo cohaerent, inserta tamen nasali (§. 23, b) et voc. *a* cum *î* permutata coll. میرم a v. مردن, in quo voc. *î* pro *u* posita est. Causale est نشاندن s. نشانیدن *B.* facere, ut sedeat, considat; 2) infigere *lignum vel lapidem*, plantare *arborem* et inserere, immittere et i. q. demergere; 3) sedare, exstinguere; 4) ponere, imponere, a verbi forma نشتن,

ut videtur, derivandum, coll. بِنْشانْدن *F.*, praef. ب et شاندن *B.* abiecta nasali (§. 23, a). Sed usitatae etiam sunt aliae v. causalis formae : 1) نِشاختن *B.*, unde بِنَشاختن *B.* s. بِنْشاختن *F.*, praef. ب et نشاخیدن *B.* (نَشاختیدن *F.* sine ex.) i. q. نشاندن et conspicuum facere, commonstrare, rem ceu propriam designare, determinare *B.* Gl. in Des.; 2) نِشاستن *B.* coll. بِنِشاستن *B.*, praef. ب; 3) نِشانستن *B.* et 4) نِشیدن, quarum secunda نشاستن ex نشستن producta voc. *a* orta est, ut caus. گاشتن ex گشتن et caus. گذاشتن ex گذشتن, coll. §. 32, a et prima نشاختن s. نشاخیدن ex نشاستن, quum palatales cum gutturalibus permutentur (§. 4, d et 12, k, β), coll. شناختن = شناسیدن, pr. شناسم et tertia نشانستن ex نشانیدن, pro یدن infinitivi terminatione ستن posita, quae ad v. جستن referenda est (§. 34, a, γ), denique quarta نشیدن docente lex. *B.* auctore ex نشانیدن decurtata est.

نشکنجیدن v. s. v. شکنجیدن.

نَشلیدن duas res arcte adhaerere facere et duas res coagmentare, connectere, comprehendere; 2) manum infigere rei, apprehendere rem *B.* — Verb. syn. est بَشلیدن, ex quo litera ب cum ن permutata ortum esse potest, nisi statueris esse verb. شلیدن simplex non usitatum, cum praep. ن = b. ni (§. 29, i) compositum, d. q. plura v. s. v. بشلیدن.

نشناختن v. s. v. شناختن.

نشیدن v. s. v. نشستن.

نَغزیدن pulcrum, bonum esse *F.* — Verb. den. a نغز q. v. derivatum.

نغنویدن v. s. v. غنودن.

نِغوشکیدن religionem mutare aut aliam religionem eligere *B.* *F.* — Verb. den. a نغوشک q. v. derivatum.

نِفریدن *B.* نَفریدن *F.* dira imprecari, maledicere, coll. نِفرین *Bh.* نَفرین *F.* dira imprecatio, maledictio opp. آفرین benedictio Bost. p. 111, l. 4. — Si cum lex. *B.* et *Bh.* auctoribus legitur نِفریدن et نِفرین, hoc verb. ex فریدن non usitato praef. part. neg. ortum videtur, ut آفریدن ex فریدن praef. praep. آ, pronuntiatione antiquiore ni huius particulae simul servata (§. 31). Sed alia lectio نَفریدن et نَفرین nititur etiam auctoritate lex. *F.* auctoris, qui نَفرین ex نآفرین contractum dicit, correpta simul vocali *â* (اصلی نا آفرین ایدی تلفظده نوعا ثقلت اولمغله الفلری حذف اولنوب نفرین اولدی *F.*) et confirmatur analogia vocis نَهار, unde نَهاریدن, quum sit alia forma vocis ناهار pro ناآهار s. نااهار *B.*, coll. نَسپاس *Bh.* = ناسپاس et نَستوه *B.* = ناستوه et نَهمار *B.* = ناهمار. Plura v. s. v. آفریدن.

نَفرینیدن foetere et foetore ingratum esse *C.* — Sed mala lectio pro نفریدن videtur.

نَفیزیدن bonum, pulcrum fieri, esse *C.* — Sine dubio mala lectio pro نغزیدن.

نِگاشتن *B.* s. نِگاریدن *SHL.* et نِگاسیدن *F.* pingere; 2) scribere; pr. نگارم, coll. نگار pictura, imago = arm. nkar. — Verb. گاشتن s. گاریدن simplex non usitatum cum praep. ن = b. ni (§. 29, i) compositum, cuius r. b. et s. est kar facere, d. q. plura v. s. v. کردن, gutturali tenui cum media permutata (§. 5, a), ut in انگاشتن, نگاخیدن al. et lit. *r* ante infinitivi terminationem تن in ش mutata (§. 20, a), ut in داشتن coll. داریدن et praes. دارم. Forma dubia videtur نگاسیدن, quae legitur in lex. *F.* sine ex. — Cf. etiam v. انگاردن s. انگاریدن s. انگاشتن, quod ad eandem rad. pertinet et cum praep. ان = b. hâm (§. 29, c) compositum est.

نگاهیدن aspicere, intueri *F.* — Verb. den. a نگاه aspectus, intuitus, derivatum = hzv. נכאס, zend-paz. نکاس, a rad. b. et s. kaç praefixa praep. نِ = b. ni (§. 29, i). Plura v. s. v. آگاهیدن.

نِگَرِستن s. نِگَریستن s. نِگَریدن aspicere, intueri; 2) considerare *B.*, coll. hzv. נכיר s. נכירשנן, pars. nigaresn attentio, et v. den. hzv. נכירינתנן attendere. — Verb. cum praep. نِ = b. ni (§. 29, i) compositum, cuius r. b. est kar (gedenken, aufmerken Justi), s. kar (cakarti) cuiusque infinitivi terminatio ستن (یستن) ad verb. هستن referenda est coll. §. 34, a, *γ*.

نِگَندن dense suere, acu pingere *B.* — Verb. گندن pro کَندن cum praep. نِ = b. ni (§. 29, i) compositum. Plura v. s. v. کندن.

نِکوهیدن s. نَکوهیدن vituperare, contemnere, male loqui *B.* — Verb. cum praep. نِ s. نَ = b. ni (§. 29, i) compositum, cuius radix fortasse est s. kuts (kutsyati) vituperare, dentali nimirum eiecta et vocali *u* producta, ad analogiam vocis ماهی piscis = b. maçya et s. matsya, d. q. plura v. §. 7, I, *α*.

نُمائیدن v. s. v. نمودن.

نَمشیدن voti compotem fieri, optatum impetrare *B.*, coll. verbo neg. نا نمشیدن optatum non impetrare *B. F. SHL.* — Verb. cum praep. نَ = b. ni compositum (§. 29, i), cuius r. b. est makhsh (eilen, kommen Justi), quum ش respondeat literarum complexui b. *khsh* (§. 16, d, *α*).

نُمون *Bh.* et نَمودن, quam lectionem probant nom. derivata نَمونه, نَمودار, نَمایه al., s. نُمائیدن *C.* videre; 2) videri *Bh.*, unde 3) ostendere, monstrare *F.*; 4) se ostendere, apparere; 5) vices agit verbi auxiliaris, d. q. v. lex. nostrum; pr. نَمایم, coll. hzv. נַמותנן et pars. namûdan. — Verb. مودن simplex non usitatum cum praep. نُ s. نَ = b. ni (§. 29, i, not. 1) compositum, d. q. plura v. s. v. آزمودن. Male Spieg. hoc verb. ad r. b. man pertinere opinatur.

نمیدن madefieri, madescere *B.* — Verb. den. a نم = hzv. נם humidus, madidus, derivatum. Alia autem significatione: „inclinare, propensum esse ad alqd“, unde „sperare“ *B.*, hoc verb. ad r. b. nam (sich wenden, beugen Justi), s. nam (namati) referendum est.

نُمیدن spe orbatum fieri, desperare *B.* — Verb. den. a نُمید pro ناامید s. نـومید q. v. derivatum.

نُنهیدن cooperire, operculum imponere, abscondere, tegere *C.* — Mala lectio pro نهنبیدن.

نَواختن *B.* نُواختن *F.* et نَوازیدن *B.* canere, cantare; clamare; 2) bona verba dicere, blandiri, permulcere, morem gerere, gratificari *B.*; pr. نـوازم. — Verb. ex praep. نَ s. نُ = b. ni (§. 29, i) et واختن s. وازیدن compositum, cuius r. b. et s. est vac, d. q. plura v. s. v. وازیدن, ex quo alia forma واختن orta est, lit. pal. ز ante تن cum خ permutata (§. 4, d).

نَواریدن deglutire *B.* — Verb. واریدن pro باریدن = بِردن cum praep. نَ = b. ni (§. 29, i) compositum. Plura v. s. v. واریدن et بردن.

نَوازیدن v. s. v. نواختن.

نَواستن contendere *C.* ex S. et نَواشتن laborare, operam navare, studere; 2) corrugari, in se contrahi *C.* ex G. verba dubia videntur et desunt in ceteris lexicis.

نَوالیدن lamentari, gemere *B.*, qua significatione alia forma verbi نالیدن videtur; 2) se movere, agitari *B.*, ut fortasse sit alia forma verbi نوانیدن, mutatis liquidis orta (§. 23, c) aut cum نوانیـدن permutata.

نَوانیدن proprie est caus. verbi نَویدن, unde significationes: a) facere, ut lamentetur, gemat, b) movere, agitare et c) certiorem facere scil. per cursorem, tabellarium vel nuntium, coll. نَوَنده part. praes. verbi نویدن = نَوَند cursor, tabellarius, nuntius et n. s. نَوید s. نُوید laetus nuntius. Spieg. autem vocem نوید una cum hzv. נְיִדִינִיתַנ nuntiare, ad causale referens, comparat b. nivaêdhayêmi vsp. 1, 1. 2, y. 1, 1 caus. praes. 1 sg. verbi b. ni-vid, ex quo نوید ortum dicit. Aliae verbi نوانیدن significationes: „1) lamentari, gemere; 2) se movere, agitari" consentiunt cum v. intr. نویدن, quibus addit lex. *B.* auctor: „3) certiorem fieri", qua tamen significatione v. نویدن non usitatum videtur.

نَوائیدن sonum, strepitum, clamorem edere, sonare *B.*; 2) i. q. خرامیدن *F.* sine ex. — Alia forma verbi نویدن s. نوئیدن videtur.

نوبِشتن servare; parcere *C.* ex *M.* — Sine dubio pro نُوِشتن scribere, male lectum, cui verbo Cast. etiam significationem „servare, parcere" tribuit.

نوبیدن provolvere se, ut equi *C.* ex G. — Sed mala lectio pro نوردیدن videtur.

نَوحیدن lamentari, plangere *C.*, ut sit verb. den. ab ar. نَوح s. نَوحه, derivatum. Falsa autem videtur alia lectio نَوخیدن *F.* s. نوخیدن *C.* a نوخ i. q. نوح derivata, quum نوح pro نوخ legendum sit.

نَوَردن *B. F.* s. نَوَردیدن *B.* s. نَوَشتن *B.* s. نَوِشتن *Bh.* Gl. Sch. complicare, convolvere, contorquere; 2) obliterare, omittere *B.*; pr. نوردم. — Sine dubio est verb. cum praep. نِ = b. ni (§. 29, i) compositum, cuius r. b. est vareṭ, s. vart, d. q. plura v. s. v. گَردیدن. Sed verbi formae وردن, وردیدن et وشتن simplices non usitatae sunt et forma وشتن orta est ex وردیدن s. وردن lit. ر ante inf. terminationem تن cum ش permutata (§. 20, a), ut گشتن ex گَردیدن.

نَوِستن gemere *F.* sine ex. — De origine huius verbi plura v. s. v. نَویدن.

نُوِستن scribere *C.* — Alia forma verbi نُویستن i. q. نُوِشتن videtur vocali *î* correpta. Plura v. s. v. نُوِشتن.

نوشانیدن v. s. v. نوشیدن.

نَوَشتن s. نَوِشتن v. s. v. نوردن s. نوردیدن.

نُوِشتن s. نِوِشتن *B.* s. نُبِشتن *F. B.* in app. coll. aliis formis نُویشتن *C.*, نُویستن *F.* et نُوِستن *C.* scribere; pr. نُویسم ab imp. نُویس, cuius loco lex. *F.* auctor etiam aliam formam نُویش affert; caus. نُویسانیدن *C.* — Consentit cum hzv. נפשתנן, ap. nipistanaiy K. 24, coll. hebr. נִשְׁתְּוָן epistola Esr. 4, 7; 7, 11, chald. נִשְׁתְּוָנָא ibid. 4, 18. 23; 5, 5 et est verb. cum praep. نُ s. نِ = b. ni compositum (§. 29, i), cuius r. b. est pish, d. q. plura v. s. v. آبِشتن. V. etiam نیشتن.

نُوشتن s. نُوشیدن bibere *B.*; caus. نوشانیدن *J.* — Verb. den. a نُوش potatio, potus, derivatum. Quum نُوش etiam ex نیوش, imp. verbi نیوشیدن audire, contractum sit, ut نوشین ex نیوشین coll. §. 25, c, verb. نوشیدن sec. Gl. Sch. etiam i. q. نیوشیدن audire, significat.

نوفیدن v. s. v. توفیدن.

نومیدن dormire *F.* — Verb. den. ab ar. نَوم derivatum.

نَویدن s. نُوئیدن *B.* coll. v. comp. زنویدن s. زنودن = زنوئیدن et انوئیدن et al. formis نَوائیدن *B. F.* et نَوِستن *F.* lamentari, gemere; 2) se movere, agitari, tremere. — Significationum ratione habita et literae و, quae vocalem *u* radicis

indicat, fortasse hoc verb. duabus radicibus nititur, scil. r. b. nud (bewegen Justi), s. nud (nudati) et r. s. nad (nadati) vibrare et sonare, strepere, vociferari, quum lit. ى in نویدن, نوئیدن et نوائیدن et lit. س in نوستن ex dentali asp. radicis ortae videantur coll. §. 12, f et 25, b, δ. Cf. etiam caus. نوانیدن et quae s. h. v. afferuntur voces derivatae نَوید s. نُوید et نَوَنده s. نَوَند. — Praeterea verb. نویدن sec. lex. *F.* auctorem etiam significat: „novum reddere, novare", ut sit verb. den. a نَو novus = b. et s. nava, derivatum.

نوشتن, نویستن et نویشتن v. s. v. نُوشتن scribere.

نوئیدن v. s. v. نویدن.

نهادن *Bh.* s. نِهستن s. نِهشتن *B.* ponere, collocare; 2) deponere, missum facere; 3) statuere, definire; 4) coire *Bh.*; pr. نِهم coll. pars. nihâdan. — Verbi r. b. est dâ (setzen, machen, schaffen, cum ni hinsetzen, niedersetzen Justi), coll. nidadhaṭ (impf. 3 sg.) et part. nidhâta et n. s. nidhâiti (Ablegung Justi), cui respondet s. ni + dhâ, coll. ap. dâ, ut نهادن ortum sit ex praep. ن = b. ni (§. 29, i) et هادن pro dhâdan, quum lit. ه ex dentali asp. oriatur (§. 7, II, β). In verbi autem forma نهستن infinitivi terminatio ستن ad v. هستن referenda est (§. 34, a, γ) et in نهشتن lit. س cum ش permutata est (§. 12, k, ε). Male igitur in lex. nostro v. نهشتن ad v. هشتن refertur. Cf. etiam v. cognatum نهیدن.

نَهادیدن timere *C.* — Falsa lectio pro نِهاریدن 3 s. نِهازیدن.

نَهاریدن paululum cibi capere *B.*, ut sit verb. den. a نَهار = ناهار pro نا آهار derivatum, cui respondet s. anâhara i. e. cibum non capiens i. q. ieiunus; 2) et نِهاریدن deminuere, consumere corpus *B.*, ut sit alia forma verbi نَهاریدن; 3) i. q. نهازیدن timere, metuere *B.*, qua tamen significatione cum نهازیدن permutatum videtur.

نِهازیدن timere, metuere *B.* Eandem significationem lex. *B.* auctor tribuit verbo نهاریدن 3, quod tamen cum نهازیدن permutatum videtur, quum verb. نهازیدن cum praep. ن = b. ni (§. 29, i) compositum referri possit ad r. b. hraç (erschrecken Justi), eiecta nimirum lit. *r* (§. 20, b) et pal. ز pro b. ç posita (§. 10, d), cui in v. cognato هراسیدن respondet sib. pal. س. — Falsa autem lectio pro نهاریدن 3 s. نهازیدن est نَهاویدن „timere, metuere", quod affert lex. *F.* auctor.

نهاویدن v. s. v. نهازیدن.

نُهبانیدن caus. verbi نهفتن *C.*; sed est mala lectio pro نهنبانیدن.

نهستن et نهشتن v. s. v. نهادن.

نِهفتن *B.* نُهُفتن *F.* abscondere, celare; 2) abscondi, se abdere, se occultare, delitescere; pr. نهفتم, coll. hzv. נהופתנן. — Verb. compositum ex praep. ن, نُ = b. ni (§. 29, i) et هفتن, quod simplex non usitatum est, cuiusque lit. ه ex gutturali asp. *gh* orta videtur coll. §. 7, I, β, ut statuatur r. b. ghup pro vulg. gup (verbergen, beschützen Justi), coll. syn. b. guz (verbergen, bewahren Justi), s. guh (guhati) et ap. gud coll. apagaudayâtiy Beh. IV, 55. 57. Praeterea exstat alia verbi forma نَهنبیدن *B.* نُهُنبیدن *F.*, quae tamen praeter praes. نهنبم, part. نهنبیده et نهنبان (proprie part. praes.) s. نهنبن operculum, tegumentum et caus. نهنبانیدن, ut legendum est pro mendoso نهبانیدن, quod affert Cast., ad analogiam causalis سنبانیدن verbi سنبیدن, non usitata videtur et respondet hzv. נהומבאמויתנן Spieg. coll. נהומבית vd. 5, 73 et pars. nahunbeṭ et orta est ex نهفتن, labiali asp. ف cum

med. ب permutata (§. 19, c) et inserta nasali (§. 23, b), ut سنبیدن ex سفتن.

نهیبیدن timere; 2) timere facere, terrere *F.* sine ex. — Verb. den. a نهیب metus, timor, derivatum.

نَهیدن s. نِهیدن ponere, deponere, missum facere, relinquere *B.*, qua significatione cum v. نسیدن consentit; 2) cogitare; 3) moerorem concipere, affligi *B. F.* sine ex. et *SHL.*, qua utraque postrema significatione nomen quoddam subintelligendum vel addendum videtur coll. s. manas s. matim dhâ vel manas nidhâ, sim. — Alia forma verbi نهادن videtur, infinitivi terminatione ـیدن pro ـَادن posita, coll. §. 34, c. Cf. etiam بر تهیدن.

نَیازیدن *B.*, male *F.* نِیازیدن, quum ex interpretatione lex. *B.* auctoris appareat, esse verb. آزیدن praef. part. neg. نَ et significare: „non petere, appetere alqd; 2) non proiicere; 3) non lamentari, gemere *B.* Plura v. s. v. آزیدن.

نِیازیدن petere rem necessariam; supplicare *SHL. F.* sine ex. — Verb. den. a نیاز indigentia, necessitas, supplicatio, al. = hzv. נִיאַז, arm. niaz, derivatum, quod Justi ad r. b. az (fügen, rüsten Justi) = ved. ah (ahati) nectere, ordinare, instruere, refert, Spieg. autem ad r. b. yâç, d. q. plura v. s. v. یاختن s. یازیدن. Cf. etiam نَیازیدن.

نیشتن scribere *J.*, sed sec. *C.* ex S. i. q. سُفتن, ut fortasse sit verb. den. a نِیش res quaevis acuminata, derivatum.

نَیَوباریدن v. s. v. اوباریدن.

نِیوشیدن audire, auscultare; 2) inquirere, investigare *B.*; 3) coll. نیوشه 2, cum singultibus flere, s. flendo singultire *F.* sine ex. — Verb. cum praep. نِ = b. ni (§. 29, i) compositum, respondens hzv. נִיוֹשִׁיתַן, pars. niyôkhsîdan, cuius r. b. est gush (hören Justi), s. ghush (ghôshati), quum lit. ی respondeat etiam antiquiori gutturali asp. coll. §. 25, b, *β*. V. etiam نوشیدن pro نیوشیدن et یوشیدن.

نِیونْدیدن impetum facere, irruere et strenuitatem et virtutem commonstrare *F.* ex Fg. sine ex.; commiscere, confundere *C.* ex G. — Deest in ceteris lexicis et verb. dubium videtur aut fortasse cum وندیدن cognatum est.

و

واریدن deglutire *F.* allato vs. poetae ابو المعلی, qui legitur in lex. nostro, ut sit verb. ex آواریدن s. اواریدن decurtatum (§. 29, a, *δ*); plura v. s. v. بردن; 2) diligenter inhaerere rei, studiose curare eam *F.* sine ex., coll. وار amor *B.*, qua significatione pertinet ad r. b. var (beschützen, lieben Justi), ap. var et s. var (vṛ, vṝ, vṛṇôti et vṛṇâti). Alia verbi واریدن forma وردن s. وریدن usitata est in v. c. پروردن s. پروریدن.

وازیدن s. واژیدن statum suum vel conditionem alteri dicere *F.* coll. al. forma واختن in v. comp. نواختن usitata. — Verbi r. b. est vac (reden, sprechen Justi), s. vac (vakti), ad quam etiam pertinet واچ loquere, dic *B.*, imp. verbi inusitati واجیدن, et zend-paz. واچه s. واژه *B.*, hzv. ואצך et وات *B.* verbum, sermo. Cf. etiam v. comp. آوازیدن, بیوازیدن, فِروختن et گَوازیدن.

والوچنیدن cum irrisione imitari alicuius verba et agendi rationem *B.*, cuius lex. auctor hoc verb. ad dialectum Shirazensem pertinere dicit pro usitato syn. خمانیدن.

وائیدن i. q. بائیدن v. s. v. بایستن.

وَرِتَسیدن sedere, considere *Bh.* Origo incerta.

وَرزیدن assiduum esse in agendo, factitare, exercere; 2) acquirere, lucrum facere; 3) serere *B.* — Consentit cum hzv. ורזיתן, pars. varzîdan et radix b. est varez (wirken, thun, arbeiten Justi), s. varh (vṛṅh, vṛṅhati), quacum etiam gr. ἔϱγω pro Ϝέϱγω et ῥέζω cohaeret. Alia verbi forma est بَرزیدن q. v.

وَرساخیدن lingere *B.* — Syn. verbi لشتن s. لیسیدن, cuius tamen origo incerta est.

وَرشتن lavare *B.* — Verbi radix fortasse est b. varesh (beträufeln, besaamen Justi), s. varsh (vṛsh, varshati). Cf. etiam v. syn. شستن.

ورغلانیدن v. s. v. آغالیدن.

ورمالیدن v. s. v. برمالیدن.

ورژولیدن v. s. v. افژولیدن.

وزیدن flare, spirare *F.*; de odore, i. q. diffundi; de flamma, i. q. spargi *Bh.*, coll. al. forma بزیدن *B.* et hzv. וַזִיתן. — Verbi r. b. est vaz (führen, ziehn; gehn, laufen, fahren, fliegen Justi), s. vah (vahati), ap. vaj coll. avajam impf. 1 sg. Beh. II, 75. 89.

وژیدن spithama metiri *C.* — Verb. den. a وژه spithama, derivatum.

وَشتن *B.* s. وَشتیدن *F.* saltare. — Fortasse referendum est ad r. b. dvãç (stürzen, springen Justi), abiecta dentali, ut in b. vaêshaṇh pro dvaêshaṅh = tbaêshaṅh vexatio vd. 3, 120, y. 52, 9. Praeterea verb. dvãç etiam in versione hzv. vd. 5, 86 redditur verbo דובאריתן, cui respondet pars. et neop. دواریدن q. v. in app. lex. nostri.

وَشکَردیدن s. وَشکَریدن s. وَشکولیدن s. وَشکُلیدن *B.*, coll. al. forma بِشکولیدن *B.*, promtum, expeditum esse in agendo *B.* — Verb. den. a شکول celeritas, agilitas, promtitudo, praef. ب vel و derivatum, quod sine dubio respondet b. khshviwra s. khshvawra (Geläufigkeit Justi), a r. b. khshvip (werfen, giessen Justi), s. kship, coll. s. kshipra celer = b. khshôiwra, quum شک etiam exprimat literarum complexum b. *khsh*, s. *ksh* (§. 16, e, 2) et lit. *r* cum *l* permutari soleat (§. 20, d, 1), quae tamen in al. forma وشکردیدن s. وشکریدن immutata remansit (§. 20, b). — Inde etiam derivatur بَشکول s. وَشکول = بِژکول vir expeditus, promtus, solers et industrius in agendo *B.*

وَغستن manifestum facere *F.* sine ex. — Verb. den. a وَغست manifestus, publicus, derivatum, quod est hzv. וַגַסת s. וַגִיסת, pars. گوجست s. بِجست (Spieg. Parsigr. §. 18, not. 2), Ner. gujasta i. e. b. vacaçtasti textus, contextus, a r. b. et s. vac loqui, dicere, unde b. vacaṅh, s. vacas sermo, lit. palatali *c* (چ, ج) cum gutt. غ permutata coll. §. 12, k, γ.

وَندیدن laborem operi impendere, subire molestiam in eo perficiendo *F.* sine ex. Verb. den. a وَند labor operi impensus et in eo perficiendo molestia *F.*, derivatum, et fortasse cognatum cum hzv. וַנדיתן assequi, adipisci, coll. pars. vañdâṭ = s. alabhanta, quod Spieg. ad r. b. vid (vañd, viñd finden, erlangen Justi), s. vid (vindati) refert.

وَهمیدن suspicari, vereri, imaginari *Bh.* — Verb. den. ab ar. وَهم derivatum.

ویدن s. وَیدن remedium quaerere, adiuvare *B. F.* sine ex. — Verb. den. a وید s. وَید remedium, auxilium *B.*, derivatum. — Sec. Cast. i. q. ویـدیـدن amittere, quae est alia forma.

وَیدیدن amissum fieri, evanescere; 2) deminuere; 3) remedium quaerere *B.* — Verb. den. a وید s. وَید derivatum, quod

praeter „remedium, auxilium“ etiam significat: „paucus, parum“ et „amissus, perditus“ *B.* Cf. etiam ویدن, quae est alia forma verbi ویدیدن.

ویژیدن subsidentibus sordibus clarescere *C.* — Verb. den. a ویژه derivatum.

ویشیدن congregare *C.*, in cuius lex. etiam caus. ویشانیدن „convocare, congregare“, legitur, quae tamen significationes dubiae videntur, quum sec. lex. *B.* auctorem part. ویشیده significet: „1) i. q. پیچیده et 2) stratus, expansus, elatus“. — Fortasse est alia forma verbi پیچیدن coll. pars. béshîdan (peinigen Spieg. Parsigr. p. 80), lab. پ cum و et pal. چ cum ش permutata coll. §. 12, k, ε et 19, c.

ه

هاچیدن frigere; siccari, exarescere *F.* sine ex.; caus. هاچانیدن *F.*, coll. هَجیدن s. هَژیدن arefieri, siccari Cast., qui etiam caus. هاجانیدن affert significatione: „rapere“. — Si lectio vera est, conferenda videtur r. b. hic (trocknen Justi), coll. caus. impf. conj. 3 sg. uç haêcayâṭ vd. 5, 43.

هارونیدن v. s. v. هاژوئیدن.

هاژوئیدن perturbatum, perculsum, attonitum esse *B.* *F.* sine ex. — Verb. den. a هاژو attonitus, perculsus, derivatum. Alia forma vel lectio videtur verbum syn. هارونیدن *B.* ad هارون perturbatio, stupor, referendum, quam tamen vocem peregrinam ad persicam linguam non pertinentem dicit lex. *B.* auctor.

هژیدن flere; 2) intueri, aspicere *B.* *F.* sine ex. — Posterioris significationis ratione habita radix huius verbi est b. akhsh (sehn Justi), ap. akhs, coll. ap. patiyakhsaiy (ich beaufsichtige Spieg.) NR. a) 19, s. îksh, coll. s. aksha oculus, b. ashi, hzv. אש, quum lit. s vocem incipiens haud raro in cognatis linguis vocali respondeat, d. q. plura v. §. 7, III, a et literarum complexus b. *khsh*, s. *ksh* etiam lit. ژ exprimi soleat coll. §. 11, a. Alia verbi forma praef. ب est بهشتن, lit. ژ ante infinitivi terminationem تن cum ش permutata (§. 12, k, ε), cuius tamen alia lectio بَهِنستن *B.* in app. ex بهشتن corrupta videtur.

هجیدن s. هژیدن v. s. v. هاچیدن.

هَچیدن vexare, molestia afficere, tentare, irritare; 2) oscitari, hiscere; 3) deglubere cutem ovis *F.* sine ex. — Si lectio vera, hoc verbum cum هنجیدن cognatum videtur, cuius r. b. est hac.

هراسیدن s. هِراسیدن s. هَراسیدن timere, metuere *B.* — Verbi r. b. est hraç, d. q. plura v. s. v. نهازیدن.

هَراشیدن *B.* هِراشیدن *F.* vomere. — Verb. den. a هراش vomitus, coll. al. forma هَرَاش, derivatum, cuius r. b. est harez, d. q. plura v. s. v. هشتن.

هُروکیدن timere *C.* — Verb. dubium. Cf. v. syn. هراسیدن.

هژیدن v. s. v. هاچیدن.

هَستن existere, esse. — Verb. non ad r. b. çtâ vel s. sthâ referendum est sed ad r. s. as = b. ah esse, quum constet, literam s initio vocum haud raro in linguis cognatis vocali respondere, d. q. v. §. 7, III, a coll. Inst. ling. pers. §. 227 et 228. Aliam formam هستیدن solus Cast. affert.

هشتن s. هِشتن s. هِشیدن *B.* s. هیشتن *F.* s. هِلیدن s. هیلیدن *B.* deponere, relinquere; 2) dimittere, solvere; 3) suspendere; pr. هِلَم; caus. هلانیدن *C.* — Verbi r. b. est harez (loslassen, hinwerfen, ausgiessen Justi), s. sarj (sṛj, sṛjati), coll. pars. hélañṭ (praes.), nam lit. *r* radicis

in verbi forma هليدن s. هيليدن cum *l* permutata est (§. 20, d, 1) et in aliis formis هشتن, هشيدن et هيشتن prorsus evanuit, in cognato هراشيدن autem integra remansit (§. 20, b). Sed mendosa est lectio هشِستن, quam affert Cast. et in lex. nostro v. نهشتن male ad هشتن refertur, quum ex نهستن, lit. س cum ش permutata, ortum sit coll. §. 12, k, ε, quod docet etiam lex. *B.* auctor.

هَشتيدن poppysmum edere *F.* sine ex. — Verb. den. a هشت sibilus, poppysmus et pastorum fistulatio ore facta *F.*, derivatum. Mala lectio videtur وشتيدن, quam affert Cast.

هشستن et هشيدن v. s. v. هشتن.

هلانيدن et هليدن v. s. v. هشتن.

هَنجاريدن iuxta viam ire, a latere viae incedere *C.* — Verb. den. a هنجار via, derivatum, quod constat ex praep. هم = b. ham, hãm, hañ, s. sam, hzv. הם pars. ham (§. 29, c) et جار a r. b. et s. car, d. q. plura v. s. v. آنجاليدن, coll. b. hãmcarañuha (imp. 2 sg. med.) adveni, yt. 17, 60.

هَنجيدن trahere, extrahere *B.*; deglubere *F.* sine ex.; 2) iacere, iaculari *B.* — Verbi r. b. sine dubio est hac (folgen, angreifen, erlangen Justi), cuius alia forma aucta est hakhsh (antreiben, aufmuntern Justi), coll. s. sac (sacatê) et ap. hañj (ziehn, werfen Spieg.) in ap. frâhañjam Beh. II, 78. Accedente praepositione v. هنجيدن aut immutatum manet, ut in آهنجيدن, فرهنجيدن, aut in هَنگيدن mutatur, pal. ج cum gutt. گ permutata (§. 12, k, α), ut in آهنگيدن, aut substituitur forma simplex non usitata هاختن s. هيختن, ut in آهيختن s. آهاختن *B.*, in پرهيختن s. بَرهيختن s. پرهاختن s. پرهختن s. برهختن s. برهاختن *B.* et in فرهيختن s. فَرهختن s. فرهاختن *B.* et in فراهيختن s. فراهختن *B.* et in فُروهيختن *F.*, vel هازيدن s. هيزيدن, ut in آهازيدن *B.* et فرهيزيدن *F.* Fortasse etiam هوختن s. هوخيدن alia forma verbi هيختن est, vocali ـِی cum ـُو permutata, ad analogiam v. سَاختن s. سَختن s. سَختيدن = سَنجيدن. Primitiva autem verbi forma videtur هازيدن s. هيزيدن, unde derivandum est هنجيدن inserta nasali (§. 23, b), vocali literae ه simul correpta et lit. ز cum ج permutata (§. 12, i), quae tamen ante تن in gutturalem transiit (§. 4, d), ut oriatur alia forma هختن s. هيختن ad analogiam verbi سنجيدن, unde سختن s. سيختن. Sed v. هازيدن s. هيزيدن in compositione tantum usitatum est, ut هيختن s. هختن. Ad eandem rad. b. hac etiam referendum est hzv. פרהאנג = p. فرهنگ sapientia.

هَنگيدن. Significationes huius verbi in lex. nostro allatae a nomine هنگ desumtae sunt, a quo derivatum est (هنگ مرقوم بمعنالرينگ مصدريدر) *F.*, sed falsa videtur significatio: „turbari, turbidum esse“, quam affert Cast. Cognatum est cum آهنجيدن. Plura v. s. v. هنجيدن.

هَواسيدن fissuris agere prae aestu vel timore, de labio *F.* et sec. *B.* pallidum fieri, de labio, unde هواسيده labium pallidum *B.* — Verb. den. ab هوا aer, aura, derivatum videtur et infinitivi terminatio سيدن ad verbum هستن referenda est, d. q. v. §. 34, a. Sine dubio falsa est significatio: „congregare, convenire“ quam affert *C.* ex *M.*

هُوختن s. هُوخيدن extrahere, exire, provenire, manifestum fieri *B. F.* sine ex. — Alia forma verbi هيختن s. هختن videtur, d. q. plura v. s. v. هنجيدن.

هُوشازيدن vehementi siti laborare, de iumentis *B. F.* sine ex. — Verb. den. a هوشاز sitis vehemens equi, sim. *B. F.* sine ex., derivatum.

هوشاشدن et هوشانیدن v. s. v. هوشیدن.

هُوشیدن mente assequi, intelligere *B.* Gl. in Des.; 2) coll. هـوش 3, ling. phlv.: mori *C.* ex G. — Verb. den. ab هـوش mens, intelligentia, prudentia = b. ushi et lingua phlv. i. q. hzv. אויש s. הויש mors, interitus = b. aoshaṅh, derivatum coll. §. 7, III, a. Causale est هوشانیدن huc illuc motitari, se exagitare, trepidare more piscium; 2) ad se redire, ex ebrietate, al. *F.* sine ex., pro quo in lex. *C.* falso هوشاشدن legitur.

هَیاکیدن furere, rabiosum esse, de cane; rabie canina corripi *C.* ex G. — Fortasse est verb. cum هیـلـیـدن permutatum.

هَیالیدن timere *F.*; demittere *C.* et i. q. هیاکیدن *C.* — Origo incerta.

هیشتن et هیلیدن v. s. v. هشتن.

ی

یابیدن v. s. v. یافتن.

یاختن, coll. یازدن s. یازیدن *B.*, intendere, propositum habere; 2) interrogare, quaerere; 3) palam facere *B.*; pr. یازم, quibus significationibus una cum cognato یازدن s. یازیدن ad b. yâç (wünschen, verlangen Justi), s. yaç, unde yaçâs, referendum est; 4) extrahere; 5) ferire, iacere *B.*, ut sit alia forma verbi آختن, یا pro آ posito ad analogiam verbi یارستن = آرستن, d. q. plura v. §. 29, a, *β*.

یارَستن posse, valere, audere *B.*; pr. یارَد. — Alia forma verbi آرستن, یا pro آ posito coll. §. 29, a *β*. Cf. etiam یاریدن 3.

یاریدن adiuvare, auxilium afferre et petere, opitulari et opem expetere; 2) beneficia alii praestare, boni amici officia exhibere, amicitiam monstrare et praestare *C.*, ut sit verb. den. a یار vel یاری derivatum; 3) i. q. برستن *M.* q. v.

یـازدن s. یازیـدن se movere, propositum, destinatum habere, contendere, petere, unde 2) extenso brachio manum porrigere ad rem capiendam, manum vibrare s. dirigere ad rem; 3) altum fieri, crescere *B.*; magnum et robustum fieri *C.* — Alia forma verbi یاختن hisce significationibus et ad eandem r. b. yâç referenda coll. §. 4, d. Cast. autem addit signif.: „pandiculari, oscitari, amplecti" et „tonum edere".

یافتن *B.* s. یـابیدن *C.* invenire, assequi; pr. یابم, coll. یاود pro یابد et یاوند pro یابند; caus. یابانیدن coll. در یابانیدن *C.* — Verbi forma antiquior est ایافتن, coll. hzv. איאפתנן = יאפתנן et pars. ayâftan, quae cum b. âyapta cohaerere videtur et a r. b. ap [âf] (erreichen, zum Ziel kommen Justi), s. âp (âpnôti) derivanda est, praef. یا = ایا, hzv. איא pro praep. آ posito, ut in یاختن 4. 5 = آختن et in یارسـتـن = آرسـتـن, d. q. plura v. §. 29, a, *β*.

یَخـشـودن strigile equum pectere, caus. یَخشانیدن *C.* — In ceteris lex. deest et verb. dubium videtur.

یَکسونیدن, یَکسَریدن, یَکسانیدن, یَکرَسیدن et یکیدن sunt verba den., d. q. plura v. in lex. nostro.

یُوبیدن desiderare *C.* — Verb. den. a یوبه desiderium *B.*, derivatum.

یوزیدن saltare, salire; 2) puteum expurgare *C.* ex G.; caus. یوزانـیـدن *C.* — Alia forma verbi یوسیدن docente lex. *SHL.* auctore.

یـوسیدن s. یوزیدن *SHL.*, lit. ز cum س permutata (§. 12, i), investigare, inquirere; 2) salire. — Verb. den. a یوز q. v.

derivatum, quod cum یوش investigatio, inquisitio, cognatum et fortasse ad r. b. yuz (sich bewegen Justi) referendum est.

یوشیدن i. q. نیوشیدن audire *C.*, pro quo male lectum videtur.

یوغیدن iugum collo imponere *C.* — Verb. den. a یوغ iugum, = s. yuga, derivatum, cuius r. b. est yuj, s. yuj iungere, coniungere.

یهیدن destruere, delere, perdere *F.* — Num forte ad r. s. han occidere, delere, destruere, hoc verb. referendum est?, quum lit. *h* huius radicis saepe in *gh* mutetur coll. ghnanti, aghnan, jaghâna, caus. ghâtay, al., et pers. ی saepe ex antiquiore *gh* originem duxerit, d. q. plura v. §. 25, b, *β*.

Index
radicum
verborum persicorum.

---

akhsh, 𐬀𐬑𐬴, videre, ईक्ष् (अक्ष्) cl. I.

بهاشتن et هازیدن.

ac, añc, 𐬀𐬗, 𐬀𐬧𐬗, ire, flectere, currere, अच्, अञ्च् cl. I.

انجیدن (اینجیدن Justi; sed cf. etiam rad. b. jan).

az, 𐬀𐬰, ordinare, parare, अह् cl. I.

نیازیدن Justi; v. etiam rad. b. yâç.

अनाहार cibum non capiens, ieiunus.

نهار (pro نا آهار) et نهاریدن s. نهاریدن.

ap (âf), 𐬀𐬞 (𐬁𐬟), assequi, adipisci, आप् cl. V et I.

یابیدن et یافتن.

ar, 𐬀𐬭, ire; honorare, अर् (ऋ) cl. V, unde b. aurvañṭ celer, robustus
= افرند s. اورند pro اروند.

افرندیدن et اورندیدن.

areg, 𐬀𐬭𐬆𐬔, tremere coll. ऋघायति, unde ऋघावन्त् furens, tumultuosus.

آرغدن, آرغده et ارغیدن.

arej, 𐬀𐬭𐬆𐬘, mereri, dignum esse, अर्ह् cl. I.

ارز et ارزیدن.

ah, 𐬀𐬵, esse, अस् cl. II.

هستن et هستیدن.

âfañṭ, 𐬁𐬟𐬀𐬧𐬙, aquosus, अपवन्त्.

آبادانیدن (آبادائیدن) et آبادیدن.

आशा (hind. آس) spes.

اَوس = آس, unde بیوسیدن, پیوسیدن et پیوشیدن.

i, 𐬌, ire, venire, इ cl. II, coll. rad. b. gam.

آمدن, آئیدن et درائیدن.

iri s. ri, 𐬌𐬭𐬌 s. 𐬭𐬌, inquinare, unde forma aucta irith 𐬌𐬭𐬌𐬚.

ریدن, ریستن et ریسیدن.

irish s. rish, 𐬌𐬭𐬌𐬱 s. 𐬭𐬌𐬱, vulnerare, रिष् cl. I et IV.

ریش (ریشیدن) et ریشیده.

ush, 𐬎𐬱, lucere, ardere, उष् cl. I, unde b. ushi mens et aoshaṅh mors.

هوش et هوشیدن.

kan, 𐬐𐬀𐬥, fodere, खन् cl. I.

آغستن, آغندن, آگندن, آگنیدن, آنگندن, آنـگـنـیـدن, افکندن s. افگندن s. اوگندن, بتکندن, بتکندیدن, پراگندن, پراگندیدن, پرگندن, پیراگـنـدن, خِنبیدن?, فرکـنـدن, فرکندیدن, فکندن s. فگندن, کندن (کنیدن), کولیدن et نگندن.

kap? coll. gr. κόπ-τω, σκάπ-τω, lat. cav-are.

کابیدن, کافتن, کافیدن, کاویدن, کَفتن, کُفتن, کوبیدن et کوفتن.

kamnå, 𐬐𐬀𐬨𐬥𐬂, parvus, vilis.

کم et کمیدن.

kar, 𐬐𐬀𐬭, facere, कर् (कृ) cl. VIII, ved. cl. V.

انگاردن, انگاریدن, انگاشتن, پنگاشتن, کردن caus. کنانیدن et کردانیدن, نَگاریدن, نگاسیدن? et نگاشتن.

kar, 𐬐𐬀𐬭, meminisse, ved. कर् (कृ) cl. III.

نگرستن, نگریدن et نگریستن.

kar, 𐬐𐬀𐬭, scindere, dissecare, कर् (कॄ et कृ) cl. IX et V et kareṭ, 𐬐𐬀𐬭𐬆𐬙, scindere, कर्त् (कृत्) cl. VI.

خاریدن, خارئیدن, شکار, شکاریدن, شکردن, شکردیدن, شکریدن et کزدیدن (pro کرنیدن?).

कर् (कॄ) cl. VI effundere, spargere, coniicere, perfundere, obruere, implere.

کالیدن (گالیدن) et گلودن.

karesh, 𐬐𐬀𐬭𐬆𐬱, trahere, sulcum ducere, colere, कर्ष् (कृष्) cl. I et VI.

خراشیدن, خریشیدن, غراشیدن, کاریدن, کاشتن, گراشیدن, کِشتن et کشیدن.

kaç, 𐬐𐬀𐬯, aspicere, काश् cl. I.

آگاه, آگاهیدن, نگاه et نگاهیدن.

kaçu, ׳ſſſ, parvus = hzv. כם.
کاستن، کاحیدن et که.

kâma, ׳ſſſ, desiderium, काम.
کام et کامیدن.

कुत्स् spernere, contemnere.
نکوهیدن.

kush, ׳ſſſ, dilacerare, occidere, कुष् cl. IX.
کُشتن et کوشیدن.

क्रम् ire, incedere, ambulare.
خرامیدن.

क्री emere coll. hebr. כרה.
خریدن.

qaêdha v. s. v. स्वेद्.

qan, ׳ſſſ, sonare, strepere, crepare, स्वन् cl. I.
خَنیدن، خوانانیدن، خواندن، خوانیدن، خوندن et بخنودن?

qan, ׳ſſſ, splendere, unde qanvañṭ splendens, splendidus.
خندیدن.

qap, ׳ſſſ, dormire, स्वप् cl. II, unde b. qafna somnus = स्वप्न.
خوابیدن، خنبیدن، خَمیدن، خفیدن، خفندیدن، خفتیدن، خفتن، خپیدن، خبیدن، خیدن، غنودن et غنویدن.

qafç forma aucta radicis b. qap dormire.
خسپیدن et خسبیدن.

qar, ׳ſſſ, edere, vorare, consumere, स्वर्?.
خواردن s. خوردن et خوالیدن.

qâd? = श्वस् pro स्वस् v. s. rad. श्वस्.

qîç, ׳ſſſ, abire, discedere, elabi.
بیاخستن، خستن، خستیدن et ناخوستن.

khiz, ׳ſſſ, se erigere, salire coll. rad. aucta khshiz.
خاستن، خزیدن، خیزیدن، غژیدن et غیژیدن (فرخسیدن، فرخشیدن et فرخیدن?)

khruç, ׳ſſſ, clamare, tumultuari, क्रुश् cl. I.
خروشیدن et کلوچیدن.

khshap, ׳ſſſ, s. khshapan, ׳ſſſ, nox, क्षप्, क्षपा.
شب et شپیدن.

khshar, 𐬑𐬱𐬀𐬭, fluere, क्षर् cl. I.

آشردن, آشزدن, آشوردن, افژولیدن, افزولیدن, افشاردن, افشاریدن, افـشـردن, اوژولیدن, پژولیدن, جولیدن, ژولیدن, شاریدن, شُرّیدن, شَریدن, شکولیدن, شوریدن (بشوریدن), شولیدن (بشولیدن), شهریدن (شهریده, شهلیده), فژولیدن, فشاردن, فشردن et وژولیدن.

khshi, 𐬑𐬱𐬌, imperare, potentem esse, posse, pollere, ved. क्षि (क्षयति), unde b. khshaya potens; imperator; imperium, coll. ap. khsâyathiya, p. شاه, شاه.

شاهندن, شاهیدن, شایستن, شائیدن, شِکوهیدن et شُکوهیدن.

khshi, 𐬑𐬱𐬌, perdere, क्षि cl. IX et V.

نخشیدن.

khshiz i. q. b. khiz, cuius radicis est forma aucta.

سکیزیدن.

khshu, 𐬑𐬱𐬎, forma aucta radicis b. gañh edere.

جاویدن, چاویدن, خائیدن (خیائیدن, خئیدن), خبائیدن, خسـاندن, خسانیدن, خسائیدن, خسیدن, خشانیدن et ژاویدن.

khshud, 𐬑𐬱𐬎𐬛, tundere, contundere, क्षुद् cl. I et VII, unde b. khshudra semen.

شدیاریدن et شیاریدن.

khshub, 𐬑𐬱𐬎𐬠, perturbari, क्षुभ् cl. I.

آشفتن, آشوبیدن, آشوفتن, آلفتن, آلفتیدن, شکافتن, شکافیدن, شِکَفتن, شِکِفتن, شِکُفتن, شِکُفتیدن, شِکُفیدن, شُکوفتن, شکهیدن, شکیبائیدن, شکیبیدن, شکیفتن, شیبیدن, شیفتن, شیویدن, کَشفتن, کشوفتن et کُفتن s. کُفتن pro شِکُفتن.

क्षुर् cl. VI scindere, radere.

خسودن, خسوردن.

khshnâ, 𐬑𐬱𐬥𐬃, forma aucta radicis b. zan = ज्ञा scire, ap. khsnâç.

شناختن et شناسیدن.

khshvip, 𐬑𐬱𐬬𐬌𐬞, iacere, fundere, क्षिप् cl. VI, unde b. khshôiwra = क्षिप्र celer et b. khshviwra s. khshvawra celeritas.

اشکوهیدن, بشکولیدن, چوخیدن, سکرفیدن, شافیدن, شفتن, شفتیدن, شکرفیدن, شکوخیدن, وشکردیدن, وشکریدن, وشکلیدن et وشکولیدن.

gaiñti, 𐬔𐬀𐬉𐬧𐬙𐬌, foetor, गन्ध.

شمغندیدن?, کُندن, کُنده et کُندیدن.

gam 𐬔𐬀𐬨 ire, गम् coll. rad. b. et s. *i*.

آمدن.

gar, 𐬔𐬀𐬭, deglutire, गर् (गॄ cl. VI गिरति et गिलति).
آغاردن, اغاردن, آغاریدن, آغالیدن et غالیدن.

gar, 𐬔𐬀𐬭, decidere, grave, ponderosum esse, गल् cl. I, unde b. gara et garaṅh reverentia coll. गुरु (pro गरु) gravis et *met.* eximius, venerandus.
گران et گرانیدن.

गर् (गृ) cl. I s. घर् (घृ) cl. I conspergere.
آغاردن, اغاردن, آغاریدن, آغاشتن (آغالشتن?), آغشتن coll. غشته, آغیشتن et فرغاریدن coll. فرغرده.

garez, 𐬔𐬀𐬭𐬆𐬰, queri, conqueri, implorare, गर्ज् cl. I.
غراشیدن, غرشیدن, کراجیدن, کراچیدن et گرازیدن.

gared, 𐬔𐬀𐬭𐬆𐬛, ululare, eiulare coll. gar, 𐬔𐬀𐬭, cantare, celebrare, गर् (गॄ) cl. IX.
زغاریدن, غرنبیدن, غرّیدن, غریدن, غرّیریدن, غریویدن, گرستن, گریستن coll. ریستن 3 et ریسیدن 2, گرئیدن et گولیدن.

garema, 𐬔𐬀𐬭𐬆𐬨𐬀, calor, घर्म.
گرم et گرمیدن.

garew, 𐬔𐬀𐬭𐬆𐬎, capere, sumere, ved. ग्रभ् cl. IX, s. ग्रह् cl. IX.
گرفتن (گیرفتن).

gâ, 𐬔𐬁, ire, गा cl. III, caus. गापयति.
گادن, گاحیدن, گائیدن. کبیدن, کپیدن, کنبیدن, کیبیدن et کیفتن.

gâma, 𐬔𐬁𐬨𐬀, pes, gressus.
گام et گامیدن.

गाह् cl. I immergi, submergi, ingredi.
آغازیدن.

gup, 𐬔𐬎𐬞 (pro ghup), abscondere; protegere coll. guz, 𐬔𐬎𐬰 = गुह्, ap. gud.
نهفتن et نهنبیدن.

gub, coll. ap. agaubatâ, loqui.
گپتن, گُفتن et گوئیدن.

gush, 𐬔𐬎𐬱, audire, घुष्, unde b. gaosha auris.
آغوشتن, آغوشیدن, آکوشیدن, آنوشیدن, نوشیدن, نیوشیدن et یوشیدن?

gram, 𐬔𐬭𐬀𐬨, iratum fieri.
غرم et غرمیدن.

घर् v. s. rad. गर्.

चम्प् cl. I ire, se movere coll. कम्प्.

جُنبیدن , چُنبیدن et کُنبیدن.

car, 𐬗𐬀𐬭, ire; pasci, चर् (चल्) cl. I.

انجلیدن, چرّیدن, چریدن, چلیدن, گُرزدن s. کرزدن et هنجاریدن.

cash, 𐬗𐬀𐬱, edere, चष् cl. I.

چشیدن.

ci, 𐬗𐬌, attendere, quaerere; colligere, चि cl. V.

پرچیدن, چدن, چنیدن et چیدن.

चुम्ब् cl. I osculari.

انبوسیدن, بوسیدن, ماچ et ماچیدن.

चूष् (चुष्) cl. I sugere.

چکیدن?, چوشدن et چوشیدن.

छिद् findere, dissecare coll. छिद्र cavum, cavitas.

انجیر et انجیردن.

छुर् cl. VI findere.

بشکلیدن, پشکلیدن et شکلیدن.

jakhsh, 𐬘𐬀𐬑𐬱, forma aucta rad. jaṅh salire.

جخشیدن.

jaṅh, 𐬘𐬀𐬢𐬵, (jah), salire, ved. जह् cl. I et IV.

انجاختن, انجاخیدن, انجوختن, انجوخیدن, انجوغیدن, انجوفتن, جَستن, جهیدن, جیستن et سیستن.

jad, 𐬘𐬀𐬛, supplicare, petere, गद् cl. I.

جُستن et جوئیدن.

jan, 𐬘𐬀𐬥, ferire, occidere, हन् cl. II, coll. b. âja ictus.

آجستن, آجیدن, آزدن, آژدن, ازدن, آزندن, آژندن, آژندیدن, آزیدن, آژیدن, افژودن, افژیدن, انجنیدن, انجیدن, اوژندیدن, اینجیدن, پُژیدن, زدن, ژدن, گزائیدن, گَزیدن, گَژیدن, کُژیدن, کُستن, کوستن, کویستن, گویستن, کویستیدن, نزیدن, نژیدن et نَیازیدن.

jam, 𐬘𐬀𐬨, venire, ire, गम्.

انجامیدن, چمیدن.

जम् cl. I edere.

زمیدن.

jarez, 𐬘𐬀𐬭𐬈𐬰, queri, ululare coll. jar, 𐬘𐬀𐬭, crepare strepere, unde b. jaresti in n. pr. vourujaresti, hzv. ורוגרשת.

جرّست s. چرست, جرستیدن et چرستیدن.

ji, 𐬘𐬌, s. jiv, 𐬘𐬍𐬬, vivere, जीव् cl. I.

زستن et زیستن.

जेह् cl. I operam dare, niti.

چخیدن, چخیدن, چغیدن et چوخیدن.

zan, 𐬰𐬀𐬥, gignere, parere, जन् (जजन्ति, जायते).

زادن, زاستن, زائیدن et زهیدن.

zar, 𐬰𐬀𐬭, flavere; irasci; vexare coll. ved. हृणीयते irascitur.

آزاردن, آزاریدن, آزیدن, آزیریدن, آزردن et زاریدن coll. آزرم, unde آزرمیدن.

zar, 𐬰𐬀𐬭, prehendere, coniungere, propensum, deditum esse, हर् (हृ) cl. I.

آزرم, آزرمیدن et آزیریدن (آخیریدن?).

zu, 𐬰𐬎, festinare; robustum esse; जु cl. I, unde b. zâvare robur.

زور et زوریدن.

zush, 𐬰𐬎𐬱, amare, जुष् cl. VI.

دوسیدن.

zbar, 𐬰𐬠𐬀𐬭, incurvari, se flectere, ह्वर् (ह्वृ) cl. I, unde b. zaurva senectus.

زواریدن.

zbâ, 𐬰𐬠𐬁, invocare, celebrare, ह्वा (ह्वे, ह्वयति).

زابیدن.

zrâd, 𐬰𐬭𐬁𐬛, crepare, ह्लाद् cl. I.

آزیریدن.

tak, 𐬙𐬀𐬐, festinare, currere, fluere, तक् cl. I.

تکیدن s. تکیدن.

takhsh, 𐬙𐬀𐬑𐬱, forma aucta rad. tac, sinere currere, missum facere.

اندخسیدن.

tac, 𐬙𐬀𐬗, currere, festinare, fluere, तच् s. त्वच् coll. तच् s. तञ्च् (तनक्ति) contrahere Lex. Petrop., unde b. tañcista s. tañjista valde firmus, validus.

انداختن, اندازیدن, انداختن, براختن, برازیدن (pro برازیدن?), پرداختن, پردختن, پزاختن, تختن, تازیدن, ترنخیدن, تنجیدن, توختن, توزیدن, گداختن et گدازیدن.

tan, 𐬙𐬀𐬥, extendere, ducere, तन् cl. VIII.

تنودن et تنیدن.

tap, 𐬙𐬀𐬞, ardere, lucere, तप् cl. I.
اشتافتن, تابیدن, تافتن, تاویدن, تبیدن, تپیدن, تفتن, تفیدن, تنبیدن, توفیدن (نوفیدن), شتابیدن, شتافتن, طبیدن et طپیدن.

tafç, 𐬙𐬀𐬟𐬯, forma aucta rad. **tap**, calefieri.
تاسیدن, تباسیدن, تبسیدن, تپسیدن et تفسیدن.

tar, 𐬙𐬀𐬭, transgredi; superare, तर् (तॄ) cl. I.
zend-paz. اودردن, تالیدن, تریدن, توریدن, تولیدن, گذاردن, گذاریدن, گذاشتن, گذریدن, گذشتن, گزاردن, گزاریدن, گزاشتن, گساردن et گساریدن.

tareç, 𐬙𐬀𐬭𐬆𐬯, tremere, timere, त्रस् cl. I.
ترسیدن.

tâ, 𐬙𐬁, abducere; abire coll. b. **tâta** abiens, fluens.
بتائیدن.

tâyu v. s. rad. स्तेन्.

tu, 𐬙𐬎, posse, valere, तु cl. II (तवीति et तौति).
توانستن et توانیدن.

thrak, 𐬚𐬭𐬀𐬐, iter facere, ambulare; trahere.
تراختن.

thru, 𐬚𐬭𐬎, fluere, स्रु cl. I.
ترابیدن, تراویدن, ترائیدن, تلابیدن et تلاویدن.

thwakhsh, 𐬚𐬡𐬀𐬑𐬱, creare, solertem, diligentem esse, त्वक्ष् cl. I.
تخشیدن.

thwareç, 𐬚𐬡𐬀𐬭𐬆𐬯, findere, formare, creare (cognat. cum **thwakhsh**).
تراشیدن, تراکیدن, ترشیدن, ترقیدن, ترکیدن, ترنگیدن s. درنگیدن et جرنگیدن s. چرنگیدن ?

दन्त = b. **dañtan** dens.
دندیدن et لندیدن.

dab, 𐬛𐬀𐬠, **dav**, 𐬛𐬀𐬬 et **div**, 𐬛𐬌𐬬, fallere, दभ् (दम्भ्) cl. V.
دویدن, فرفتن, فریبیدن et فریفتن.

dam, 𐬛𐬀𐬨, flare, spirare, धम् cl. I.
دامیدن et دمیدن.

dar, 𐬛𐬀𐬭, findere, दर् (दृ) cl. I et IX rumpere, findere et timere.
دردن, درویدن, دَرّیدن, دَریدن, دیریدن, فتاردن, فتاریدن, فتالیدن s. افتالیدن, فتردن, فتریدن et فتلیدن (لرزیدن? coll. r. b. **daresh**).

dar, 𐬛𐬀𐬭, tenere, धृ (धृ) cl. I.

پنداریدن, پنداشتن, داریدن et داشتن.

darekhsh forma aucta radicis b. dareç.

درخشیدن coll. درفشیدن s. v. b. drafsha.

dareç, 𐬛𐬀𐬭𐬆𐬯, videre, दृश् (दृश्).

داخیدن et داختن.

daresh, 𐬛𐬀𐬭𐬆𐬱, audere, धृष् (धृष्) cl. I. V. etiam r. s. दृ (दृ).

لرزیدن.

daç, 𐬛𐬀𐬯, valere, divitem esse.

نتاسیدن.

dâ, 𐬛𐬁, dare; ponere coll. forma secundaria du, 𐬛𐬎, dare; facere, दा et धा cl. III.

انداذن, اندائیدن, اندودن, دادن, نهادن, نهستن, نهشتن et نهیدن.

dâ, 𐬛𐬁, scire.

دانستن et دانیدن.

div v. s. radice b. dab.

diwzh, 𐬛𐬌𐬡𐬲, fallere, forma aucta radicis b. dab vel div.

لوسیدن.

dî, 𐬛𐬍, s. did, 𐬛𐬌𐬛, videre, ved. धी (दिधीते) cl. III, unde b. dôithra oculus.

اغدیدن, اندیدن et دیدن.

du, 𐬛𐬎, cogitare, loqui coll. hzv. דויַשנן loqui, locutio.

اندیشه et اندیشیدن.

du, 𐬛𐬎, movere, धू et धु cl. V.

ازدودن, بزدائیدن, بزدودن, دنیدن, زدائیدن et زدودن.

dug, 𐬛𐬎𐬔, mulgere, दुह् cl. II.

اندوختن, اندوزیدن, توختن s. توزیدن coll. r. b. tac, دختن, دوختن, دوزیدن, دوشیدن et نوغیدن.

duz, 𐬛𐬎𐬰, vexare, fallere, दुह् cl. I.

اندوه et اندوهیدن.

duzhdâo pravum sciens (et faciens) coll. praef. b. dush, 𐬛𐬎𐬱 = s. दुस्, दुर्, gr. δυς.

دزد et دزدیدن.

drafsha, 𐬛𐬭𐬀𐬟𐬱𐬀, vexillum, द्रप्स?.

درفشیدن coll. درخشیدن s. r. b. darekhsh.

drâjaṅh, 𐬛𐬭𐬁𐬘𐬀𐬢𐬵, longitudo, diuturnitas.

دراز, درنگ et درنگیدن coll. درنگیدن s. r. b. thwareç.

dvar, 𐬛𐬬𐬀𐬭, currere, ruere, irruere.

دواریدن.

dvãç, 𐬛𐬬𐬄𐬯, irruere, salire, ध्वस् cl. I?

وشتن et وشتیدن.

धाव् cl. I currere.

دویدن.

नद् cl. I vociferari et nud, 𐬥𐬎𐬛, movere, नुद् cl. VI.

انوئیدن, زنودن, زنویدن, زنوئیدن, نوانیدن, نوائیدن, نوستن, نویدن et نوئیدن.

nam, 𐬥𐬀𐬨, se inclinare, नम् cl. I.

نمیدن.

नर्द् cl. I sonum edere, mugire, rugire.

نالیدن.

naç, 𐬥𐬀𐬯, evanescere, नश् cl. IV.

ناسیدن.

nãman, 𐬥𐬄𐬨𐬀𐬥, nomen, नामन्.

نام et نامیدن.

नुद् v. s. r. नद्.

pakhsh, 𐬞𐬀𐬑𐬱, forma aucta radicis b. pac coquere.

بخسودن, بخسیدن, پخسائیدن, پخسیدن, پخشانیدن, پخشائیدن et پخشیدن.

pac, 𐬞𐬀𐬗, coquere, पच् cl. I.

پختن, پزیدن, پِزیدن, پوختن et پوزیدن.

paṭ, 𐬞𐬀𐬙, cadere, पत् cl. I.

افتادن, افتیدن, اوفتادن, اوفتیدن et فتادن.

pathana, 𐬞𐬀𐬚𐬀𐬥𐬀, (viis calcatus) largus, latus.

پخت = پخچ s. پخش, unde پخچودن, پخچیدن s. بخچیدن, پخشودن et پخشیدن.

pad, 𐬞𐬀𐬛, ire, पद् cl. IV, unde b. pâdha pes, पद्.

پای, پایستن, پائیدن, پوئیدن et بایستن s. بائیدن.

par, 𐬞𐬀𐬭, 1) cl. IX implere, coll. पॄ (पृ) cl. IX, unde b. perena plenus, s. पूर्ण; 2) cl. X transire, praeterire, coll. caus. पारयति.

پُر, پُریدن et پَرّ a v. obsol. پردن s. پریدن i. q. گردیدن.

parena, 𐬞𐬀𐬭𐬆𐬥𐬀, penna, पर्ण coll. पत्त्र a r. पत् cl. I.

پاریدن، پرّیدن et پَرِیدن.

pareç, 𐬞𐬀𐬭𐬆𐬯, interrogare, प्रछ् (पृच्छति) cl. VI.

پرسیدن.

पश् cl. IV videre.

پالیدن et پلیدن.

pâd? forma secundaria radicis b. pâ, 𐬞𐬁, tueri, पा cl. II, unde b. pâthra custodia, पात्र.

پاس، پسیدن et پائیدن.

पावक a r. पू purificare.

پاك et پاکیدن.

pikha, 𐬞𐬌𐬑𐬀, nodus, hzv. פיחך coll. gr. σφίγγω.

باهکیدن، پاهکیدن، پنجیدن، پیاجیدن، پیچیدن، پیاختن، پیاخیدن et ویشیدن coll. ویشیده.

piç, 𐬞𐬌𐬯, ornare, पिश् (पिंशति) cl. VI.

ابیستن. Cf. etiam پوشیدن s. v. b. puça.

pish, 𐬞𐬌𐬱, terere; ferire; parare, पिष् cl. VII.

آبشتن، ابشتن، نُبشتن، نُوستن، نُوِشتن، نُویستن et نُویشتن.

puça, 𐬞𐬎𐬯𐬀, ornamentum capitis, पुच्छ coll. p. بُش et پش.

پوشیدن. Cf. etiam r. b. piç.

pû. 𐬞𐬏, foetere, पूय् cl. I, unde b. pûiti putredo, पूति foetor.

انبوسیدن (pro انپوسیدن) et پوسیدن.

fri, 𐬟𐬭𐬌, amare, laudibus efferre, celebrare, प्री cl. IX, unde b. afrîna benedictio.

آفریدن، آفرین، نفریدن et نفرین.

fru, 𐬟𐬭𐬎, ire coll. caus. frafrâvayâmi aufero.

فرخویدن.

fsharema, 𐬟𐬱𐬀𐬭𐬆𐬨𐬀, pudor.

شرم et شرمیدن.

baodha, 𐬠𐬀𐬊𐬛𐬀, odor a r. b. bud, 𐬠𐬎𐬛, बुध् cl. I et IV.

بوی، انبوئیدن et بوئیدن.

bakhsh, 𐬠𐬀𐬑𐬱, forma aucta radicis b. baz, donare.

بخشودن et بخشیدن.

baz, 𐬠𐬀𐬰, dividere, dare, भज् cl. I.

انبازیدن , باختن et بازیدن.

bañd, 𐬠𐬀𐬧𐬛𐬀, ligare, बन्ध् cl. IX.

بستن , بندیدن , پروندیدن , پیکندن , پیگندن , پیوستن et پیوندن.

bar, 𐬠𐬀𐬭𐬀, भर् (भृ) cl. III.

آفند, آفندیدن, انباردن, انباریدن, انباشتن, انپاشتن, آواریدن, اواریدن, اوباریدن,

اوباشتن, اوبردن, آوردن, آوریدن, اوردیدن, بر آریدن, بردن, بیاوردن, پیاوردن, گواریدن,

گواشتن, نواریدن et واریدن.

bar, 𐬠𐬀𐬭𐬀, findere, भर् (भॄ, भृणाति ?).

بّریدن et بُریدن.

bî, 𐬠𐬍, terrere, भी cl. III coll. भय timor, metus.

باکیدن ? et فَئیدن coll. بیم = भीम timor.

buj, 𐬠𐬎𐬘, auferre, purificare coll. b. bukhti mundities.

بخیده (a بخیدن) coll. hzv. בוחתנן, pars. bôkhtan.

bû, 𐬠𐬏, esse, fieri, भू cl. I.

انبودن, باشیدن, بُدن et بودن.

bûsh, 𐬠𐬏𐬱, parare, भूष् cl. I.

بوشیدن.

भिल् pro भिद् findere.

فِلیدن et فَلیدن 2.

भीलु pro भीरु timidus.

فَلیدن 1 ?

भृज्ज् cl. I s. भ्रस्ज् cl. VI assare, frigere, coquere.

برشت, برشتن, برشته et بریان.

मख् cl. I ire, se movere.

بر مخیدن et مخیدن.

makhsh, 𐬨𐬀𐬑𐬱, festinare, venire, मस्क् cl. I.

نمشیدن.

man, 𐬨𐬀𐬥, cogitare; manere, मन् cl. IV.

ماندن et مولیدن.

mar, 𐬨𐬀𐬭𐬀, mori, मर् (मृ) cl. VI coll. म्लै.

پژمردن, پژمریدن et مردن.

mar, 𐬨𐬀𐬭𐬀, (hmar) meminisse, स्मर् (स्मृ) cl. I.

شمار, شماریدن, شمردن, کماریدن et کملشتن.

maregh, 𐬨𐬀𐬭𐬆𐬖, vagari, मर्ग् (मृग्) cl. IV.

مراغه, مراغیدن.

marez, 𐬨𐬀𐬭𐬆𐬰, abstergere, मर्ज् (मृज्) cl. II, coll. b. framarsta abstersus, deletus.

آمرزیدن et فراموشیدن.

mared, 𐬨𐬀𐬭𐬆𐬛, mordere, rodere, मर्द् (मृद्) cl. IX.

بر مالیدن s. ورمالیدن, مالیدن et میدن.

मर्मर् v. s. v. वर्वर्.

मर्श् (मृश्) cl. VI mulcere.

بر ماسیدن, بر مجیدن, بر مچیدن, بر مسیدن, بر مشیدن, پرواسیدن (pro obs. پرماسیدن), ملمیدن, مچیدن, مروسیدن, مسیدن, مشتن, میچودن et میسیدن.

mâ, 𐬨𐬁, metiri, मा cl. II.

آزمودن, آمادن, آمائیدن, آمودن, پرمودن, پیمودن, زمودن, فرمودن, ماندن, مانستن, مانیدن, نمائیدن et نمودن.

miz, 𐬨𐬌𐬰, mingere, instillare, मिह् cl. I, coll. b. maêza et maêçman urina.

آمیختن, آمیزیدن, کمیزیدن, گمیزیدن, میختن et میزیدن.

muc, 𐬨𐬎𐬗, dimittere, मुच् cl. VI.

آمختن, آموختن et آموزیدن.

yâç, 𐬫𐬁𐬯, optare, desiderare, coll. यशस् gloria, splendor a rad. perdita यश्.

نیازیدن, یاختن, یازدن et یازیدن.

yu, 𐬫𐬎, iungere, durare, यु coll. caus. यावयति.

چپسیدن, چسپیدن, جفتن, جفتیدن s. چفتیدن, جفسیدن, چفسیدن, جوسیدن et چوسیدن.

yuj, 𐬫𐬎𐬘, coniungere, se coniungere, युज् cl. VII, coll. युग.

یوغ coll. جوغ s. چوغ s. چوق s. جو s. جوه s. جُغ s. چُغ s. چُق et یوغیدن.

yuz, 𐬫𐬎𐬰, se movere.

یوزیدن et یوسیدن.

raithya, 𐬭𐬀𐬉𐬚𐬌𐬌𐬀, via, रथ्या.

راه, براهیدن, گراهیدن, گرایستن et گرائیدن.

rag, 𐬭𐬀𐬔, salire, लङ्घ्.

آلیختن, آلیزدن, آلیزیدن, افراختن, افرازیدن, افراشتن, اوراشتن, فراختن, فراخیدن (فرخیدن ?), فرازیدن, فراشتن et فراشیدن.

rañh, 𐬭𐬀𐬢𐬵, sonare; laudare, रस् cl. I, coll. b. rañhâo eiulans, flens.

رخیدن, رکیدن, رگیدن, زکیدن et ژکیدن.

रञ्ज् cl. I et IV tingere, colorare.

برازیدن, رزیدن (coll. راز a v. obs. رازیدن), رُشتن et رنجیدن.

raz, 𐬭𐬀𐬰, relinquere, रह् cl. I, coll. b. razaṅh solitudo.

رَستن et رهیدن.

रद् cl. I findere, fodere.

رندیدن et لیبیدن.

rap v. s. r. b. harp.

ram, 𐬭𐬀𐬨, quiescere, laetari, रम् cl. I, coll. b. râma quies, iucunditas.

آرامدن, آرامیدن, آرمدن et آرمیدن.

ram, 𐬭𐬀𐬨, ferire, रम् cl. IX, coll. b. rema ictus, terror.

آرمان, ارمان, ارمانیدن et رمیدن.

râ, 𐬭𐬁, dare, ferre, रा et ला.

آلائیدن et آلودن.

râz, 𐬭𐬁𐬰, splendere; ordinare, राज् cl. I, coll. b. vîrâz ordinando circumire.

کرازیدن et گرازیدن.

râd, 𐬭𐬁𐬛, dare, parare, राध् cl. V.

آراستن, آرائیدن, آرستن, اَرستن, آریدن, پیراستن et پیرائیدن.

râç, 𐬭𐬁𐬯, venire.

رسیدن.

ric, 𐬭𐬌𐬗, effundere, रिच् (रिणक्ति, रेचयति, रेचति), coll. लिह् = ved. रिह् lingere, lambere.

ریختن, رِشتن, رِستن, پریشیدن, پرهیزیدن, پرشیدن, پراشیدن, براشیدن, پیریشیدن, گراشیدن, کراشیدن, ریهیدن, ریشیدن, ریشتن, (رسیدن) ریسیدن, ریستن, ریزیدن, گریختن, گریزدن, گریزیدن, کریفتن, گریفتن, لشتن, لیزیدن et لیسیدن.

rish v. s. r. b. irish.

rukhsh, 𐬭𐬎𐬑𐬱, lucere, forma aucta radicis ruc, coll. b. raokhshna splendens, lucens et raokhshnu splendor, lux.

رخشیدن, روشیدن et ریشیدن coll. روش, مروش, روشان et ریشیده.

ruc, 𐬭𐬎𐬗, lucere रुच् cl. I.

افروختن, افروزیدن, اوروختن, فُروختن et فُروزیدن.

rud, 𐬭𐬎𐬛, (rudh) crescere, रुह् cl. I.

رُستن, رندیدن et روئیدن (رویدن).

rud, 𐬭𐬎𐬛, includere, impedire, रुध् cl. VII.

اروندیدن (آروندیدن).

rup, 𐬭𐬎𐬞, rapere, लुप् (लुम्पति) cl. VI.

ربودن, ربیدن, رُفتن, روبیدن et روفتن.

लङ्ग् cl. I ire, claudicare.

لنگیدن et لوکیدن.

लप् cl. I loqui.

لابیدن, لافیدن, لاویدن, لائیدن et لبیدن.

लभ् cl. I adipisci, obtinere.

الفاختن, الفختن, الفخدن, الفغدن, الفقدن, الفنجیدن, الفندن, الفیدن, بلفختن et فلنجیدن.

लिह् = ved. रिह् lingere, lambere v. s. rad. ric.

vaidhi, 𐬬𐬀𐬉𐬜𐬌 irrigatio a rad. b. vad, 𐬬𐬀𐬛, ire, fluere.

جوی et جوئیدن.

vaên, 𐬬𐬀𐬉𐬥, videre, वेण् s. वेन् cl. I.

بین imp. v. دیدن, pr. بینم coll. ویند = بیند.

vac, 𐬬𐬀𐬗, loqui, dicere, वच् cl. II, coll. b. vacaṅh, sermo, vox, वचस्.

آواز, آوازیدن, بیوازیدن, گوازیدن, نواختن, نوازیدن, واچ imp. verbi obs. واجیدن, وازیدن, واژیدن et وغستن.

vac + fra coll. fravaocâmi, 𐬟𐬭𐬀𐬬𐬀𐬊𐬗𐬁𐬨𐬌 enuntio, dico.

فروختن s. فروشیدن.

vaz, 𐬬𐬀𐬰, ducere, trahere, वह् cl. I.

بزیدن et وزیدن.

वण् sonare coll. ध्वन् et b. qan, 𐬓𐬀𐬥 = स्वन्.

بان, بانگ et بانگیدن.

vad v. s. v. vaidhi.

vap, 𐬬𐬀𐬞, texere, वप् cl. I.

بافتن et بافیدن.

var, 𐬬𐬀𐬭, tegere, tueri, arcere; 2) eligere, optare; 3) credere; 4) amare, वर् (वृ) cl. V et IX, coll. b. varaṅh donum magnum et varena desiderium, electio, fides.

پروردن, پروریدن, گرویدن, وار, واریدن coll. باور et باوریدن.

var + fra tueri; 2) credere, confiteri; 3) amare, coll. b. fraoreṭ et fraoreti confessio, fides.

فریوردن et فریوریدن.

varez, 𐬬𐬀𐬭𐬆𐬰, agere, facere, laborare, वर्ह् (वृह्) cl. I.

برزیدن et ورزیدن.

varet, 𐬬𐬀𐬭𐬆𐬝, se inclinare, वर्त् (वृत्) cl. I.
بردیدن, غلتیدن, غلطیدن, گَاشتن, گَایستن, گَردیدن, گَشتن, نوردن, نوردیدن et نَوِشتن. Cf. etiam پِرِد s. r. b. par cl. X.

vared, 𐬬𐬀𐬭𐬆𐬛, promovere, augere, वर्ध् (वृध्) cl. I.
بالودن, بالیدن, کوالیدن et گوالیدن; (پلادن, پلائیدن, پالودن et پالیدن?).

varesh, 𐬬𐬀𐬭𐬆𐬱, instillare, irrigare (semine), वर्ष् (वृष्) cl. I.
ورشتن.

वर्ज् (वृज्) cl. X relinquere.
گوازیدن.

वर्वर् coll. मर्मर्.
بلملیدن et پلملیدن.

vaç, 𐬬𐬀𐬯, velle, optare, वश् cl. II.
غیسیدن.

vâr, 𐬬𐬁𐬭, pluere coll. b. vâra, 𐬬𐬁𐬭𐬀, pluvia, वार्, वारि.
باران et باریدن.

vij, 𐬬𐬌𐬘, facere, ut cadat, separare, विज् cl. III s. विच् cl. VII et III.
آگیشیدن, آویختن, آویزیدن, انگیختن, انگیزیدن, بیختن et بیزیدن.

vid, 𐬬𐬌𐬛, scire, nosse, विद् cl. II, coll. caus. b. nivaêdhayêmi notum s. certiorem facio, nuntio.
نوانیدن coll. نونده s. نوند et نَوید s. نُوید et r. s. नद् et नुद्.

vid, 𐬬𐬌𐬛, invenire, obtinere, assequi, विद् (विन्दति) cl. VI, hzv. ונדיתנן.
وند et وندیدن.

vîmananh, 𐬬𐬍𐬨𐬀𐬥𐬀𐬢𐬵, dubium.
گمان et گمانیدن.

çakhta, 𐬯𐬀𐬑𐬙𐬀, paratus.
آسغده s. اَسغده, اسغدیدن et بسغدیدن.

शङ्क् suspicari; metuere, timere coll. शङ्का suspicio, timor.
سهستن, سهم et سهمیدن.

çac, 𐬯𐬀𐬗, dare, discere, शक् cl. V.
ساختن, سازیدن, سختن, سختیدن, سنجیدن, سیجیدن coll. بسیجیدن et سیچیدن coll. بسیچیدن.

çac, 𐬯𐬀𐬗, decere.
سزائیدن et سزیدن.

çad, 𐬯𐬀𐬛, conspicuum facere, ornare, largiri, coll. b. çeñda qui largitur; donum et çeñdaṅh donum.

پسندن et پسندیدن.

çar, 𐬯𐬀𐬭, proiicere, frangere, laedere, शॄ (शॄ) cl. IX, coll. b. çareta laesus et radice aucta çarj?

افسردن, سرشتن, سرنگ, سرنگیدن, فسردن, گسستن, گسلیدن, کسیختن, گسیختن coll. بگسستن et caus. بگسلانیدن s. بسلانیدن.

çâ, 𐬯𐬁, findere, delere, शा (शो, श्यति) cl. IV, caus. शाययति, part. शित et शात.

آسان, آسانی, آسانیدن, آسائیدن, آسودن, افسان, افسانیدن, افسائیدن, بپساویدن, پپسودن, پساویدن, بسودن, پسودن, پیراسیدن, پیسودن, سائیدن, سودن, فرسائیدن, فرسدن, فرسودن, فرسیدن et فسائیدن.

çif, 𐬯𐬌𐬟, forare, perforare, क्षिप् cl. VI.

سُفتن, سفتیدن, سفیدن et سنبیدن.

çî, 𐬯𐬍, iacere, शी cl. II, caus. शाययति ponit, deponit.

نسیدن.

çu, 𐬯𐬎, prodesse.

ابزیدن?, افزائیدن, افزودن et فزودن.

çuc, 𐬯𐬎𐬗, urere, ardere, शुच् cl. IV, coll. b. çaoka incendium, शोक.

جوزیدن, سوختن, سوزیدن, سوگ et سوگیدن.

çud, 𐬯𐬎𐬛, purificare, शुध् cl. IV, caus. शोधयति, coll. b. çudhu purificatio.

بشودن, شُستن et شوئیدن.

çkeñd, 𐬯𐬐𐬀𐬧𐬛 s. çcid, 𐬯𐬗𐬌𐬛 (çciñd) frangere, छिद् cl. VII.

اشکستن, اشکندن, سکستن et شکستن.

çtar, 𐬯𐬙𐬀𐬭, sternere, स्तॄ (स्तॄ) cl. V. et IX.

استردن, بستردن, ستردن, ستوردن, گستردن et گستریدن.

çtâ, 𐬯𐬙𐬁, stare, स्था cl. III.

استدن, اِستدن, اِستیدن, ایستادن, ایستیدن, پرستیدن, سِتادن et فرستادن.

çtij, 𐬯𐬙𐬌𐬘, proelium coll. स्तिघ्.

استهدن, استهیدن, استیهیدن, ستهیدن, ستیزیدن et ستیهیدن.

çtu, 𐬯𐬙𐬎, laudare, स्तु cl. II.

ستائیدن et ستودن.

çnu, 𐬯𐬥𐬎, fluere, स्नु cl. II.

شناویدن.

çpar, 𐬯𐬞𐬀𐬭, ire, pedibus calcare, स्फुर् s. स्फर्.

سپاردن, سپاریدن, سپردن et سپریدن.

çpaç, 𐬯𐬞𐬀𐬯, videre, custodire, पश् cl. IV.

سپاس et سپاسیدن.

çpaç, 𐬯𐬞𐬀𐬯, opprimere, स्पश् cl. I.

سپختن, سپوختن et سپوزیدن.

श्यै cl. I ire, coll. श्यान coagulatus et शीत frigidus.

چاهیدن, سجائیدن, سجیدن, شجائیدن, شجودن et شجیدن.

çraçc, 𐬯𐬭𐬀𐬯𐬗 (çaraçc) stillare, coll. b. çraçka grando.

سرشک coll. چکره s. چکله s. چک et چکیدن s. چهبدن et زوشیدن s. ژوشیدن s. ژوهیدن coll. پژوهیدن et پژهیدن.

çri, 𐬯𐬭𐬌, ire, श्रि cl. I, coll. forma aucta b. çrish, 𐬯𐬭𐬌𐬱, adhaerere rei.

بشلیدن et نشلیدن.

çru, 𐬯𐬭𐬎, audire, श्रु cl. V.

اشنودن, اشنیدن, بِشُولیدن, سرائیدن, سرودن, سریدن, شنفتن, شنودن, شنویدن et شنیدن.

श्वस् (pro स्वस्) spirare, anhelare, suspirare = b. qâd?

خواستن, خوستن et خواهیدن.

sham, 𐬱𐬀𐬨, sorbere, चम् cl. I.

آشامیدن et آشمیدن.

sham, 𐬱𐬀𐬨, tolerare, perferre, क्षम् cl. I.

شمیدن ?

shâ, 𐬱𐬁, gaudere, laetari, coll. b. shâiti gaudium, laetitia.

شاد, شادی et شادیدن.

shu, 𐬱𐬎, ire, च्यु cl. I.

افشاندن, افشانیدن, اوشاندن, پسانیدن coll. zend-paz. پسانتن et پسهانتن, شاندن, شانیدن, شاویدن, شدن, شودن, شویدن, فشاندن, کشادن, گشادن, کشودن et گشودن coll. zend-paz. وشادن.

skâ, 𐬯𐬐𐬁, scindere, separare, छा (छो, छ्यति).

بشخائیدن, بشخودن, خشائیدن, خشودن, شخائیدن, شخودن, شخودیدن et شخیدن coll. شخالیدن.

स्तन् (स्तनयति) tonare, coll. ved. तन् (तन्यति) sonare; unde स्तनयित्नु = ved. तनयित्नु coll. तन्यतु tonitrus.

تندیدن.

स्तेन् furari, unde स्तेन fur et स्तेय furtum coll. ved. तायु (स्तायु) fur.
استاندن, استندن, اِستدن, سِتدن, ستاندن, ستانیدن et سِتدن.

स्पर्श् (स्पृश्) cl. VI tangere.
اشپوختن, اشپیختن, پاچیدن, پاشیدن, بشخیدن, پشخیدن, پشنجیدن, شپوختن et شپیختن coll. لاشیدن.

स्वेद् sudor, coll. b. qaêdha, 𐬓𐬀𐬉𐬜𐬀, Gl. Anq.
خوی et خوئیدن.

hae, 𐬵𐬀𐬗, sequi, prehendere, obtinere, सच् cl. I et forma aucta b. hakhsh, 𐬵𐬀𐬑𐬱, impellere, incitare.
آختن s. اَختن, آخیدن, آهازیدن, آهختن, آهنجیدن, آهنگیدن, آهیختن, برهختن, پرهختن, برهیختن, پرهیختن, برهیزیدن, فراهختن, فراهیختن, فرهختن, فرهیختن, فرهنجیدن, فرهیزیدن, فروهیختن, فروهیده, لنجیدن, ملنجیدن, هچیدن?, هنجیدن, هنگیدن, هوختن, هوخیدن et یاختن.

had, 𐬵𐬀𐬛, sedere, सद् (सीदति) cl. I et VI.
شندن, شِستن coll. بشستن, نشاختن, نشاختیدن, نشاخیدن, نشاستن, نشاندن, نشانستن, نشانیدن, نشتن, نشستن coll. بنشستن, نشیدن.

हन् occidere, delere, destruere coll. घ्नन्ति, अघ्नन्, जघान, घातय्.
یهیدن.

har, 𐬵𐬀𐬭, ire, सर् (सृ) cl. I.
خلیدن et caus. خلانیدن et خیلانیدن.

harez, 𐬵𐬀𐬭𐬆𐬰, emittere, dimittere; effundere, सर्ज् (सृज्) cl. VI.
هراش, هراشیدن, هِشتن, هشیدن, هلیدن, هیشتن et هیلیدن.

harp s. hrap? et rap, 𐬭𐬀𐬞, ire, सर्प् (सृप्) cl. I.
پذرفتن, پذیرفتن, پذیرفتاریدن, راندن (رایاندن), رفتن, روانیدن, رویدن, ڭلاندن, ڭلانیدن, لاندن et لانیدن.

havya, 𐬵𐬀𐬎𐬌𐬌𐬀 s. hâvôya, 𐬵𐬃𐬎𐬊𐬌𐬀, sinister, सव्य.
چپ et چپیدن.

hic, 𐬵𐬌𐬗, humectare, irrigare, सिच् (सिञ्चति) cl. VI.
خیسیدن (فرخسیدن?).

hic, 𐬵𐬌𐬗, siccare coll. सिकता arena?
هاچیدن, هجیدن et هزیدن.

hudhâo, 𐬵𐬎𐬜𐬃𐬋, sapiens.
بیهودن coll. بیهوده et پرهوده.

hush, 𐬵𐬎𐬱, siccare, शुष् cl. IV.
خوشیدن.

huska, 𐬵𐬎𐬱𐬐𐬀, siccus, शुष्क.
خشک et خشکیدن.

hraç, 𐬵𐬭𐬀𐬯, terrere, coll. frañraçyan = hzv. פראסיאף, p. افراسیاب.
نهازیدن (نهاریدن, نهاویدن ?), هراس et هراسیدن.

Corrigenda.

Pag.	3, b	lin.	19	pro	svad	leg.	svar.
„	27, b	„	7	„	وآکنج	„	وآکنج.
„	32, a	„	4	„	آوَریدن	„	آواریدن.

Gissae, Typis academicis bactricis et sanscritis ex officina W. Keller.

LIBRARY OF CONGRESS
0 011 200 688 6